DANIEL BRÂNZEI

Întrebări *și* răspunsuri

Daniel Brânzei

Întrebări și Răspunsuri

Ecoul unor dialoguri trecute

Cuprins

Introducere 3

Personale

1. De ce vă faceţi prieteni? 9
2. Momente de răscruce 19
3. Autentici şi adolescentini 21
4. Sunteţi un om optimist? 31
5. Vă socotiţi un predicator de succes? 37
6. Ce facem cu fiii risipitori? 41
11. Ce sunt şi ce vor „progresiştii“ ? 45
12. Ce să fac cu o mamă posesivă? 53
13. Este permis sexul premarital? 57
14. Care sunt cuvintele cheie din căsnicie? 61
15. Ce părere aveţi despre homosexualitate? 63
16. Ce să facem când nu putem avea copii? 67
17. Care este diferenţa dintre frică şi anxietate? 71
18. Ce aţi spune celor mereu nemulţumiţi? 79
19. O Evanghelie care nu se traduce! 83
20. Copyright în Teologie? 91

Generale

21. Trebuie să faci parte dintr-o biserică ? 109
22. Cum trebuie să ne îmbrăcăm la Biserică? 113

23. Care este muzica potrivită pentru Biserică? 117
24. În biserica ta se poartă podoabe? 129
25. Care sunt limitele libertăţii creştine? 143
26. Ce înseamnă să te gândeşti la lucrurile de sus? 151
27. Cum explicaţi duşmănia păstorilor ? 159
28. Poate Dumnezeu face ceva rău? 163
29. Când un păstor este criticat pe nedrept 167
30. De ce există atâtea diferenţe în creştinism ? 171
31. Cine are prioritate: Biblia sau Biserica? 175
32. De ce fug evanghelicii de tradiţii? 183
33. De ce nu se împacă toate cultele creştine ? 189
34. De ce nu ţin mai mult trezirile religioase? 193

Profetice

35. Mai există azi profeţi? 201
36. Credeţi în vise? 211
37. Cum se împacă un Dumnezeu bun cu răul ? 227
38. Cât de mult ţineţi cu Israelul? 235
39. Este ecumenismul ceva rău? 243
40. Ar fi bine să ştim mai multe despre îngeri? 249
41. Cartea lui „Enoh“ 263
42. Ce înseamnă să fii sfânt? 275
43. Misticism şi superstiţii creştine? 283
44. Cine a fost/este Melhisedec? 287
45. NOM sau înnoirea tuturor lucrurilor? 293
46. Vremea sfârşiturilor 297
47. Credeţi în predestinare? 321
48. Cum explicaţi asasinarea lui Charlie Kirk ? 337
49. Aveţi convigeri politice? 341
50. De(s)prinderi de final 343

Introducere

Predicile noastre sunt adesea plicticoase pentru că dăm răspunsuri la întrebări pe care nu ni le pune nimeni. M-am gândit, de aceea, că ar fi bine să adun aici câteva dintre întrebările care mi-au fost puse de-a lungul anilor şi să vă ofer răspunsurile mele, lăsându-vă pe voi să le completaţi.

Un înţelept i-a răspuns unuia care l-a întrebat cum de a ajuns să ştie atâtea lucruri: „Nu mi-a fost niciodată ruşine să recunosc că nu ştiu şi să pun întrebări.”Cartea aceasta este doar un început de discuţie, o invitaţie la dialog.

Îmi amintesc că una dintre persoanele pe care le-am dus în casa familiei Wurmbrand a vrut să afle ceva şi şi-a prefaţat cererea printr-o perifrază solemnă:

> „Am să vă pun o întrebare grea...”

Fratele Richard, pe care l-am prins atunci bine dispus şi pus pe glume, l-a întrerupt brusc cu o precizare:

> „Nu există întrebări grele. Există doar răspunsuri grele. Ce te costă pe dumneata să mă întrebi, de zici că este o întrebare grea? Nimic! Eu însă am să mă străduiesc din răsputeri să-ţi dau un răspuns bun, iar asta este mult mai dificil.”

Şi avea dreptate.

Dacă vrei însă un răspuns înţelept, trebuie să pui o întrebare înţeleaptă. Paginile care urmează s-au născut tocmai din asemenea întrebări.

Întrebarea poate fi rostită într-o clipă. Un răspuns bun însă cere uneori multă gândire, discernământ şi, mai ales, responsabilitate.

Nu toate întrebările merită un răspuns... Întrebările pot fi înţelepte sau pot fi prosteşti. Din categoria celor din urmă fac parte automatismele vorbirii, adevărate perle de pleonasm: „Ai venit?", „Te-ai sculat?", „Eşti acasă?" etc. Vorbele însoţesc inutil ceea ce ochii au văzut deja.

Există şi întrebări nebune şi nefolositoare, puse de cei care nu vor să afle, ci doar să polemizeze cu cei pe care vor să-i impresioneze cu ceea ce ştiu ei:

> „Ferește-te de întrebările nebune și nefolositoare, căci știi că dau naștere la certuri. Și robul Domnului nu trebuie să se certe; ci să fie blând cu toți, în stare să învețe pe toți, plin de îngăduință răbdătoare, să îndrepte cu blândețe pe potrivnici, în nădejdea că Dumnezeu le va da pocăința ca să ajungă la cunoștința adevărului și, venindu-și în fire, să se desprindă din cursa Diavolului, de care au fost prinși ca să-i facă voia." (2 Timotei 2:23-26)

Apostolul Pavel îi spune şi lui Tit ceea ce i-a spus lui Timotei:

> „Dar de întrebările nebune, de înșirările de neamuri, de certuri și ciorovăieli privitoare la Lege, ferește-te, căci sunt nefolositoare și zadarnice. După întâia și a doua mustrare, depărtează-te de cel ce aduce dezbinări, căci știm că un astfel de om este un stricat și păcătuiește, de la sine fiind osândit." (Tit 3:9-11)

Există trei domenii în care se poate discuta la nesfârşit: sportul, politica şi religia. Din păcate, multe dintre controversele creştine nu sunt purtate în dragoste şi respect reciproc, ci în firea pământească. Certurile sunt otravă pentru suflet.

Iată un sfat bun: „Dacă ai descoperit o învăţătură care te umple de mândrie şi de dispreţ pentru alţii, uit-o repede. Abandoneaz-o urgent!" Cunoştinţa îngâmfă, dar dragostea zideşte.

> „Dacă învață cineva pe oameni învățătură deosebită și nu se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și de învățătura care duce la evlavie, este plin de mândrie și nu știe nimic: ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se nasc pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele, zadarnicile ciocniri de vorbe ale oamenilor stricați la minte, lipsiți de adevăr și care cred că evlavia este un izvor de câștig. Ferește-te de astfel de oameni." (1 Timotei 6:3-5)

„Adu-le aminte de aceste lucruri și roagă-i fierbinte înaintea lui Dumnezeu să se ferească de certurile de cuvinte, care nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă.” (2 Timotei 2:14)

Mai există și întrebări retorice, care nu așteaptă, de fapt, un răspuns. Pilat I-a pus lui Isus o astfel de întrebare când a zis:

„Ce este adevărul?” (Ioan 18:38)

Adevărul se afla atunci în fața lui, dar el L-a ignorat, făcând pe filosoful și refugiindu-se în complexitatea înceţoșată a nesiguranței.

Veți întâlni în paginile următoare o mulțime de versete din Biblie. Asta pentru că înțelepciunea adevărată este să ajungi să privești viața din punctul de vedere al lui Dumnezeu.

Am încercat să grupez întrebările pe categorii. Mi-au ieșit trei: personale, generale și doctrinare.

Nu citiți această carte „dintr-o suflare”. În Biblie, animalele rumegătoare au fost declarate curate. Citiți câte un răspuns, meditați asupra lui, comentați-l și completați-l. Veți avea mult mai mult de câștigat.

CAPITOLUL

1

PERSONALE

1. De ce vă faceţi prieteni?

Întrebare:

„Am observat că preţuiţi foarte mult prieteniile. Preferaţi numele mic. Chiar şi atunci când predicaţi nu „le ţineţi o predică”, ci vorbiţi cu ei prietenește. Pot să vă întreb de ce o faceţi?”

Răspuns:

Prietenia este o promovare a cuiva la propria poziţie, propriul nivel. Este o invitaţi prin care-l iei pe cineva să locuiască în inima ta. Aşa ceva a făcut Isus Hristos cu ucenicii Săi:

> „Nu vă mai numesc robi, pentru că robul nu ştie ce face stăpânul său, ci v-am numit prieteni, pentru că v-am făcut cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl Meu” (Ioan 15:15).

Iubind pe cineva, l-ai luat în sufletul tău, fără ca el să piardă ceva.

De ce-mi fac prieteni? Am să vă răspund cu exemplul apostolului Pavel.

Epistola către Romani este de departe cea mai importantă dintre epistolele lui Pavel, un tratat de teologie sistematică, temelia credinţei noastre, manualul studiat de două mii de ani. Pare prea grea sau greoaie pentru unii. Prea multă teologie la un loc. 15

capitole de doctrine, iar apoi, în sfârşit, capitolul 16, care este un capitol fără teologie. Oare?

Ce găsim în acest ultim capitol este teologia din primele 15 coborâtă în viaţă; este viaţa izvorâtă din teologie.

Fără osteneala faptelor de slujire, teologia este doar o cunoştinţă stearpă şi acuzatoare. Primele cincisprezece capitole scrise de Pavel se varsă în această încheiere ca un corolar al tuturor celor spuse. Evanghelia lui Pavel nu este doar o veste care poate fi analizată, ci şi o viaţă care trebuie trăită:

> „Iar Aceluia care poate să vă întărească, după Evanghelia mea și propovăduirea lui Isus Hristos – potrivit cu descoperirea tainei care a fost ținută ascunsă timp de veacuri, dar a fost arătată acum prin scrierile profeților și, prin porunca Dumnezeului celui veșnic, a fost adusă la cunoștința tuturor neamurilor, ca să asculte de credință – a lui Dumnezeu, care singur este înțelept, să fie slava, prin Isus Hristos, în vecii vecilor! Amin" (Romani 16:25-27).

Aceasta este cea mai lungă dintre toate benedicţiile lui Pavel. Ea pune bazele pe care se pot clădi prieteniile adevărate.

Acest capitol este îndesat cu aluzii la adevărate poveşti pline de dragoste şi de sacrificii. Sunt faptele apostolilor din Epistola către Romani, căci Faptele Apostolilor au continuat în toate epistolele bisericii şi continuă şi azi în viaţa bisericilor din toată lumea. În el, Pavel a salutat cel puţin douăzeci şi şase de persoane pe nume, precum şi două persoane fără nume, sfinţi anonimi. A salutat, de asemenea, mai multe biserici care se întâlneau la Roma în case. Şi da, Pavel alege şi el să li se adreseze pe numele mic. Nici vorbă de scrobitul şi uscatul „frate iubit" sau „soră scumpă " cu care ne înstrăinăm noi prieteniile noastre „de principiu".

Ceea ce se uită îndeobşte este că apostolul Pavel nu fusese încă la Roma, ceea ce înseamnă că pe toţi oamenii aceştia îi cunoscuse „în altă parte", „pe teren", în localităţile prin care a trecut în călătoriile lui misionare. Oamenii aceştia sunt „oazele" în care apostolul şi-a răcorit sufletul pe când umbla prin pustia lumii acesteia. Acesta este motivul pentru care îi pomeneşte pe toţi în contextul slujirii. Sunt oamenii care „s-au ostenit mult", trăgând la Evanghelie împreună cu marele misionar pentru Neamuri. Prietenia este o responsabilitate, nu o oportunitate.

> „Spuneți sănătate Mariei, care s-a ostenit mult pentru voi” (Romani 16:6).

> „Spuneți sănătate Trifenei și Trifosei, care se ostenesc pentru Domnul. Spuneți sănătate Persidei preaiubite, care s-a ostenit mult pentru Domnul” (Romani 16:12).

Dacă apostolul Pavel n-a uitat eforturile lor în jugul Evangheliei, cu cât mai mult credeţi că Dumnezeu va face lucrul acesta?

> „Căci Dumnezeu nu este nedrept ca să uite osteneala voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru Numele Lui, voi, care ați ajutorat și ajutorați pe sfinți” (Evrei 6:10).

Pavel i-a cunoscut personal pe sfinţii aceştia, iar acum foloseşte ocazia acestei epistole ca să-şi reînnoiască sentimentele lui faţă de ei. Cum au ajuns ei între timp la Roma? Asta este o taină ca taina vieţii fiecăruia dintre noi.

După ce-i salută pe cei din Roma, Pavel adaugă salutări de la nu mai puţin de nouă credincioşi care se aflau cu el în Corint.

Care este semnificaţia acestui lucru? Aceasta arată că Pavel era un făcător de prieteni, un câştigător de suflete. El nu a încercat să trăiască o viaţă izolată; avea prieteni în Domnul şi îi aprecia. Ei erau un ajutor pentru el personal şi pentru slujirea sa.

Acest adevăr este întotdeauna valabil. Am descoperit peste tot că slujitorii pe care Dumnezeu i-a folosit mai mult în lucrare au fost oameni care şi-au făcut prieteni. Ei s-au multiplicat în vieţile prietenilor şi asociaţilor lor din slujbă. Singurătatea părtăşiei cu Dumnezeu, în care ne creştem pe noi înşine, trebuie completată cu prietenia sfinţilor, în care ne creştem unii pe alţii. Benjamin Disraeli a spus: „Cel mai mare lucru pe care-l poţi face pentru un prieten nu este să-i dai din bogăţiile tale, ci să le scoţi la iveală pe cele care sunt ascunse în el însuşi.”

Ar fi existat un David fără prietenia lui Ionatan? Ar fi existat un Ionatan dacă n-ar fi fost prietenia lui cu David?

Ce aflăm despre prietenii lui Pavel?

Fibia, a fost cea mai ne-teologă dintre purtătoarele de teologie. Pavel a început enumerarea prietenilor cu Fivi (Fibia sau Phebe în original). Ea a fost membră a bisericii din Cencrea şi, foarte probabil, a fost pusă în capul listei pentru că ea a fost cea care a dus această epistolă la Roma.

Niciodată nu a dus un mesager o scrisoare mai importantă ca aceasta! Cencrea era portul maritim al Corintului, aşa că Fibia a fost probabil câştigată pentru Hristos în timpul de un an şi jumătate pe care Pavel l-a petrecut acolo (Faptele Apostolilor 1811).

Observaţi cum îi sfătuieşte Pavel pe cei din Roma să o primească pe această femeie:

> „S-o primiți în Domnul, într-un chip vrednic de sfinți" (16:2).

Toată teologia lui Pavel este „în Domnul". Primele 15 capitole folosesc această expresie de 25 de ori, iar expresia echivalentă „în Hristos" este folosită de nu mai puţin de 56 de ori!

Este clar că apostolul doreşte ca teologia unei vieţi noi în Hristos să fie coborâtă în viaţa practică a sfinţilor. Toate relaţiile credincioşilor trebuie să fie „în Domnul", vrednice de nişte sfinţi.

Fibia este numită „slujitoare" sau „diaconiţă". În biserica primară existau femei care slujeau vizitând bolnavii, asistând femeile tinere şi ajutându-i pe cei săraci. Probabil că mâinile ei au şters la fund mulţi copii, au întors de pe o parte pe alta mulţi bolnavi şi au pregătit casa şi masa pentru mulţi musafiri. Străin în Corint, apostolul Pavel a avut un mare ajutor în slujirea acestei femei:

> „S-o ajutați în orice privință, căci și ea s-a arătat de ajutor multora și îndeosebi mie" (16:2).

Nu cred că Fibia a citit scrisoarea pe care i-a încredinţat-o Pavel. De două mii de ani, cele mai mari capete din creştinism o citesc şi cu greu o pot pătrunde. Fibia n-a ştiut şi nici n-a crezut în ziua aceea că face o „lucrare duhovnicească"; a luat-o ca pe una dintre lucrările mici pe care le făcea cu credincioşie.

N-a riscat oare prea mult Pavel încredinţând o asemenea comoară unei femei fragile şi împovărate cu propriile ei bagaje? N-a riscat s-o piardă? Ba da. Oamenii lui Dumnezeu fac însă lucrări mici, lăsându-L apoi pe Dumnezeu să le dea dimensiunile şi influenţa dorite de El.

În contextul acela, Fibia a făcut un lucru aparent neînsemnat, dar Dumnezeu l-a transformat într-o influenţă care a inundat secolele. Giganticul arbore Sequoia are una dintre cele mai mici seminţe din lumea arborilor. Dumnezeu a decis aşa şi lucrul acesta este o minunăţie în ochii noştri!

Alţi doi prieteni amintiţi de apostolul Pavel au fost Aquila şi Priscila. Aflăm cu uimire că aceşti oameni au fost salvatorii apostolului. – salvatorii lui Pavel. De la salvgardarea celei mai bogate mărturisiri de credinţă (Fivi), trecem la salvarea celui mai mare teolog al creştinismului. Cât de mult ne-am dori să avem detalii despre aceste povestiri din spatele fiecăruia dintre aceste nume!

I-am cunoscut pe Priscila şi pe Aquila în cartea Faptele Apostolilor (18:1-3, 18-19, 26). Unde şi când şi-au riscat viaţa pentru Pavel, nu ştim, dar ne bucurăm că au făcut-o ! (Vezi şi 1 Corinteni 16:19; 2 Timotei 4:19.)

Vă daţi seama că această familie de sfinţi a făcut un lucru aparent mic atunci, dar imens în importanţa istorică a creştinismului? N-ar fi existat un Pavel dacă nu i-ar fi salvat viaţa aceşti doi oameni uitaţi de toate manualele de istorie şi teologie. Fapta lor de atunci a fost o binecuvântare pentru toate bisericile care au existat, există şi vor mai exista vreodată pe toată faţa pământului!

> „Spuneți sănătate Priscilei și lui Aquila, tovarășii mei de lucru în Hristos Isus, care și-au pus capul în joc, ca să-mi scape viața. Le mulțumesc nu numai eu, dar și toate bisericile ieșite dintre neamuri" (Romani 16:3-4).

În momentul scrierii acestui text, Aquila şi Priscila se aflau în Roma şi o biserică se întâlnea în casa lor. În acest capitol, Pavel a salutat o serie de astfel de „adunări de casă", singurele care existau pe vremea aceea nu numai în Roma, ci în mai toate provinciile Imperiului (Romani 16:10-11, 14-15).

Pavel enumeră apoi alţi câţiva „preiubiţi" ai apostolului. Patru persoane sunt numite „preaiubiţi" de Pavel: Epenet (Romani 16:5), Ampliat (Romani 16:8), Stache (Romani 16:9) şi Persida (Romani 16:12).

Epenet este scump lui Pavel în mod special pentru că el a fost primul dintre cei convertiţi din Asia. Se pare că el aparţinea familiei lui Ştefana, căci în 1 Corinteni 16:15 aceste persoane sunt, de asemenea, numite „cel dintâi rod al Ahaiei".

Ce rost a avut să le pomenească numele public dacă nu ne-a spus public şi ce fel de fapte făcuseră pentru Pavel? Rostul este în căldura cu care le rosteşte numele. Rostul este în căldura cu care ei, la Roma fiind, îşi vor auzi citite numele. Dragostea îşi are legile ei, iar Pavel vrea, dincolo de dialogul pe care-l citim noi, să-i atingă drăgăstos pe cei cu care a împărţit vremelnic şi greul, şi frumosul, şi suferinţa, şi

slava prin care i-a dus umblarea alături de Hristos. Un nume este o lume de amintiri, iar Pavel rostește cărți întregi atunci când rostește numele acestor prieteni.

Toți oamenii te aud când vorbești; prietenii însă înțeleg ce spui, iar cei mai buni prieteni sunt cei care pricep și ceea ce n-ai spus în cuvinte.

În ănșiruirea de prieteni aflăm ceva și despre unele rude ale lui Pavel. Persecutorul Saul nu le-a oprit pe unele dintre rudele lui să devină creștine. Mărturisitorul Pavel le-a făcut pe alte rudenii să-l urmeze!

Andronic și Iunia fac parte din prima categorie. Luciu, Iason și Sosipater sunt din cea de-a doua categorie. Primii sunt la Roma. Ceilalți călătoresc împreună cu Pavel.

> „Spuneți sănătate lui Andronic și lui Iunia, rudele mele și tovarășii mei de temniță, care sunt cu vază între apostoli. Ei au venit la Hristos mai înainte de mine chiar" … „Spuneți sănătate lui Ierodion, ruda mea" (Romani 16:7, 11).
>
> „Timotei, tovarășul meu de lucru, vă trimite sănătate; tot așa și Luciu, Iason și Sosipater, rudele mele" (Romani 16:21).

Dați drumul puțin la imaginație și căutați să vedeți scena în care Andronic și Iunia sunt acum în aceeași temniță cu „creștinul" Pavel. Cele două rude făceau parte din grupul celor pe care Pavel îi trântea altădată în temniță pe vremea când prigonea Biserica lui Hristos (Faptele Apostolilor 22:4-5; 26:9-11).

Vi-i puteți închipui discutând acum cu Pavel, zâmbind și spunându-i: „Hei, Saul! Simți și tu acum ce simțeam noi altădată, când tu amenințai cu temnița."

Îl auzim parcă pe Saul răspunzând: „Da. Plătesc acum! Dumnezeu mă face să simt suferințele pe care le-am provocat pe vremuri altora. Este o lecție în toate acestea. Am fost plin de râvnă să călătoresc în alte ținuturi, am avut în mână scrisori și am vrut să-i arunc pe alții în temniță. Acum, Dumnezeu mă face să călătoresc în alte ținuturi, să trimit scrisori și… să stau în temniță."

Una dintre cele mai mari bucurii ale vieții este să ai rudele întoarse la Domnul și, pe deasupra, să-ți mai fie și prieteni! Pavel le-a avut pe amândouă.

Faptul că Pavel îi caracterizează pe Iunia și Andronic „cu vază între apostoli" nu-i ridică pe aceștia la nivelul celor doisprezece

apostoli ai Domnului. Au existat şi nişte „apostoli ai Bisericii” (2 Corinteni 8:19, 23; 12:18), după cum au existat şi „apostoli ai Domnului”. Iunia şi Andronic au fost în rândul apostolilor Bisericii şi s-au bucurat, pe cât se pare, de autoritate teritorială reprezentativă în bisericile de casă din Roma.

Rufus, menţionat în Romani 16:13, ar putea fi acelaşi cu cel menţionat în Marcu 15:21, dar nu putem fi siguri. Dacă este aşa, atunci experienţa lui Simon la Calvar a condus la convertirea lui şi a familiei sale. Pavel şi Rufus nu erau rude. „Mama lui şi a mea” înseamnă doar că mama lui Rufus a fost ca o mamă pentru Pavel (vezi Marcu 10:30).

Găsim apoi şi câteva grupuri de prieteni care se adunau în biserici de casă. Ne plângem adesea că nu suntem mulţi în adunările locale, dar la Roma existau biserici în case cu doar câţiva membri. Iată salutul lui Pavel către două dintre ele, pe lângă cea deja amintită din casa lui Aquila şi Priscila:

> „Spuneți sănătate celor din casa lui Aristobul” (Romani 16:10).
>
> „Spuneți sănătate lui Asincrit, lui Flegon, lui Hermes, lui Patroba, lui Herma și fraților care sunt împreună cu ei” (Romani 16:14).
>
> „Spuneți sănătate lui Filolog și Iuliei, lui Nereu și surorii lui, Olimpa, și tuturor sfinților care sunt împreună cu ei” (Romani 16:15).

Au existat însă şi case în care nu toţi erau întorşi la Domnul:

> „Spuneți sănătate celor din casa lui Narcis, care sunt ai Domnului” (Romani 16:11).

Adevăratul caracter al cuiva se vede şi din prietenii... pe care nu şi-i face. Învăţătura sănătoasă duce la o viaţă sănătoasă, dar nu toţi s-au ţinut de doctrinele Evangheliei lui Pavel, devenite „dreptarul învăţăturilor sănătoase” (Romani 6:17; Galateni 6:16; 2 Timotei 1:13).

Duşmanii lui Dumnezeu sunt întotdeauna falşi prieteni ai omului. Prieteniile trebuie restrânse la cei care duc o viaţă de ascultare, iar apropierea de Dumnezeu înseamnă automat îndepărtarea imediată şi categorică de cei care trăiesc şi răspândesc o minciună. Pe aceştia, spune Pavel, însemnaţi-i şi depărtaţi-vă de ei.

> „Vă îndemn, fraților, să vă feriți de cei ce fac dezbinări și tulburare împotriva învățăturii pe care ați primit-o. Depărtați-vă de ei. Căci astfel de oameni nu slujesc lui Hristos, Domnul nostru, ci pântecelui lor și, prin vorbiri dulci și amăgitoare, ei înșală inimile celor lesne crezători. Cât despre voi, ascultarea voastră este cunoscută de toți. Mă bucur dar de voi și doresc să fiți înțelepți în ce privește binele și proști în ce privește răul" (Romani 16:17-19; Filipeni 3:17-21).

Pavel a avut prieteni de departe şi prieteni de aproape. Prietenia este un dar reciproc, iar prieteniile adevărate sunt veşnice. Apostolul Pavel îi salută pe cei din Roma şi în numele prietenilor care-l însoţeau în lucrarea din Corint.

Primul amintit este Timotei, pe care-l numeşte „tovarăşul meu de lucru". Credincioşia ucenicului Timotei a fost încercată şi răsîncercată. Prietenul sigur îl cunoşti din împrejurări nesigure şi un prieten adevărat sosește atunci când toţi ceilalţi te părăsesc. Pavel a avut în Timotei un fiu şi un ucenic totodată:

> „Căci n-am pe nimeni care să-mi împărtășească simțirile ca el și să se îngrijească într-adevăr de starea voastră. Ce-i drept, toți umblă după foloasele lor, și nu după ale lui Isus Hristos. Știți râvna lui încercată; cum, ca un copil cu tatăl lui, a lucrat ca un rob împreună cu mine pentru înaintarea Evangheliei" (Filipeni 2:20-22).

Sunt amintiţi apoi Luciu, Iason şi Sosipater, rude cu marele apostol (Romani 16:21).

Există în epistola către Romani şi un verset despre care ştim precis că nu-i aparţine lui Pavel. Este iniţiativa şi salutul personal al unuia care ţine neapărat să-şi salute fraţii pe care încă nu-i cunoaşte, dar în slujba cărora s-a pus singur, de bunăvoie. Iată-l parcă ridicându-şi capul peste statutul său ca să vorbească şi el puţin cu fraţii lui din Roma:

> „Vă trimit sănătate în Domnul eu, Terțiu, care am scris epistola aceasta" (Romani 16:22).

Urmează apoi Gaiu, care-şi pusese casa la dispoziţie pentru adunările creştinilor:

> „Gaius, gazda mea și a întregii biserici, vă trimite sănătate. Erast, vistiernicul cetății, vă trimite sănătate; tot așa și fratele Cuart" (Romani 16:23).

Este interesant că Erast, cetăţean de rang înalt şi personalitate influentă în Corint, este menţionat ultimul, împreună cu anonimul şi neînsemnatul Cuart. Credinţa creştină este nivelatoare şi ne uneşte pe toţi în smerenie.

La întâlnirea cu un „frate" lăudăros nevoie mare cu titlurile lui academice şi sociale, fratele Petru Popovici i-a replicat: „Sunt Popovici Petru. Am fost şi eu, dar m-am pocăit!"

Epistola către Romani, dincolo de imensa sa valoare teologică, este şi o pledoarie pentru prietenie. Apostolul Pavel a fost de câteva ori singur, dar nu a fost un singuratic.

Spre deosebire de dragoste, care poate înflori la bine, dar dă adesea îndărăt la greu, dacă nu cumva dispare cu totul, sentimentul de prietenie creşte proporţional cu necazurile unuia dintre prieteni. Într-un fel, această legătură de sânge spirituală este mult mai tare decât cea de sânge propriu-zisă, numită rudenie.

> „Prietenul adevărat iubeşte oricând şi în nenorocire ajunge ca un frate". (Proverbele 17:17)

Apostolul Pavel a influenţat şi format ucenici pentru că i-a preţuit pe cei pe care Dumnezeu i-a scos în cale. De fapt, într-un mod tainic şi providenţial, Pavel este omul cu care ne împrietenim ... fiecare dintre noi.

Se spune că unii oameni vin şi pleacă repede din viaţa noastră, alţii stau o vreme, punându-şi amprenta pe inima noastră. După plecarea lor, nu vom mai fi niciodată aceiaşi. Acest lucru îl putem spune şi despre relaţia apostolului Pavel cu grupul celor amintiţi în acest capitol.

Foarte puţini oameni sunt suficient de bogaţi ca să-şi poată permite să aibe mulţi prieteni. Şi aici nu vorbesc despre bogăţia financiară...

Dacă mă întrebi: „Există şi oameni dificili cu care nu te poţi împrieteni?", am să-ţi răspund foarte... afirmativ. Prietenia este o ofertă, nu o tranzacţie. Singurul lucru pe care-l poţi face este să fii prietenos, dar aceasta nu-ţi garantează că îţi vei face mulţi prieteni peste tot. Există oameni dificili cu care, în ciuda bunăvoinţei şi a eforturilor noastre sincere, nu putem lega o prietenie adevărată.

Biblia face însă o distincţie importantă între a iubi pe cineva, a trăi în pace cu cineva şi a fi prieten cu cineva. Nu sunt acelaşi lucru. Apostolul Pavel scrie:

> „Dacă este cu putință, întrucât atârnă de voi, trăiți în pace cu toți oamenii.” (Romani 12:18)

Observă cele două precizări: „dacă este cu putinţă” şi „întrucât atârnă de voi”. Dumnezeu nu ne cere imposibilul şi nici nu ne face răspunzători pentru atitudinile celorlalţi. Aş sublinia câteva adevăruri:

Suntem chemaţi să-i iubim pe toţi, dar nu să fim prieteni cu toţi. Dragostea creştină este o poruncă; prietenia presupune reciprocitate, încredere şi compatibilitate.

Putem ierta un om fără să-i oferim din nou aceeaşi apropiere. Iertarea ţine de caracterul nostru; încrederea se câştigă prin caracterul celuilalt.

Există oameni cu care putem avea pace, dar nu şi părtăşie apropiată. Uneori, distanţa respectuoasă este mai înţeleaptă decât o apropiere care produce mereu conflicte. Apostolul Pavel i-a spus lui Timotei (şi nouă!):

> „Alexandru, căldărarul, mi-a făcut mult rău. Domnul îi va răsplăti după faptele lui. Păzește-te și tu de el, pentru că este cu totul împotriva cuvintelor noastre.” (2 Timotei 4:14–15)

Nici Domnul Isus nu a avut aceeaşi relaţie de apropiere cu toţi oamenii. El i-a iubit pe toţi, dar a avut un cerc de ucenici, doisprezece apostoli şi, dintre aceştia, trei care I-au fost deosebit de apropiaţi.

Trebuie să ne cercetăm şi propria inimă. Uneori, dificultatea relaţiei nu vine exclusiv de la celălalt. Smerenia ne ajută să recunoaştem şi partea noastră de responsabilitate.

Mi se pare că putem formula un principiu creştin foarte important:

Dumnezeu ne cere să avem dragoste pentru toţi oamenii, dar nu ne obligă să avem intimitate cu fiecare dintre ei. Putem păstra o inimă deschisă fără să lăsăm orice om să intre în viaţa noastră.

Şi aş adăuga un gând: Nu orice om pe care nu-l putem avea ca prieten trebuie să devină duşmanul nostru.

Un om bun a spus odată: „Şi pe arici îl poţi ridica de jos. Trebuie doar să ştii de unde să-l apuci.”

2. Momente de răscruce

Întrebare:

Este oare posibil ca o predică, un fragment de discurs, să te afecteze atât de mult, încât să-ţi schimbe apoi tot restul vieţii?

Răspuns:

Da, se poate! Rezultatul şi dovada unei astfel de situaţii sunt chiar eu!

Este vorba despre una dintre predicile rostite de Pavel Nicolescu la „Sfânta Treime". A ales să vorbească despre „Ce este şi ce nu este spiritualitatea creştină".

Ca să ne ajute să înţelegem mai uşor locul pe care trebuie să-L ocupe Dumnezeu în viaţa noastră, Pavel Nicolescu a ales să ne dea imaginea unei reprezentări grafice. Ne-a rugat să ne imaginăm un cerc pe care să-l împărţim în sectoare proporţionale cu măsura acordată fiecărei preocupări zilnice. Să zicem: dacă tot cercul ar reprezenta 24 de ore, un sector de opt ore pentru somn, alte opt ore pentru serviciu sau şcoală, un alt sector pentru mâncare, altul pentru spălatul pe dinţi etc.

Ne-a lăsat să alegem cât de mare trebuie să fie sectorul dedicat legăturii noastre cu Dumnezeu, citirii, părtăşiei în rugăciune,

meditaţiei etc. După ce ne-a lăsat un timp să ne gândim, a continuat:

„Oricât de mare ar fi sectorul alocat lui Dumnezeu, schiţa dumneavoastră este greşită. Oricât aţi vrut să dovediţi cât de duhovniceşti sunteţi, dacă aceasta este concepţia voastră despre viaţa creştină, greşiţi! Dumnezeu nu Se mulţumeşte numai cu o felie din viaţă. Lui ori Îi dai totul, ori nu-I dai nimic!

Dumnezeu nu poate sta doar într-un sector al vieţii tale. Poziţia este greşită, iar încercarea pleacă de la o premisă falsă. Locul lui Dumnezeu, în diagrama noastră, nu este într-un sector de cerc, ci în mijlocul cercului.

Trebuie să vă imaginaţi că aţi desenat în cercul cel mare un cerc mai mic, cu acelaşi centru. În acest fel, Dumnezeu este în centrul vieţii noastre şi toate celelalte sectoare ale cercului Îi aparţin şi Lui.

«Tot ce faceţi, cu cuvântul sau cu fapta, să faceţi ca pentru Domnul», spune Noul Testament. Dumnezeu trebuie să fie prezent în toate activităţile noastre. Numai aşa vor deveni ele «creştine».

Un copil al lui Dumnezeu lucrează la serviciu ca un creştin, merge pe stradă ca un creştin, merge la facultate ca un creştin, citeşte ziarul ca un creştin, mănâncă precum un creştin şi chiar... doarme ca un creştin: «Eu mă culc şi adorm în pace, căci numai Tu, Doamne, îmi dai linişte deplină în locuinţa mea», spune Psalmul 4, iar Psalmul 138:18 spune: «Când mă scol, sunt tot cu Tine.»

A-I da lui Dumnezeu numai un anumit timp din zi sau din săptămână, a-I restrânge accesul numai la anumite activităţi ale mele mă poate face un om mai mult sau mai puţin religios, dar, dacă vreau să fiu un creştin adevărat, cu o viaţă spirituală sănătoasă, trebuie să-L aşez pe Dumnezeu pe tronul vieţii mele, să-L las să coordoneze totul şi să nu-L exclud din absolut niciuna dintre activităţile sau clipele vieţii mele.”

3. Autentici și adolescentini

Întrebare:

Vă urmăresc de foarte mulţi ani. Cum de reuşiţi să nu îmbătrâniţi? Nu mă refer doar la aspectul fizic, ci mai ales la aroma personalităţii.

Răspuns:

Dumnezeu lucrează cu unicate. Nu pot da decât mărturia vieţii mele şi modelele pe care le-am avut. Primul a fost copilul recomandat de Isus Hristos:

> „Isus a chemat la El un copilaş, l-a pus în mijlocul lor 3 şi le-a zis: „Adevărat vă spun că, dacă nu vă veţi întoarce la Dumnezeu şi nu vă veţi face ca nişte copilaşi, cu niciun chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor.“ (Matei 18:2)

Al doilea exemplu a fost Aurel Popescu. Iată o sarcină care-mi este foarte dificilă: să scriu ceva despre Aurel Popescu, mentorul meu de-o viaţă, omul care, dintre toţi, m-a influenţat cel mai mult în starea şi stilul meu de viaţă. Cum s-a întâmplat?

„Nea Aurică” a apărut în viaţa mea în vremea în care-mi căutam o identitate personală, în timpul căutărilor dureroase după adevăr şi autenticitate.

N-am fost niciodată străin de creştinism sau de spiritualitate. Am crescut, doar, în casa unui păstor baptist şi am fost înconjurat de spiritualitatea evreilor veniţi în orizontul familiei noastre pe linia mamei mele. Pe la 17–18 ani însă, mă găseam cam departe de biserică şi foarte aproape de o carieră strălucită în organizaţia de UTC a liceului unde îmi făceam studiile. Privindu-l şi ascultându-l atâţia ani pe tatăl meu la amvonul bisericii, învăţasem să vorbesc bine şi aveam talent de... propagandist. Ceva era însă putred în sufletul meu şi, dincolo de fanfaronada de suprafaţă, temeliile tuturor convingerilor mele erau foarte şubrede.

Mai mergeam, din când în când, la biserică, dar ceea ce auzeam mi se părea foarte departe de realitate şi foarte sărac în comparaţie cu căutările mele în lumea literaturii şi filosofiei.

Atunci a apărut la orizontul experienţelor mele Aurel Popescu, intelectualul fără Seminar, care umplea sălile bisericilor cu ascultători şi amvoanele cu un aer tineresc, proaspăt, primăvăratic şi, mai ales, „contemporan".

Inginer prin formaţie şcolară, poet din fire, împătimit de studiul Scripturilor şi... „şmecher" de Bucureşti prin personalitate, fratele Aurel m-a fascinat din prima clipă. Îi sorbeam cuvintele de pe buze, îi căutam privirile care se plimbau peste audienţă, căutam să-i stau aproape şi mă căţăram pe poziţia mea de „fiu de predicator" ca să-i ajung mereu în preajmă şi să-i fur ceva din farmecul acelei personalităţi unice.

Predestinat parcă prin nume să ajungă „popă", Aurel Popescu a fost pentru o vreme „copilul spiritual" al lui Teodor Popescu şi a frecventat adunările celor deveniţi de bunăvoie „creştini după Evanghelie". A plecat apoi dintre ei din cauza botezului, pe care-l înţelesese şi-l primise altfel decât propovăduia Teodor Popescu. A trecut astfel la cultul baptist, dar nimeni n-a putut vreodată să spună cu certitudine ce „culoare" doctrinară are.

Prin botez, „baptist"; prin învăţătura despre împlinirea profeţiilor, despre răpirea Bisericii şi despre venirea Domnului, „creştin după Evanghelie"; prin trăirea sentimentală aprinsă, prin graba cu care alerga la rugăciune şi prin focul din cântare, „penticostal"; prin simplitate şi smerenie, „ostaş al Domnului"; prin dragostea de neam, „ortodox" împrietenit cu Ioan Alexandru, Aurel Popescu a fost şi, slavă Domnului, încă mai este un „creştin adevărat", veşnic îndrăgostit de Dumnezeu şi de aceia care-L caută şi-L slujesc cu o inimă întreagă şi consacrată.

A apărut printre noi într-o vreme în care statul comunist căuta să monopolizeze tiranic viaţa spirituală a naţiunii, împingând violent orice altă ideologie sau teologie în dosul uşilor închise ale bibliotecilor şi bisericilor. Declarându-se singurul autorizat să facă educaţia noii generaţii, statul interzisese pentru o vreme bisericilor să se ocupe de educaţia copiilor şi a tinerilor. Dacă stau să mă gândesc bine, prin interzicerea oricăror creaţii şi participări personale — poezii, cântece etc. — statul comunist împingea bisericile evanghelice spre statutul liturgic al Bisericii Ortodoxe tradiţionale.

Era vremea când, după o călătorie făcută în Orient, Nicolae Ceauşescu începuse o minirevoluţie culturală de model chinezesc, prin care avea ca scop declarat să „ia în stăpânire conştiinţa naţională". Biserica trebuia declarată drept un vestigiu perimat al trecutului, condamnat de istorie, iar liderii religioşi, când nu erau chemaţi să facă pe faţă propagandă comunistă, erau forţaţi să se resemneze cu lipsa oricărei „relevanţe" sociale prezente.

Iată de ce ridicarea providenţială a lui Aurel Popescu a fost o gură de aer pentru un creştinism leşinat şi agonizant. El vorbea despre un creştinism contemporan, ancorat în realitatea cotidiană.

Pentru el, învăţătura lui Hristos, departe de a fi perimată şi condamnată de istorie, era mult mai mult decât o alternativă posibilă la ideologia comunistă: era singura învăţătură destinată să triumfe într-un final glorios, în care Hristos va veni să-Şi ia la Sine Biserica, Îşi va pune la punct vrăjmaşii şi va instaura pe pământ domnia Lui milenară.

Aurel Popescu a început să vorbească de la amvoanele bisericilor baptiste într-o vreme în care complicitatea fricoasă a liderilor creştini instaurase o linişte vinovată asupra subiectelor declarate „tabu". Era o „tăcere grăitoare", mărturisind despre tăria persecuţiei, dar şi despre slăbiciunea slujitorilor chemaţi să proclame mesajul creştin.

Nu-i de mirare că noi, tinerii, care suntem în orice generaţie fermentul chemat să-şi contureze o identitate prin contestarea rânduielilor prezente, eram fermecaţi de apariţia acestui „protestatar" optimist, pornit parcă să se ia de piept, de unul singur, cu întreaga opresiune ideologică din România.

Desele lui chemări la „ordine" din partea Securităţii politice şi ideologice, repetatele lui arestări şi îndelungatele interogatorii îl făceau să capete, în ochii noştri de tineri idealişti, dimensiuni epice.

Probabil că cea mai corectă caracterizare a lui Aurel Popescu este aceea care-l definește drept un om „autentic". Termenul este un derivat din două cuvinte grecești care, împreună, înseamnă „original, ca opus al unei copii".

Oamenii autentici sunt oamenii experienţelor personale, pasionaţi de adevăr şi porniţi cu înverşunare împotriva a tot ceea ce este fals sau neadevărat. Ei au spiritul de „pionieri" ai marilor mişcări sociale, refuzând sistematic să „se încoloneze" şi să meargă la vale „cu mulţimea". Astfel de oameni nu sunt în niciun fel perfecţi, căci perfecţiunea nu există, dar, chiar şi atunci când greşesc, ei o fac dintr-o consecvenţă faţă de ei înşişi, faţă de cei din jurul lor şi faţă de Dumnezeu. Pentru ei, nicio greşeală nu este finală, ci doar o oportunitate pentru o foarte necesară îmbunătăţire.

Sinceri şi deschişi până în măduva fiinţei lor, oamenii autentici sunt apariţii binevenite într-o lume de „pseudo-sfinţi" şi de eroi artificiali. Dumnezeu caută în fiecare generaţie oameni autentici, porniţi în aventura experienţelor personale ale vieţii, nemulţumiţi cu imitaţii de mâna a doua şi nesăturaţi de ceea ce aud de la alţii.

Iată cum caracterizează Aurel Popescu „autenticitatea" creştinismului:

> „Vreau să vă spun că cele mai interesante mărturii sunt acelea care istorisesc «întâmplări», nu opinii. Un evanghelist sau un predicator care se pregătește, care poate că n-are prea mult har, dar se pregătește și citește o sumedenie de lucruri scrise de alții, este în stare să le redea apoi altora. Dacă are și nițel talent, rămânem încântați de ceea ce auzim, deși s-ar putea ca el să nu ne transmită nimic durabil, dacă ne dă numai din literatura citită.
>
> O astfel de ispravă poate face oricine se instruiește și-i dă drumul, dar să ne spună ce-i cu el, să ne dea ceva din viața lui, din experiențele lui personale, nu poate. Asta-i mai greu, căci s-ar putea ca el să nu le aibă! Și atunci el ne vorbește din cărți.
>
> M-am dus de curând prin textul Evangheliilor și mi-am dat seama încă o dată că puterea lor stă în relatarea unor întâmplări reale, între persoane reale, cu probleme reale. La sfârșitul unor astfel de întâmplări ne este dat și câte un verset sau două care comentează pentru noi semnificația întâmplării, dar nu este în niciun caz vorba despre prelegeri de teologie. Astea sunt în epistole. Evangheliile sunt mărturia

unei vieți care a fost trăită și a intrat sub incidența unei întâlniri personale cu Isus Hristos.

Chestiunea aceasta este foarte importantă pentru că, din câte am băgat eu de seamă la mine și din câte am băgat eu de seamă și la alții, noi le spunem oamenilor mai mult ceea ce știm de prin cărți, dar n-avem curajul să le spunem ceea ce au spus odinioară apostolii: «Uită-te la noi! Vrei să vezi un creștin adevărat? Ia uită-te la mine!»"

Al treilea exemplu a fost Pavel Nicolescu. Iată ce a scris Marius Cruceru despre el:

Pavel Nicolescu este un adolescent. Un adolescent de 71 de ani. Spun „adolescent" în cel mai bun sens al cuvântului.

Adolescenții au un simț special care detectează lipsa de autenticitate și fariseismul, sunt tot timpul curioși, mintea le este frământată de idei noi. Așa este Pavel Nicolescu. Vorbește prea repede. Prea repede pentru ardeleni. :) Greu de urmărit, mai ales când se plimbă, gesticulează, umblă în jurul amvonului, se ridică pe vârfuri.

Păcat că nu scrie.

Spune: „Nu pot să scriu. Mintea mi-o ia înaintea mâinii. Îmi vine o idee și apoi trec la alta. Nu pot gândi liniar. Gândirea mea este ca un foc de artificii."

Personalitate fascinantă. Absolvent de teologie, a urmat cursurile Facultății de Filosofie, dar a fost exmatriculat în anul IV din cauza credinței sale.

A fost anchetat de peste 30 de ori, a avut parte de patru percheziții, iar o dată mașina Securității a dat peste el.

Are o viață demnă de un roman.

Are o foame de carte demnă de invidiat; este o bibliotecă ambulantă. Citește cu nesaț teze de doctorat, la rând. A strâns acasă o grămadă de cărți. A umplut trei camere.

Pavel Nicolescu va muri „tânăr" și va lăsa o operă nescrisă, care va fi fost „citită" doar în mintea celor care l-au cunoscut.

„N-am să mă potolesc niciodată!"

Ăștia-s bătrânii care-mi plac: aceia care-s „tineri".

Adaug la ce a spus Marius un fragment glumeț de viață. nu cred ca exista cineva care sa fi citit mai mult ca el. Vesnic, umbla in compania unei serviete burdusita de carti. Citeste la masa, citeste in

tramvai sau masina, citeste la servici si, daca ar putea, cred ca ar citi chiar si atunci cand merge pe strada.

Cu el se adevereste parerea ca un bun profesor ramane student toata viata. Are ce spune pentru ca citeste mereu si are capacitatea de a sintetiza si de a face asociatiuni intre concepte si idei abstracte. Toate activitatile lui sunt preponderent intelectuale. Chiar si umorul pe care-l gusta este unul intelectual. Iata o astfel de gluma pe care mi-a trimis-o:

„Doi ingineri stau de vorba. Unul zice: "Am studiat probabilitatea ca o felie sa cada pe covor cu partea pe care e unsa. Exista o mare probabilitate pentru asta." Peste cateva zile, colegul ii spune: "N-ai avut dreptate. Am refacut experimentul si a iesit invers." Colegul nu se da batut si zice: "N-ai uns-o pe partea pe care trebuia!"N

Simplu nu înseamnă însă simplist, iar modelele mele au crezut „copilăreşte" marile taine ale vieţii şi existenţei. Iată un exemplu:

L-am întâlnit la Convenţia Românilor Baptişti de la San Francisco. Mi-a făcut o deosebită plăcere să-l văd alături de Aurel Popescu. Întâmplarea, providenţa sau poate doar admiraţia noastră au făcut să le fiu, împreună cu Radu Ştir, păstorul nostru de la tineret, mijloc de transport între două dintre locurile în care s-au ţinut lucrările Convenţiei.

Ca de obicei, între Pavel Nicolescu şi Aurel Popescu nu s-a pierdut prea mult timp cu „politeţuri". Prietenia şi umblarea lor îndelungată împreună i-au ajutat să ajungă foarte repede la o discuţie „cu miez". Filosoful din Pavel Nicolescu a ţinut să verifice cu matematicianul din inginerul Aurel Popescu temeinicia unor observaţii socotite, pe drept cuvânt, „paradoxale":

„Cum se face că «i» la pătrat dă un număr real? Se poate ca un număr imaginar să ducă la o cantitate reală? Cercetările recente au dus la o adevărată filosofie a matematicii. Cercetătorii au ajuns la concluzia că matematica are mai mult de-a face cu «relaţii» dintre entităţi decât cu cantităţi reale. Avem de-a face cu variante din spaţiul virtual, cu posibilităţi ipotetice. Numai aşa se explică aceste paradoxuri pe care mintea nu le poate accepta.

Ca şi problema cu «infiniturile». Între două numere reale se poate subdiviza segmentul de axă într-o infinitate de alte numere. La fel este şi între alte două numere reale, dar egalitatea dintre cele două infinituri poate fi numai aparentă! Pot exista diferenţe. Un

infinit poate fi mai «dens», mai aglomerat decât celălalt. Nu există două infinituri total simetrice sau identice."

Liviu Ţiplea ne-a aşezat pe toţi păstorii veniţi să fie părtaşi la înmormântarea fratelui Liviu Olah pe prima bancă a bisericii Betania. Acolo ne-am aşezat, pe măsură ce soseam, unul lângă altul. Când a venit Titi Cocian, unul dintre noi a spus, glumind: „Bine ai venit, Titi. Întotdeauna este bine să ai şi un doctor lângă tine."

De lângă mine, Pavel Nicolescu a spus ca pentru sine, dar suficient de tare ca să fie auzit de toţi: „Să nu uităm însă că singurul medicament suficient pentru toate problemele noastre este... Învierea!"

Rostite în contextul situaţiei în care ne aflam, vorbele acestea au fost ca o străfulgerare de lumină în întunericul tristeţii generale. De acest „cuvânt" aveam nevoie toţi. De acest cuvânt aveau nevoie sora Jeni şi Diana, rămase fără soţul şi tatăl iubit. De acest cuvânt avea nevoie fiecare dintre cei îmbolnăviţi de suferinţele acestei existenţe, îndreptate iremediabil spre moarte.

Un copil simplifică şi lămureşte lucrurile complicate, reducându-le la esenţa lor. Pavel Nicolescu a spus:

„Nimeni nu moare de o boală! Dumnezeu are întotdeauna ultimul cuvânt. Noi vedem foarfeca ce taie firul vieţii, dar nu vedem mâna lui Dumnezeu care o manevrează. Nu murim de o boală sau din cauza unui accident. Murim de... Dumnezeu! El decide!"

Şi Pavel Nicolescu a trecut prin suferinţe, dar a făcut-o tot în felul lui caracteristic. L-am găsit la cineva acasă, „văzut" deja de trei doctori. Părerea lor era că... nu se ştie cauza durerilor, dar că, sigur, nu e vorba de apendicită sau de calcul biliar. Asta ne liniştea puţin pe noi, dar nu potolea cu nimic intensitatea durerilor pentru dânsul.

Am stat de vorbă cu cei prezenţi, am glumit o mulţime, iar la urmă, când trebuia să plecăm, ne-am rugat.

L-am întrebat în glumă:

„Cum rămâne, veniţi cu noi la biserică?"

„Nu, nu pot, deşi aş vrea... Mă doare şi nu pot sta într-o poziţie."

„Atunci îmi daţi măcar schiţa de predică să le-o duc?"

Mai repede decât mi-am putut opri eu ultimul cuvânt, a răspuns:

„Spune-le că-i au pe Moise şi pe proroci. Asta le este destul."

Cuvintele m-au izbit pieptiş şi nu m-am dumirit imediat. Mi-a trebuit un timp ca să „mă prind". Am înţeles că nici măcar durerile

nu reuşiseră să-l facă să fie altfel decât îl ştiam: scriptural şi şăgalnic.

„Îi au pe Moise şi pe proroci" însemna şi că „n-au nevoie de un Lazăr înviat din morţi".

Tot de la Pavel Nicolesc am învăţat cum să mă aşez în faţa universului şi să admir lucrările lui Dumnezeu.

Teologia, cu precădere cea medievală, aşază adevărurile despre Dumnezeu în trei categorii distincte: adevărurile pe care „trebuie" să le cunoaştem, adevărurile pe care „le putem" cunoaşte şi adevărurile pe care „le putem doar contempla", fără să ajungem vreodată să le cunoaştem pe deplin.

Adevărurile pe care trebuie să le cunoaştem sunt cele referitoare la mântuire şi la viaţa de sfinţire personală; cele pe care „putem" să le cunoaştem sunt cele privitoare la anumite lucrări pe care le face Dumnezeu. Asupra lor putem avea păreri diferite, pentru că le cunoaştem doar „în parte" şi, oricum, Dumnezeu Se descurcă şi fără ajutorul sau înţelegerea noastră. Două exemple care-mi vin imediat în minte sunt venirea Domnului şi starea noastră după venirea Lui.

A treia categorie, cea a adevărurilor destinate doar contemplării, a dus la acea parte a evlaviei numită adorare contemplativă. Există adevăruri despre care ştim precis că există, dar pe care nu vom fi niciodată în stare să le înţelegem pe deplin. Ele sunt, în special, cele legate de natura lui Dumnezeu: omniscienţa Sa, omnipotenţa Sa, providenţa divină, eternitatea etc.

Veacul modern, grăbit, nu prea ne-a mai lăsat vreme pentru teologia contemplativă. Scolastica greacă ne-a răsfăţat cu convingerea că totul poate fi cunoscut şi catalogat foarte elegant. Trăim în obişnuinţa unei iluzii...

Îmi place ceea ce spune Pavel Nicolescu, ca o corecţie la definiţia dată teologiei:

„Pentru unii, teologia este o culegere de adevăruri despre Dumnezeu. Pentru mine, ea este cu mult mai mult decât aceasta! Teologia este şi o colecţie a tainelor despre Dumnezeu. Cine poate spune că a ajuns să cunoască totul despre Dumnezeu, despre natura Sa şi despre lucrările Sale?"

Există o cunoaştere calitativă şi una cantitativă. Ni-L putem imagina pe Dumnezeu drept un „tort" uriaş pe care nu-l putem nici cuprinde, nici vedea în întregime. Fiecare dintre noi ne apropiem de tort şi putem lua o îmbucătură din el. „În momentul acela putem spune că ştim cum este tortul. Ceea ce nu putem spune este

„cum este tot tortul”. Avem o cunoaştere calitativă: ştim cum este Dumnezeu, dar nu avem o cunoaştere cantitativă. Nimeni nu-L poate cuprinde pe Dumnezeu. El este întotdeauna mai mare decât circumferinţa cunoaşterii noastre. Din cauza aceasta, Biblia spune: „Gustaţi şi vedeţi ce bun este Domnul!” Ea nu spune: „Mâncaţi-L pe Domnul. Nimeni n-are un stomac suficient de mare pentru aceasta.”

Iată deci răspunsul meu la întrebarea ta despre „lipsa mea de îmbătrânire“: un copil anonim de lângă Isus Hristos şi alţi doi copii ai lui Dumnezeu: Aurel Popescu şi Pavel Nicolescu.

Creştem intenţionat către copilărie şi creştem micşorându-ne odată cu vârsta. Este un paradox ... recomandabil.

4. Sunteţi un om optimist?

Întrebare:

Sunteţi un om optimist? Pe ce vă bazaţi ?

Răspuns:

Nu, nu sunt de loc un om optimist. Sunt pesimist convertit la optimism. A fost şi este o liptă continuă, neîncheiată încă. Dumnezeu m-a ales ca pesimist să predic despre „vestea cea bună“ şi ca introvert timid, să fiu un predicator. Este ironia lui şi încă o dovadă a atotputerniciei cu care le face pe toate posibile.

Convertirea mea la optimism a fost mereu o schimbare de paradigmă, un macaz lăuntric, o filtrare de emoţii şi de convingeri rezultate din întâlnirea mereu prezentă cu Dumnezu. Vorba filosofului: „Optimismul este pesimismul care şi-a spus rugîciunea“. Sau în varianta textului biblic inspirat:

> „Ori de câte ori mă tem (psalm 56:3) ... eu alerg la rugăciune“ (Psalm 109:4).

Am să-ţi spun ce înseamnă o paradigmă şi cum un text al apostolului Pavel mă influenţează şi azi foarte profund.

Paradigma este suma tuturor punctelor noastre de vedere, un model, un exemplu sau un tipar de gândire după care ne ghidăm.

I-am putea spune şi „o filosofie de viaţă“. Practic, ea este lentila, ochelarii, prin care vedem viaţa şi răspundem la problemele ei.

Observare

Apostolul Pavel este un om-exemplu. El ne îndeamnă să „călcăm pe urmele lui“. Credincioşilor din Filip, el le spune:

> „Ce aţi învăţat, ce aţi primit şi auzit de la mine şi ce aţi văzut în mine, faceţi. Şi Dumnezeul păcii va fi cu voi“ (Filipeni 4:9).

Care au fost dimensiunile „felului de a fi“ a lui Pavel? Cum a văzut el lumea şi tot ce i se întâmplă?

Pavel a ales deliberat să fie u om optimist şi să vadă este tot şi toate pe Dumnezeu care este suveran şi-şi împlinete planul etern peste toate împotrivirile oamenilor şi toate zvârcolirile celui rău.

Cheia întregii lui paradigme este în finalul cărţii:

> „Toţi sfinţii vă trimit sănătate, mai ales cei din casa cezarului“ (Filipeni 4:25).

Pavel a refuzat să se lase doborât de ceea ce i se întâmpla şi ce vedea în jur şi s-a ridicat întotdeauna deasupra împrejurărilor, cu perspectivă optimistă a celui convins că s-a aliat cuDumnzeul care le biruieşte pe toate. Asta i-a dăruit ceea ce el numeşte „pacea lui Dumnezeu“:

> „Bucuraţi-vătotdeauna în Domnul! Iarăşi zic: Bucuraţi-vă! 5 Blândeţea voastră să fie cunoscută de toţi oamenii. Domnul este aproape. 6 Nu vă îngrijoraţi de nimic, ci, în orice lucru, aduceţi cererile voastre la cunoştinţa lui Dumnezeu, prin rugăciuni şi cereri, cu mulţumiri. 7 Şi pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, **vă va păzi** inimile şi **gândurile** în Hristos Isus“ (Filipeni 4:4-7).

Mintea noastră este o „fabrică de gânduri“. Pavel o ştia foarte bine şi ne recomandă să le filtrăm şi să le disciplinăm:

> „Și orice gând să-l faceți rob ascultării de Christos“ (2 Corinteni 10:5)

Pavel spune că gândurile trebuiesc „păzite“. Ce gândim reprezintă paradigma noastră, felul nostru de a vedea viaţa. Trebuie să alegem deliberat o gândire pozitivă, optimistă, care filtrează

lumea noastră lăuntrică. Pe multe gânduri trebuie să le reducem la tăcere, să le refuzăm, să alegem să nu stăruim asupra lor. Mintea noastră este un câmp de luptă şi suntem responsabili de ceea ce se petrece în ea. Apostolul Pavel enumeră opt feluri de gândire nu numai acceptabile, dar pe deplin recomandabile. Tu şi cu mine trebuie să folosim filtrul lui Pavel ca să putem avea pacea lăuntrică pe care o avea el:

> „Încolo, fraţii mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună şi orice laudă, aceea să vă însufleţească“ (Filipeni 4:8).

2. Explicare

Şi acum să revenim puţin la versetul cheie de la care am pornit aceste observaţii. În ce fel Filipeni 4:22 reprezintă paradigma în care trăia apostolul Pavel?

> „Toţi sfinţii vă trimit sănătate, mai ales cei din casa cezarului“ (Filipeni 4:25).

Cine erau „cei din casa Cezarului”?

Casa Cezarului” nu înseamnă familia biologică a împăratului. Expresia greacă „οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας“ (hoi ek tēs Kaisaros oikias) se referă, cel mai probabil, la oamenii care aparţineau gospodăriei imperiale. Aceasta putea include: sclavi imperiali, oameni eliberaţi (liberti), funcţionari, administratori, personal care lucra pentru administraţia imperială.

În momentul în care Pavel scria Filipenilor, cel mai probabil era vorba despre Nero, care a domnit între **54–68 d.Hr.**Pavel era întemniţat când a scris Filipeni, iar tradiţia creştină leagă această epistolă de perioada în care Pavel se afla la Roma.

Deci „casa Cezarului” era mai degrabă o mare structură administrativă şi domestică, nu doar familia împăratului. Pavel spune că existau credincioşi creştini în interiorul structurii imperiale. Aceşti oameni îl cunoşteau pe Pavel, cunoşteau biserica din Filipi şi transmit salutări.

De ce spun eu că acest salut este cheia întregii epistole şi dovada felului de a gândi a lui Pavel?

„Sfinţii din casa Cezarului“ reprezintă unul dintre cele mai frumoase detalii din epistolă.

Priviţi încă o dată circumstanţele în care se afla apostolul. Apostolul Pavel era în închisoare, în lanţuri, iar biserica din Roma cu care avea părtăşie era şi ea frământată de dezbinări şi tulburată de oameni care nu-L predicau pe Christos, ci se predicau pe ei înşişi:

> „Vreau să ştiţi, fraţilor, că împrejurările în care mă găsesc mai degrabă au lucrat la înaintarea Evangheliei. În adevăr, în toată curtea împărătească şi pretutindeni aiurea, toţi ştiu că sunt pus în lanţuri din pricina lui Isus Hristos. Şi cei mai mulţi din fraţi, îmbărbătaţi de lanţurile mele, au şi mai multă îndrăzneală să vestească fără teamă Cuvântul lui Dumnezeu.
>
> Unii, este adevărat, propovăduiesc pe Hristos din pizmă şi din duh de ceartă, dar alţii din bunăvoinţă. Aceştia din urmă lucrează din dragoste, ca unii care ştiu că eu sunt însărcinat cu apărarea Evangheliei; cei dintâi, din duh de ceartă, vestesc pe Hristos nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanţurile mele. Ce ne pasă? Oricum: fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta şi mă voi bucura“ (Filipeni 1:12-18).

3. Aplicare

Există oameni copleşiţi de probleme. Pavel a ales să se ridice deasupra lor cu optimism şi deplină încredere în planul şi puterea lui Dumnezeu.

Chiar şi răul poate fi folosit de Dumnezeu spre bine. Pavel scrie: „Lanţurile pe care mi le-a pus Cazarul sunt cea mai extraordinară publicitate posibilă. Acum se ştie despre mine „în toată curtea împărătească şi pretutindeni aiurea“ se vorbeşte despre mine!

Chiar şi cei fireşti din biserică, chiar şi răul pe care-l pot face ei, poate fi folosit de Dumnezeu pentru ceva bun: „Ce ne pasă? Oricum: fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta şi mă voi bucura“ (Filipeni 1:18).

„Sfinţii din casa Cezarului“ sunt ironia cu care-şi încheie apostolul peroraţia. Pavel se află în închisoare. Imperiul Roman l-a închis, dar Imperiul nu ştia că este deja învins dinăuntru. Evanghelia pătrunsese chiar în interiorul sistemului care îl ţinea captiv. Nu există lanţuri care să-L poată opri pe Dumnezeu!

La începutul epistolei, Pavel spune: *„Vreau să ştiţi, fraţilor, că împrejurările în care mă găsesc au ajuns mai degrabă la*

înaintarea Evangheliei" (Filipeni 1:12), iar la finalul epistolei vorbeşte despre *„sfinţii din din casa Cezarului."* Deci finalul epistolei confirmă ceea ce Pavel spusese la început. Un om care lucra în casa împăratului putea fi frate cu un apostol întemniţat.

Este o extraordinară ironie, dar şi dovada unei paradigme pe care ar trebui să ne-o însuşim toţi.

Pavel este prizonierul Cezarului. Dar unii dintre oamenii Cezarului sunt acum urmaşii lui Hristos. Cu alte cuvinte: Imperiul îl ţine pe Pavel în lanţuri, dar nu poate ţine Evanghelia în lanţuri. Apostolul Pavel îl creşte peTimotei părtaş aceleaşi paradigme:

> „Adu-ţi aminte de Domnul Isus Hristos din sămânţa lui David, înviat din morţi, după Evanghelia mea, 9 pentrucare sufăr până acolo că sunt legat ca un făcător de rele. Dar Cuvântul lui Dumnezeu nu este legat. (2 Timotei 8-10).

Şi ne-o recomandă şi nouă, ca pe o optimistă perspectivă a întregii lucrări a lui Dumnezeu în noi şi prin noi:

> „Sunt încredinţat că Acela care a început în voi această bună lucrare o va isprăvi până în ziua lui Isus Hristos. 7 Este drept să gândesc astfel despre voi toţi, fiindcă vă port în inima mea, întrucât, atât în lanţurile mele, cât şi în apărarea şi întărirea Evangheliei, voi sunteţi toţi părtaşi aceluiaşi har" (Filipeni 1-7)

P.S. – În versetul cheia amintit este şi o lecţie pentru Biserica de azi. Filipeni 4:22 ne aminteşte că Dumnezeu poate aşeza credincioşi în orice mediu. Biserica nu trebuie să existe numai în: clădirea bisericii, familii creştine, organizaţii creştine, medii „sigure". Astăzi, Dumnezeu poate avea oameni ai Lui în guvern, în spitale, în universităţi, în companii, în armată, în lumea afacerilor, în mass-media, în instituţii publice. Nu trebuie să ne mirăm că există credincioşi în locuri pe care noi le considerăm improbabile. „Casa Cezarului" ne arată că Evanghelia poate ajunge acolo unde noi nu ne-am aştepta. Nu întâmplător ne-a fost lăsat scris aşa ceva::

„În Biserica din Antiohia erau nişte proroci şi învăţători: Barnaba, Simon, numit Niger, Luciu din Cirene, **Manaen, care fusese crescut împreună cu cârmuitorul Irod**, şi Saul (Faptele Apostolilor 13:1).

5. Vă socotiți un predicator de succes?

Întrebare:

Frate, predicile dumneavoastră sunt ascultate și vizionate de mulți oameni, la radio și pe YouTube. Vă considerați un predicator de succes?

Răspuns:

Am scris, în septembrie 2024, un mic articol pe care vreau să-l citez și aici. Se intitulează „Unde dai și unde crapă... de ziuă".

Predicarea este și prorocie. Trebuie să fie. Există o taină a comunicării. Un predicator este un intermediar între Dumnezeu și oameni. Uneori ne dăm seama de lucrul acesta, alteori nu.

Nu demult am fost invitat să predic într-o biserică adunată pentru o sărbătoare. N-a mers prea bine. Cred că eu nu am fost ceea ce trebuia să fiu atunci sau că ceea ce am spus nu a fost ceea ce trebuia să fie. M-am așezat înapoi în bancă, obosit ca după o zi de tras la plug. Și n-ar fi trebuit să fie așa. Trecusem printr-o luptă grea, iar aripile îmi atârnau neputincioase. N-aveam nici măcar puterea unui zâmbet de protocol. Am dat totuși mâna cu câțiva dintre cei de lângă mine, ferindu-mă parcă rușinat, parcă vinovat de ceva. Lipsiseră focurile de artificii și bucuria de altădată.

M-a surprins expresia de recunoştinţă şi căldura cu care mi-a răspuns unul dintre ei:

> „Frate, mi-ați dat în seara aceasta răspunsul la o întrebare care mă chinuie de 35 de ani, de când am venit în America. Mi s-a luat o piatră mare de pe inimă. Slavă Domnului că am fost aici astăzi. Pentru mine ați vorbit."

Eram gata să-i spun că şi eu cărasem piatra aceea de pe inima lui, dar n-am făcut-o. Înţelesesem de ce fusese atât de greu şi de ce eram atât de obosit acum... asemenea chirurgului stors de vlagă după o operaţie grea.

O predică este o experienţă unică, o interacţiune profundă între Dumnezeu şi oameni. Iar noi ne aflăm undeva la mijloc, lăsând toate acestea să treacă prin noi şi reacţionând la lupte pe care, de cele mai multe ori, nici măcar nu le înţelegem. Niciodată nu ştim şi, probabil, nu vom putea şti cu certitudine dacă o predică a fost cu adevărat „reuşită" sau nu.

E bine că este aşa. Este normal. Să ne ferească Dumnezeu să ajungem să ţinem doar discursuri, lecţii interesante sau prelegeri elegante. Dumnezeu ne-a chemat la o cu totul altfel de slujbă, legată nemijlocit de viaţă, la o luptă pe viaţă şi pe moarte. E greu, dar e bine. Bineînţeles, suntem de partea Biruitorului!

Cred că aici este locul pentru o completare. Am citit, cu vreo şase luni în urmă, ceva care mi-a rămas în minte:

> „Un reporter a fost trimis de ziarul său să scrie despre extraordinara lucrare făcută în Chicago de Moody, marele păstor și evanghelist. După câteva zile petrecute alături de Moody, ziaristul i-a spus:
>
> «Domnule Moody, sunteți un om absolut obișnuit — a common man — și nimic din dumneavoastră nu poate explica lucrările extraordinare care se petrec în jurul dumneavoastră... Sper că nu vă jignesc spunând asta...»
>
> Răspunsul a venit imediat:
>
> «Așa este și așa trebuie să rămână. Nu m-ați jignit deloc. Mi-ați făcut cel mai mare compliment cu putință. Numai Dumnezeu este explicația posibilă.»"

Mulţi predicatori „de succes" de ieri au fost uitaţi astăzi. Ei au activat „atunci" pentru lumea de „atunci". Iată un exemplu:

> John Wesley, alături de fratele său Charles, care a avut și el o contribuție importantă, a publicat sau a editat

aproximativ 400–500 de titluri distincte, printre care cărți, colecții importante de predici și broșuri cu caracter doctrinar și formativ.

Cataloagele bibliografice istorice, precum ESTC (English Short Title Catalogue), consemnează peste 1.500 de ediții și publicații tipărite distincte care poartă numele lui John Wesley în calitate de autor, compilator sau editor.

Wesley a hrănit oamenii din generaţia lui, tot aşa cum un bucătar bun face mâncare pentru cei din vremea sa. Nimeni nu mai ţine minte miile de meniuri pe care le-a folosit un bucătar sau o mamă cu mulţi copii, dar se ştie precis că cei din jur n-au murit de foame.

Şi mai este ceva... Evaluarea finală a unui predicator o face numai Dumnezeu. Lucrarea este rezultatul interacţiunii dintre iniţiatorul lucrării şi intermediarul prin care o face. O evaluare corectă nu trebuie să fie cantitativă, ci calitativă, în funcţie de măsura ascultării:

„Iată cum trebuie să fim priviți noi: ca niște slujitori ai lui Hristos și ca niște ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu. Încolo, ce se cere de la ispravnici este ca fiecare să fie găsit credincios în lucrul încredinţat lui.

Cât despre mine, prea puțin îmi pasă dacă sunt judecat de voi sau de un scaun omenesc de judecată. Ba încă nici eu însumi nu mă mai judec pe mine. Căci n-am nimic împotriva mea, totuși nu pentru aceasta sunt socotit neprihănit: Cel ce mă judecă este Domnul” (1 Corinteni 4:1–4).

Expresia „în lucrul încredinţat lui” stabileşte fiecăruia „pătrăţica” lui în care trebuie să evolueze. Ispita este să vrei să ieşi din ea, motivat de o mândrie care gândeşte: „Dacă aş fi eu acolo... Dacă m-ar chema ei pe mine acolo...” În fiecare fire pământească trăieşte un mic Lucifer care râvneşte la întâietate.

Sunt lucrători care-şi aleg singuri lucrarea. Sunt asemenea celui care, ajuns pe şantier, îi cere şefului o mapă şi un stilou. Şeful îi răspunde: „Cum vrei tu, dar eu te-am angajat ca să sapi un şanţ. Îţi va fi cam greu cu stiloul...”

Există misionari trimişi de Dumnezeu între păgâni care n-au rezultate pe măsura eforturilor sau sacrificiilor lor. S-ar putea să ajungă însă unii dintre cei mai apreciaţi lucrători ai Domnului. Unii predică la mari mulţimi, conducând biserici uriaşe, adevărate corporaţii creştine. Alţii sunt ispravnici în sate mici de munte, păstorind doar câţiva bătrâni. Unii sunt chemaţi să fie vizibili pe

tot globul şi numele lor este cunoscut în toată lumea. Alţii sunt destinaţi anonimatului. Asta nu are niciun fel de influenţă asupra felului în care le va fi apreciată lucrarea. Nu cantitatea, ci calitatea consacrării şi ascultarea sunt judecate. Unora cu fapte extraordinare li se va spune în final: „Duceţi-vă de la Mine. Niciodată nu v-am cunoscut." Altora li se va spune: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui, de moşteniţi Împărăţia care v-a fost pregătită."

Tot ce suntem şi facem va fi apreciat ca pozitiv, ca realizare, numai dacă i-am dat voie lui Isus Christos să se manifeste prin noi. Suntem doar nişte vase de lut fără valoare, purtătoare de comoară, iar singura „diplomă" posibilă la examinarea finală nu va fi una de „Master" sau „doctor", ci de slugă şi rob al Marelui Stăpân:

> „Tot așa și voi, după ce veți face tot ce vi s-a poruncit, să ziceți: «Suntem niște robi netrebnici; am făcut ce eram datori să facem»" (Luca 17:10).

În lucrarea Lui, numai Dumnezeu poate defini ce este succes şi ce nu, iar ochii Lui sunt ca para focului, gata să pedepsească până şi... falsa modestie. Pentru truditorii modeşti şi sinceri, obosind pe ogorul Evangheliei, va fi însă o mare răsplată pregătită de Cel ce le-a zis:

> „Isus le-a zis: «Veniți singuri la o parte, într-un loc pustiu, și odihniți-vă puțin.» Căci erau mulți care veneau și se duceau și ei n-aveau vreme nici să mănânce" (Marcu 6:31).

> „Da, zice Duhul, ei se vor odihni de ostenelile lor, căci faptele lor îi urmează!" (Apocalipsa 14:13).

> „Și Domnul a zis: «Cine este ispravnicul credincios și înțelept, pe care-l va pune stăpânul său peste slugile sale, ca să le dea partea lor de hrană la vremea potrivită? Ferice de robul acela pe care stăpânul, la venirea lui, îl va găsi făcând așa! Adevărat vă spun că îl va pune peste toată avuția sa»" (Luca 12:42–44).

6. Ce facem cu fiii risipitori?

Întrebare:

Mulţumim lui Dumnezeu pentru copiii credincioşi, dar ce facem cu cei care au luat-o razna? Cum să mă port cu cel care a plecat şi din casa mea şi din adunarea creştină?

Răspuns:

Circulă o anecdotă despre taţii care şi-au văzut copiii ajungând altceva decât şi-ar fi dorit ei. Se spune că un evreu a intrat în disperare când şi-a văzut fiul convertit la creştinism, sub influenţa unui coleg de la birou. Speriat, s-a dus la rabin să-i ceară sfatul şi a aflat, spre surprinderea lui, că şi rabinul avea în propria casă un fiu care făcuse aceeaşi alegere. S-au sfătuit îndelung, iar în cele din urmă rabinul a propus să se roage împreună şi să-L întrebe pe Dumnezeu ce ar trebui să facă. Dumnezeu le-a spus să citească Noul Testament. Acolo aveau să descopere că şi El are un Fiu care a plecat de acasă şi S-a făcut creştin...

Problemele părinţilor nu sunt nici mici, nici puţine, dar una dintre cele mai dureroase este aceea de a-şi vedea copilul îndepărtându-se de educaţia primită acasă şi plecând „în lume”.

Nu am experienţă personală în acest domeniu, aşa că mă voi mărgini să vă împărtăşesc câteva dintre sfaturile înţelepte pe care le-am găsit, la rândul meu, la alţii. Ele îşi au izvorul în pilda fiului risipitor, relatată în Luca 15:1–32.

Iată sfaturile practice:

1. Nu poţi împiedica plecarea de acasă a fiului risipitor. Asta nu înseamnă nici că l-ai crescut prost, nici că nu te iubeşte. Înseamnă, poate, doar că simte nevoia să-şi trăiască propriile experienţe de viaţă, aşa cum şi tu ţi le-ai trăit pe ale tale la 16, 18 sau 20 de ani.

2. Dă-i toate sfaturile de care are nevoie, dar nu-i sta în cale, chiar dacă nu eşti de acord cu alegerea lui. Dimpotrivă, ajută-l să meargă pe drumul pe care şi l-a ales. Dacă a greşit, poate că tocmai pe acel drum se va întoarce, într-o zi, la tine.

3. Nu te umili în faţa lui, dar nici nu-l blestema după ce a plecat. Chiar dacă odată cu el pare că pleacă şi jumătate din inima ta, roagă-te să se întoarcă sănătos acasă. Mai presus de orice, este important să ştie că uşa casei tale rămâne deschisă şi că se poate întoarce oricând.

4. Ai încredere în tot binele pe care l-ai sădit în el de-a lungul anilor. Dacă ai pus în sufletul lui ceva bun, va veni poate o zi când îşi va veni în fire şi se va regăsi pe sine.

5. Nu aştepta ca acela care ţi-a greşit să străbată singur tot drumul întoarcerii. Ieşi-i în întâmpinare, pentru că povara greşelii lui poate fi mai grea decât povara supărării tale.

6. Nu-i mai ţine morală celui care s-a întors acasă ca să-ţi ceară iertar e. Dacă şi-a cerut sincer iertare, înseamnă că a înţeles unde a greşit şi că şi-a învăţat lecţia.

7. Nu-i povesti toate suferinţele tale şi tot ce ai avut de îndurat din cauza lui. Nu-i mai aşeza pe suflet şi povara unor remuşcări în plus. Întoarcerea lui este deja mărturisirea durerii prin care a trecut.

8. Dacă l-ai iertat, îmbracă-l din nou cu „haina cea dintâi". Priveşte-l ca şi cum nimic nu s-ar fi schimbat în dragostea ta pentru el. Nu-l aşeza la coada mesei, nu-l privi cu reproşuri nerostite şi nu-i aminti mereu cât necaz ţi-a făcut. Străduieşte-te să-l priveşti din nou cu ochii cu care îl priveai înainte de plecare.

9. Apără-l înaintea fraţilor lui şi înaintea tuturor celor care îl acuză. Nu-l bârfi, nu-i expune greşelile şi nu-l aşeza înaintea judecăţii altora. Dacă tu l-ai primit înapoi, ajută-i şi pe ceilalţi să-i facă loc din nou.

10. Iar dacă, după toate acestea, copilul tău greşeşte încă o dată, ia acest îndrumar de la început. Pentru că, dacă vrei cu adevărat să se poată întoarce acasă, dragostea ta trebuie să-i lase deschis drumul întoarcerii.

Şi pentru că am atins acest subiect aşa de sensibil, repet şi eu retpric o întrebare pusă de Vasile Alexandru Taloş într-o predică ţinută în Bucureşti:

> „„Ce s-ar fi întâmplat dacă înaintea fiului risipitor n-ar fi alergat tatăl, ci i-ar fi ieşit în întâmpinare fratele mai mare? S-ar mai fi auzit, până departe, muzica, jocul şi bucuria din casă?”

11. Ce sunt și ce vor „progresiștii“ ?

Întrebare:

Am aflat că, în tinereţe, aţi fost pasionat de filosofie şi aţi cochetat chiar cu comunismul. Puteţi să-mi spuneţi de ce se vorbește atât de mult astăzi despre „progresiști”? Ce este acest progresism modern?

Răspuns:

Încă o dovadă că I. L. Caragiale n-a murit şi nici nu va muri cât timp vor mai fi oameni pe pământ. În piesa O scrisoare pierdută, actul al III-lea, scena a doua, Caragiale pune obsesia progresului pe limba lui Caţavencu: „Voi progresul şi nimic alt decât progresul!” Şi aceasta pentru că: „Legea progresului este aşa, că cu cât mergi mai iute, cu atât ajungi mai departe.”

Oricine vrea să aibă succes în alegeri, în aproape orice ţară a pământului, trebuie neapărat să pună în platforma electorală două cuvinte magice: „schimbare” şi „progres”.

Şi, pentru că tot am vorbit despre ironiile lui Caragiale, se spune că un trecător i-ar fi atras atenţia unui om beat că şi-a pus pălăria invers. Răspunsul lui a fost: „Şi, hâc!, de unde ştii dumneata în ce direcţie vreau să merg eu?” Nu este suficient să mergi repede. Trebuie neapărat să megi şi în direcţia bună. Necazul cu o

sumedenie de oameni este că sunt interesaţi mai mult de viteza cu care înaintează, decât cu direcţia în care se duc.

De unde a apărut această filosofie a „progresiştilor”? Este evident că dintr-un climat general şi individual de... nemulţumire. Oamenii continuă să dorească şi să caute „altceva” decât ceea ce au. Ceva mai bun. Nemulţumirea presupune tocmai aceasta: convingerea, pretenţia sau speranţa că lucrurile ar putea şi ar trebui să fie altfel.

I. Evoluţionismul

Evoluţionismul este o formă a nemulţumirii, o speranţă că urmează ceva mai bun.

Vrând să se „elibereze” de restricţiile religiei creştine, oameni puternici din Anglia au finanţat, sub denumirea de „naturalişti”, cercetările şi călătoriile lui Charles Darwin. Concluziile aveau să fie interpretate apoi într-un mod care a produs consecinţe mult dincolo de biologie. Interpretările de atunci au alimentat şi ideea unei dezvoltări progresive a omenirii pe linia mereu ascendentă a evoluţiei.

„Merge mai departe cel mai puternic şi mai adaptat la noile condiţii de mediu” a ajuns să fie o deviză coborâtă din zoologie în arena socială. Lumea s-a animalizat şi şi-a pierdut baza pentru eşafodajul compătimitor al slujirii din dragoste.

Jertfirea de sine a fost înlocuită oficial cu afirmarea de sine. De atunci şi până astăzi se înaintează mereu spre „ceva” mai bun, care însă întârzie încă să apară.

II. Hitlerismul

Hitlerismul este şi el o formă a nemulţumirii: anunţul apariţiei unei rase superioare şi al rolului ei în crearea unei lumi mai bune.

Wagner şi Nietzsche au exercitat o influenţă importantă asupra climatului intelectual din care s-a hrănit Adolf Hitler. În viziunea lui Hitler, lumea era coaptă pentru apariţia „supraomului”, care urma să croiască drumuri noi spre schimbări epocale.

În această filosofie, răul şi binele nu mai au valoare absolută.

Dacă izolăm undeva un grup de oameni, cei mai capabili vor deveni şi cei mai puternici. Ei se vor impune celorlalţi prin „voinţa” lor. Acest lucru se va întâmpla, ni se spune, în mod necesar şi

natural, fie că este vorba despre un trib de oriunde de pe suprafaţa pământului, fie despre societăţile supertehnologizate de astăzi.

Grupul se va diviza în stăpâni, care conduc pentru că au capacitatea şi priceperea necesare, şi sclavi, condamnaţi să asculte şi să se supună.

Stăpânii îşi vor construi propria morală şi vor construi o societate căreia îi vor asigura progresul. Binele va deveni sinonim cu progresul.

Sclavii vor jindui la poziţia şi puterea stăpânilor, dar nu le vor putea avea pentru că nu sunt în stare. Ei vor inventa o moralitate opusă comportamentului stăpânilor, justificându-şi astfel propria slăbiciune.

Nietzsche susţine că aşa a apărut în lume, şi mai ales în creştinism, moralitatea binelui şi a răului. Ea trage lumea în jos, spune el, pentru că preamăreşte tocmai ceea ce este opus stăpânilor: binele, pacifismul, fraternitatea, egalitatea, mila şi jertfirea de sine. Acestea nu ar face decât să devină o frână în calea celor cu adevărat puternici şi capabili să-şi dezvolte la maximum potenţialul afirmării de sine.

Explozia afirmării de sine ar trebui să producă un salt extraordinar înainte, generând apariţia „supraomului”. Ca unul care am fost la catedrala din Ulm şi la castelul Neuschwanstein, vă pot spune că „lebăda” aşteptată dintre gâştele maselor populare întârzie şi se încăpăţânează să nu mai apară.

Oamenii de geniu, exponenţii elitelor, trebuie să trăiască dincolo de ideea de bine şi rău proprie moralităţii sclavilor. Numai aşa vor putea duce lumea înainte, spre progresul unei noi umanităţi.

Stăpânii devin liberi să gândească şi să înfăptuiască ceea ce consideră că va clădi binele tuturor, fără să ţină seama de gemetele şi protestele sclavilor nerecunoscători şi neputincioşi. Conducătorul suprem — fie el Hitler sau Stalin — devine un fel de „tătuc”, stăpân absolut asupra vieţii şi morţii celor care nu i se aliniază.

Pentru „progres”, rasele socotite deformate şi nereuşite trebuie să dispară. Aşa au ajuns să fie vizaţi, între alţii, evreii şi romii.

Din asemenea convingeri s-au născut şi afirmaţiile teribile atribuite lui Hitler despre eliberarea oamenilor de „conştiinţă” şi înlocuirea ei cu voinţa conducătorului.

Mein Kampf, celebra carte a lui Hitler, a devenit una dintre mărturiile cele mai întunecate ale modului în care ideile despre

superioritate, selecţie, rasă şi progres pot fi transformate în politică de stat. Ideea progresului produs de oamenii de geniu este seducătoare într-o lume fără Dumnezeu, guvernată numai de selecţie şi forţă.

Şi „selecţia" a avut loc! Zeci şi zeci de milioane de oameni au plătit cu viaţa experimentele totalitare ale secolului XX.

„Dumnezeu e mort", proclama Nietzsche.

Iar în scrierile lui târzii, inclusiv în Aşa grăit-a Zarathustra, se conturează imaginea unei lumi care şi-a înlăturat vechiul centru de autoritate şi trebuie să trăiască apoi cu toate consecinţele. Va urma haosul. Şi haosul a urmat.

III. Socialismul şi comunismul

Socialismul şi comunismul sunt şi ele forme ale nemulţumirii. Ţinta lor este crearea unei societăţi ideale şi apariţia unui „om nou", capabil să zidească această societate.

De data aceasta, Karl Marx, susţinut financiar de Friedrich Engels, s-a declarat apărătorul proletarilor nedreptăţiţi şi a propus revoluţia drept cale spre o redistribuire echitabilă a bunurilor şi veniturilor.

Marx şi-a aşternut pe hârtie schemele schimbării sociale, iar acestea s-au răspândit apoi pe aproape toată faţa pământului. Lucrarea sa majoră a fost Capitalul, alături de bine-cunoscutul Manifest al Partidului Comunist.

Marx a căutat o cale de progres dinspre o lume a nedreptăţii spre o lume a dreptăţii şi a frăţiei universale. Sloganurile pe care le cunoaştem cu toţii sunt: „Proletari din toate ţările, uniţi-vă!" şi celebrul: „Liberté, égalité, fraternité!"

Cât de mult a eşuat această cale spre progres se poate vedea din prăbuşirea regimurilor comuniste din numeroase ţări în care sistemul a fost aplicat.

Cineva remarca, cu o amară ironie:

„Să facem un test. Luăm o ţară, o împărţim în două şi lăsăm să se dezvolte în paralel comunismul şi capitalismul. După câteva decenii mergem şi vedem la ce a ajuns fiecare. Una este Coreea de Nord, iar cealaltă Coreea de Sud..."

Credinţa că simpla schimbare a condiţiilor în care trăiesc oamenii va produce şi schimbarea oamenilor s-a dovedit falsă. „Omul nou" de tip comunist n-a vrut sau n-a putut să apară. Aşa

cum anticipa şi George Orwell în Ferma animalelor, omul rămâne corupt şi într-o societate care se declară „nouă”. Un mucalit a redus totul la această formulă absurd-tragică: „În capitalism există exploatarea omului de către om, iar în socialism este... invers.”

Ronald Reagan observa pe drept cuvânt că „atunci când a căzut zidul Berlinului, nimeni nu s-a grăbit să din partea capitalistă spre partea comunistă. Oare de ce?“

IV. Progresismul contemporan

Progresismul contemporan este, în lectura mea, doar o haină nouă pentru strădanii mai vechi. El preia evoluţionismul darwinian, ideea elitei chemate să conducă lumea, socialismul egalitar şi neîncrederea în formele tradiţionale de proprietate şi le amestecă apoi cu o contestare radicală a vechilor noţiuni de normalitate în aproape toate domeniile vieţii.

Familia, naţiunea, rasa, sexul, moralitatea şi apartenenţa la grup sunt puse sub semnul întrebării, redefinite sau declarate construcţii care trebuie depăşite.

Ţinta ar fi progresul spre o lume a oamenilor programaţi, cu minţile tot mai strâns legate de tehnologie şi cibernetică, într-o societate în care elitele tehnologice ar putea ajunge să exercite o putere aproape fără precedent. De aici şi formula devenită celebră:

„Nu veţi avea nimic şi veţi fi fericiţi.”

Progresismul modern are ca aliat incontestabil progresul tehnologic. Binomul „inteligenţă artificială” şi interfaţa directă dintre creier şi tehnologie dă astăzi speranţe pe care, în urmă cu doar câteva decenii, oamenii le-ar fi socotit de domeniul literaturii fantastice.

Istoricul Yuval Noah Harari explorează asemenea posibilităţi în cartea sa Homo Deus: A Brief History of Tomorrow, un fel de continuare a volumului Sapiens.

Titlul cărţii sugerează chiar o etapă uluitoare în evoluţia noastră: Homo sapiens, „omul înţelept”, n-ar reprezenta neapărat punctul final, ci doar o fază temporară care ar putea fi urmată de Homo deus, „omul-zeu”. Harari vorbeşte despre posibilitatea ca omenirea să încerce să depăşească bătrâneţea, boala şi chiar moartea.

Şi aici apare însă imediat întrebarea: Cine va avea acces la asemenea tehnologii?

Dacă ele vor fi disponibile numai celor foarte bogaţi, putem ajunge la o lume în care o elită extrem de restrânsă va beneficia de modificări biologice şi tehnologice inaccesibile marii majorităţi.

Imaginea este tulburătoare.

Patru încercări, aceeaşi nemulţumire

Rezumând rătăcirile progresiste, am văzut:

evoluţionismul — omul nou se naşte din el însuşi;

hitlerismul — omul excepţional apare ca o lebădă dintr-un cârd de gâşte;

socialismul — omul nou se naşte prin schimbarea mediului social;

progresismul modern — omul îndumnezeit se va naşte din împletirea biologicului cu ciberneticul.

Ce a fost va mai fi. Şi eşecul aşteaptă şi nebuniile contemporane.

Care este soluţia propusă de noi?

În primul rând, trebuie să spunem că şi noi împărtăşim nemulţumirea progresiştilor.

În al doilea rând, trebuie să spunem că Însuşi Dumnezeu împărtăşeşte această nemulţumire.

Când nemulţumirea noastră este validată de nemulţumirea lui Dumnezeu, avem şi şansa rezolvării ei. Noi nu o putem rezolva, aşa cum nici progresiştii n-au putut, nu pot şi nici nu vor putea vreodată s-o facă. Dumnezeu însă poate! Pentru că El poate orice.

De fapt, El a şi făcut ceea ce trebuia făcut, atunci când L-a trimis în lume, pentru aceasta, pe Fiul Său.

Nu vom ajunge însă la ceea ce dorim mergând mereu „înainte", în sens progresist, ci mergând înapoi, spre cauza primordială a tuturor cauzelor. Nimeni n-a crescut trăgându-se singur de păr şi nimeni nu s-a ridicat mai sus trăgându-se singur de şireturi.

Ca să ajungem mai sus, trebuie să înţelegem mai întâi de ce am ajuns jos şi Cine ne poate scoate din această cădere.

Nerealizările care ne plafonează sunt cauzate de o nedesăvârşire numită păcat: un defect de funcţionare, o ratare a ţintei, o răzvrătire sinucigaşă împotriva standardelor şi voinţei lui Dumnezeu.

Dacă am fi, aşa cum se spune, doar produsul unei evoluţii al cărei vârf suntem noi înşine, ar trebui să fim mulţumiţi. N-am şti că există ceva mai bun. N-am avea cu ce compara ceea ce suntem.

„Totul este cum nu se poate mai bun în cea mai bună lume cu putinţă” ar trebui să fie convingerea noastră unanimă.

Dar nu este.

Şi atunci trebuie să ne întrebăm:

Care este sursa acestei nemulţumiri funciare care ne neliniştește?

Cum de intuim că poate exista ceva mai bun? Cum de avem nostalgia acelui „ceva” pe care parcă nu l-am experimentat încă?

C. S. Lewis spune, în esenţă, că dacă descoperim în noi o dorinţă pe care nimic din lumea aceasta n-o poate satisface, explicaţia cea mai probabilă este că am fost făcuţi pentru o altă lume.

Poetul englez John Milton a scris despre Paradisul pierdut, iar un poet român spunea:

„’Nainte de a fi ce suntem
Eram ceea ce vom fi,
Căci moartea nu-i o nimicire,
Ci-i noaptea către-o altă zi.”

Rădăcinile eforturilor „progresiste” îşi trag seva din melancolia noastră după ceea ce am fost înainte de ceea ce Biblia numeşte „căderea” noastră primordială. De acolo a venit şi strădania de a atinge iar cerul prin Turnul Babel. Iar încercările năvalnice de a înlătura blestemul de acolo prin unirea noastră, voluntară sau forţată, într-un „sat global” sunt încă o dovadă că tânjim după ceva ce intuim a fi superior stării noastre de astăzi.

Cum să atingem iar cerul după care tânjim?

Soluţia ne-a dat-o Dumnezeu, ieşindu-ne El Însuşi înainte pentru a pune capăt tuturor rătăcirilor noastre. Trimisul divin a spus:

„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa.”

Prin El putem urca din nou spre ceea ce am pierdut prin căderea proto-părinţilor noştri, Adam şi Eva. Soluţia este chiar Isus Hristos. El ne poate asimila în Sine, coborând astfel cerul la noi şi pornindu-ne, prin credinţă, spre cerul împlinirilor noastre depline.

Prin Isus Hristos, Dumnezeu rezolvă adevăratul nostru „progres” spre ceea ce nădăjduim. Şi o face chiar în terminologia intuiţiilor progresiste amintite mai sus:

> „Căci, dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi.” (2 Corinteni 5:17)

Căutând să rezume mesajul Noului Testament într-o singură afirmaţie, evanghelistul Billy Graham a dat uneia dintre cărţile sale un titlu sugestiv: „Oameni noi pentru o lume nouă!”

Nemulţumirea lui Dumnezeu faţă de lumea aceasta a adus deja asupra ei verdictul judecăţii. Nu scapă decât cel care acceptă soluţia lui Dumnezeu pentru salvarea de la pierzare. Aceasta este singura soluţie a tuturor nemulţumirilor noastre.

Depinde doar de noi să o acceptăm.

12. Ce să fac cu o mamă posesivă?

Întrebare:

Frate Daniel, aş dori să-mi răspundeţi la o întrebare. Mă frământă ceva şi nu ştiu cui să mă adresez, iar eu cred că dumneavoastră mă puteţi ajuta.

Sunt logodită. Logodnicul meu are 29 de ani şi suntem amândoi la şcoală, într-o altă localitate. Mă deranjează faptul că mama lui îl sună zilnic — dimineaţa, la prânz şi seara, de cele mai multe ori; dar să spunem că, în medie, măcar o dată pe zi. I-am spus că lucrul acesta mă deranjează şi că eu cred că nu şi-a tăiat încă „cordonul ombilical".

El îmi răspunde:

„E mama mea. Ce vrei?"

Nu ştiu dacă este bine să fiu supărată sau nu. Cum ar trebui să mă raportez la această situaţie?

Vă rog să-mi răspundeţi.

Răspuns:

Se pare că şi tu, şi logodnicul tău, şi mama lui aveţi de făcut o alegere dificilă. Se pare că băiatul acesta se află între DOUĂ femei posesive: mama şi logodnica!

S-ar putea ca situaţia să rămână exact aşa şi după căsătorie. Cred că băiatul va trebui să aleagă sau fata va trebui să aleagă.

Mama, se pare, a ales deja.

O mamă înţeleaptă — viitoarea soacră — ar căuta, în perioada aceasta, să vorbească mai mult cu logodnica, viitoarea noră, decât cu băiatul ei, pe care se presupune că deja îl cunoaşte foarte bine.

Pentru că nu o face, eu deduc de aici un ataşament nesănătos faţă de băiat şi o posibilă panică în faţa unei logodnice care pare că „i-l fură".

S-ar putea să vă şocheze răspunsul meu, dar dacă băiatul nu va şti să-şi aşeze mama în liniştea şi separarea necesare întemeierii unei noi familii, logodnica va face bine să-l lase cu mama lui cu tot.

Biblia este clară şi convingătoare în problema formării unei familii:

> „De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa, şi se va lipi de nevasta sa, şi se vor face un singur trup." (Geneza 2:24)

Versetul apare imediat după ce Dumnezeu o aduce pe Eva la Adam. Adam recunoaşte în ea pe cea care îi corespunde: *„os din oasele mele şi carne din carnea mea"* (v. 23). Apoi Geneza 2:24 stabileşte principiul lui Dumnezeu pentru căsătorie.

1. „Va lăsa" — o schimbare de prioritate

Cuvântul ebraic tradus prin „va lăsa" *(āzab)* poate însemna „a părăsi", „a lăsa în urmă" sau „a se desprinde". Însă textul nu porunceşte abandonarea sau lipsa de respect faţă de părinţi. Porunca de a-i cinsti pe tată şi pe mamă rămâne valabilă.

Ideea este că, prin căsătorie, are loc o schimbare fundamentală de loialitate şi prioritate. Înainte de căsătorie, omul aparţine în primul rând familiei în care s-a născut. După căsătorie, el formează împreună cu soţia sa o nouă unitate familială. Cu alte cuvinte: părinţii continuă să se bucure de cinste, dar soţul şi soţia devin relaţia umană prioritară.

2. „Va lăsa... şi se va lipi"

Cele două expresii trebuie citite împreună: a lăsa, a se lipi. Nu este suficientă desprinderea de vechea familie; trebuie construită noua familie.

„Se va lipi" traduce ebraicul *dābaq*, care transmite ideea de a se ataşa strâns, a rămâne unit, a ţine cu fermitate de cineva. Aşadar, căsătoria presupune mai mult decât sentimente romantice. Este un legământ de fidelitate şi devotament. Soţul spune, prin această

unire: „Dintre toate relaţiile mele omeneşti, relaţia mea cu soţia mea are acum o poziţie unică."

3. Ce înseamnă practic „a lăsa" părinţii?

Nu înseamnă neapărat să te muţi foarte departe de ei şi nici să întrerupi relaţia. Înseamnă în primul rând maturizare şi independenţă relaţională. De exemplu, într-o căsnicie sănătoasă, părinţii nu ar trebui să conducă noua familie. Soţul şi soţia trebuie să poată lua împreună decizii privind casa lor, finanţele, copiii, priorităţile şi direcţia familiei.

Dacă apare un conflict între dorinţele părinţilor şi binele căsniciei, legământul dintre soţ şi soţie are prioritate, fără ca părinţii să fie trataţi cu lipsă de respect. Aceasta este una dintre implicaţiile puternice ale expresiei „va lăsa".

4. „Şi se vor face un singur trup"

Versetul prezintă trei mişcări: Lăsare + Lipire = Unire

„Un singur trup" include unirea sexuală, dar este mai profund decât atât. Dumnezeu formează din două persoane o nouă unitate de viaţă. De aceea, căsătoria biblică nu este: eu + tu, fiecare trăind independent, ci: noi — o nouă familie înaintea lui Dumnezeu.

5. Isus confirmă acest principiu

Un lucru foarte important este că Jesus citează Geneza 2:24 atunci când vorbeşte despre căsătorie în Gospel of Matthew 19:4–6.

După ce citează ideea de „a lăsa", „a se lipi" şi „un singur trup", Isus concluzionează:

> „Aşa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă."

Aceasta arată că Geneza 2:24 nu este doar o observaţie despre Adam şi Eva. Este modelul lui Dumnezeu pentru căsătorie.

Ideea centrală: „Va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa" înseamnă că prin căsătorie se formează o familie nouă, iar legătura dintre soţ şi soţie devine relaţia umană prioritară.

Părinţii trebuie în continuare iubiţi, respectaţi şi cinstiţi, dar ei nu trebuie să ocupe locul care aparţine soţului sau soţiei.

O formulare simplă pentru acest studiu biblic ar fi:

„A lăsa" înseamnă desprindere şi maturizare; *„a se lipi"* înseamnă legământ şi fidelitate; *„un singur trup"* înseamnă unitatea pe care Dumnezeu o creează în căsătorie. Imaginea presupune

mult mai mult decât unirea trupească. Metafora este aplicată de apostolul Pavel relaţiei eterne dintre Hristos şi Biserică:

> „De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mamă-sa şi se va lipi de nevastă-sa, şi cei doi vor fi un singur trup.” 32 Taina aceasta este mare (vorbesc despre Hristos şi despre Biserică). (Efeseni 5:31-32).

13. Este permis sexul premarital?

Întrebare:

Sunt tot mai mulţi tineri care nu se mai păstrează curaţi până la căsătorie. Este permisă, din perspectivă biblică, relaţia sexuală înainte de căsătorie? Şi, dacă nu, care este adevărata pregătire pentru viaţa de căsnicie?

Răspuns:

Biblia nu prezintă sexualitatea ca fiind ceva murdar sau ruşinos. Dumnezeu a creat bărbatul şi femeia şi tot El a instituit căsătoria: .

Moda aceasta cu întârzierea căsătoriei dincolo de limitele la care doi tineri nu se mai pot abţine şi încep relaţii sexuale este o modă veche. Mai de curând era o caracteristică a francezilor, dar acum este ceva ce a pătruns în toate popoarele. Fiecare generaţie trebuie să înveţe pe propria piele că cine încalcă legile neprihănirii divine se calcă în picioare pe sine însuşi. Păcatul produce mari deformări de personalitate şi ceea ce a început nepermis în tinereţe poate deveni o povară pe care o purtăm uneori toată viaţa.

Unul dintre argumentele pentru sexul premarital (argument invocat mai ales de fete) sună astfel:

„Nu am nevoie de o foaie de hârtie (certificatul de căsătorie) care să dovedească dragostea noastră. E suficient că ne iubim cu adevărat pentru ca relaţia noastră să treacă la următorul nivel."

Argumentul pare înţelept, dar este cu totul eronat, pentru că lucrează cu definiţii false şi pentru căsătorie şi pentru dragoste.

În primul rând: dragostea nu este nici pe departe doar un sentiment de atracţie, nici două vorbe dulci sau câteva atingeri tandre. Dragostea e autentică doar atunci când cel care îţi spune că te iubeşte e dispus să rămână alături de tine la bine şi la greu, în sărăcie şi în bogăţie, în boală şi în sănătate, până când moartea vă va despărţi.

Dragostea se dovedeşte prin asumarea acestor responsabilităţi. Iar cel care te iubeşte cu adevărat va fi dispus să îţi jure asta nu doar între patru ochi, ci în faţa martorilor văzuţi şi nevăzuţi. E drept că sunt prea multe exemple de oameni care şi-au încălcat aceste jurăminte, dar asta nu afectează cu nimic argumentul: cel care te iubeşte cu adevărat nu se va teme să îşi demonstreze dragostea prin asumarea deschisă a faptului că te va iubi până la capăt, indiferent de ce schimbări vor interveni pe parcurs. Astfel, căsătoria nu este doar compatibilă cu dragostea: ea este tocmai manifestarea şi exprimarea sublimă a acesteia.

Oare merită să numim dragoste autentică orice altceva mai prejos de atât? Este dragostea de conjunctură o dragoste reală? De ce nu ar vrea cel care îţi rosteşte vorbe dulci să îşi asume public aceste lucruri? Poate pentru că nu te iubeşte cu adevărat.

Se spune că cineva l-a întrebat pe un tânăr care trăia în concubinaj: „De ce nu o iei, măi, de nevastă?"

Răspunsul ar trebui auzit şi citit de toate gâsculiţele adolescentine: „De ce să mai cumpăr vaca şi s-o îngrijesc când mi se dă laptele gratis?"

Fiecare băiat ar trebui să se poarte cu fetele din jur aşa cum îşi doreşte să se poarte şi ceilalţi băieţi cu viitoarea lui soţie. Fetele ar trebui să ştie că ele sunt responsabile pentru stabilirea limitelor, pentru că băieţii sunt nişte exploratori flămânzi şi nestăpâniţi. Pentru ei, ceea ce ieri părea „prea mult" este astăzi „insuficient".

„Nu Dane! Nu s-a schimbat nimic! A dispărut însă frica de Dumnezeu şi ruşinea! De-asta se întâmplă astfel de lucruri." Acestea au fost cuvintele tatălui meu, Vasile Brânzei. Toată viaţa fusese păstor şi tocmai văzuse printre tinerii din Los Angeles ceva ce i se părea periculos. Eu m-am grăbit să-mi subliniez limitele

pastorale şi să găsesc scuze: „Ticule, în America nu mai este ca în România ... Fata pleacă de acasă la şcoală cu maşina. Băiatu are şi el maşina lui ... Nimeni nu ştie, nici părinţii lor nu ştiu dacă ei merg la şcoală sau se întâlnesc nepermis pe undeva ...“

Tatăl meu m-a întrerupt furios: „Şi tu crezi că pe vremea noastră, la ţară, nu am fi putut şi noi să ne apucăm de prostii? Plecam fiecare cu vaca de cu noapte la păscut. Treceam prin păduri şi prin lanuri de porumb mai înal ca noi. Dacă am fi vrut să facem prostii o puteam face oricând. Dar n-am făcut-o! Ştii de ce n-am făcut-o? Ştii ce ne-a ţinut în frâu să n-o facem? Au fost două lucruri: teama de Dumnezeu şi ruşinea părinţilor. În caz de păcat, i-am fi făcut pe ai noştri de ruşine şi ar fi trebuit să se mute în alt sat. Şi chiar dacă nu ne-ar fi aflat ei, ştiam că este un Dumnezeu Atotputernic în cer care vede tot ce facem. Asta ne-a ţinut. Sunteţi în Los Angeles cum eram şi noi în satul nostru. Nu s-a schimbat nimic în natura lucrurilor. Ceea ce s-a schimbat este că a dispărut teama că-ţi faci părinţii de râs şi frica mare faţă de Dumnezeu. Asta s-a schimbat! Predică despre lucrurile acestea în adunare şi vei fi fără vină“.

Am ezitat puţin înainte de a-i da dreptate. A înclinat balanţa un pasaj biblic care-i dădea dreptate şi-n care Isus Hristos definea culmea decîderii cuiva prin cuvintele:

> „Măcar că de Dumnezeu nu mă tem şi de oameni nu mă ruşinez ...“ (Luca 18:24).

Pe alocuri, creştinii de azi au atins această treaptă adâncă a decăderii spirituale. Aceasta este şi cauza epidemiei de divorţuri care bântuie prin bisericile noastre.

Pregătirea pentru viaţa de căsnicie este mult mai mult decât abandonarea în poftele nesăbuite ale trupului. Ea presupune o cunoaştere la nivelul sufletului şi o părtăşie la nivelul duhului.

Familia este altceva decât un leac împotriva prostituţiei! Ea este laboratorul preferat în care ni se şlefuiesc caracterele. Pe acestea le vom lua cu noi în eternitate, mult după ce trupurile ne-au fost abandonate viermilor nesătui din cimitire.

În vechiul Testament, puritatea trupească dinaintea căsătoriei era păstrată de părinţii fetei şi folosită în situaţiile de învinuiri care ar fi dus la divorţ:

> „Dacă un om care şi-a luat o nevastă şi s-a împreunat cu ea o urăşte, 14 apoi o învinuieşte de lucruri nelegiuite şi-i scoate nume rău, zicând: ‘Am luat pe femeia aceasta,

> m-am apropiat de ea şi n-am găsit-o fecioară', 15 atunci tatăl şi mama fetei să ia **semnele fecioriei ei** şi să le aducă înaintea bătrânilor cetăţii, la poartă. 16 Tatăl fetei să spună bătrânilor: 'Am dat pe fiică-mea de nevastă omului acestuia, şi el a început s-o urască; 17 acum o învinuieşte de lucruri nelegiuite, zicând: «N-am găsit fecioară pe fiică-ta.» Dar **iată semnele fecioriei fetei mele**.' Şi să desfacă haina ei înaintea bătrânilor cetăţii.
>
> 18 Bătrânii cetăţii să ia atunci pe omul acela şi să-l pedepsească 19 şi, pentru că a scos nume rău unei fecioare din Israel, să-l osândească la o gloabă de o sută de sicli de argint, pe care să-i dea tatălui fetei. Ea să rămână nevasta lui, şi el nu va putea s-o gonească toată viaţa lui. 20 Dar dacă faptul este adevărat, dacă fata nu s-a găsit fecioară, 21 să scoată pe fată la uşa casei tatălui ei, să fie ucisă cu pietre de oamenii din cetate şi să moară, pentru că a săvârşit o mişelie în Israel, curvind în casa tatălui ei. Să cureţi astfel răul din mijlocul tău." (Deuteronom 22:13-21).

Pe vremea împăratului David, fecioria era semnalată rpintr-o îmbrăcăminte caracteristică:

> „Ea avea o rochie pestriţă, căci aceasta era haina pe care o purtau fetele împăratului câtă vreme erau fecioare" (2 Samuel 13:18).

Cine vrea să înţeleagă diferenţa dintre dragostea adevărată şi pofta nestăpânită face bine să citească întregul capitol din 2 Samuel 13 şi să vadă tragedia născută din această confuzie.

Căsnicia nu este doar o luare în posesiune a trupului altuia, ci, mult mai profund, o fuziune a sufletelor. Relaţiile de viaţă vor fi cu noi şi după ce focul de paie al începutului s-a mai domolit. Iar acestea sunt mult mai importante decât sexul.

Dumnezeu ne spune:

> „Supunându-vă unii altora în teamă de Hristos. Soțiilor, supuneți-vă soților voștri ca Domnului … Soților, iubiți-vă soțiile, după cum și Hristos a iubit Biserica" (Efeseni 5:21, 22, 25).

14. Care sunt cuvintele cheie din căsnicie?

În ceea ce priveşte relaţia de căsătorie, există patru expresii pe care trebuie să învăţăm să le rostim. Bineînţeles, cuvintele trebuie întotdeauna însoţite de o atitudine pe măsură.

„Îmi pare rău!"

Această expresie, prin care ne exprimăm regretul pentru ceva ce am spus sau am făcut, poate aduce adevărată vindecare într-o relaţie. Ea presupune smerenie şi, în acelaşi timp, respect şi preţuire faţă de celălalt. Să spui din inimă „Îmi pare rău!" înseamnă să recunoşti că vorbele sau faptele tale au rănit persoana pe care o iubeşti.

„Iartă-mă!"

A cere iertare este esenţial pentru o relaţie fericită şi sănătoasă.

Ştim cu toţii că greşim şi că niciunul dintre noi nu este perfect. Atunci de ce ne vine uneori atât de greu să cerem iertare?

Pentru că suntem mândri! Plătim însă un preţ nespus de mare atunci când nu suntem gata să ne smerim. Abia după moartea lui Iacov au venit fraţii lui Iosif înaintea acestuia cu povara vinovăţiei lor. Trăiseră multă vreme cu această apăsare pe inimă şi pe conştiinţă, iar mărturisirea greşelii şi cererea lor de iertare au adus limpezime în relaţia cu Iosif. Să nu întârziem să ne cerem iertare!

„Am greşit!"

A recunoaşte că am greşit presupune smerenie. Când fiul risipitor s-a întors acasă, i-a spus tatălui său:

„Am păcătuit împotriva cerului şi înaintea ta."

Cu alte cuvinte: „Am greşit!"

Întoarcerea lui acasă dovedea deja că îşi dăduse seama de greşeala făcută, dar el a simţit nevoia să o şi mărturisească. Numai astfel putea avea loc adevărata restaurare a relaţiei. Uneori, două cuvinte rostite sincer — „Am greşit!" — pot dărâma ziduri ridicate de luni sau chiar de ani.

„Te iubesc!"

Aceste cuvinte sunt la fel de importante ca dragostea exprimată prin cadouri, gesturi, fapte sau îmbrăţişări. Cât de binecuvântate sunt inimile noastre când citim în Scriptură că Domnul ne iubeşte! Şi cât de binecuvântată este inima unei soţii, a unui soţ sau a unui copil când aude aceste cuvinte simple: „Te iubesc!"

Nu este suficient să gândim: „Doar ştie că o iubesc!" sau „Doar ştie că îl iubesc!" Dragostea trebuie trăită, dar trebuie şi rostită. Să spunem, aşadar, mai des: „Te iubesc!"

Circulă o povestire despre două familii vecine, cum nu se poate mai diferite una de cealaltă. Într-o casă erau mereu certuri, iar în cealaltă domneau pacea şi liniştea.

Într-o zi, soţul din „casa certurilor", curios să afle secretul vecinilor, s-a furişat până la fereastra lor ca să vadă cum trăiesc. L-a văzut pe soţ citind o carte, în timp ce soţia trebăluia prin bucătărie. Deodată a sunat telefonul. Amândoi s-au grăbit să răspundă. În fugă, soţul a lovit o vază cu flori de pe măsuţa din sufragerie şi a făcut-o ţăndări. Uitând de telefon, s-a uitat cu părere de rău la soţia lui şi i-a spus: „Iartă-mă, draga mea! Sunt un neîndemânatic!"

Ea s-a grăbit să-l corecteze:

„Ba nu, eu sunt vinovată! N-ar fi trebuit să pun vaza tocmai acolo. M-am şi gândit că într-o zi se va întâmpla ceva cu ea."

Mirat nevoie mare, „soţul-spion" s-a întors acasă. Când soţia lui l-a întrebat ce văzuse, el i-a răspuns: „Nu mai înţeleg nimic! La noi, fiecare are dreptate şi ne certăm toată ziua. La ei, fiecare se socoteşte vinovat şi-şi cere iertare de la celălalt. De aceea nici nu se ceartă..."

Poate că aici se ascunde unul dintre marile secrete ale unei căsnicii fericite. Patru expresii simple pot schimba atmosfera unei familii: „Îmi pare rău!" „Iartă-mă!" „Am greşit!" „Te iubesc!"

Sunt puţine cuvinte, dar, atunci când sunt rostite sincer şi trăite pe măsură, pot face foarte mult bine.

15. Ce părere aveți despre homosexualitate?

Întrebare:

În numele unui Dumnezeu al dragostei, unii din biserici spun că trebuie să acceptăm dragostea în toate formele ei de exprimare, inclusiv pe aceea dintre un bărbat şi un alt bărbat. Nu este o problemă nouă, pentru că am găsit şi în Biblie asemenea bărbaţi. Dumneavoastră ce părere aveți?

Răspuns:

În lucrurile despre care Dumnezeu vorbeşte clar şi direct în Biblie, nu contează ce părere avem noi... Păcatul este păcat în ochii lui Dumnezeu, indiferent cum preferăm noi să-i spunem.

Totuşi, cum se poate explica o asemenea deviere de comportament? Cei care cunosc astfel de oameni spun că „aşa este normal pentru ei“. Oare aşa au fost ei făcuţi să fie?

În capitolul unu din Geneza, bărbatul şi femeia sunt egali în demnitate şi în destin. La fel vor fi egali şi în depravarea de după cădere. Amândoi sunt, în aceeaşi măsură, creaţi „după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu“.

În capitolul doi din Geneza însă, Adam şi Eva apar deosebiţi în poziţie şi funcţionalitate. Există patru caracteristici ale femeii care vor fi preluate întocmai de Noul Testament în 1 Corinteni 11:8–9:

> În adevăr, nu bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat, şi nu bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.

1. Femeia a fost luată „din bărbat“.

Ea îşi trage existenţa din el. Eva n-a fost făcută din ţărână, ci a fost „scoasă“ din Adam!

Este fundamental să înţelegem că „tot“ ce era în Eva a fost, la început, în Adam. Dumnezeu a ales să o facă pe Eva „din coasta lui Adam“.

Imaginaţi-vă un cerc cu multe puncte, care reprezintă elemente „A“ şi „E“. Când a despărţit-o pe Eva din Adam, Dumnezeu a creat două cercuri, plasând majoritatea elementelor „A“ în cercul lui Adam şi majoritatea elementelor „E“ în cercul Evei. Am spus „majoritatea“, nu totalitatea lor! În cercul lui Adam au mai rămas elemente „E“, iar în cercul Evei au fost preluate şi elemente „A“.

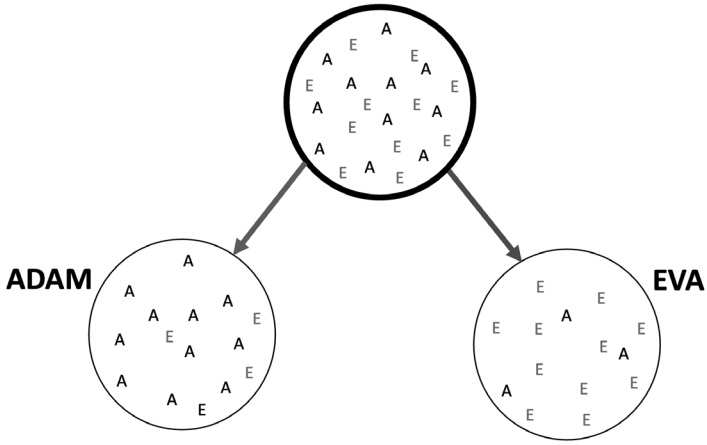

Asta i-a făcut pe cei doi să nu fie total deosebiţi, ci compatibili.

Mai mult, la căsătorie, când unitatea celor doi se reface într-un singur trup, femeia şi bărbatul au capacitatea extraordinară de a se modela unul după celălalt.

Dacă bărbatul este o personalitate puternică, femeia îi devine un partener foarte feminin.

Dacă bărbatul este slab ca personalitate masculină, femeia are în ea elemente care-i înlesnesc să devină mai masculină şi să conducă familia, în anumite limite.

Acesta este sensul în care femeia este „un ajutor potrivit“ pentru bărbat.

În plus, când unul dintre soţi moare, celălalt, rămas văduv, are capacitatea de a fi pentru copii „şi tată, şi mamă“. Este o rânduire divină extraordinar de înţeleaptă.

Necazul este însă că, ştiind şi el toate acestea, Satan a adus pe lume „homosexualitatea“. El se apropie de băieţi şi de fete ca să le pervertească natura sexuală şi să-i arunce în haos.

La vârsta maturizării, el îi spune unui băiat:

„Tu ai înclinaţii feminine. Ar fi trebuit să fii femeie. De fapt, eşti o femeie prizonieră într-un trup de bărbat!“

Unei fete îi spune:

„Tu eşti, de fapt, un băiat! Ai personalitatea unui bărbat, îţi place să domini, să stăpâneşti, să conduci. Te poţi descurca singură, n-ai nevoie să te facă un bărbat fericită. Mai degrabă ai putea face tu pe cineva fericită. Eşti, de fapt, un bărbat prizonier într-un trup de femeie!“

Acesta este raţionamentul după care există astăzi „LGBTQ“ şi toate celelalte forme de perversiune de gen. Satan a creat un tobogan al „sexului fluid“, pe care fiecare individ poate aluneca de la un gen la altul.

Obrăznicia lui Satan merge până acolo încât se apropie chiar şi de oameni căsătoriţi, care au deja copii împreună, convingându-i că, de fapt, ei au alte orientări sexuale...

2. Femeia a fost făcută „după bărbatul ei“.

De aceea, el va purta responsabilitatea şi privilegiile „întâiului născut“ — nu va fi vorba niciodată despre „cea întâi născută“!

Semnificaţia deplină a acestui adevăr se va vedea clar în capitolul trei din Geneza, unde Adam este socotit responsabil pentru ceea ce a făcut Eva. El este cel tras la răspundere.

3. Femeia a fost făcută „pentru bărbat“.

Istoric, Adam a avut o meserie înainte de a avea o nevastă!

Bărbatul este astfel făcut, primordial, să se împlinească prin lucrul pe care-l îndeplineşte, în timp ce femeia este făcută să se împlinească prin calitatea relaţiilor pe care le întreţine.

Adam a numit-o pe nevasta lui „Eva“, manifestându-şi astfel dreptul de autoritate. Familia nu funcţionează ca o „democraţie“!

Cum ar fi putut funcţiona aşa ceva, atâta vreme cât nu erau decât ei doi şi fiecare ar fi avut un singur vot?

Familia este un parteneriat în care bărbatul are responsabilitatea finală, derivată din autoritatea poziţiei în care l-a aşezat Dumnezeu.

În acest parteneriat al familiei au apărut atunci câteva lucruri care sunt şi astăzi fundamentale pentru funcţionarea sănătoasă a familiei.

4. Dumnezeu a creat omul pentru împlinire prin contopirea trupească dintre bărbat şi femeie.

Aceasta nu este neapărat numai pentru procreare, ci şi pentru plăcere şi bucurie. Lucrul acesta a fost calificat de Dumnezeu drept „bun“, chiar „foarte bun“.

Parteneriatul dintre bărbat şi femeie a fost definit ca monogamie: unirea dintre un singur bărbat şi o singură femeie. Biblia interzice nu numai homosexualitatea, ci şi poligamia. Aceasta din urmă şi-a ridicat capul în creştinism acolo unde numărul de femei era mult mai mare decât numărul bprbaţilor morţi în războaie. La mormoni, poligamia a apărut iniţial tot din cauza acestui dezechilibru numeric în colonia care s-a mutat spre Utah. Ei o justifică cu practica patriarhilor şi a unor împăraţi din Israel, dar ar trebui confruntaţi cu cuvintele clare ale Domnului Isus: „Dar la început n-a fost aşa!“. Dumnezeu nu i-a făcut lui Adam mai multe „Eve“, ci una singură.

Parteneriatul dintre bărbat şi femeie presupune „lăsarea“ şi „lipirea“, două jumătăţi ale aceluiaşi întreg: una socială, cealaltă fizică. Fără una dintre aceste două jumătăţi nu există căsătorie.

Din acest motiv, actul sexual exercitat în afara recunoaşterii sociale nu este căsătorie, ci curvie. Nici recunoaşterea socială, fără consumarea fizică a trăirii împreună, nu poate fi considerată căsătorie.

Unirea dintre cei doi este prioritară faţă de toate celelalte relaţii sociale. Dacă această prioritate ar fi respectată, nu ar mai exista astăzi atât de multe glume despre soacre şi socri. Soţul şi soţia trebuie să se plaseze reciproc deasupra tuturor celorlalte relaţii de parteneriat cu alte persoane din viaţa lor, chiar şi deasupra relaţiilor cu propriii copii.

Adam şi Eva au fost fără niciun ascunziş unul faţă de celălalt: o totală sinceritate şi accesibilitate a unuia faţă de celălalt.

16. Ce să facem când nu putem avea copii?

Întrebare:

Au trecut aproape doi ani şi eu nu sunt încă „mai bine”. Nu pot să-mi dau seama cum de-am putut accepta aşa ceva. Doctorul nu avea nicio analiză gata, dar a spus că trebuie să fiu iar operată. Nu pot să cred că eu am fost de acord cu aşa ceva. Acum, nu e uşor să ştiu că nu o să am copii niciodată. Simt ca şi când ei, copiii mei, au murit. Parcă îmi este dor de ei.

Eu nu mă pot uita către un bebeluş, către o femeie însărcinată, către un cărucior, către un magazin cu haine de copii... Mi-e greu când cineva vorbeşte de copii sau, mai ales, când mă întreabă dacă eu am copii sau de ce eu nu am copii. Pot să spun că nu mă pot uita cu soţul meu la un film în care sunt bebeluşi, că plângem amândoi. Ne-am gândit la adopţie, dar încă eu nu pot ajuta cu nimic. Mă simt încă rău din cauza operaţiei şi aşa ar fi prea mult pentru soţul meu.

Am tot auzit predici frumoase... familia este binecuvântată cu copii... sau unele familii nu vor să aibă copii... dar pentru noi... care nu putem avea copii, nu din vina noastră... nu am auzit nicio predică de încurajare, o carte scrisă măcar, unde să te simţi mângâiat...

Ştiu că toate lucrurile lucrează înspre binele celor iubiţi de El, dar parcă avem nevoie de o încurajare mai profundă, de care niciodată să nu ne îndoim şi să stăm fermi la adăpostul Domnului.

N-am putut să vă scriu şi să nu plâng iar... Nici nu mai ştiu dacă e bine să mai plâng... Cum vede Dumnezeu asta?

Acum sunt într-o psihoterapie din decembrie 2008. Am intrat într-o depresie. Am văzut că nu mă lasă durerile, dar după un an şi cinci luni după operaţie tot nu am putere şi am intrat în depresie. Mi-am zis: am pierdut bucuria de a fi mamă, mi-am pierdut ceva din trup, dar e prea de tot să-mi pierd şi puterea de a lucra şi de a merge la plimbare. Asta m-a dărâmat de tot. Am găsit pe blogul dumneavoastră... despre nervi obosiţi... m-a ajutat foarte mult. Acum pot să spun că sunt pe drumul cel bun, dar nu sunt stabilă. Mă rog Domnului să mă transforme cum El mă vrea şi să-mi dea putere să trec peste toate.

Mulţumesc mult că vă faceţi timp să mă ajutaţi şi doresc ca Domnul să vă binecuvânteze.

Răspuns:

Biblia spune:

> „Fiindcă sunt fameni care s-au născut aşa din pântecele maicii lor; sunt fameni care au fost făcuți fameni de oameni; și sunt fameni care singuri s-au făcut fameni pentru Împărăția cerurilor. Cine poate să primească lucrul acesta, să-l primească" (Matei 19:12).

Dragă soră M.

Sunt întristat de situaţia voastră, dar Dumnezeu poate aduce o rază de lumină în orice situaţie. Nici noi n-am putut avea copii în primii cinci ani de căsătorie. Am trecut, într-o oarecare măsură, pe strada pe care mergeţi voi acum. Apoi a mai trebuit să aşteptăm încă cinci ani... Cunosc familii care sunt chiar acum în situaţia voastră. Ştiu persoane din Biblie care au plâns şi s-au jelit pentru că au avut parte de „ruşinea aceasta". Ana, mama lui Samuel, şi Elisabeta, mama lui Ioan Botezătorul, îmi vin imediat în minte.

Textul de mai sus ne spune de o categorie de oameni care au ajuns fameni pentru că au vrut şi de două categorii care n-au vrut. Cei care nu pot avea copii sunt de obicei şi ei într-una din aceste categorii. Ce pot ei face?

În primul rând, trebuie să accepte realitatea. Nu se mai poate schimba nimic, dar asta nu înseamnă că aşa cum este este neapărat rău! Dumnezeu ne pune adesea în astfel de situaţii şi vrea să acceptăm planul Lui pentru viaţa noastră. Chiar şi ce fac alţii se

încadrează în acest plan. Chiar şi greşelile noastre sunt de multe ori parte din acest plan.

Una dintre cele mai neînţelepte atitudini pe care o poate avea cineva este încăpăţânarea care se autopedepseste încercând să schimbe realitatea sau să fugă de ea, atunci când este foarte clar că... asta este!

Există chiar şi o „rugăciune pentru seninătate" în care se spune: „Doamne, dă-mi putere să accept lucrurile pe care nu le pot schimba, să le schimb pe cele pe care le pot schimba şi înţelepciunea de a face diferenţa între ele." Chiar şi cei care au copii trebuie să ştie să facă acest lucru, pentru că există o sumedenie de domenii în care am vrea ca lucrurile să fie altfel.

În al doilea rând, trebuie să vă aşezaţi prin credinţă în braţele lui Dumnezeu şi să vă găsiţi împlinirea în relaţia cu El. Dumnezeu este un Dumnezeu gelos. Dacă Îi veţi spune că El vă este de ajuns şi veţi crede aceasta din toată inima, veţi păşi pe tărâmul minunilor. Dumnezeu are în Sine dimensiuni şi binecuvântări cu care ne va „desfăta" veşnic, dincolo de dimensiunile familiei pe care le experimentăm în viaţa aceasta. Deci, un copil fără copii ar trebui să-şi aducă aminte că are un... Tată Atotputernic.

În al treilea rând, o familie aflată în situaţia voastră trebuie să considere alternativele. Dumnezeu nu închide niciodată o uşă fără să deschidă o alta în altă parte. În problema lipsei de copii, alternativele pot fi: consacrarea într-o slujire în care copiii v-ar fi o povară (poate că de asta n-a îngăduit Dumnezeu să-i aveţi) sau consacrarea în ajutorul dat unor copii care sunt abandonaţi.

Pe lângă părinţi în căutare de copii, mai există în lume şi copii în căutare de părinţi. Dumnezeu face ca aceste două părţi să se întâlnească şi să se completeze reciproc. Am în biserică două familii care au adoptat copii şi, chiar şi atunci când le este mai greu, nu ştiu dacă şi-ar mai putea închipui viaţa fără ei. Sunt „copiii lor". Dragostea lor îi califică să se considere aşa, căci ce te califică mai mult să fii părinte? Inconştienţa unor clipe extatice de iubire trupească sau consacrarea unei slujiri de o viaţă?

În al patrulea rând, o familie ca a voastră trebuie să anticipeze binecuvântarea. Nu îngheţaţi în trecut. Nu vă blocaţi prezentul. De multe ori ne putem nenoroci viitorul gândindu-ne obsesiv la trecut. N-o faceţi. Ieşiţi din această închisoare şi faceţi planuri pentru ziua de mâine. Astăzi este cea dintâi zi din tot restul vieţii voastre!

Dumnezeu nu ne ia ceva bun fără să ne dea în schimb ceva ŞI MAI BUN. Orice s-ar întâmpla de acum încolo, alternativa hotărâtă de Dumnezeu va fi CEA MAI BUNĂ.

V-aţi gândit vreodată că există părinţi nenorociţi de copiii lor? Da, există părinţi care ar fi preferat să nu fi avut niciodată copii.

Poate că Dumnezeu vrea să nu vă dea o „binecuvântare" care v-ar aduce prea multă suferinţă. El are, în schimb, ceva MAI BUN pregătit deja pentru voi.

Îmi aduc aminte că l-am vizitat odată pe Richard Wurmbrand, care era cam obosit în suferinţele lui. L-am întrebat cum se simte. Mi-a răspuns: „Excelent! Am exact ceea ce mi-a pregătit Dumnezeu pentru astăzi. Sunt sigur că, dacă ar fi fost altceva mai bun, Dumnezeu mi-ar fi dat, pentru că mă iubeşte. Asta este însă ce am şi mă simt excelent!"

Ce trebuie deci să facă un copil al lui Dumnezeu când nu are copii? Să nu mai gândească copilăreşte! Să se maturizeze şi să-şi caute locul în care îl vrea Dumnezeu să slujească. Copiii sunt numai unul dintre domeniile în care este nevoie de slujirea noastră. Există o sumedenie de alte astfel de ocazii.

Aşa cum vedeţi, toată situaţia se va schimba în funcţie de relaţia personală pe care o veţi avea cu Dumnezeu şi de încrederea pe care o veţi avea în înţelepciunea planurilor Lui. Sunt sigur că nu vă îndoiţi de puterea Lui. Nu sunt însă la fel de sigur că nu vă îndoiţi de înţelepciunea planului pe care L-a avut până acum cu viaţa voastră. Aici trebuie să lucraţi. Cu cât veţi învăţa mai repede această lecţie, cu atât veţi păşi mai repede în domeniul umblării în lumea minunilor părtăşiei cu Tatăl vostru cel Atotputernic.

Cât despre depresii... şi eu trec periodic prin ele. Am ajuns să le privesc ca pe ocazii de apropiere mai profundă de inima lui Dumnezeu. Starea de depresie însoţită de tensiuni nervoase este „normală" după o stare de şoc. De fapt, este vorba de un întreg ciclu: negare, revoltă, deznădejde, acceptare, relaxare. S-ar putea să nu fi trecut decât prin câteva dintre aceste faze. Veţi trece eventual prin toate.

Învăţaţi să vă preţuiţi unul pe celălalt. Este cel mai important lucru pe care îl aveţi.

Deschideţi fereastra către Dumnezeu ori de câte ori vă vin nervii. Căutaţi să-L vedeţi lângă voi şi vă veţi purta altfel.

Mi-ar plăcea să-mi scrieţi cum evoluează situaţia voastră. Vă stau oricând la dispoziţie.

17. Care este diferența dintre frică și anxietate?

Întrebare:

Oamenii sunt parcă mai stresaţi azi decât secolele trecute. Suntem probabil cea mai răsfăţată generaţie, dar şi cea mai consumatoare de calmante și antidepresante. Care este limita acceptabilului? Care este diferența dintre frică și anxietate?

Răspuns:

Oamenii au fost mereu aceeaşi şi aceleaşi au fost şi problemele lor. Folosim azi terminologii diferite, dar problemele noastre sunt aceleaşi caale tuturor care au trăit pe pământ. Nu degeaba spunea Solomon: „Nimic nou sub soare!“

Mă întrebi despre ceva cu care, într-un fel sau altul, ne întâlnim cu toţii: anxietatea. Nu cunosc om care să nu fi trecut prin momente în care mintea i-a fugit înaintea realităţii, imaginând lucruri care încă nu s-au întâmplat şi poate nu se vor întâmpla niciodată.

Există un cuvânt al apostolului Pavel la care mă întorc adesea:

> „Nu vă îngrijorați de nimic; ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.” (Filipeni 4:6–7)

Acum două mii de an a apărut în Israel un om ciudat, cu pretenţii nemaiauzite şi cu oferte parcă prea mari ca să fie adevărate:

> „Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă. 29 Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sunt blând şi smerit cu inima; şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre“ (Matei 11:28-29).

Mulţi l-au auzit. Puţini l-au înţeles şi aproape nimeni nu l-a crezut pe cuvânt. Oare de ce?

Mi se pare important, înainte de toate, să facem deosebirea dintre frică şi anxietate, pentru că ele nu sunt acelaşi lucru.

Frica este o reacţie imediată în faţa unui pericol real şi prezent. Dacă o maşină intră brusc pe banda ta, nu mai ai timp pentru analize. Organismul reacţionează instantaneu: adrenalina creşte, reflexele se ascut şi întregul trup se pregăteşte să evite pericolul.

La fel se întâmplă dacă vezi un copil alergând după o minge în mijlocul străzii. Fără să stai pe gânduri, te repezi să-l opreşti. Este acea reacţie pe care o numim uneori „luptă sau fugi”. În asemenea situaţii, frica are un rost. Este concretă, imediată şi poate chiar să ne salveze viaţa.

Anxietatea este altceva. De cele mai multe ori, ea nu are înainte un pericol imediat asupra căruia să putem acţiona. Nu există neapărat ceva concret de care să fugim sau împotriva căruia să luptăm. Anxietatea se hrăneşte mai ales din *ceea ce s-ar putea întâmpla*.

Ştii şi tu cum funcţionează mintea în asemenea momente. Un gând îl cheamă pe altul. O posibilitate devine repede o probabilitate, iar probabilitatea, în imaginaţia noastră, se transformă aproape într-o certitudine.

„Dar dacă se întâmplă asta?”

„Şi dacă după aceea urmează cealaltă?”

„Dar dacă lucrurile merg din rău în mai rău?”

Şi, înainte să ne dăm seama, purtăm deja povara unor nenorociri care nu s-au întâmplat.

Poate că mintea încearcă astfel să ne protejeze. Ne imaginăm ce este mai rău, sperând că vom fi mai pregătiţi dacă acel lucru se va întâmpla. Numai că, în loc să ne protejeze, acest mecanism ajunge să ne epuizeze. Ne fură prezentul. Ne împiedică să ne bucurăm de binecuvântările pe care Dumnezeu ni le-a dat astăzi, pentru că suntem ocupaţi să ne temem de ceea ce s-ar putea întâmpla mâine.

Și aici ajungem, cred eu, la una dintre rădăcinile cele mai adânci ale anxietății: nevoia noastră de control. Gândește-te puțin.

Dacă ai ști cu certitudine rezultatul unui examen, ai mai aștepta cu aceeași neliniște?

Dacă cineva drag ar fi în spital și ai ști dinainte exact diagnosticul, tratamentul și rezultatul final, ai mai trece prin aceeași frământare?

Dacă ai cunoaște dinainte sfârșitul fiecărei încercări prin care vei trece, câtă anxietate ar mai rămâne?

Probabil foarte puțină.

Problema noastră este că știm suficient cât să ne îngrijorăm, dar nu suficient cât să controlăm rezultatul. Și tocmai aici suntem ispitiți să luăm asupra noastră o responsabilitate pe care Dumnezeu nu ne-a dat-o niciodată.

Dacă noi am fi cu adevărat responsabili pentru fiecare amănunt al existenței noastre, atunci, într-adevăr, am avea toate motivele să fim permanent îngrijorați. Ar trebui să petrecem fiecare clipă încercând să anticipăm, să organizăm și să controlăm mii de lucruri care ne pot afecta viața.

Numai că noi nu suntem Dumnezeu.

Și poate că una dintre cele mai grele lecții ale vieții este tocmai aceasta: să învățăm să fim oameni și să-L lăsăm pe Dumnezeu să fie Dumnezeu.

Povestea aceasta este foarte veche. Începe chiar în Eden.

Adam și Eva trăiau într-o dependență deplină de Dumnezeu. Aceasta nu înseamnă că nu aveau responsabilități. Dimpotrivă, Dumnezeu îi spusese lui Adam:

> „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ."

Adam avea de lucru.

Dar observă diferența: el trebuia să îngrijească ceea ce Dumnezeu crease. Nu trebuia să creeze el lumea. Trebuia să administreze ceea ce îi fusese încredințat, nu să preia locul Creatorului. Mi se pare că aici se află una dintre cheile înțelegerii anxietății.

Există lucruri pe care Dumnezeu ni le-a dat să le facem și există lucruri pe care Dumnezeu ne cere să I le încredințăm Lui.

Confuzia începe atunci când încercăm să facem ceea ce numai Dumnezeu poate face. Tocmai aceasta a fost ispita din Eden. Şarpele i-a spus Evei:

> „În ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii şi veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul."

Ispita nu era numai aceea de a mânca un fruct interzis. Era invitația creaturii de a trece granița şi de a ocupa locul Creatorului.

Eva a dorit o cunoaştere pe care Dumnezeu nu i-o încredinţase. În loc să se odihnească în înţelepciunea Lui, a ales să se bizuie pe propria judecată.

De atunci, purtăm cu noi această veche ispită: dorinţa de a şti totul, de a prevedea totul şi, dacă s-ar putea, de a controla totul.

Numai că suntem prea mici pentru o asemenea povară.

De aceea, atunci când Îl scoatem pe Dumnezeu din locul Lui şi încercăm să ne aşezăm noi acolo, anxietatea devine aproape inevitabilă. Ne descoperim limitele, slăbiciunile, greşelile şi neputința.

Începem atunci să construim în mintea noastră acele nesfârşite scenarii de tipul „dar dacă...?"

Şi poate că răspunsul nu este să învăţăm cum să controlăm mai bine viața, ci să ne amintim cine o controlează cu adevărat.

Aici ajungem la suveranitatea lui Dumnezeu.

Expresia aceasta — „Dumnezeu este suveran" — ne este atât de familiară, încât există pericolul să nu mai simţim greutatea ei.

Suveranitatea lui Dumnezeu nu înseamnă că El a creat lumea, după care S-a retras şi a lăsat-o să funcţioneze singură. Nu înseamnă nici că omul a căzut în păcat, iar Dumnezeu a trebuit apoi să improvizeze un plan de salvare.

Dumnezeu nu improvizează. El nu este surprins. El nu descoperă mâine ceva ce nu ştia astăzi.

R.C. Sproul avea o expresie memorabilă: „Nu există nicio moleculă rebelă în univers." Cu alte cuvinte, nimic nu scapă cunoaşterii şi stăpânirii lui Dumnezeu.

Cartea lui Iov ne arată chiar că Satan însuşi nu poate trece dincolo de limitele pe care Dumnezeu i le îngăduie.

Dar aici trebuie să adăugăm imediat ceva esenţial.

Dumnezeu nu este numai suveran. Dumnezeu este şi bun.

Gândeşte-te ce înseamnă aceasta.

Dacă Dumnezeu ar fi atotputernic, dar rău, am avea toate motivele să tremurăm.

Dacă Dumnezeu ar fi bun, dar lipsit de puterea de a-Şi împlini voia, am putea aprecia intenţiile Lui, dar nu ne-am putea odihni cu adevărat în El.

Dar Dumnezeul Scripturii este în acelaşi timp suveran şi bun.

Aceasta schimbă totul.

Nu înseamnă că viaţa copiilor Lui va fi lipsită de durere. Scriptura nu ne promite aşa ceva. Înseamnă însă că durerea nu este lipsită de sens şi că încercarea nu se află în afara mâinii Sale.

De aceea Pavel poate scrie:

> „Știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său."

Uneori este greu să primeşti aceste cuvinte, mai ales când te afli chiar în mijlocul încercării. Dar există aici o mângâiere extraordinară: Dumnezeu ştie exact prin ce treci. Mai mult, în Persoana Fiului Său, Isus Hristos, Dumnezeu a intrat în suferinţa condiţiei noastre omeneşti. El ne cunoaşte slăbiciunile.

Nu ni s-a cerut niciodată să purtăm singuri greutatea lumii.

Poate că întrebarea care rămâne este aceasta: dacă Dumnezeu este suveran, ce mai rămâne pentru noi să facem?

Răspunsul Scripturii nu este pasivitatea.

Avem responsabilităţi. Muncim. Ne pregătim. Avem grijă de familie. Îi ajutăm pe cei nevoiaşi. Luăm decizii. Ne facem datoria. Împlinim Marea Trimitere. Dar facem toate acestea fără iluzia că rezultatul final depinde numai de noi.

Mi se pare minunat felul în care este formulată Marea Trimitere. Înainte de a le spune ucenicilor: „Duceţi-vă şi faceţi ucenici din toate neamurile", Domnul Isus spune:

> „Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ."

Iar după ce le dă însărcinarea, adaugă:

> „Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului."

Între aceste două promisiuni se află lucrarea noastră. El are toată autoritatea. Noi ascultăm. El rămâne cu noi.

Aşadar, putem lucra cu toată seriozitatea fără să purtăm povara de a fi suverani.

Eclesiastul spune că nu întotdeauna cei iuţi câştigă alergarea, nici cei puternici războiul, nici cei înţelepţi pâinea. Munca este responsabilitatea noastră, dar rezultatul nu ne aparţine în întregime.

Această distincţie mi se pare eliberatoare pentru că înseamnă că eu sunt responsabil pentru credincioşia mea; Dumnezeu este responsabil pentru rezultatele pe care, în suveranitatea Lui, alege să le aducă.

Şi acum cuvintele lui Pavel din Filipeni capătă parcă o lumină nouă:

> „Nu vă îngrijorați de nimic; ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri.”

Observă că Pavel nu spune să pretindem că problemele nu există. El nu spune să ignorăm realitatea. Nu spune nici să încetăm să muncim. El ne spune ce să facem cu povara lucrurilor pe care nu le putem controla: să le transformăm în rugăciune.

Poate că uneori nici nu ştii cum să-I spui lui Dumnezeu ceea ce simţi. Şi pentru aceasta Scriptura are un răspuns. Domnul Isus spune:

> „Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-I cereți voi.”

Iar Pavel scrie:

> „Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră; căci nu știm cum trebuie să ne rugăm.”

Ce mângâiere! Nu trebuie nici măcar să formulezi perfect rugăciunea pentru ca Dumnezeu să-ţi înţeleagă inima.

Şi mai este ceva: Pavel spune să ne rugăm cu mulţumire. Există o mare putere spirituală în aducerea aminte. Când viitorul ne sperie, este bine să ne întoarcem privirea spre trecut şi să ne amintim: Dumnezeu m-a purtat până aici.

Au mai existat zile în care nu ştiam ce va urma. Au mai existat uşi închise. Au mai existat diagnostice, pierderi, nesiguranţe şi nopţi în care nu vedeam dimineaţa. Şi totuşi, sunt aici. Dumnezeu m-a purtat.

De aceea, recunoştinţa nu este o negare a problemelor prezente. Este aducerea aminte a credincioşiei lui Dumnezeu din trecut. Iar promisiunea care urmează este una dintre cele mai frumoase din Scriptură:

> „Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus."

Observă că Pavel nu promite mai întâi schimbarea împrejurărilor. Promite pacea în mijlocul lor.

Poate că aceasta este una dintre cele mai mari minuni pe care le face Dumnezeu în viaţa copiilor Lui: nu întotdeauna schimbă imediat furtuna, dar poate aduce linişte în sufletul celui aflat în mijlocul furtunii.

Dragul meu, dacă ar fi să rezum toate acestea într-un singur gând, ţi-aş spune astfel:

Nu purta ceea ce Dumnezeu nu ţi-a dat să porţi.

Fă ceea ce ţi-a încredinţat.

Fă-o bine.

Fă-o cu credincioşie.

Roagă-te pentru ceea ce nu poţi face.

Şi lasă în mâna Lui ceea ce numai El poate controla.

Există o diferenţă uriaşă între responsabilitate şi suveranitate. Responsabilitatea ne aparţine nouă. Suveranitatea Îi aparţine Lui. Poate că tocmai de aceea Domnul Isus ne-a spus să nu purtăm astăzi şi povara zilei de mâine:

> „Nu vă îngrijorați dar de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși."

Ziua de astăzi are harul ei deja pregătit pentru tine, iar când va veni ziua de mâine, Dumnezeul nostru va fi deja acolo, aşteptându-ne cu tot ceea ce ne trebuie.

18. Ce aţi spune celor mereu nemulţumiţi?

Întrebare:

Sunt unii la care le plouă şi când e cer senin. Ce le-aţi spune unor oameni care întotdeauna sunt nemulţumiţi?

Răspuns:

La români, nemulţumirea este un sport naţional! Sunt nemulţumiţi săracii şi suferinzii; sunt nemulţumiţi bogaţii care-şi fac concediile în Insulele Maldive. Sunt nemulţumiţi românii din România, românii din diaspora europeană şi sunt tot nemulţumiţi şi românii care au ajuns în binecuvântata Americă. Întrebaţi pe cineva ce mai face şi veţi vedea cum se acreşte şi începe să vă înşire motivele lui de nemulţumire ...

Oare de ce? Pentru că românii nu sunt cu nimic diferiţi de ceilalţi oameni. Nemulţumirea este o caracteristică a naturii umane. Ea a început în... paradis şi i-a făcut pe Adam şi Eva să fie alungaţi de acolo. Nu-i de mirare că Biblia ne spune tuturor: „să ne arătăm mulţumitori" (Evrei 12:28). Uităm adesea binecuvântările. Asta nu e bine şi nu ne face ... bine. Dumnezeu, care ne cunoaşte cel mai bine, ne sfătuit să spunem împreună cu psalmistul:

> „Binecuvântează, suflete, pe Domnul
> şi tot ce este în mine să binecuvânteze Numele Lui cel sfânt!

> Binecuvântează, suflete, pe Domnul
> şi nu uita niciuna din binefacerile Lui! (Psalm 103:1-2).

Trebuie însă să vrei să facin acest lucru!

Cineva i-a spus unui român care era mereu încruntat: „Zâmbeşte! Se cer mult mai puţini muşchi ca să zâmbeşti decât ca să stai încruntat." Acru, omul a răspuns tăios: „Sunt în cură de slăbire şi fac exerciţii fizice."

Un foarte priceput psiholog a avut în cabinetul său doi oameni tare nemulţumiţi. Din fericire, cei doi erau aşezaţi în faţa unui doctor de suflete. Acesta le-a pus câteva întrebări:

„Dacă v-aş da astăzi un milion de dolari, ce aţi face?"

Primul a răspuns: „V-aş fi foarte recunoscător. Mi-aţi însenina viaţa şi m-aţi scăpa de mai toate problemele mele."

Al doilea a zâmbit vesel şi a răspuns: „M-aş simţi dintr-o dată extraordinar. Aş şti foarte precis ce am de făcut. Mi-aş împlini planurile pe care le am."

Doctorul a continuat: „Hei, doar pentru atât? Dar dacă v-aş da mai mult... Dacă v-aş da, să zicem, zece milioane?"

Cei doi au izbucnit în hohote de râs: „Am fi cei mai fericiţi oameni de pe întreg pământul!"

Doctorul a schimbat însă tonul şi a adăugat: „Dar dacă aş condiţiona darul meu de ceva... dacă v-aş spune că totul este doar pentru azi. Mâine nu veţi mai fi în viaţă. Aceasta ar fi condiţia mea absolută. Vă dau tot, dar numai pentru o singură zi. Mâine trebuie să muriţi."

Cei doi s-au schimbat la faţă... s-au gândit şi au răspuns: „Condiţia este inacceptabilă. N-am primi banii. Viaţa face mai mult decât toţi banii din lume."

Înțelept, doctorul i-a condus domol spre singura concluzie posibilă, la singura întrebare care mai rămăsese:

„Deci ceea ce aveţi acum face pentru voi mai mult decât zece milioane. Preferaţi să aveţi şi mâine viaţă în loc să aveţi azi zece milioane. Ce aveţi acum nu se poate compara sau cumpăra cu bani... Atunci, ce vă împiedică mâine dimineaţă să vă treziţi cu un zâmbet pe buze, fericiţi că aveţi ceva care merită trăit? Ceva mai valoros decât zece milioane! Puteţi privi viaţa din acest punct de vedere?"

„Nu m-am gândit niciodată la asta..." a spus primul.

„Este un punct de vedere nou pentru mine", a spus celălalt.

A fost o consultaţie reuşită. Două suflete şi-au recăpătat balansul în mersul complicat şi dezechilibrant al vieţii.

Se spune despre un împărat că s-a dus în grădina lui într-o dimineaţă şi a găsit totul veştejit şi pe moarte. El a întrebat atunci stejarul de lângă poartă care era problema. Stejarul i-a spus că era sătul de viaţă şi voia să moară pentru că nu era înalt şi frumos ca pinul. Pinul era supărat că nu putea să facă struguri ca viţa de vie. Viţa de vie voia să moară pentru că nu putea să crească vertical şi să facă fructe aşa de mari ca piersicile. Muşcata era amărâtă că nu era la fel de înaltă şi de parfumată ca liliacul. Şi uite aşa, lanţul se întindea prin toată grădina.

Ajungând şi la o violetă, împăratul a găsit-o cu faţa strălucind de bucurie ca niciodată şi i-a spus: „Ei, violeto, mă bucur să găsesc o singură floare mică şi curajoasă în mijlocul acestei descurajări totale. Nu pari să fii deloc deprimată."

Violeta i-a răspuns: „Nu, nu sunt. Ştiu că sunt mică, totuşi m-am gândit că, dacă tu ai fi preferat un stejar, sau un pin, sau un piersic sau chiar un liliac, ai fi plantat unul. Dar când am văzut că preferi o violetă, am hotărât să fiu, atât cât pot, cea mai frumoasă violetă mică."

Lipsa recunoştinţei este tratată în Biblie ca o boală a inimii care se vindecă prin mutarea atenţiei de la nemulţumirile noastre la bunătatea constantă a lui Dumnezeu, prin amintirea îndurărilor Sale din trecut şi prin practicarea recunoştinţei ca o alegere zilnică, nu ca un sentiment.

Rădăcina nerecunoştinţei poate fi în uitarea ajutorului oferit de Dumnezeu în trecut duce la cârtire (Psalmul 106:7, 21-22).

Altă cauză poate fi sentimentul că totul ni se cuvine: Aşteptarea lucrurilor bune fără a recunoaşte că ele sunt daruri nemeritate dă naştere mândriei. Ea ne face să ne concentrăm asupra lucrurilor care ne lipsesc, în locul celor pe care le avem, ne face orbi faţă de har.

Deşi nu ni se spune adesea, mulţumirea nu este opţională, ci este o porunca:

> „Mulţumiţi lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Hristos Isus, cu privire la voi." (1 Tesaloniceni 5:18)

Recunoştinţa nu înseamnă să-I mulţumim lui Dumnezeu pentru rău, ci să-I mulţumim în mijlocul împrejurărilor grele, având încredere că El este bun.

Opreşte-te de trei ori astăzi pentru a numi câte un dar concret primit de la Dumnezeu. Înlocuieşte o nemulţumire cu o rugăciune de laudă

19. O Evanghelie care nu se traduce!

Întrebare:

Există câţiva termeni în Noul Testament care n-au fost traduşi, se pare, în mod intenţionat. Oare de ce?

Răspuns:

Traduttore, traditore! — „Traducătorule, trădătorule!” Traducerile îşi au şi ele neajunsurile lor; de aceea există atât de multe traduceri în aceeaşi limbă. Trăim încă sub blestemul Babelului, sortiţi adesea să nu ne înţelegem din cauza limbilor „străine”.

Atunci când se adresează neevreilor, Evangheliile ţin să traducă anumiţi termeni folosiţi în text. Un exemplu este „Gabata”:

„Când a auzit Pilat aceste vorbe, a scos pe Isus afară şi a şezut pe scaunul de judecător, în locul numit «Pardosit cu pietre», iar evreieşte, «Gabata»” (Ioan 19:13).

Alte exemple întâlnim în

Matei 1:23 („care, tălmăcit, înseamnă: «Dumnezeu este cu noi»”),

Marcu 3:17 („Boanerghes, care, tălmăcit, înseamnă: «Fiii tunetului»”),

Marcu 5:41 („Talita cumi”, care, tălmăcit, înseamnă: „Fetiţo, scoală-te, îţi zic!”),

Marcu 15:22 („Golgota, care, tălmăcit, înseamnă: «Locul căpăţânii»”),

Marcu 15:34 („Eloi, Eloi, lama sabactani?”, care, tălmăcit, înseamnă: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”),

Ioan 1:38 („Rabbi”, care, tălmăcit, înseamnă: „Învăţătorule”),

Ioan 1:41 („Mesia”, care, tălmăcit, înseamnă „Hristos”),

Ioan 1:42 („Chifa”, care tălmăcit înseamnă „Petru”) şi Ioan 9:7 („scăldătoarea Siloamului”, nume care, tălmăcit, înseamnă „Trimis”).

Totuşi, nu peste tot este aşa.

Puţini acordă importanţă unui fapt biblic pe care l-ai semnalat şi tu: existenţa unor termeni care au rămas netraduşi în limbile pământului în care circulă Noul Testament. Prin aceasta, providenţial, Dumnezeu a îngăduit să existe o Evanghelie în miniatură, un Nou Testament redus la esenţe, care să nu se traducă!

Îi cunoaşteţi cu toţii. Eu nu fac decât să vi-i aduc aminte.

1. Amin

Termenul se poate traduce prin „adevărat”, „cu adevărat” sau „aşa să fie!” şi se întâlneşte pretutindeni în cărţile Noului Testament.

În plus, sunt sigur că aţi observat că, ori de câte ori avea ceva important sau solemn de spus, Domnul Isus începea cu expresia:

„Adevărat, adevărat vă spun...”

În unele traduceri s-a păstrat chiar forma:

„Amin, amin grăiesc vouă...”

Prin păstrarea acestui cuvânt, suntem îndreptaţi spre una dintre temele fundamentale ale Noului Testament: adevărul.

Oricine porneşte în căutarea adevărului face bine să-şi înceapă căutarea cu Noul Testament. Cartea aceasta mărturiseşte despre adevăr şi vorbeşte despre lucrurile esenţiale pentru viaţa şi eternitatea omului. Cuvântul „amin” poate fi privit şi ca un răspuns indirect la întrebarea retorică, aproape resemnată, pusă de Pilat:

„Ce este adevărul?” (Ioan 18:38)

Aceeaşi întrebare i-a fost pusă cândva şi unui profesor român de filosofie, aflat într-o închisoare comunistă alături de mulţi alţii, printre care şi unii dintre fraţii noştri de credinţă. El a răspuns:

„Adevărul, măi băieţi, este ceva care este egal cu sine însuşi, indiferent de timp sau spaţiu. Ca un compas cu un picior în eternitate şi cu unul pe pământ."

Fraţii noştri au comentat:

„Iar Acesta a fost Unul singur: Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu coborât pe pământ ca să fie Fiul Omului printre noi."

Profesorul a îngăimat, căzut pe gânduri:

„Cam aşa, băieţi, cam aşa..."

2. Emanuel

Termenul apare nu numai în cartea profetului Isaia, ci, providenţial, chiar în primul capitol al primei cărţi din Noul Testament:

> „Iată, fecioara va fi însărcinată, va naşte un fiu şi-I vor pune numele Emanuel", care, tălmăcit, înseamnă: „Dumnezeu este cu noi." (Matei 1:23)

Ce adevăr extraordinar este cuprins într-un singur nume: Emanuel — Dumnezeu este cu noi!

Dumnezeu a vrut ca oamenii să afle despre venirea Lui printre noi în persoana lui Isus Hristos. În El, Dumnezeu S-a apropiat de om, iar prin El s-a împlinit lucrarea mântuirii noastre. Emanuel este, aşadar, mai mult decât un nume. Este vestea cea bună că Dumnezeu n-a rămas departe de noi. El a venit între noi.

3. Ava

Dintre numele şi apelativele atribuite lui Dumnezeu în Scriptură, unul dintre cele mai impresionante cuvinte păstrate în forma sa originară în Noul Testament este „Ava".

Îl întâlnim pe buzele Domnului Isus în Marcu 14:36:

> „El zicea: «Ava – adică 'Tată' –, Ţie toate lucrurile Îţi sunt cu putinţă; depărtează de la Mine paharul acesta! Totuşi facă-se nu ce voiesc Eu, ci ce voieşti Tu.»"

Îl regăsim apoi în Romani 8:15:

> „Şi voi n-aţi primit un duh de robie, ca să mai aveţi frică, ci aţi primit un duh de înfiere, care ne face să strigăm: «Ava!», adică: «Tată!»"

Şi din nou în Galateni 4:6:

> „Şi, pentru că sunteţi fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă: «Ava», adică: «Tată!»"

Ce adevăr minunat se ascunde în acest cuvânt!

Dumnezeu vrea să ştim că El este Tatăl care-Şi aşteaptă fiii risipitori să se întoarcă acasă cu pocăinţă şi îi primeşte cu bucurie. Omul mântuit nu primeşte doar iertarea, ci şi înfierea. Nu mai vine înaintea lui Dumnezeu numai cu teama robului înaintea stăpânului, ci cu încrederea copilului care îşi cheamă Tatăl. Duhul lui Dumnezeu aşază în inima celui credincios acest strigăt simplu şi profund:

„Ava, Tată!"

Astfel, aceste cuvinte păstrate de-a lungul veacurilor ne conduc spre câteva dintre marile adevăruri ale Evangheliei:

Amin — Dumnezeu ne cheamă la adevăr.

Emanuel — Dumnezeu a venit să fie cu noi.

Ava — prin Hristos, Dumnezeu ne primeşte ca fii.

În doar câteva cuvinte se conturează, parcă, întreaga Evanghelie: adevărul lui Dumnezeu, venirea lui Dumnezeu printre oameni şi chemarea omului în familia lui Dumnezeu.

O Evanghelie în miniatură, purtată din limbă în limbă şi din generaţie în generaţie — o Evanghelie care, în aceste cuvinte, parcă refuză să se traducă.

4. Osana

Evangheliile după Matei, Marcu şi Ioan păstrează acest termen în relatarea intrării triumfale a Domnului Isus în Ierusalim (Matei 21:9, 15; Marcu 11:9-10; Ioan 12:13). Mulţimile Îl întâmpină cu strigătul:

> „Osana, Fiul lui David! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului! Osana în cerurile preaînalte!" (Matei 21:9)

Iar puţin mai târziu citim:

> „Dar preoţii cei mai de seamă şi cărturarii, când au văzut minunile pe care le făcea şi pe copii strigând în Templu şi zicând: «Osana, Fiul lui David!», s-au umplut de mânie." (Matei 21:15)

Osana este un termen pe cât de interesant, pe atât de important. El provine dintr-o expresie ebraică ce poate fi redată prin „Mântuieşte acum, Te rugăm!" sau „Doamne, mântuieşte-ne!"

La intrarea Domnului Isus în Ierusalim, strigătul „Osana!" avea o puternică încărcătură mesianică. Mulţimea Îl întâmpina pe Cel care venea „în Numele Domnului", folosind cuvintele Psalmului 118.

În această „Evanghelie în miniatură", Osana ne aminteşte că mântuirea nu este o problemă care trebuie amânată. Scriptura spune:

> „Iată că acum este vremea potrivită; iată că acum este ziua mântuirii." (2 Corinteni 6:2)

Nu mâine. Nu poimâine. Nu... altădată. Mântuirea este o chemare prezentă, urgentă şi de o importanţă eternă pentru fiecare dintre noi.

Osana! — Doamne, mântuieşte-ne!

5. Anatema

Termenul „anatema" apare în mai multe locuri din Noul Testament, între care Romani 9:3, 1 Corinteni 12:3 şi Galateni 1:8-9.

Apostolul Pavel scrie:

> „Căci aproape să doresc să fiu eu însumi anatema, despărţit de Hristos, pentru fraţii mei, rudele mele trupeşti." (Romani 9:3)

Şi, cu o solemnitate cutremurătoare:

> „Dar, chiar dacă noi înşine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o Evanghelie deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema!" (Galateni 1:8)

În altă parte citim:

> „De aceea vă spun că nimeni, dacă vorbeşte prin Duhul lui Dumnezeu, nu zice: «Isus să fie anatema!»" (1 Corinteni 12:3)

Cuvântul grecesc anáthema are o istorie interesantă. La origine, el era legat de ideea de a pune ceva deoparte, de a-l separa sau dedica. În limbajul biblic, termenul a ajuns să exprime îndeosebi ideea de a fi dat judecăţii, pus sub blestem sau despărţit.

În contextul Evangheliei, anatema ne aminteşte de gravitatea respingerii lui Hristos şi a denaturării mesajului mântuirii. Evanghelia aduce cea mai minunată veste pe care o poate primi omul, dar tocmai măreţia acestei veşti face ca respingerea ei să aibă consecinţe grave.

Dacă Osana este strigătul omului care cere mântuirea, anatema ne aminteşte de tragedia despărţirii de Cel care mântuieşte.

6. Maranata

Un alt cuvânt extraordinar păstrat în Noul Testament este „Maranata". Termenul provine din aramaică şi poate fi înţeles, în funcţie de despărţirea cuvintelor, în sensul de „Domnul nostru vine!" sau „Vino, Doamne!"

Îl întâlnim la sfârşitul primei epistole a apostolului Pavel către corinteni, alături de un avertisment solemn:

> „Dacă nu iubeşte cineva pe Domnul nostru Isus Hristos, să fie anatema! Maranata!" (1 Corinteni 16:22)

Ce alăturare impresionantă: Anatema! Maranata! Judecata este reală, iar Domnul vine. În această Evanghelie concentrată în câteva cuvinte, Maranata ne îndreaptă privirea spre revenirea Domnului Isus Hristos. El Însuşi ne-a avertizat:

> „De aceea şi voi fiţi gata; căci Fiul omului va veni în ceasul în care nu vă gândiţi." (Matei 24:44)

Şi:

> „Vegheaţi dar, căci nu ştiţi ziua, nici ceasul..." (Matei 25:13)

Credinţa creştină nu priveşte numai în urmă, spre Betleem şi Golgota, ci şi înainte, spre revenirea lui Hristos. Maranata! Domnul nostru vine! Iar dacă sensul este luat ca rugăciune, atunci cuvântul devine dorinţa fierbinte a Bisericii:

> „Vino, Doamne Isuse!"

7. Aleluia

Deşi ne-am putea aştepta ca acest cuvânt să fie la fel de răspândit în Noul Testament ca „Amin", „Aleluia" apare, în forma greacă a

Noului Testament, numai în Apocalipsa 19, de patru ori (Apocalipsa 19:1, 3, 4, 6).

Şi ce loc extraordinar i-a fost rezervat! Ioan scrie:

> „După aceea, am auzit în cer ca un glas puternic de gloată multă, care zicea: «Aleluia! Ale Domnului, Dumnezeului nostru, sunt mântuirea, slava, cinstea şi puterea!»" (Apocalipsa 19:1)

Apoi:

> „Şi au zis a doua oară: «Aleluia!»" (Apocalipsa 19:3)

Iar puţin mai departe:

> „Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni şi cele patru făpturi vii s-au aruncat la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu, care şedea pe scaunul de domnie. Şi au zis: «Amin! Aleluia!»"

După care Ioan aude ceva asemănător cu vuietul unui ocean şi bubuitul unor tunete:

> „Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic, a început să împărăţească." (Apocalipsa 19:4, 6)

Aleluia înseamnă, în esenţă, „Lăudaţi-L pe Domnul!" Este frumos să ne gândim că acest cuvânt, trecut dintr-o limbă în alta şi rostit de credincioşi din atât de multe popoare, anticipează parcă lauda care va răsuna într-o zi în cer. Oricine rosteşte din inimă „Aleluia!" face, într-un anumit sens, repetiţie pentru marele cor de slavă descris în Apocalipsa.

Ce frumos este când îl rostim şi îl cântăm împreună!

Unul dintre cele mai cunoscute ecouri muzicale ale acestui cuvânt este celebrul cor „Hallelujah" din oratoriul Messiah al lui Georg Friedrich Händel. Compozitor de origine germană, stabilit în Anglia, Händel a scris Messiah în anul 1741, într-un timp uimitor de scurt — aproximativ trei săptămâni. Prima reprezentaţie a oratoriului a avut loc la Dublin, la 13 aprilie 1742.

Lucrarea este o amplă meditaţie muzicală asupra persoanei şi lucrării lui Mesia, textele fiind alcătuite aproape în întregime din pasaje biblice.

Prima parte priveşte în special spre profeţiile mesianice şi venirea lui Hristos; partea a doua urmăreşte suferinţa, moartea,

învierea şi biruinţa Lui; iar partea a treia priveşte spre învierea morţilor şi biruinţa finală asupra morţii.

Händel a lucrat cu o viteză extraordinară. Manuscrisul partiturii, de sute de pagini, a fost terminat în numai câteva săptămâni, fapt care a contribuit de-a lungul timpului la aura aproape legendară care înconjoară compunerea acestei capodopere.

În jurul lucrării s-a născut şi o tradiţie celebră: aceea de a te ridica în picioare atunci când începe corul „Hallelujah".

Se povesteşte adesea că regele George al II-lea s-ar fi ridicat în picioare la auzul corului, iar întreaga sală l-ar fi urmat. Totuşi, autenticitatea istorică a acestei relatări este nesigură, deoarece mărturiile despre episod apar mult mai târziu şi nu avem o relatare contemporană sigură care să-l confirme.

Oricare ar fi însă originea tradiţiei, până astăzi există săli în care oamenii se ridică în picioare atunci când izbucneşte măreţul: „Hallelujah!" Şi parcă, pentru câteva clipe, muzica ne poartă spre atmosfera cerească descrisă în Apocalipsa:

> „După aceea, am auzit în cer ca un glas puternic de gloată multă, care zicea: «Aleluia! Ale Domnului, Dumnezeului nostru, sunt mântuirea, slava, cinstea şi puterea!»"
> (Apocalipsa 19:1)

Avem deci de a face cu o Evanghelie în şapte cuvinte. Şapte cuvinte — oare întâmplător?

Amin. Emanuel. Ava. Osana. Anatema. Maranata. Aleluia.

Luate împreună, ele alcătuiesc un mesaj de o frumuseţe extraordinară:

Este adevărat — Amin!

Dumnezeu a venit să fie cu noi — Emanuel!

El vrea să ne fie Tată — Ava!

El este gata să ne mântuiască — Osana!

De aceea, nimeni să nu rămână despărţit de Hristos şi sub judecată — Anatema!

Iar chemarea este urgentă, pentru că Domnul nostru vine — Maranata! Şi pentru toată această minunată lucrare a mântuirii, un singur răspuns se cuvine să se înalţe din inimile noastre: Aleluia! Lăudat să fie Dumnezeu pentru lucrarea Lui minunată! De la Amin la Aleluia, de la adevărul care ne cheamă până la slava care ne aşteaptă, aceste cuvinte ne poartă prin însăşi inima Evangheliei.

20. Copyright în Teologie?

Întrebare:

Prin martie 2007, pe Internet au început să circule nişte scrisori înveninate, care căutau să arunce cu noroi în cei ce se străduiau să întocmească un sistem de învăţământ teologic în România. Învinuirea era, cu precădere, aceea de „plagiat", dar ea se dovedea a fi doar un prilej pentru achitarea unor polițe de dușmănie personală sau de grup. Are rost să reinventăm roata în fiecare generaţie? Avem voie sau nu să mai folosim tabla înmulţirii?

Răspuns:

După o noapte de nesomn, am pus în circulaţie următorul mesaj:

Dragii mei,

Toţi greşim, în multe feluri. Există însă greşeli evitabile care, făcute cu bună ştiinţă şi repetate sistematic, nu mai pot fi considerate simple greşeli, ci o exprimare a răutăţii.

Am fost la Corint şi am văzut ruinele de acolo. N-am găsit însă şi o biserică. Nu mai există nici în Galatia de altădată. Se pare că n-au ţinut seama de avertismentul lui Pavel:

> „Fraţilor, voi aţi fost chemaţi la slobozenie. Numai, nu faceţi din slobozenie o pricină ca să trăiţi pentru firea pământească, ci slujiţi-vă unii altora în dragoste.

> Căci toată Legea se cuprinde într-o singură poruncă: «Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.» Dar, dacă vă muşcaţi şi vă mâncaţi unii pe alţii, luaţi seama să nu fiţi nimiciţi unii de alţii.
>
> Zic dar: umblaţi cârmuiţi de Duhul şi nu împliniţi poftele firii pământeşti. Căci firea pământească pofteşte împotriva Duhului, şi Duhul împotriva firii pământeşti: sunt lucruri potrivnice unele altora, aşa că nu puteţi face tot ce voiţi. Dacă sunteţi călăuziţi de Duhul, nu sunteţi sub Lege.
>
> Şi faptele firii pământeşti sunt cunoscute şi sunt acestea: preacurvia, curvia, necurăţia, desfrânarea, închinarea la idoli, vrăjitoria, vrajbele, certurile, zavistiile, mâniile, neînţelegerile, dezbinările, certurile de partide, pizmele, uciderile, beţiile, îmbuibările şi alte lucruri asemănătoare cu acestea.
>
> Vă spun mai dinainte, cum am mai spus, că cei ce fac astfel de lucruri nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu." (Galateni 5:13-21)

Există ocazii când am avea dreptate să fim răi, dar niciodată n-avem DREPTUL să fim aşa.

Asist de câteva săptămâni la o sinucidere colectivă a unora care şi-au făcut din interesele personale sau de grup o cauză. Refuz să mă fac părtaş şi vă rog să încetaţi acest schimb de mesaje publice.

Oare ce a mai rămas din: „du-te la fratele tău", „mai ia pe cineva cu tine" şi toate celelalte?

Probabil că aţi observat că refuz să multiplic aceste mesaje. Îl rog mai ales pe cel ce stă în spatele adresei (...) să mă şteargă de pe orice listă a dumnealui şi să nu-mi mai trimită gunoaiele editate acolo.

Îi admir pe gunoierii care colectează resturile infectate pentru a feri societatea de ele, depunându-le la groapa izolării, nu pe aceia care le iau de la groapă ca să ni le pună în pragul casei.

Îi voi admira pe aceia care nu vor răspunde la batjocură cu batjocură.

Îi voi respecta pe cei care au puterea să binecuvânteze atunci când sunt blestemaţi şi să iubească atunci când sunt vorbiţi de rău.

Mă voi alătura cu plăcere acelora care renunţă la procesul de „rinocerizare" a baptiştilor români. Iar pe cei care au părăsit această

familie creştină îi rog să nu privească înapoi cu mânie. Lăsaţi-ne să ne vindecăm singuri.

În ce priveşte problema „împrumuturilor" de la alţii, în afară de Dumnezeu, care Îşi inspiră copiii, nu ştiu pe nimeni care să poată pretinde că are „drepturi de autor". Să mă explic.

1. „Lucruri noi şi lucruri vechi"

Când dă portretul unui „teolog" după inima Lui, la sfârşitul pildelor din Matei 13, Domnul Isus îl defineşte astfel:

> „De aceea orice cărturar, care a învăţat ce trebuie despre Împărăţia cerurilor, se aseamănă cu un gospodar care scoate din vistieria lui lucruri noi şi lucruri vechi."

Acestea sunt cele două dimensiuni ale lucrării noastre:

să scoatem pentru negoţ ceea ce am învăţat de la alţii — lucrurile vechi — şi ceea ce ne inspiră personal Dumnezeu — lucrurile noi.

2. Biblia însăşi conţine pasaje aproape identice

Biblia, fără să vorbească despre „plagiatură", conţine pasaje paralele aproape identice în cărţile unor autori diferiţi.

Mai toţi ştim că Isaia 2:2-4 apare aproape verbatim în Mica 4:1-3:

> „...muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte... toate Neamurile se vor duce cu grămada la el... Din săbiile lor îşi vor făuri fiare de plug... şi nu vor mai învăţa războiul."

Şi încă ceva:

Cum se explică pasajele aproape verbatim din 2 Petru 2:10-17 şi Iuda 8-12? Cine de la cine a „plagiat"? Sau au „plagiat" amândoi de la un altul?

Un mic amănunt la care ne putem gândi împreună: Acele „trimiteri" de sub versetele din Biblie evidenţiază nu de puţine ori pasaje paralele ca formă sau conţinut. Bineînţeles că cei ce le-au pus acolo n-au făcut-o ca să ne arate cine pe cine a plagiat...

3. Metoda pedagogică a lui Pavel

Metoda pedagogică a lui Pavel a fost încurajarea preluării de învăţătură, nu originalitatea cu orice preţ:

> „Şi ce ai auzit de la mine, în faţa multor martori, încredinţează la oameni de încredere, care să fie în stare să înveţe şi pe alţii.” (2 Timotei 2:2)

Cineva se întreba, cu groază, ce-am mai fi predicat noi astăzi — în scris şi prin viu grai — dacă Dumnezeu i-ar fi spus lui Pavel să pună „Copyright” pe epistolele lui.

Isus n-a vorbit „de la Sine”, ci a spus ceea ce I-a dat Tatăl să spună. Iar pe ucenici i-a asigurat că Duhul Sfânt le va aduce aminte de cuvintele Lui, pentru ca ei să le poată înţelege şi repeta altora.

Adevărul lui Dumnezeu nu ne-a fost încredinţat ca proprietate privată, ci ca să-l primim, să-l trăim şi să-l dăm mai departe.

4. Pretenţia de ORIGINALITATE absolută este absurdă

În introducerea la Biblia cu explicaţii am scris:

„Toţi ne naştem «ignoranţi». Majoritatea lucrurilor pe care le cunoaştem ca adulţi sunt rezultatul interacţiunii noastre cu dascălii copilăriei, cu manualele şcolare, cu cărţile lecturilor noastre particulare, cu părinţii şi cu prietenii.

Aceste prezentări ale cărţilor Bibliei au fost adunate de-a lungul anilor, din orele petrecute la cursurile Seminarului şi Institutului Teologic, din alte comentarii şi din nenumărate discuţii.

Autorul lor nu are pretenţia de originalitate.

De fapt, în cunoaşterea creştină, noi nici nu avem voie să introducem «noutăţi» personale. Creştinii trebuie să rămână în ceea ce a fost scris.” (1 Corinteni 4:6; 2 Ioan 8-11)

5. Pretenţia de ORIGINALITATE este ipocrită

De când mă ştiu, împreună cu voi am mers la seminarii, la conferinţe, am citit cărţi şi, mai ales, am căutat prin podul Seminarului de la Bucureşti carnetul cu schiţe al fratelui Jean Stanevschi, care traducea din limba germană.

Masivele biblioteci pe care le-am acumulat în casele noastre nu sunt acolo ca să le etalăm copertele elegante, ci ca dovadă că am „supt” de la alţii seva binefăcătoare a cunoştinţelor transmise nouă de Dumnezeu prin alţi oameni. Fără să fie ceva greşit în aceasta, majoritatea predicăm mult din ceea ce am citit în cărţile altora.

Un predicator „purist” obișnuia să facă niște gesturi ciudate cu mâna la începutul și la sfârșitul predicilor sale. Când a fost întrebat despre semnificația lor, el a răspuns:

„La începutul predicii deschid ghilimelele, iar la sfârșit le închid, ca să fiu cinstit înaintea Domnului și a voastră.”

Mi se pare amuzant și... caraghios.

Dacă ar trebui să plătim pentru fiecare ocazie în care am „împrumutat” un mesaj din cărțile sau cuvântările altora, oare câți predicatori ar trebui să dea înapoi salariile primite de la biserici de-a lungul anilor?

Oare de ce aleg predicatorii, păstorii și, în general, oamenii intelectuali — sau pseudo-intelectuali — să se fotografieze în fața unor biblioteci impozante pe care le au acasă?

De ce nu se fotografiază în fața unui perete gol, pe balcon sau... în bucătărie? Fotografierea pe fundalul bibliotecii este un mesaj subliminal care spune:

„Sunt un om citit. Când stați de vorbă cu mine, puteți afla cam ce scrie în toate cărțile acestea. Le-am citit pe toate!”

6. A vorbi despre ORIGINALITATE în contextul unor ȘCOLI teologice mi se pare un nonsens

Cei care merg la școală o fac tocmai ca să afle ce au gândit și ce au spus alții. Valoarea unei astfel de instituții nu este dată de calitatea dormitoarelor sau a mâncării din sala de mese, ci de nivelul de cunoștințe pe care le poți prelua de la profesori și din bibliotecile de acolo. Valoarea unei școli este valoarea profesorilor ei. Nimeni nu merge la o școală ca să spună ce știe el, ci ca să învețe — și, de multe ori, să memoreze, pentru că așa i se va da nota — ceea ce au spus alții.

Mai târziu, după ce intră în „lucrare”, un asemenea absolvent va spune altora, va predica și va scrie din ceea ce a învățat la școală!

7. Cei mai buni predicatori pe care i-am cunoscut au avut o „pasiune a cărților”

Ei mi-au spus: „Nu poți să dai, dacă nu primești mai întâi. Nu poți să te golești înaintea altora dacă nu te-ai umplut mai întâi tu însuți.”

Apostolul Pavel a avut pasiunea cărților și să nu-mi spuneți mie că era u Septuaginta, plus câteva evanghelii ...

> „Când vei veni, adu-mi mantaua, pe care am lăsat-o în Troa la Carp şi cărţile, mai ales pe cele de piele.“ (2 Timotei 4:13).

Cei care-i condamnă pe alţii pentru „împrumuturi” ar trebui să se închidă într-un turn de fildeş încă din copilărie şi să nu citească niciodată cărţi.

8. Creştinii trebuie şi astăzi să stăruiască în învăţătura apostolilor

Creştinii nu sunt chemaţi să inventeze, ci să „stăruiască în învăţătura apostolilor”. Lumea din afara Bisericii poate fi ORIGINALĂ şi poate crea tot felul de bazaconii în filosofie, artă şi cultură. Noi trebuie să rămânem mereu într-un perimetru restrâns, în care învăţăm de la cei dinaintea noastră şi de la cei din jurul nostru.

La obârşia acestor cunoştinţe „ale noastre” s-ar cuveni să nu se afle „geniul” sau „gândirea noastră”, ci inspiraţia venită din partea Celui care ne călăuzeşte.

Nu cred în lauda adusă „vasului”, ci în admiraţia pentru Cel care îl foloseşte după cum voieşte El. Cineva a declarat:

„Tot ce s-a scris frumos, tot ce-mi place în cărţile altora, îmi aparţine. Mi-a fost trimis de Dumnezeu prin acele mijloace.”

9. Apostolul Petru n-a căutat să fie ORIGINAL

Marele pescar făcuse o adevărată pasiune din citirea şi studierea scrierilor lui Pavel:

> „Să credeţi că îndelunga răbdare a Domnului nostru este mântuire, cum v-a scris şi preaiubitul nostru frate Pavel, după înţelepciunea dată lui, ca şi în toate epistolele lui, când vorbeşte despre lucrurile acestea. În ele sunt unele lucruri grele de înţeles, pe care cei neştiutori şi nestatornici le răstălmăcesc ca şi pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor.” (2 Petru 3:15-16)

Remarcaţi modestia lui Petru! El scrie despre lucrarea lui Pavel: „după înţelepciunea dată lui”.

Niciunul dintre noi nu are monopolul adevărului. Fiecare trebuie să învăţăm unul de la altul. Numai Dumnezeu le ştie pe toate şi ni le comunică prin oameni care cunosc doar „în parte” şi propovăduiesc

tot numai „în parte”. Este bine şi folositor să ne citim cărţile unii altora. Şi încă ceva despre apostolul pescar:

Oare de ce n-a „recunoscut” Marcu, evanghelistul, că ceea ce spune el vine de la... Petru? Oare de ce o numim până astăzi Evanghelia după Marcu, când orice şcoală de teologie o prezintă ca pe mărturia lui Petru, tradusă şi repetată de atâtea ori de Marcu dincolo de perimetrul vorbitorilor de „evreieşte”, până ce acesta a putut chiar să o aştearnă pe hârtie?

Nici apostolul Ioan n-a căutat să fie original. Iată ce ne scrie el în 2 Ioan:

> „Oricine o ia înainte şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învăţătura aceasta are pe Tatăl şi pe Fiul. Dacă vine cineva la voi şi nu vă aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi: «Bun venit!» Căci cine-i zice: «Bun venit!» se face părtaş faptelor lui rele.” (2 Ioan 9-11)

10. Este sărăcăcios să vorbeşti despre ORIGINALITATE în contextul unui Institut Biblic

Majoritatea lucrărilor noastre de absolvire au fost nişte „traduceri” prelucrate din lucrările altora. În cercurile teologice există chiar şi o maximă spusă, desigur, cu ironie:

„Cine copiază dintr-o carte sau două plagiază; cine copiază din opt sau nouă face cercetare.”

Îmi dau seama că există o limită între împrumut şi plagiere. În niciunul dintre aceste cazuri însă nu poate fi vorba despre prea multă ORIGINALITATE. Lucrările de masterat sau de doctorat sunt o colecţie rezultată din cercetarea lucrărilor altora. Nu degeaba le caracteriza cineva drept „o culegere de oase uscate mutate dintr-un mormânt în altul“. Nimeni n-ar lua notă de trecere dacă nu ar prezenta la sfârşitul lucrării lui o bibliografie cât mai bogată ...

11. Admir bună-cuviinţa unor autori şi predicatori din America

Ţara este lipsită de o parte din eticheta „academică” a Europei, dar este mult mai pragmatică şi mai fecundă. Când este vorba despre Evanghelie, ca şi atunci când este vorba despre stingerea unui incendiu, nu contează dacă apa ai scos-o tu personal din

pământ sau dacă ai luat-o de la robinet. Contează să o foloseşti repede şi cu maximum de randament.

Realitatea Evangheliei este diferită de realităţile mândriei „academice" din lumea orgolioasă a păcatului. Ham, unul dintre oamenii pe care-i admir, spunea: „Nu putem toţi trage cu puşca, dar măcar putem duce gloanţele dintr-o parte în alta."

Eu aş spune: „Nu ştim toţi şi nu putem toţi să facem gloanţe, dar le putem duce dintr-o parte în alta."

Rick Warren ne spunea la conferinţele ţinute la biserica lor:

„Luaţi tot ce puteţi de la noi. Nu suntem în competiţie şi n-avem clasament. Facem parte din aceeaşi echipă. Avem acelaşi echipament. Luaţi predicile şi studiile de la noi. Şi noi le-am luat de la alţii. Predicaţi-le, îmbunătăţiţi-le şi apoi trimiteţi-mi-le şi mie înapoi, ca să le mai predic şi eu o dată."

Cineva m-a informat că a auzit o predică de-a mea rostită de altcineva, pe undeva prin România. Am avut sentimentul unui compozitor care a dat, în sfârşit, lovitura şi i-a reuşit şi lui un „şlagăr".

Un prieten bun spune public, de câţiva ani, că una dintre poeziile mele, devenită între timp text de cântare, îi aparţine. Nu l-am contrazis niciodată.

Un alt prieten a adăugat, fără să-mi spună, la una dintre poeziile mele o a patra strofă. Probabil că este cea mai bună dintre toate. M-am bucurat.

Nu sunt pentru furt! Sunt totuşi pentru prietenii care „îşi mai poartă, din când în când, unii altora hainele".

Iată ce am primit din partea unuia care l-a cunoscut pe fratele Nicolae Moldoveanu:

„Cu ceva timp în urmă, cineva de la noi din biserică a avut nevoie, pentru o înregistrare, de dreptul de autor de la fratele Nicolae Moldoveanu. Am luat legătura personal cu el, am mers acasă la Sibiu şi i-am spus pentru ce am nevoie.

El mi-a zis:

«Frate, Domnul mi le-a dat. Eu nu-ţi pun nicio restricţie. Foloseşte toate cântările şi tot ce am scris pentru slava Domnului.»

N-am primit de la el restricţii. Pot folosi toate cântările, toate poeziile şi tot ce a scris în vederea zidirii fraţilor şi a slavei Domnului. Dacă Biserica se închină şi cântă o cântare, îmi trebuie dreptul de autor de la toţi?"

12. Fără preluarea cunoştinţelor învăţate de la alţii am fi cu mult mai săraci

Îşi închipuie cineva că fratele Petru Popovici a făcut el însuşi cercetările ştiinţifice ale căror rezultate le-a popularizat în cărţile dânsului? Ce-ar fi fost tinereţea noastră, sub seceta comunismului, fără aceste cărţi de apologetică creştină strecurate peste graniţă?

Ştiu că dânsul a şi tradus cărţi scrise de alţii. Mă refer însă aici la celelalte, pe care le-a scris el însuşi şi în care a fost, inevitabil, mult mai mult un „colecţionar" decât un cercetător.

Îmi aduc aminte că fratele Vasile Talpoş mi-a dat o notă mică atunci când eu — revoluţionarul — am refuzat să spun ceea ce ştiam că scrie în cursul de geografie despre un anumit număr de „finici care încă mai există şi astăzi pe Muntele Hermon".

Am insistat că acel număr nu mai putea fi socotit contemporan, întrucât fratele Alexa, când scrisese cursul cu vreo douăzeci de ani în urmă, preluase şi el informaţia din alte cărţi, mai vechi.

Fratele Alexa nu fusese la faţa locului. Fratele Talpoş nu fusese la faţa locului. Eu nu fusesem încă la faţa locului. Aşa că am declarat informaţia total „nesigură".

„Probitatea mea ştiinţifică" n-a fost atunci apreciată la justa ei valoare...

De când sunt ele, şcolile verifică mai mult râvna şi capacitatea memoriei decât gândirea independentă şi originală.

13. Este ironic şi naiv să crezi că într-o ţară care se ridică abia acum din negura materialismului dialectic ar putea răsări peste noapte teologi şi predicatori înnăscuţi

Ar fi o veritabilă adeverire a principiului apariţiei vieţii „din nimic", printr-o „germinaţie spontană". Eu sunt recunoscător tuturor celor care sunt astăzi în România „traducători" şi propovăduitori ai unor lucrări acumulate în Occident, prin inspiraţie şi împrumut reciproc, timp de secole. Elevii României contemporane pot astfel să înveţe prin ei ce au spus şi ce au gândit alţii.

Mai târziu, asemenea elevi, deveniţi dascăli de a doua sau de a treia generaţie, îşi vor putea scrie ei înşişi cărţile de specialitate. Sunt sigur însă că şi atunci acestea vor fi tributare unor alţi autori,

din altă parte. Altfel, de ce i-am trimite pe cei mai străluciţi tineri ai noştri să înveţe la şcoli din Anglia şi America?

14. Numai Dumnezeu are dreptul absolut la ORIGINALITATE

Ca să nu mă opresc la numărul treisprezece, închei declarându-vă că lucrarea lui Dumnezeu este diferită de lucrarea oamenilor. Ea nu presupune „creaţie personală, orgolioasă şi luciferică", ci transmiterea unor adevăruri a căror sursă nu suntem noi înşine, ci Dumnezeu Însuşi. Numai El are dreptul şi statutul absolut de ORIGINALITATE.

Nu cred prea mult în „proprietatea intelectuală". Pur şi simplu nu-i găsesc rolul în sistemul meu de referinţă. Într-o metaforă cam şchioapă, ar fi ca şi cum aş produce ceva de cea mai bună calitate, un vaccin care ar putea eradica o molimă, şi apoi aş pune restricţii la distribuirea lui.

Situaţia este şi mai gravă dacă ceea ce am în posesie nici măcar nu este proprietatea mea, ci „am primit de la Domnul".

> „Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumină."

Să ne ferească Dumnezeu de predicatorii „originali"!

Noi suntem chemaţi nu să fabricăm, nu să producem, ci doar să răspândim adevărul. Toată viaţa îi citâm pe autorii cărţilor Bibliei şi, după ei, pe cei care au vorbit, la rândul lor, despre adevăr, în felul lor şi apoi în felul nostru. Marele nostru „secret", cunoscut de toată lumea, este că sperăm ca ideile noastre să fie preluate de cei care ne ascultă şi duse mai departe, cu traiul şi cu graiul, din generaţie în generaţie. Cu alte cuvinte, nădăjduim să fim... copiaţi.

Pe cei care nu ne aduc „învăţătura aceasta" nu trebuie nici să-i primim în casă, nici să le spunem: „Bun venit!" (2 Ioan 10)

Cel mai „original" predicator din istorie, cel care ne oferă mereu noutăţi ce depăşesc revelaţia Scripturii, este cel care-şi răspândeşte propriile învăţături, nu pe ale Domnului. Numele lui este... Satana.

> „Voi aveţi de tată pe diavolul şi vreţi să împliniţi poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaş şi nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbeşte din ale lui, căci este mincinos şi tatăl minciunii." (Ioan 8:44)

Şi, pentru că măcar din când în când — şi întotdeauna atunci când se poate — este bine să menţionezi şi sursele care te-au inspirat în alcătuirea unei lucrări, vreau să vă destăinui şi eu două dintre ele.

Prima este din apostolul Pavel:

> „Fraţilor, pentru voi am spus aceste lucruri, în icoană de vorbire, cu privire la mine şi la Apolo, ca prin noi înşine să învăţaţi să nu treceţi peste «ce este scris» şi niciunul din voi să nu se făleasc㠄 deloc cu unul împotriva celuilalt. Căci cine te face deosebit? Ce lucru ai pe care să nu-l fi primit? Şi, dacă l-ai primit, de ce te lauzi ca şi cum nu l-ai fi primit?" (1 Corinteni 4:6-7)

De foarte multe ori, un „copyright" aşezat alături de timbrul editorial blochează izvorul chiar de la vărsare, înghe㠄ându-l între coperţile uscate ale cărţii şi reducând-o doar la menirea unei triste expoziţii: „Ai voie să priveşti, dar n-ai voie să iei."

Este diferenţa dintre o expoziţie culinară şi o sală de cantină sau de restaurant. Ieri am citit pe coperta interioară a unei cărţi:

„Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicaţii nu poate fi reprodusă, stocată într-un sistem informaţional, transmisă în orice formă şi prin orice mijloace electronice, mecanice, de fotocopiere, înregistrare sau de orice altă natură, fără permisiunea prealabilă, în scris, a editorului."

Să vă mai spun că acea carte poartă inspiratul titlu: „Triumfători pe genunchi"? Câtă diferenţă între aceste restricţii şi îndemnul tipărit pe cărţile fratelui Petru Popovici:

„Copierea şi distribuţia permise."

Eu am americanizat această atitudine, adăugând la începutul cărţilor mele:

> „No copyright, just spread the Light."

V-aţi gândit vreodată că orice titlu teologic dobândit cu trudă — un Ph.D. sau un M.Div. — se poate traduce şi prin cuvintele: „Eu am citit mai mult decât voi din cărţile altora şi m-am lăsat învăţat şi influenţat de mai mulţi profesori decât voi" ?

Am îndrăznit să tipăresc un studiu asupra Proverbelor, *Chemare la înţelepciune*, şi cineva ne-a făcut o recenzie batjocoritoare pentru că n-am trecut în bibliografia de la sfârşit nume „sonore".

Snobismul acestor personaje care „se laudă cu oamenii" îi face să judece calitatea unei cărţi „prin asociere", ca şi cum valoarea răspunsurilor date de cineva ar depinde de nivelul celor care i-au suflat la examen...

A doua sursă care m-a inspirat este din cartea înţeleptului Solomon:

> „Cuvintele înţelepţilor sunt ca nişte bolduri şi, strânse la un loc, sunt ca nişte cuie bătute, date de un singur stăpân." (Eclesiastul 12:11)

Dacă Solomon a putut spune cu modestie aceste cuvinte, oare nu s-ar cuveni să le putem spune şi noi? El era convins că şi-a primit înţelepciunea de la Domnul. Oare noi am primit-o din altă parte?

15. Progresul prin preluare şi îmbunătăţire

Conduc o maşină Hyundai Genesis — pentru păstorii biblici! Probabil că urmează „Hyundai Exodus"!

Nu mă pricep la maşini. Am luat-o dintr-o curte cu maşini lovite, pur şi simplu pentru că mi-a plăcut. Cei care se pricep la maşini mi-au spus că nu este de mirare că mi-a plăcut. Modelul coreean are faţa inspirată de Mercedes, spatele aminteşte de BMW, cutia de viteze este făcută după modelul X, iar motorul după marca Y. Mi-au spus că modelul este un semn de „progres". Coreenii vin tare din urmă pe piaţa auto.

Până şi economiştii marxişti şi-au dat seama de existenţa acestui mecanism al progresului: „Acumulare cantitativă urmată de un salt calitativ!"

16. Acelaşi lucru în tehnologie

Vreau să-mi cumpăr un iPad făcut de Apple. Aştept modelul numărul doi, care va apărea pe piaţă prin luna aprilie.

Prieteni cunoscători mi-au spus că au apărut pe piaţă o mulţime de tablete produse de alte companii. Pot să cumpăr oricare dintre ele. Diferenţele sunt minore, mi-au spus ei. Este un semn de „progres" electronic. Firmele cu pricina au redus decalajul creat pentru o vreme de compania Apple.

La fel a fost şi cu iPhone-ul. La început a fost o idee revoluţionară, care a lăsat competiţia în urmă. Acum sunt pe piaţă o sumedenie de telefoane asemănătoare, produse de alte firme. Şi ele... au „progresat".

Exemplele mele ar putea continua la nesfârşit.

În arhitectură au existat perioade întregi de imitare a unor construcţii şi stiluri, care au ajuns să fie numite generic „baroc", „veneţian", „brâncovenesc" etc.

În muzică, un şlagăr nou lansează şi el o modă prin imitaţii de stil.

În îmbrăcăminte, creatorii originali sunt imitaţi foarte repede, ducând astfel la „progresul" social al industriei respective.

În filosofie, apariţia unui gânditor deosebit duce la instaurarea unui curent nou, uneori chiar a unei epoci intelectuale.

În politică, se pare că nu i-am depăşit nici până astăzi pe greci. Încercăm însă din răsputeri să-i imităm, propovăduind pretutindeni democraţia ca pe un semn de „progres"!

Imitarea, cu detalii suficient de modificate încât să nu încalce „copyrightul", face ca toate aceste emulări aducătoare de progres să fie „legale" şi chiar... recomandabile.

Până şi în tunsul părului există perioade şi stiluri create prin imitarea unui „inspirat", care a fost „original" şi n-a imitat pe cei dinaintea lui. El a adus progresul. Iar mulţi au progresat imitându-i descoperirile.

M-a sunat odată, dispreţuitor, un „teolog original" din România şi mi-a spus că nu fac nici două parale, pentru că majoritatea lucrurilor pe care le ştiu le-am citit în cărţile şcolilor prin care am trecut, plus alte lecturi particulare.

El, s-a recomandat dumnealui plin de... smerenie, n-a citit şi nu vrea să citească alte cărţi. De la cincisprezece ani citeşte doar Biblia. Tot ceea ce ştie este descoperire personală, nepoluată de contribuţii omeneşti. Am rupt repede dialogul.

I-am spus să fie consecvent şi, de azi înainte, să nu mai îmbrace decât haine făcute de el, să nu mai mănânce decât mâncare gătită de el, să nu meargă decât în maşini făcute de el şi să nu locuiască decât în case construite de el. S-a făcut că nu mă înţelege...

Sau poate chiar n-a înţeles. Nu era obişnuit să audă părerile altora...

V-aţi gândit că până şi cel mai înţelept dintre oameni, Solomon, a cules, colectat, adaptat, adâncit şi publicat creaţiile altora? (Eclesiastul 12:9) La urma urmei:

> „Cuvintele înţelepţilor sunt ca nişte bolduri şi, strânse la un loc, sunt ca nişte cuie bătute, date de un singur stăpân.” (Eclesiastul 12:11)

Asta nu este o pledoarie pentru lene, ci pentru hărnicie!

Sigur, nu sunt pentru furt. În familie însă se mai împrumută hainele unii de la alţii, se împrumută bicicleta şi, uneori, chiar pantofii. Iar în armată, armamentul este un bun comun, care contribuie la victoria colectivă.

Eu pledez pentru o originalitate neegoistă! Pledeez pentru o originalitate din care să poată progresa toţi ceilalţi din jurul meu, o originalitate care să nu blocheze avar adevărul, ci să-l dăruiască altruist tuturor. În limitele bunului-simţ şi fără profit financiar neruşinat, folosirea predicilor şi studiilor făcute de alţi fraţi cade sub incidenţa lucrurilor îngăduite în familie şi în armată. Acestea sunt două dintre metaforele folosite de Noul Testament pentru descrierea Bisericii.

Regretul meu legat de Richard Wurmbrand

Unul dintre regretele mele cele mai mari este că, din mândrie, n-am „percutat” la o ofertă a fratelui Richard Wurmbrand. Mi-am zis atunci că încearcă să mă facă un „sclav negru” care să lucreze pentru el. Era bătrân şi neputincios când mi-a spus:

„Am mii şi mii de fişe scrise pe bucăţi de hârtie. Eu, ori de câte ori ascult pe cineva, scot creionul şi hârtia. La unii le pun repede înapoi în buzunar... Dar alteori am notat lucruri cu totul remarcabile. Am extras astfel de lucruri şi din mulţimea de cărţi pe care le-am citit. Mi-ar trebui cineva care să facă ordine în aceste sertare şi să le aşeze pe subiecte.”

Nenorocitul de mine!

N-am priceput atunci că fusese o ofertă delicată de dragoste din partea cuiva care mă iubea foarte mult şi nu voia să jignească un tinerel pe care-l cântărise şi-l găsise puţin orgolios... Am coşmaruri şi acum, în care văd sertarele doldora de bileţele şi bucăţi de hârtie...

Atât de aproape şi, totuşi... inaccesibile.

John MacArthur şi „predicatorul original”

Îmi aduc aminte că John MacArthur povestea că a stat odată la amvon cu un „coleg foarte original”. Înainte să se ridice la rândul lui ca să predice, acesta i-a spus:

„Ascultă cu atenţie! Pun pariu că, din textul acesta, n-ai auzit şi n-ai citit niciodată ce am să spun eu. Nici tu n-ai văzut aşa ceva în textul acesta."

După ce s-a aşezat înapoi, l-a întrebat:

„Ei?"

Răspunsul lui John a fost: „N-am văzut înainte şi nici acum nu văd în text ceea ce ai spus tu."

Ambiţia de a fi original cu orice preţ este foarte condamnabilă. Iar interzicerea de a predica ceea ce am auzit sau citit la alţii ar îngheţa debitul predicilor noastre.

Eu fac fişe pe computer. Am învăţat măcar atât din păţania cu fratele Richard: să fac ceea ce a făcut şi el toată viaţa. Să adun materiale de la alţii. Poate că, la bătrâneţe, le voi lăsa unuia mai tânăr, care nu mă va... refuza.

„N-am o predică potrivită. Mă ajuţi?"

Într-o „pană" de inspiraţie, l-am sunat din maşină pe prietenul meu Nelu Gug, pe atunci păstor la Sacramento. „Merg la ordinare, la Phoenix, şi n-am o predică potrivită. Mă ajuţi?"

Bineînţeles că m-a ajutat.

Ca să nu fiu „prins" de cei din Phoenix, înainte de predică le-am mărturisit toată tărăşenia.

La Bethel obişnuiesc să spun, la începutul unui studiu, din ce carte m-am inspirat. Unora nu le place.

„Nu ne mai spune, Daniel. Nici acasă n-avem nevoie să ne spună nevasta de unde a cumpărat ingredientele din care a făcut mâncarea. Mai mult ne-ar plictisi sau chiar enerva. E suficient s-o facă bună..."

Doamne, oare ce ne-am face dacă „cineva" s-ar găsi să pună „copyright" pe toate cărţile de bucate?

Lumina şi sarea pe care ni le dă Dumnezeu nu sunt niciodată doar pentru noi înşine...

Dacă am supărat pe cineva, vă rog să mă iertaţi.

Dacă am inspirat pe cineva, vă rog să treceţi la citit, învăţat şi propovăduit altora. Dacă m-a înţeles cineva, îl rog să pună capăt certei şi luptelor purtate în firea pământească. Biruinţele dobândite în firea pământească sunt, în realitate, acte de sinucidere şi de ucidere în masă.

Doamne, fereşte-ne să fim vinovaţi de sângele celor mulţi, micuţi şi numai aparent... neînsemnaţi fraţi ai Tăi.

Cu dragoste şi respect,
Daniel Brânzei

P.S.

Iată ce am primit ca răspuns în aceeaşi zi:

„Mulţumesc, frate Brânzei, pentru argumentarea judicioasă dezvoltată în nota dumneavoastră. Domnul să vă binecuvânteze şi să binecuvânteze frăţietatea baptistă cu creştini autentici, care apreciază preeminenţa lui Hristos, nu pretinsa originalitate a unor persoane care — cum spunea cântarea fratelui Niculiţă — «căutând prea multe adevăruri» originale, nu mai găsesc cărarea adevărului."

Cu salutări în Domnul,
Şerban Constantinescu

CAPITOLUL

2

GENERALE

21. Trebuie să faci parte dintr-o biserică ?

Întrebare:

Având în vedere că nu este nici o așa zisă „biserică” ideală, ce rost are să faci parte din aceste grupuri sau instituții omenești?

Răspuns:

Întrebare este foarte întâlnită mai ales după izolarea forțată cauzată de epidemia de Covid. Părerea mea este că ea încercă să mascheze o delăsare leneșă sau o angajare în alte preocupări preferate.

Situația nu e nouă. Omul este om și problemele lui au fost întotdeauna aceleași. Iată ce le spunea Dumnezeu unora din poporul Lui:

> „Dacă îți vei opri piciorul în ziua Sabatului, ca să nu-ți faci gusturile tale în ziua Mea cea sfântă, dacă Sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfințești pe Domnul, slăvindu-L, și dacă-l vei cinsti, neurmând căile tale, neîndeletnicindu-te cu treburile tale și nededându-te la flecării, atunci te vei putea desfăta în Domnul, și Eu te voi sui pe înălțimile țării, te voi face să te bucuri de moștenirea tatălui tău Iacov”, căci gura Domnului a vorbit. ” - Isaia 58:13-14

Se pot da multe răspunsuri la întrebarea ta. Am să încerc să le enumăr măcar pe unele dintre ele.

1. Mai întâi, avem argumentul scrierilor Noului Testament. Niciuna din cărţile cu prinse de el nu au fost adresate unui singur individ, izolat de colectivitatea creştină. Majoritatea lor au fost adresate unor biserici locale sau unor conducători de biserici locale. Cele scrise de Luca acelui Teofil preaiubit pomenit în introducerile lor, Evanghelia şi Faptele Apostolilor au depăşit providenţial stadiul de dialog şi au intrat în patrimoniul tuturor bisericilor creştine, alături de celelalte trei Evanghelii. Este imposibil şi obraznic să pretinzi că-L iubeşti pe Hristos şi în acelaşi timp să-i vorbeşti de rău sau să-I disprețuieşti ... Mireasa! El Şi-a dat viaţa pentru ea şi o îngrijeşte şi acum cu cea mai mare pasiune.

Să nu uităm că în rugăciunea „domnească“, Tatăl nostru, Isus Hristos alege intenţionat să ne ceară să spunem „Tatăl NOSTRU“, nu „Tatăl meu“, deşi rugăciunea este prin excelenţă un act individual şi profund personal.

2. Apoi avem taina trupului lui Christos. Apostolul Pavel foloseşte metafora unui trup cu mai multe mădulare, deosebite unele de altele, dar strict necesare şi interdependente în funcţionare. Nu insist pentru că precis ştii pledoaria lui Pavel din Romani 12 şi 1 Corinteni 12.

> „Ochiul nu poate zice mâinii: „N-am trebuinţă de tine”;
> nici capul nu poate zice picioarelor: „N-am trebuinţă de voi”
> (1 Corinteni 12:21)

Tuturor celor ce pretind cu un aer de superioritate că aparţin într-un plan mult mai înalt unei Biserici spirituale, fără apartenenţă şi membralitate, le spun din experienţă că atunci când ai o problemă sau ai ajuns pe un pat de spital ai nevoie de un păstor şi de fraţi cât se poate de „în carne şi oase“ ...

Izolarea unui credincios de colectivitatea creştină nu-l păgubeşte numai pe el, dar îi fură şi pe ceilalţi. Ei au nevoie de el şi el are neapărată nevoie de părtăşia celorlalţi în lucrarea pentru Christos.

Aici am să dau două ilustraţii. Prima mi-a dat-o un frate scump pe Internet când mi-a spus: „Te poţi uita cât vrei la un tablou de foc de tabără, dar nu te încălzeşte. Poţi muri de frig în faţa unui asemenea tablou, oricât de reuşit at fi el, Vizionarea unor programe de biserică la televizor nu va reuşi niciodată să te facă să te simţi ceea ce ai simţi dacă ai fi tu însuţi acolo.” Unul care merge la o

biserică virtuală are nevoie de un păstor în carne şi oase care să-l viziteze la spital sau să-l îngroape.

A doua am auzit-o spusă într-o predică de Iosif Morcan într-o vizită făcută în biserica noastră: „Ce-aţi spune despre un om care se crede cel mai bun fotbalist din lume care ar refuza să se alăture unei echipe care joacă fotbal? N-a dat nimănui o pasă şi n-a marcat niciodată un gol ... Ce crede el că poate şi ce poate el să facă sunt lucruri total diferite. Doar intrarea lui în joc, alături de ceilalţi îi poate da pe faţă priceperea şi iscusinţa. Nimeni nu poate fi un bun fotbalist de unul singur!" Un jucător fără echipă este doar un chibiţ lăudăros şi închipuit.

Circulă o întâmplare cu un bătrânel aproape complet surd care a fost văzut îndreptându-se dimineaţa spre o biserică. Un mucalit de la bufet l-ar fi întrebat ironic:

„Unde te duci tataie? Că şi aşa nu auzi nimic din slujbă ...„ Bătrânelul ar fi răspuns: „Mă duc acolo ca să vadă Satan că nu sunt cu el. Eu sunt cu cei de la biserică„.

S-ar cuveni să închei cu precizarea că „a merge la biserică„ nu însemnaă a vizita o anumită clădire, ci a intra în părtăşia unor oameni. Cei care vizitează catedralele Europei se numesc turişti, nu neapărat creştini. La începutul istoriei lor, creştinii se adunau în case, pe câmp sau în locuri publice. Nu incinta te face creştin şi includerea într-un anturaj social, legătura şi interdependenţa cu alţi oameni cu care împărtăşeşti viaţa. Noi nu „mergem la biserică"! Noi „suntem Biserica"!

22. Cum trebuie să ne îmbrăcăm la Biserică?

Întrebare:

Ce înseamnă „să ne îmbrăcăm frumos, cu podoabe sfinte”? Cum trebuie să ne îmbrăcăm atunci când venim la biserică? Credeți că există o „uniformă” acceptabilă pentru accesul în casele de rugăciune? Și de ce ar trebui ca îmbrăcămintea aleasă pentru biserică să devină o astfel de uniformă?

Răspuns:

Un vorbitor venit din România s-a arătat foarte nemulțumit de bluza cu care venisem la amvon și ne-a predicat apoi despre adevărata închinare, lăudându-se că el n-a fost niciodată la biserică fără cămașă și cravată în cei peste 35 de ani de slujire. Oare aceasta să fie „problema” bisericilor noastre?

Am făcut greșeala să-i explic unui prieten evreu american, creștin, motivația românilor pentru îmbrăcămintea frumoasă și solemnă purtată la serviciile divine. I-am spus, așa cum mi se spusese și mie, că, dacă cineva ar fi invitat la palatul regelui sau la biroul președintelui, nu s-ar putea duce îmbrăcat oricum. I-am adăugat că nici măcar la un interviu pentru obținerea unui loc de muncă nu te duci fără să te „aranjezi” puțin...

A zâmbit și mi-a răspuns:

„Ce departe ați ajuns voi, românii, în formalismele religioase! Eu nu mă duc la biserică să mă întâlnesc cu Dumnezeu. Eu Îl duc pe Dumnezeu cu mine când merg la biserică... ca să mă întâlnesc acolo cu ceilalți membri ai dumnezeieștii Lui familii. Eu plec cu Dumnezeu «de acasă», de unde am petrecut împreună cu El ziua și noaptea, seara și dimineața... Cu El am mâncat la masă, cu El am fost la lucru, cu El am umblat pe stradă, cu El am fost în mașină...

Vezi tu, Daniel, Dumnezeul evreilor și al creștinilor din veacul întâi n-a fost Dumnezeul «clădirilor», nici al «caselor de rugăciune» și nici al «bisericilor sau catedralelor» în care să intri îmbrăcat ca la bal, ca la parada modei sau ca la o audiență. Iehova nu ne-a lăsat pradă unei religii a locurilor sau a formelor, a chipurilor cioplite și a ritualurilor.

Singurul loc în care Și-a «așezat» El simbolic prezența a fost Cortul întâlnirii și, mai târziu, Templul. Dar... ține minte că, în timp ce toate celelalte popoare se duceau «în templu» să se închine zeului lor, Dumnezeu ne-a interzis nouă acest lucru. În Cortul întâlnirii și în Templul evreiesc intrau numai preoții, și nici aceștia toți, nici aceștia oricând...

Iehova a vrut să ne fie un «Dumnezeu de aproape», a cărui «umbră» să ne fie «la mâna dreaptă», Dumnezeul vieții noastre din afara Templului, Dumnezeul vieții de fiecare zi. Iehova ne-a poruncit să nu-L închidem în Templu, ci să vorbim despre El cu ai noștri «când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula» (Deuteronom 6:7).

Iehova nu S-a jenat de hainele noastre «de acasă». Doar la sărbători ne-a cerut să ne spălăm și să fim îmbrăcați în haine curate. Evangheliile ni-L descoperă pe Fiul gândind și comportându-Se asemenea Tatălui. «Slujbele Lui divine», predicile Lui și pildele Lui s-au desfășurat în universul intim și prăfuit al vieții: pe malul apelor, în grădini, pe drumuri și în casele umile ale oamenilor. El nu Și-a limitat activitatea la ziua Sabatului sau la clădirile sinagogilor. Acestea nici nu I-au fost întotdeauna prea primitoare sau prietenoase... În Templu a intrat și ca să argumenteze, și ca să facă ordine — știi tu ce fel de ordine...”

Ascultându-l, mi-am adus aminte de o constatare atribuită lui Nicolae Iorga:

„Oamenii L-au închis pe Dumnezeu în biserici ca să fie ei mai liberi într-o lume în care să trăiască după capul lor."

Oare nu uităm noi că acelaşi apostol Pavel care ne-a recomandat ca podoaba noastră să nu constea în accentul pus pe „împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare" a adăugat pe lista lucrurilor „de nedorit" şi „hainele scumpe", tocmai acelea pe care ni le recomandă uneori cei atât de pretenţioşi cu felul în care ne prezentăm la adunare? (1 Tim. 2:9)

Oare nu s-ar putea ca noi, creştinii contemporani, să mergem în sens contrar lui Hristos şi, în timp ce El Îşi zideşte Templul trupului Său spiritual, noi să fim obsedaţi să ne zidim templele noastre de piatră?

Aţi auzit păstori sau preoţi, „veritabili curatori" ai edificiilor bisericeşti, spunând:
„Vă rugăm să nu vorbiţi în biserică!"

Sau:

„Din respect pentru locul acesta sfânt, vă rugăm să ieşiţi afară dacă vreţi să vorbiţi."

Sau chiar:

„În biserică nu se râde!"

Oamenii aceştia nu pricep că, de dragul clădirii, riscă să sufoce şi să suprime viaţa normală a „Bisericii vii", a „trupului lui Hristos"! Decât să ajungi într-o asemenea situaţie, decât să trăieşti într-o asemenea confuzie, mai bine să n-ai o „biserică" de piatră şi să practici întrunirile „Bisericii" prin casele membrilor ei!

Şi mie mi-e dragă „Casa Domnului" şi, împreună cu psalmistul, spun din toată inima: „Mă bucur când mi se spune: «Haidem la Casa Domnului!»"

Îmi dau seama că avem nevoie de o casă de rugăciune în care închinarea noastră să nu fie deranjată de ţârâitul telefonului, de soneria de la uşă, de gălăgia copiilor sau de cântatul găinilor. Un asemenea loc este de dorit ca refugiu din larma cotidiană şi pentru înălţarea noastră spirituală colectivă.

Dar „Casa lui Dumnezeu" n-are voie să fie transformată într-un templu păgân, iar creştinismul, asemenea iudaismului străvechi, n-are voie să devină un cult al locului şi al formalismului liturgic, ci trebuie să rămână o închinare „în duh şi în adevăr", fără formalism ceremonial şi fără locaţii cărora să li se acorde statutul de „centru religios":

„...vine ceasul când nu vă veți închina Tatălui nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim...” (Ioan 4:21)

Pentru evrei, locul de întâlnire pentru studiu şi rugăciune a fost sinagoga. Cine a citit despre ea în Noul Testament şi cine vizitează astăzi una ştie că ea era şi este departe de a fi un loc liniştit şi rigid liturgic. De-aţi şti ce gălăgie este în sinagogile evreieşti!

Oare nu cumva, sub straiele noastre de sărbătoare, pline de podoabe scumpe, venim la închinare goi tocmai de „podoabele sfinte”?

Nu cumva, pierduţi în admiraţia „clădirii” cu aer condiţionat şi scaune plușate, am uitat să verificăm dacă din casele noastre a venit împreună cu noi şi El?

Şi oare, plecând de la „biserica” noastră de piatră, nu ne trezim şi noi, asemenea rudelor Lui de altădată, că L-am pierdut pe la Templu şi am plecat de acolo singuri?

Procedeul adaptării formelor de cult creştin la realităţile locului şi ale populaţiei „încreştinate” se numeşte, în eclesiologie, „contextualizare”. Cât de mult are însă voie această contextualizare să modeleze viaţa celor chemaţi să se închine „în duh şi în adevăr”?

Oare n-avem iarăşi nevoie de un Luther care să ne trâmbiţeze necesitatea unei Reformări contemporane?

„Ortobaptismul românesc” tinde să-şi piardă impactul tocmai pentru că suntem în pericol să devenim un cult al clădirilor şi al clerului cu diplome aprobate de institute teologice şi instalat în slujire numai de foruri ierarhice.

Chemându-i pe cei prinşi într-o religie a formalismului să se schimbe după Evanghelie, am ajuns noi înşine să nu ne mai deosebim prea mult, în practică, de bisericile pe care le chemăm să le părăsească.

23. Care este muzica potrivită pentru Biserică?

Întrebare:

Muzica este o manifestare a frumosului. Cum de a reuşit ea oare să scoată la suprafaţă urâtul din oamenii care o dezbat la nesfârşit în adunările creştine?

Răspuns:

Problema decisivă nu este dacă muzica este veche sau nouă, ci ce se întâmplă în inima celui care cântă şi ce produce muzica în cei care o ascultă. Când întrebi: care este muzica potrivită pentru biserică, trebuie să-ţi dai seama că există o muzică a bisericii catolice, o alta a bisericii ortodoxe şi o sumedenie de alte feluri de muzică pentru o sumedenie de alte feluri de biserici. Fiecare om are muzica lui preferată. Nu ne plac aceleaşi haine, nu ne plac aceleaşi maşini, nu ne plac aceleaşi mâncăruri, nu ne decorăm la fel casele şi nu ne-am ales aceiaşi parteneri de viaţă. Ar fi culmea să pretindem să ne placă aceeaşi muzică.

Muzică bună, muzică rea; muzică grea, muzică uşoară; muzică populară, muzică cultă; muzică tradiţională, muzică contemporană; muzică bisericească, muzică lumească; muzică corală, trupe de

închinare; orchestre, soliști; cântări comune, fanfare; muzică ce-mi place mie, muzică ce-ți place ție... și enumerarea ar putea continua.

Am aflat că, mai nou, bisericile nu se mai rup pe probleme doctrinare, ci din cauza preferințelor muzicale. În loc să ne înalțe, muzica a ajuns să ne coboare la nivelul luptelor fratricide. Măi să fie... Ne pierdem armonia din cauza... armoniilor? N-ar fi mai bine să nu mai cântăm de loc?

1. Cântarea face parte din viața creștină.

Cei din Noul Testament au cântat? Fără nicio îndoială, au cântat.

Au cântat ucenicii împreună cu Domnul Isus în noaptea dinaintea răstignirii — și probabil în multe alte zile și nopți. Evangheliștii Matei și Marcu ne spun că au cântat atunci „cântările de laudă" (Matei 26:30; Marcu 14:26). A cântat și apostolul Pavel și i-a îndemnat pe toți credincioșii să cânte:

> „Vorbiți între voi cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești și cântați și aduceți din toată inima laudă Domnului" (Efeseni 5:19).

Cântarea a făcut pretutindeni parte din „ordinea serviciului divin":

> „Ce este de făcut atunci, fraților? Când vă adunați laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul o învățătură, altul o descoperire, altul o vorbă în altă limbă, altul o tălmăcire, toate să se facă spre zidirea sufletească" (1 Corinteni 14:26).

Așa i-a învățat apostolul Pavel și pe cei din Colose:

> „Învățați-vă și sfătuiți-vă unii pe alții cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești, cântând lui Dumnezeu cu mulțumire în inima voastră" (Coloseni 3:16).

Iacov, fratele Domnului Isus și unul dintre „stâlpii" bisericii din Ierusalim, leagă cântarea în biserică de izbucnirile de bucurie:

> „Este vreunul printre voi în suferință? Să se roage! Este vreunul cu inimă bună? Să cânte cântări de laudă!" (Iacov 5:13).

Au cântat cei din Ierusalim, cei din Filipi și cei din toate locurile în care apostolul Pavel a călătorit înființând biserici. Au cântat cei

din Iudeea, au cântat cei din Samaria, cei din Asia Mică, cei din Grecia şi cei din Roma. Fără îndoială, cântările lor au fost diferite. Sau poate că nu! Poate că au cântat numai psalmi evreieşti? Cine poate să ne spună? Ar fi foarte important să ştim. Ne-ar rezolva problemele noastre de astăzi! Singurii termeni „biblici" care descriu muzica în Noul Testament sunt generali şi se referă mai degrabă la starea inimii şi a duhului decât la ritmul şi caracterul melodiei.

Trecând peste aspecte legate de catolicism şi ortodoxie, putem spune că protestantismul s-a divizat încă de la început tot din pricina... muzicii. Despărţirea de catolicism a născut problemele fireşti unui început nou.

2. Preferinţele muzicale nu trebuie transformate în măsuri ale sfinţeniei.

Căutând să reglementeze ce este permis şi ce nu în viaţa creştinilor desprinşi din catolicism, Luther şi Zwingli, acesta din urmă mergând pe linia pe care aveau să meargă mai târziu şi anabaptiştii, au avut două orientări diferite.

Luther a fost de părere că anumite lucruri, obiceiuri şi obiecte care nu contrazic textul Noului Testament pot şi trebuie păstrate în biserică. Zwingli a spus că singurele lucruri care merită păstrate sunt strict cele menţionate în textul Noului Testament. Prin urmare, Zwingli s-a grăbit să scoată orga din clădirile adunărilor. În schimb, Luther a lăsat-o acolo şi i-a adăugat tot felul de alte instrumente. Luther n-a găsit în spiritul Scripturii argumente pentru a renunţa la instrumente; dimpotrivă, el a considerat muzica instrumentală un mijloc eficace pentru răspândirea mesajului Evangheliei.

Anabaptismul a ajuns astfel să fie caracterizat printr-o simplitate austeră, în timp ce luteranismul şi protestantismul, în general, au ajuns să fie caracterizate de „contemporaneitate". Putem observa imediat lucrul acesta dacă privim spre adunările menonite sau spre cele ale neoprotestanţilor baptişti şi penticostali.

Istoria a păstrat pentru Reformă privilegiul reintroducerii cântării comune în biserică. Jan Hus a fost un deschizător de drumuri, alcătuind, în limba boemă, una dintre cele dintâi cărţi de cântări pentru creştini. Reformatorul german Martin Luther, el însuşi muzician, a fost de părere că muzica poate deveni un instrument misionar foarte puternic pentru răspândirea mesajului Evangheliei:

> „Voi înălța din toată inima acest dar prețios pe care ni l-a dat Dumnezeu în arta muzicală… Muzica trebuie socotită secundară doar Cuvântului lui Dumnezeu. Prin puterea ei, toate simțămintele umane sunt răscolite și puse în mișcare.”

Luther a scris cel puţin 37 de cântece. Cel mai celebru dintre ele, „Cetate tare-i Dumnezeul nostru”, este supranumit „Imnul de război al Reformei”. Cântecele apărute în mişcarea reformată au direcţionat închinarea spre Hristos, nu spre Fecioara Maria, cum se întâmplase până atunci în liturghiile medievale, şi au înlocuit cântul gregorian bărbătesc în limba latină cu cântări comune, cântate în limba oamenilor din biserica respectivă.

De la Reformă încoace, muzica bisericească a căutat să urmărească mişcările muzicale contemporane şi continuă să reprezinte o parte foarte importantă din serviciile de închinare ale bisericilor.

Charles Wesley a folosit în adunările sale câteva melodii preluate din tavernele şi sălile de operă ale Londrei. John Calvin a angajat doi compozitori seculari ai vremii pentru a-i pune teologia pe muzică. Regina Angliei a fost într-atât de scandalizată de „melodiile vulgare” ale calviniştilor, încât le-a poreclit „serenade de Geneva”.

Cântecele considerate astăzi „tradiţionale” au fost, la vremea lor, criticate şi categorisite drept „scandaloase”. Când partitura melodiei „O noapte preasfinţită” a fost răspândită pentru prima dată, George Weber, dirijor al Catedralei din Mainz, a caracterizat-o drept „o vulgară scamatorie, lipsită de orice fel de sentiment sau caracter creştin”.

Chiar şi „progresivul” Charles H. Spurgeon a privit cu scepticism unele melodii noi ale timpului său, melodii pe care noi le venerăm astăzi. Probabil că cel mai greu de crezut este faptul că până şi celebra „Aleluia” a lui Handel a fost criticată la început de mulţi dintre creştinii vremii şi etichetată drept „plină de teatralism şi vulgaritate”. I se imputa mai ales faptul că nu are suficient mesaj, ci repetă de mai mult de o sută de ori cuvântul „Aleluia”!

De fapt, întreaga tradiţie a cântării comune în adunare, atât de dragă evanghelicilor contemporani, s-a strecurat cu foarte mare dificultate în serviciile noastre divine. A existat o vreme când unele biserici baptiste considerau cântarea melodiilor în biserică drept ceva „lumesc”.

„Meritul” introducerii cântărilor comune în serviciile divine baptiste îi este atribuit lui Benjamin Keach, un pastor baptist

din secolul al XVII-lea. Profitând de faptul că tuturor copiilor le place muzica, Benjamin Keach a început să-i învețe să cânte pe texte creştine. Entuziasmul copiilor a fost însă repede temperat de părinţi. Credincioşii s-au împotrivit, spunând: „Cântatul în biserică este complet străin închinării evanghelice."

Necazul cel mare a început însă atunci când pastorul Keach a încercat să facă întreaga biserică din Horsley Down să cânte cântări comune. Prin anul 1673, singurul lucru pe care-l obţinuse era îngăduinţa ca biserica să cânte un „imn" după serviciul Cinei Domnului. Adunarea fusese „înduplecată" de suportul biblic aflat în textul din Marcu 14:26.

> „După ce au cântat cântările de laudă, au ieşit în Muntele Măslinilor."

A trebuit însă ca păstorul să facă o pauză şi să le îngăduie celor care se opuneau cântării să părăsească sala de adunare.

După alţi şase ani, în 1679, biserica a acceptat să îngăduie câte o cântare „comună" la toate serviciile speciale „de mulţumire". După încă paisprezece ani, biserica a fost de acord să integreze „cântarea comună" în toate serviciile ei divine.

Hotărârea nu a fost nici atunci acceptată de toţi. Douăzeci şi doi de membri din adunarea lui Benjamin Keach au plecat să formeze o adunare „în care nu se cântă". Moda cântatului s-a răspândit însă repede la foarte multe alte biserici. „Biserica în care nu se cântă" s-a văzut silită să accepte şi ea noua practică atunci când, la chemarea unui nou păstor, acesta a făcut din cântarea comună condiţia principală a venirii sale. Este clar că poţi uneori întârzia schimbarea, dar nu o poţi opri la nesfârşit.

3. Muzica este un limbaj, nu o probă de caracter.

Muzica este partea sonoră a sentimentelor. Ca unul care am traversat ţări şi mări, făcând salturi de civilizaţie şi poduri peste culturi diferite, vreau să-mi spun şi eu părerea. Ca şi vorbirea, muzica este un limbaj care transmite informaţii între oameni (şi între unele păsări... „cântătoare"). Există oameni buni care pot vorbi prost şi oameni răi care pot vorbi foarte bine. Vorbirea, prin ea însăşi, nu ne spune nimic despre caracterul unui om. Uneori, ea îl poate chiar... ascunde. Spunem atunci că persoana respectivă este „falsă" şi ne „minte".

Am să vă dau trei exemple.

Tatăl meu, Vasile Brânzei, avea obiceiul să se încuie în camera din faţă a casei şi să petreacă acolo ceea ce americanii numesc „Quiet Time". Locul acela era „cămăruţa" în care-şi trăia el părtăşia cu Domnul, în studiu şi rugăciune. Când ne-am cumpărat un magnetofon, îl lua cu el şi asculta renumitele cântări ale fratelui Niculiţă Moldoveanu. Făcând aluzie la unul dintre sfaturile apostolului Pavel, în care vorbea despre antagonismul dintre beţie şi umplerea cu Duhul Sfânt, tata ne făcea cu ochiul şi spunea în glumă: „Sunt cântările mele de pahar." Muzica aceea, cu melodii profund româneşti, dar cu ritmuri contemporane, era desfătarea lui.

Am preluat şi noi, la tineret, unele dintre cântările fratelui Niculiţă şi le cântam acompaniaţi la chitară. Într-o după-amiază petrecută în parc, ne-am „îmbătat" şi noi în armonia lor, dar... nu mică ne-a fost mirarea când, dincolo de înserare, un mic grup de tineri neduşi la biserică s-a ridicat să plece de după perdeaua unor pomi şi ne-a mulţumit ironic pentru muzică:

„Am dansat de minune pe melodiile voastre. Unele au fost chiar nişte tangouri foarte reuşite!"

Şi noi, care ne gândisem că făcusem evanghelizare cu muzica noastră... duhovnicească.

Al doilea exemplu este din multele mele dialoguri cu fratele Daniel Stăuceanu, muzician de profesie, profesor de muzică şi dirijor de coruri. Într-o seară în care căuta neapărat să mă convingă de direcţia greşită pe care o apucaseră cei de la corul de copii din Iaşi, mi-a vorbit mult, pe îndelete, despre teoria şi influenţa muzicii în societate de-a lungul secolelor. L-am ascultat fără să-l întrerup. Aflam astfel lucruri noi, pe care n-aveam de unde să le ştiu şi, în plus, fratele Stăuceanu se bucura de respectul meu şi ca om de muzică, şi ca om al lui Dumnezeu. Îl simpatizam mult.

Dincolo de aceasta însă, cred că-şi dădea seama că ţin cu cei din Iaşi, aşa că şi-a înteţit prelegerea şi s-a aprins puţin în vorbire. Eu am tăcut în continuare şi m-am rugat. Dintr-o dată, ca străfulgerat de un gând, l-am auzit pe fratele Stăuceanu spunând:

„Dar ce fac eu? Nu cumva caut să te conving că muzica clasică, muzica bună, ar face din cineva un om de caracter? Aşa ceva nu se poate! Numai Dumnezeu face oameni de caracter, nu muzica. Majoritatea oamenilor de muzică pe care-i cunosc sunt nişte parşivi. Instrumentiştii ăia care cântă şi repetă toată ziua cele mai celebre piese muzicale din istorie sunt nişte curvari şi nişte beţivi. Îi cunosc eu prea bine..."

Se poate, deci, să cânţi sau să asculţi muzică elevată şi totuşi să fii un om josnic. Poţi folosi limbajul unei muzici de calitate şi tu să rămâi lipsit până şi de cele mai elementare calităţi…

Al treilea exemplu este tot cu tatăl meu. Vasile Brânzei a venit în America cu dorinţa de a vizita neapărat o biserică „de negri". Avea acasă, în România, un disc cu Mahalia Jackson şi îl ascultase de nenumărate ori. Unul dintre singurele filme la care am reuşit să-l târâm în copilăria mea a fost „Coliba unchiului Tom". De acolo rămăsese cu amintirea acelei voci extraordinare de bas care cânta ceva despre fluviul Mississippi… Îi plăcea „sinceritatea" pe care o citea în cântecele negrilor.

Dumnezeu a vrut să-i facă bucuria de a fi cu un grup de păstori negri din America în timpul unei excursii pe care am făcut-o împreună în Israel. Bucuria a fost amplificată de privilegiul de a merge acolo cu Aurel Popescu, colegul lui de interpretări profetice, iar eu, împreună cu Nelu Gug, prietenul meu din Sacramento. În avion, în autobuz, la masă şi sub cerul liber, „negrii" lui tata au cântat de n-au mai putut. Tatăl meu era în culmea fericirii.

S-a întâmplat însă ceva… ceva după ziua în care am mers împreună să vizităm Cana din Galileea, locul în care Domnul schimbase apa în vin. Cei din Cana contemporană înfiinţaseră o „capcană pentru turişti", un fel de cramă unde puteai degusta şi cumpăra tot felul de vinuri din Israel. Bineînţeles că am luat şi noi. Fiecare păstor din grupul acela — şi erau numai păstori — s-a gândit imediat că va folosi vin din Israel la prima Cină care va avea loc în biserica lui. Am luat câteva sticle de persoană.

A doua zi însă, ghidul ne-a anunţat că trebuie să mai trecem o dată prin Cana. Nelu Gug a sărit imediat scandalizat: „Nu! Pentru astăzi este trecut un alt itinerar. Nu mai pierdeţi vremea cu Cana. Aia a fost ieri. Nu ne faceţi să pierdem alte locuri importante!"

Ghidul a tăcut, însă a făcut aşa cum hotărâse. Noi eram îmbufnaţi şi tăcuţi şi… doar atunci ne-am dat seama că întreg autobuzul era cufundat într-o linişte suspectă. M-am dus să vorbesc frumos cu ghidul şi să-i cer o explicaţie. M-am aşezat lângă el şi i-am şoptit la ureche. A făcut şi el la fel şi mi-a şoptit răspunsul:

„Negrii mi-au cerut să mergem neapărat încă o dată la Cana. S-au grăbit să guste aseară vinul cumpărat pentru biserici şi s-au îmbătat toţi criţă. Nu-i vezi ce liniştiţi şi mahmuri sunt?"

A fost ocazia în care tatăl meu a înţeles că muzica „sinceră" nu este întotdeauna o dovadă neapărată de calitate. Poţi fi şi sincer şi

greşit în acelaşi timp. Nu ştiu cum, dar după aceea parcă n-a mai ascultat cu aceeaşi plăcere cântecele lor. Vorba aceea:

„Afară-i vopsit gardu',
Înăuntru-i leopardu'."

Fiind o fiinţă întreită — trup, suflet şi duh — omul a compus trei feluri de muzică: muzica trăirilor fizice (de la gimnastică şi munca câmpului până la muzica orgiilor sexuale), muzica sufletească (care cultivă şi satisface trăirile sentimentale: dragostea, dorul, entuziasmul, tristeţea, bucuria şi chiar patriotismul) şi muzica duhovnicească (muzica trăirilor noastre la întâlnirea cu supranaturalul, divin sau demonic).

Genurile amintite mai sus se pot interfera. Există melodii care emană din relaţiile dintre oameni — dragoste, tristeţe, speranţă, regret etc. — şi care pot acoperi şi plaja relaţiilor personale dintre om şi Dumnezeu.

4. Muzica este o problemă de inimă şi Dumnezeu ascultă mai mult decât vocea

Inima are trăiri în care mintea nu are ce să caute. Mintea este responsabilă cu raţiunea, cu gândirea, cu înţelegerea lucrurilor. Mintea poate fi însă foarte seacă şi rece. Mai ales gândirea abstractă ne poate duce la cinism şi la deznădejde. Mintea are şi ea nevoie de ceasuri de bucurie şi de destindere. În astfel de clipe, mintea creează ceea ce noi numim Poezie.

Poezia este muzica minţii.

Pe de altă parte, avem inima, sediul sentimentelor. Trebuie să recunoaştem că inima este foarte dezordonată. Biblia ne spune că „inima omului este nespus de înşelătoare şi deznădăjduit de rea. Cine o poate pricepe?"

Ei bine, inima aceasta îşi are trăirile ei şi limbajul ei specific. Când inima reuşeşte să se adune şi să se disciplineze într-o anumită direcţie, ea creează Muzica!

Muzica este maximul de disciplinare, maximul de rigurozitate, maximul de concentrare al... inimii!

Dacă vreţi un joc de cuvinte: „Muzica este Poezia inimii, tot aşa cum Poezia este Muzica minţii." Dumnezeu le-a aşezat pe amândouă în noi şi are nevoie de amândouă pentru a comunica efectiv cu fiecare dintre noi

Există o comunicare a lui Dumnezeu cu mintea noastră. Pentru aceasta avem Biblia. Mintea noastră trebuie s-o primească din partea lui Dumnezeu, să zăbovească asupra ei, s-o citească şi să mediteze asupra conţinutului ei, căutând modalităţi de a o pune în practică.

Există însă anumite limite ale acestei comunicări la nivelul minţii. Avem atunci nevoie de o comunicare de la inimă la inimă sau direct de la Dumnezeu la inima noastră..

Cum numim noi aceste mesaje de la Dumnezeu care trec „pe lângă minte" şi vin direct în sufletul nostru? Teologia foloseşte termeni ca „revelaţie", „iluminare", „inspiraţie", „profeţie". Mintea nu poate şi nici n-are voie să conteste sau să nege aceste mesaje. Ele trebuie luate aşa cum au venit, ca din partea lui Dumnezeu.

În 1 Cronici 25:1-5 ni se spune motivul pentru care David a introdus muzica în închinarea de la Cortul Întâlnirii. El a ales şi a aşezat cetele de cântăreţi rânduite să acopere tot anul de activitate la Templu.

> „…fiii lui Asaf, Heman şi Iedutun, care PROROCEAU întovărășiți de arfă, de alăută și de chimvale" (v. 1).
>
> „…fiii lui Asaf, sub cârmuirea lui Asaf, care proroceau după poruncile împăratului" (v. 2).
>
> „…șase, sub cârmuirea tatălui lor, Iedutun, CARE PROROCEAU CU ARFA, ca să laude și să mărească pe Domnul" (v. 3).
>
> „…toți fiii lui Heman, care era VĂZĂTORUL ÎMPĂRATULUI, ca să descopere cuvintele lui Dumnezeu și să înalțe puterea Lui" (v. 5).

Muzica este legată aici direct de revelaţie şi de inspiraţia divină — „văzătorul", „ca să descopere cuvintele lui Dumnezeu".

Inima noastră are nevoie să primească mângâierea muzicii direct din inima lui Dumnezeu, fără să treacă întotdeauna pe la minte. Dumnezeu are nevoie să ne vorbească direct inimii, iar inima noastră are nevoie să I se adreseze câteodată direct lui Dumnezeu.

Lăsaţi-o să facă aceasta.

Muzica plăcută lui Dumnezeu este din vibraţia corzilor... inimii. Dacă închinarea s-ar restrânge doar la muzică, afonii nu L-ar putea lăuda pe Domnul! Şi nici surdomuţii! Chiar aşa, ce şanse are cântarea unui cor de surdomuţi să-I fie plăcută Domnului?

Singurul răspuns corect este că ei au exact aceleaşi şanse ca noi, pentru că şi la ei este o problemă de inimă, nu de vibraţiile corzilor vocale. Ca şi în cazul alegerii lui David, Dumnezeu nu Se uită la ce se uită omul. Omul se uită la ce izbeşte privirea; Dumnezeu Se uită la inimă. Omul ascultă ceea ce izbeşte timpanul; Dumnezeu continuă să Se uite la inimă şi-i ascultă vibraţiile.

Cred că cel mai important este să înţelegem că Dumnezeu n-are nevoie de timpan ca să asculte vibraţiile aerului produse de muzică. Pe El Îl interesează mult mai mult vibraţiile inimii. În închinare, Dumnezeu nu are preferinţe de locaţie, ci caută oameni care să I se închine „în duh şi în adevăr". Cred că lucrul acesta este valabil şi în domeniul muzicii. De fapt, am vaga bănuială că în lumea lui Dumnezeu se aud cântări care nu sunt neapărat rezultatul vibraţiilor corzilor vocale, ci al vibraţiilor corzilor inimii:

> „Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi întinderea lor vesteşte lucrarea mâinilor Lui. O zi istoriseşte alteia acest lucru, o noapte dă de ştire alteia despre el. Şi aceasta, fără vorbe, fără cuvinte, al căror sunet să fie auzit, dar răsunetul lor străbate tot pământul şi glasul lor merge până la marginile lumii" (Psalmul 19:1-4).

Am privit spre ea printr-o fereastră pe care am găsit-o în „portalul" deschis la venirea îngerilor deasupra câmpului din Betleem:

> „Şi deodată, împreună cu îngerul, s-a unit o mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: «Slavă lui Dumnezeu în locurile preaînalte şi pace pe pământ între oamenii plăcuţi Lui»" (Luca 2:13-14).

Am privit spre ea şi prin „portalul" deschis pentru Isaia în Templul de la Ierusalim (Isaia 6:3), precum şi prin cel deschis pentru noi toţi în textele Apocalipsei. În această carte, care leagă pământul de cer, comentatorii au identificat între douăsprezece şi douăzeci şi şapte de cântări, amintite direct sau indirect.

Fiinţele angelice nu au corporalitate ca noi. Exprimarea lor nu se produce prin vibraţiile unor corzi vocale. Trebuie să acceptăm că muzica cerească este o închinare la nivelul înalt al duhului, ascuns deocamdată celor care nu sunt duhovniceşti. Da, sunt convins că oamenii fireşti nu pot şi nu vor putea vreodată să-I cânte pe placul Domnului! Dovada ne este dată clar tot în cartea Apocalipsei:

> „Cântau o cântare nouă înaintea scaunului de domnie, înaintea celor patru făpturi vii şi înaintea bătrânilor. Şi nimeni nu putea să înveţe cântarea, afară de cei o sută patruzeci şi patru de mii, care fuseseră răscumpăraţi de pe pământ" (Apocalipsa 14:3; vezi întregul pasaj, v. 1-5).

Ce-i de făcut?

În multe biserici se spune: „Trebuie să ne întoarcem la rădăcinile noastre, la muzica din vechime, la cartea de cântări." Sunt curios la ce fel de muzică „din vechime" se gândesc astfel de fraţi. Trebuie să ne întoarcem la cântul gregorian? Nu cumva ar trebui să revenim la rădăcinile muzicii evreieşti? Majoritatea nu se gândesc însă să se întoarcă la aceste „rădăcini", ci s-ar mulţumi să revină la muzica de acum cincizeci sau o sută de ani.

Deşi nu se pot da „decrete" papale ca în Evul Mediu, liderii bisericilor de astăzi ar trebui să selecteze din muzica aşa-zis contemporană tocmai acea muzică despre care ne-am putea imagina că ar fi putut fi cântată împreună cu Domnul Isus şi cu apostolii, dacă ar fi astăzi printre noi.

Unele dintre subtitlurile psalmilor ne fac să credem că anumite melodii din lirica laică de atunci au fost folosite chiar şi în psalmodierea de la Templu (Psalmul 56: „Se cântă ca «Porumbel din stejarii depărtaţi»"; Psalmul 69: „De cântat ca «Crinii»"; Psalmul 80: „De cântat ca «Crinii mărturiei»").

Putem ajunge să ne bucurăm de muzică mai mult decât de Dumnezeul căruia Îi cântăm. Eu cred că nu şi îi dau dreptate din toată inima lui Marius Cruceru, care a zis:

„Nu există muzică creştină (per se). Există muzică cântată de creştini."

Sunt convins că, înaintea lui Dumnezeu, calitatea închinării nu este dată de caracterul muzicii, ci de caracterul celui care o cântă. Un om firesc va avea întotdeauna o închinare firească, indiferent de stilul de muzică abordat, iar cântarea unui om duhovnicesc va fi primită înaintea lui Dumnezeu întotdeauna după nivelul duhovniciei lui. Există multe diavoliţe printre mironosiţele care cântă în strană!

Orice muzică, orice stil de muzică poate deveni idolatru. Muzica din biserică n-are voie să decadă la nivelul incantaţiilor păgâne.

> „Aiurează în sunetul alăutei, se cred iscusiţi, ca David, în instrumentele de muzică" (Amos 6:5).

Ea trebuie să fie cenzurată şi controlată de trăirile minţii. Aceasta este corecţia pe care a adus-o apostolul Pavel bisericii din Corint:

> „Ce este de făcut atunci? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga şi cu mintea; voi cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu mintea.” (1 Corinteni 14:15)

Muzica nu trebuie să ajungă un scop în sine, cântată „de plăcere” în biserică. Mor de necaz când îi aud pe unii spunând: „Mie nu-mi place muzica cântată în biserica aceea.” Ar trebui să ne dăm seama că oamenii aceia nu cântă ca să ne placă nouă, ci ca să-I placă Domnului.

Orice stil poate deveni un idol dacă muzica ajunge mai importantă decât Dumnezeu şi cei care o ascultă. Cântarea trebuie să-L onoreze pe Hristos şi să zidească adunarea.

Întrebarea hotărâtoare nu este doar: „Îmi place mie această muzică?”, ci: „Îi este plăcută Domnului închinarea noastră?”

Repet, să nu ne pierdem armonia din cauza armoniilor!

24. În biserica ta se poartă podoabe?

Întrebare:

Frate Daniel, soţia ta poartă podoabe? La tine în biserică se poartă inele, cercei şi lănţişoare?

Răspuns:

Foarte multe dintre deprinderile care ne caracterizează viaţa creştină sunt preluate de la părinţii noştri fără niciun fel de contestare. Faptul că „la noi aşa se face” a fost suficient pentru a hotărî lucrurile şi a pune capăt oricărei dispute.

Veniţi în America, „lumea liberă”, creştinii români s-au confruntat cu peisajul unui creştinism evanghelic în care multe dintre lucrurile considerate „tabu” acasă erau înţelese şi practicate altfel. Printre aceste practici controversate se numără şi purtarea bijuteriilor.

Pragmatismul nostru social a făcut ca mulţi creştini evanghelici români să adopte practica „americană”. Schimbarea nu s-a datorat neapărat unor convingeri noi, întemeiate pe un studiu biblic, ci mai degrabă faptului că soţiile unor mari personalităţi din lumea evanghelică americană poartă astfel de bijuterii. Pentru românul încorsetat acasă de tot felul de interdicţii, faptul că soţiile lui Billy Graham, John MacArthur, Jack Smith şi ale altora poartă podoabe

a fost suficient ca să se „elibereze” şi, „emancipându-se”, să înceapă să se poarte „ca americanii”.

Ce-i de făcut?

În loc să ne sfâşiem unii pe alţii în certuri fără sfârşit, vă propun o incursiune în paginile Bibliei. Care este adevărul biblic despre această practică?

1. Perspectiva veşniciei

Prima întrebare pe care trebuie să ne-o punem este aceasta: Care este poziţia aurului, argintului şi a pietrelor scumpe în economia cerului, în realitatea eternităţii?

Foarte interesant, din acest punct de vedere, prezentul se află încadrat între două veşnicii — cea trecută şi cea viitoare — în care Dumnezeu aşază podoabele la loc de cinste.

a. În eternitatea trecută

Una dintre puţinele „ferestre” prin care putem privi spre eternitatea trecută este pasajul din Ezechiel 28:11-15:

> „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: «Fiul omului, fă un cântec de jale asupra împăratului Tirului și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: Ajunsesei la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu, și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonic, cu topaz, cu diamant, cu hrisolit, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald și cu aur; timpanele și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut. Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine.”»”

Este clar că ideea purtării podoabelor nu este asociată aici cu păcatul. Textul spune limpede: „Ai fost fără prihană în căile tale.”

b. În eternitatea viitoare

O fereastră spre eternitatea viitoare ne-o oferă cartea Apocalipsei. Iată ce citim acolo despre viaţa în Noul Ierusalim:

> „Zidul era zidit de iaspis și cetatea era din aur curat, ca sticla curată. Temeliile zidului cetății erau împodobite cu pietre scumpe de tot felul: cea dintâi temelie era de iaspis; a doua, de safir; a treia, de halcedon; a patra, de smarald; a

> cincea, de sardonix; a șasea, de sardiu; a șaptea, de hrisolit; a opta, de beril; a noua, de topaz; a zecea, de hrisopraz; a unsprezecea, de iacint; a douăsprezecea, de ametist. Cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgăritare. Fiecare poartă era dintr-un singur mărgăritar. Ulița cetății era din aur curat, ca sticla străvezie" (Apocalipsa 21:18-21).

Una dintre istorioarele menite să stimuleze în noi anticiparea cerului vorbeşte despre un om bogat care, incapabil să se desprindă măcar în ceasul morţii de averea sa, şi-a adunat tot aurul şi s-a prezentat cu el înaintea porţii Raiului. Văzându-l împovărat şi încovoiat sub acea „preţioasă" povară, portarul de la intrarea în Noul Ierusalim l-a întrebat: „Bine, măi, neînţeleptule! Cu asta vii tu aici? Cu «asfalt»? N-ai citit în Biblie că pe aici toate drumurile sunt de aur?"

Din aceste două priviri aruncate spre eternitatea trecută şi spre eternitatea viitoare se vede clar că aurul, argintul şi pietrele scumpe au fost şi vor fi prezente în lumea lui Dumnezeu, ocupând chiar locuri de cinste în ierarhia realităţilor „de dincolo". Este evident că aceste podoabe sunt asociate în eternitate cu ideea de frumuseţe şi cinste.

Cantităţile enorme în care se vor găsi aceste podoabe în Noul Ierusalim ne fac să ne întrebăm unde se află acum aceste uriaşe depozite şi zăcăminte de metale şi pietre preţioase. Faptul că ele vor exista în cantităţi atât de mari pe pământul „înnoit" ne duce cu gândul la ideea că Dumnezeu a prăbuşit lumea de acum într-o stare de „urâţenie", în care trebuie să scotocim adânc în pământ pentru a mai putea găsi ceva din „cioburile" unei realităţi slăvite, care a făcut şi va mai face încă o dată parte din anturajul copiilor lui Dumnezeu.

Dacă lucrurile stau aşa, atunci am putea spune împreună cu poetul Costache Ioanid că ne aflăm în prăpastia dintre două vârfuri de munte, căzuţi în umbra unor realităţi pe care nu le pot gusta plenar decât cei care au fost şi vor fi iarăşi „în lumină":

> „Înainte a fi ceea ce suntem
> Am fost aceea ce vom fi,
> Căci moartea nu-i o nimicire,
> Ci-i noaptea-nspre-o nouă zi."

2. Prohibiţia apostolică

Având în vedere poziţia podoabelor în eternitatea trecută şi în eternitatea viitoare, normal ar fi ca ele să fie recomandate şi în

realitatea copiilor lui Dumnezeu de astăzi! La urma urmei, dacă vom umbla pe străzi de aur în Noul Ierusalim, n-ar trebui să ne familiarizăm încă de pe acum cu o astfel de situaţie? Şi dacă vom intra pe porţi de pietre preţioase în cetatea de atunci, n-ar trebui să ne obişnuim încă de pe acum cu o asemenea împodobire?

Cum se poate explica atunci prohibiţia clară şi răspicată pe care o întâlnim în scrierile apostolice?

> „Tot astfel, nevestelor, fiți supuse și voi bărbaților voștri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor, când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere.
>
> Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule din aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.
>
> Astfel se împodobeau odinioară sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu și erau supuse bărbaților lor; ca Sara, care asculta pe Avraam și-l numea «domnul ei». Fiicele ei v-ați făcut voi, dacă faceți binele fără să vă temeți de ceva" (1 Petru 3:1-6).

> „Vreau, de asemenea, ca femeile să se roage îmbrăcate în chip cuviincios, cu rușine și sfială; nu cu împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare, nici cu haine scumpe, ci cu fapte bune, cum se cuvine femeilor care spun că sunt evlavioase" (1 Timotei 2:9-10).

Ce este cu această interdicţie apostolică? De ce noi, care ne vom desfăta în aur, argint şi pietre scumpe în eternitatea viitoare, n-am avea voie acum să atingem aceste lucruri? Este oare adevărat că, în Biserica primului secol, purtarea podoabelor era pedepsită?

3. Practica creştină din prima biserică

Deşi poate părea surprinzător pentru unii, Noul Testament ne vorbeşte despre situaţii în care cei care purtau bijuterii nu numai că nu erau condamnaţi în adunare, ci erau chiar respectaţi şi trataţi preferenţial. Iată ce ne scrie apostolul Iacov, fratele Domnului şi unul dintre stâlpii bisericii din Ierusalim:

> „Frații mei, să nu țineți credința Domnului nostru Isus Hristos, Domnul slavei, căutând la fața omului. Căci, de

> pildă, dacă intră în adunarea voastră un om cu un inel din aur și cu o haină strălucitoare și intră și un sărac îmbrăcat prost; și voi puneți ochii pe cel ce poartă haina strălucitoare și-i ziceți: «Tu șezi în locul acesta bun!» și apoi ziceți săracului: «Tu stai acolo în picioare!» sau: «Șezi jos la picioarele mele!», nu faceți voi oare o deosebire în voi înșivă și nu vă faceți voi judecători cu gânduri rele?
>
> Ascultați, preaiubiții mei frați: n-a ales Dumnezeu pe cei ce sunt săraci în ochii lumii acesteia ca să-i facă bogați în credință și moștenitori ai Împărăției pe care a făgăduit-o celor ce-L iubesc? Și voi înjosiți pe cel sărac! Oare nu bogații vă asupresc și vă târăsc înaintea judecătoriilor? Nu batjocoresc ei frumosul Nume pe care-l purtați?
>
> Dacă împliniți Legea Împărătească, potrivit Scripturii: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți», bine faceți. Dar, dacă aveți în vedere fața omului, faceți un păcat și sunteți osândiți de Lege ca niște călcători de lege" (Iacov 2:1-9).

Este evident că, cel puţin în bisericile cărora le scrie Iacov („către cele douăsprezece seminţii care sunt împrăştiate" – Iacov 1:1), problema combătută de apostol nu era vinovăţia purtării podoabelor, ci cinstea nemeritată şi tratamentul preferenţial acordate celor care, în bogăţia lor, purtau „inel de aur şi haină strălucitoare". Iacov nu combate purtarea podoabelor, ci lipsa de discernământ spiritual care-i caracteriza pe cei din bisericile de atunci. În loc să-i trateze pe toţi creştinii la fel, ei le acordau celor care purtau „inel de aur şi haină strălucitoare" o importanţă exagerată, dispreţuindu-i, în acelaşi timp, pe cei mai săraci din adunări.

O altă situaţie în care întâlnim purtarea podoabelor este în pilda fiului risipitor. De data aceasta, iniţiativa „împodobirii" îi aparţine chiar tatălui din pildă:

> „Dar tatăl a zis robilor săi: «Aduceți repede haina cea mai bună și îmbrăcați-l cu ea; puneți-i un inel în deget și încălțăminte în picioare. Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l. Să mâncăm și să ne veselim; căci acest fiu al meu era mort și a înviat; era pierdut și a fost găsit.» Și au început să se veselească" (Luca 15:22-24).

Este clar din context că Domnul Isus asociază bucuria tatălui din pildă cu iniţiativa acestuia de a restaura aspectul şi poziţia

fiului întors acasă. Cum să le spunem copiilor noştri că n-au voie să poarte haine frumoase şi un inel în deget, când Însuşi Domnul Isus vorbeşte despre acestea ca despre elemente ale bucuriei din sânul unei familii fericite?

4. Practica evreilor

Vechiul Testament nu asociază purtarea podoabelor cu păcatul, ci cu ideea de frumuseţe. Acest lucru iese şi mai mult în evidenţă în pasajele în care Dumnezeu Însuşi ilustrează grija Sa pentru Israel prin metafora „împodobirii". Dumnezeu S-a purtat cu Israelul aşa cum se purta, în mod obişnuit, un soţ cu soţia lui.

> „Când am trecut Eu pe lângă tine, M-am uitat la tine și iată că îți venise vremea, vremea dragostelor. Atunci am întins peste tine poala hainei Mele, ți-am acoperit goliciunea, ți-am jurat credință, am făcut legământ cu tine, zice Domnul Dumnezeu, și ai fost a Mea! Te-am scăldat în apă, te-am spălat de sângele de pe tine și te-am uns cu untdelemn. Ți-am dat haine cusute cu fir și o încălțăminte din piele de vițel de mare, te-am încins cu in subțire și te-am îmbrăcat în mătase. Te-am împodobit cu scule scumpe, ți-am pus brățări la mână și o salbă la gât; ți-am pus o verigă în nas, cercei în urechi și o cunună minunată pe cap.
>
> Astfel, ai fost împodobită cu aur și cu argint și ai fost îmbrăcată cu in subțire, cu mătase și cusături cu fir. Ai mâncat floarea făinii, miere și untdelemn. Erai de o frumusețe desăvârșită, ba ajunsesei chiar împărătească. Ți s-a dus vestea printre neamuri pentru frumusețea ta, căci era desăvârșită de tot, datorită strălucirii cu care te împodobisem, zice Domnul Dumnezeu.
>
> Dar te-ai încrezut în frumusețea ta și ai curvit, la adăpostul numelui tău celui mare; ți-ai revărsat curviile înaintea tuturor trecătorilor și te-ai dat lor. Ai luat și din hainele tale, ți-ai făcut înălțimi pe care le-ai împodobit cu toate culorile și ai curvit pe ele: așa cum nu s-a întâmplat și nici nu se va mai întâmpla vreodată. Ți-ai luat până și minunatele tale podoabe din aur și din argint pe care ți le dădusem și ți-ai făcut niște chipuri de bărbați, cu care ai curvit. Ți-ai luat și hainele cusute la gherghef, le-ai îmbrăcat cu ele și ai adus acestor chipuri untdelemnul Meu și tămâia Mea" (Ezechiel 16:8-18).

Această „împodobire” exterioară poate însă scoate şi mai mult în evidenţă urâţenia interioară. Dumnezeu nu laudă şi nu tolerează un aspect de sărbătoare care încearcă să ascundă lipsa de vitalitate şi sănătate lăuntrică:

> „Domnul zice: «Pentru că fiicele Sionului sunt mândre și umblă cu gâtul întins și cu priviri pofticioase, pentru că păşesc mărunțel și zornăiesc cu verigile de la picior, Domnul va pleșuvi creștetul capului fiicelor Sionului, Domnul le va descoperi rușinea.»
>
> În ziua aceea, Domnul va scoate verigile care le slujesc ca podoabă la picioare și sorișorii și lunișoarele, cerceii, brățările și maramele; legăturile de pe cap, lănțișoarele de la picioare și brâiele, cutiile cu mirosuri și baierele descântate; inelele și verigile de la nas; hainele de sărbătoare și cămășile cele largi, mantiile și pungile; oglinzile și cămășile subțiri, turbanele și maramele ușoare. Și atunci, în loc de miros plăcut va fi putoare; în loc de brâu, o funie; în loc de păr încrețit, un cap pleșuv; în loc de mantie largă, un sac strâmt; un semn de înfierare, în loc de frumusețe. Bărbații tăi vor cădea uciși de sabie și vitejii tăi în luptă. Porțile fiicei Sionului vor geme și se vor jeli; și ea va ședea despuiată pe pământ” (Isaia 3:16-26).

Acest pasaj este important ca bază de studiu pentru cei care vor să afle cum se împodobeau „la modă” femeile din vremea lui Isaia. Chiar şi „femeia ideală”, prezentată în ultimul capitol al cărţii Proverbelor, îşi are garderoba ei de lux, care o duce dincolo de hainele obişnuite de fiecare zi:

> „Ea își face învelitori, are haine de in subțire și purpură” (Proverbe 31:22).

În perioadele în care decadenţa poporului evreu trebuia vindecată printr-o pocăinţă adâncă şi adevărată, Dumnezeu Şi-a îndemnat poporul la o totală lepădare a podoabelor. Smerenia lăuntrică trebuia însoţită de o smerenie a aspectului exterior:

> „Dumnezeu i-a zis lui Iacov: «Scoală-te, suie-te la Betel, locuiește acolo și ridică acolo un altar Dumnezeului care ți S-a arătat când fugeai de fratele tău Esau.» Iacov a zis casei lui și tuturor celor ce erau cu el: «Scoateți dumnezeii străini care sunt în mijlocul vostru, curățiți-vă și schimbați-vă hainele, ca să ne sculăm și să ne suim la Betel; căci acolo

> voi ridica un altar Dumnezeului care m-a ascultat în ziua necazului meu și care a fost cu mine în călătoria pe care am făcut-o.» Ei au dat lui Iacov toți dumnezeii străini care erau în mâinile lor și cerceii pe care-i purtau în urechi. Iacov i-a îngropat în pământ, sub stejarul de lângă Sihem" (Geneza 35:1-4).

5. Poziția noastră

Îmi aduc aminte că un tânăr pornit pe ceartă m-a întrebat odată de ce am ceva împotriva podoabelor. I-am spus atunci că așa am citit în Biblie. El mi-a replicat: „Dar în Biblie scrie numai despre podoabe scumpe, din aur, argint și pietre scumpe. Înțeleg că n-aveți nimic împotriva unor «podoabe» făcute... din lemn sau din... plastic..."

Luat foarte repede, n-am știut ce să-i răspund. Mi-am dat însă seama că problema este mult mai complicată și mai adâncă decât pare la prima vedere. Eu cred că și cei care nu poartă podoabe pentru că „așa este la noi", și cei care poartă podoabe pentru că „așa este în America" sunt la fel de greșiți și de condamnabili. Singura reglementare în acest domeniu trebuie să vină dintr-o convingere personală, bazată pe un temeinic studiu biblic. Ce am descoperi în urma unui astfel de studiu biblic?

Probabil că unii am fi șocați să descoperim că Sara, modelul dat nouă de Petru ca exemplu de comportament și modestie, a fost o femeie care a purtat ea însăși podoabe! La fel ca și Rebeca... la fel ca și Estera...

Îmi aduc aminte că, atunci când mi-am exprimat indignarea în fața aspectului femeilor din biserica lui John MacArthur, unul dintre prietenii mei păstori de acolo m-a luat deoparte și m-a întrebat:

„De unde vine ideea asta a ta că femeile n-au voie să poarte podoabe?"

Sigur de mine și de convingerile mele biblice, i-am deschis repede Biblia la textul din epistola lui Petru:

> „Tot astfel, nevestelor, fiți supuse și voi bărbaților voștri; pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea nevestelor lor, când vă vor vedea felul vostru de trai: curat și în temere.
>
> Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule din aur sau în

> îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu. Astfel se împodobeau odinioară sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu și erau supuse bărbaților lor; ca Sara, care asculta pe Avraam și-l numea «domnul ei». Fiicele ei v-ați făcut voi, dacă faceți binele fără să vă temeți de ceva" (1 Petru 3:1-6).

Plin de blândeţe, el m-a întrebat: „Şi de aici ai tras tu concluzia că Sara, soţia lui Avraam, n-a purtat podoabe?"

I-am răspuns:

„Bineînţeles! Dumneavoastră înţelegeţi altfel?"

Nu mi-a răspuns, dar m-a rugat să deschidem împreună la Geneza 24 şi să citim relatarea despre peţirea unei fete a lui Betuel ca soţie pentru Isaac, fiul Sarei. M-a rugat să mă opresc puţin la versetele 22, 30 şi 47. Toate trei vorbeau despre o verigă de pus în nas şi despre două brăţări de aur, în greutate de zece sicli, pe care robul lui Avraam le-a dăruit Rebecăi.

„De unde crezi tu că avea robul lui Avraam aceste bijuterii?", m-a întrebat prietenul meu. „Crezi că le-a cumpărat de pe drum sau le-a adus direct din casa lui Avraam? Şi, dacă a împodobit-o astfel pe Rebeca pentru Isaac, nu crezi că aşa se purtau femeile în casa lui Avraam? Oare nu cumva aceste brăţări şi această verigă fuseseră purtate odinioară chiar de Sara, nevasta lui Avraam, şi trebuiau acum să treacă drept moştenire la nora lui Avraam?"

Am tăcut o vreme şi n-am ştiut ce să răspund. Ştiam acum ce spune textul, dar îmi era greu să mă despart de o interpretare pe care o dădusem atâţia amar de ani textului din 1 Petru. Ca să fie şi mai clar, prietenul meu a continuat:

„Am fost la voi la biserică şi n-am înţeles un alt lucru. Interdicţia purtării de podoabe, atât cât există ea, se află în acelaşi verset care vorbeşte şi despre interdicţia purtării de haine scumpe. Să mă ierţi, dar doamnele române erau îmbrăcate ca la o veritabilă paradă a modei! Iar de pălării, ce să mai zic? Nu cred că erau pălării prea ieftine! Cum de aţi ales doar o jumătate a versetului şi o lăsaţi neîmplinită pe cealaltă?"

N-am ştiut ce să-i răspund. I-am promis însă că mă voi gândi mai atent la această problemă spinoasă. Aşa am şi făcut, dar, pentru o vreme, mi-a fost foarte greu să înţeleg cum de a putut să ne-o dea Petru drept exemplu pe o femeie care purta podoabe...

Să fie oare vorba nu despre o „prohibiţie", ci doar despre o „preferinţă prioritară" a apostolilor, un fel de: „Podoaba voastră să nu fie (aşa de mult) podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule din aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie (mai mult) omul ascuns al inimii, în curăţia nepieritoare a unui duh blând şi liniştit, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu"?

Să aibă oare dreptate C. C. Ryrie, profesor de teologie sistematică la Seminarul Teologic din Dallas, Texas, atunci când scrie că „acest verset nu interzice purtarea oricăror podoabe; dacă ar fi fost aşa, el ar interzice şi purtarea oricăror haine! Textul condamnă abuzurile ostentative şi recomandă modestia şi smerenia în comportament şi îmbrăcăminte"?

Dumnezeu mi-a arătat însă şi textul din 1 Timotei şi acolo nu se vorbeşte despre nicio Sara! Deci, interdicţia podoabelor stă în picioare! (... dacă nu cumva şi acest text este tot un manifest împotriva exceselor la care erau predispuse femeile din adunările creştine...).

Care a fost oare cauza pentru care exista această „prohibiţie apostolică"? Fără să dogmatizez, eu cred că am ajuns la câteva justificări:

I. Starea de cădere a lumii de acum

Când S-a întrupat, Domnul Isus S-a făcut una cu mizeria şi cu sărăcia acestei lumi. Trăim acum sub blestemul păcatului şi locuim în ceea ce Pavel numeşte „trupul stării noastre smerite":

> „Dar în lucrurile în care am ajuns de aceeași părere, să umblăm la fel. Urmați-mă pe mine, fraților, și uitați-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveți în noi. Căci v-am spus de multe ori și vă mai spun și acum, plângând: Sunt mulți care se poartă ca vrăjmași ai crucii lui Hristos. Sfârșitul lor va fi pierzarea. Dumnezeul lor este pântecele și slava lor este în rușinea lor și se gândesc la lucrurile de pe pământ. Dar cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos. El va schimba trupul stării noastre smerite și-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii pe care o are de a-Și supune toate lucrurile" (Filipeni 3:16-21).

Aurul, argintul şi pietrele preţioase, altădată atât de abundente, se găsesc acum doar pe alocuri, ca nişte rămăşiţe, ca nişte ţăndări

dintr-o realitate care s-a spart prin păcat. S-ar putea ca apostolii să ne spună că nu este încă vremea „împodobirii"; trăim încă în smerirea pedepsei care apasă peste lume şi trebuie să o acceptăm cu supunere.

II. Gâdilările firii pământeşti

Expresia aceasta nu-mi aparţine. Este creionată de pana iscusită a lui Pavel. În înţelegerea apostolului, interdicţiile exterioare ale ritualurilor şi datinilor religioase trebuie abandonate. Ele n-au niciun efect asupra unei probleme mult mai adânci: natura noastră păcătoasă, pornită întotdeauna spre rău:

> „Nimeni, deci, să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură sau cu privire la o zi de sărbătoare, cu privire la o lună nouă sau cu privire la o zi de Sabat, care sunt umbra lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Hristos. Nimeni să nu vă răpească premiul alergării, făcându-şi voia lui însuşi printr-o smerenie şi închinare la îngeri, amestecându-se în lucruri pe care nu le-a văzut, umflat de o mândrie deşartă, prin gândurile firii lui pământeşti, şi nu se ţine strâns de Capul din care tot trupul, hrănit şi bine închegat, cu ajutorul încheieturilor şi legăturilor, îşi primeşte creşterea pe care i-o dă Dumnezeu.
>
> Dacă aţi murit împreună cu Hristos faţă de învăţăturile începătoare ale lumii, de ce, ca şi cum aţi trăi încă în lume, vă supuneţi la porunci ca acestea: «Nu lua, nu gusta, nu atinge cutare lucru!» Toate aceste lucruri, care pier odată cu întrebuinţarea lor şi sunt întemeiate pe porunci şi învăţături omeneşti, au, în adevăr, o înfăţişare de înţelepciune, într-o închinare voită, o smerenie şi asprime faţă de trup, dar nu sunt de niciun preţ împotriva gâdilării firii pământeşti" (Coloseni 2:16-23).

Este convingerea mea că nimeni n-a purtat încă podoabe ca să fie mai... duhovnicesc! Cred că, deşi suntem mântuiţi în duh, trebuie încă să ne purtăm aspru cu trupul nostru şi să-l ţinem în stăpânire:

> „Nu ştiţi că cei ce aleargă în locul de alergare toţi aleargă, dar numai unul capătă premiul? Alergaţi, deci, în aşa fel ca să căpătaţi premiul! Toţi cei ce se luptă la jocurile de obşte se supun la tot felul de înfrânări. Şi ei fac lucrul acesta ca să capete o cunună care se poate vesteji; noi să facem lucrul acesta pentru o cunună care nu se poate vesteji. Eu, deci,

> alerg, dar nu ca și cum n-aș ști încotro alerg. Mă lupt cu pumnul, dar nu ca unul care lovește în vânt. Ci mă port aspru cu trupul meu și-l țin în stăpânire, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat" (1 Corinteni 9:24-27).

Cred că este mai bine să nu purtăm podoabe. Firea noastră pământească are și așa destule motive de... mândrie.

III. Sărăcia celor din jur

Cred că fiecare podoabă pe care o purtăm este un cap de acuzare la tribunalul dreptăţii divine. Ţineţi minte că apostolul Iacov îi punea pe cei ce purtau podoabe scumpe în rândul acelora care „vă asupresc și vă târăsc înaintea judecătorilor" (Iacov 2:6). Cei care luptă pentru avere nu sunt printre cei mai desăvârşiţi în caracter:

> „Dacă învață cineva pe oameni învățătură deosebită și nu se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și de învățătura care duce la evlavie, este plin de mândrie și nu știe nimic; ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se nasc pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele, zadarnicele ciocniri de vorbe ale oamenilor stricați la minte, lipsiți de adevăr și care cred că evlavia este un izvor de câștig. Ferește-te de astfel de oameni.
>
> Negreșit, evlavia însoțită de mulțumire este un mare câștig. Căci noi n-am adus nimic în lume și nici nu putem să luăm cu noi nimic din ea. Dacă avem, deci, cu ce să ne hrănim și cu ce să ne îmbrăcăm, ne va fi de ajuns. Cei ce vor să se îmbogățească, dimpotrivă, cad în ispită, în laț și în multe pofte nesăbuite și vătămătoare, care cufundă pe oameni în prăpăd și pierzare. Căci iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; și unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credință și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri" (1 Timotei 6:3-10).

IV. Lipsa de resurse de pe câmpul de misiune

Avem nevoie să ni se aducă mereu aminte că lupta nu s-a sfârşit încă! Suntem încă în plin război! Tot ce avem şi tot ceea ce suntem este „rechiziţionat" de Cel care „ne-a înscris la oaste":

> „Nimeni nu se încurcă cu treburile vieții, dacă vrea să placă celui ce l-a înscris la oaste" (2 Timotei 2:4).

La una dintre Convenţiile Asociaţiei Bisericilor Baptiste din Statele Unite şi Canada, Beniamin Cocar a făcut prezentarea colectei pentru casieria misionară. El a sugerat tuturor celor care se plâng că nu au bani destui ca să contribuie cum se cuvine la o asemenea strângere de ajutoare să se gândească bine şi să pună la colectă toate obiectele de aur şi din pietre preţioase pe care le poartă. Numai aşa vom scăpa de ipocrizie şi vom arăta cerului că suntem trup şi suflet preocupaţi să împlinim pasiunea Dumnezeului nostru: câştigarea sufletelor pierdute.

Apostolul Pavel ne mai spune că bogăţia materială nu este neapărat un semn de bogăţie spirituală, iar acumularea de avere este condamnabilă în contextul lipsurilor prin care trec unii din jurul nostru:

> „Îndeamnă pe bogaţii veacului acestuia să nu se îngâmfe şi să nu-şi pună nădejdea în nişte bogăţii nestatornice, ci în Dumnezeu, care ne dă toate lucrurile din belşug, ca să ne bucurăm de ele. Îndeamnă-i să facă bine, să fie bogaţi în fapte bune, să fie darnici, gata să simtă împreună cu alţii, aşa ca să-şi strângă pentru vremea viitoare drept comoară o bună temelie, ca să apuce adevărata viaţă" (1 Timotei 6:17-19).

În condiţiile noi din America şi chiar şi din România, fiecare creştin ar trebui să-şi reevalueze poziţia faţă de purtarea podoabelor şi să facă după cum va avea „încredinţare". Biblia spune că „tot ce nu vine din încredinţare este păcat" (Romani 14:23).

Trebuie să spunem însă că, în viaţa bisericii primare şi în viaţa bisericilor care au existat de atunci, problema podoabelor nu şi-a găsit o rezolvare unică şi constantă. Cred că şi ea marchează gradul nostru de creştere spirituală şi de consacrare creştină.

Nu suntem toţi la fel şi nu facem toţi aceleaşi lucruri. De aceea, nu vom fi nici toţi judecaţi la fel şi nici nu vom lua toţi aceeaşi... răsplată.

Înţeleg că şi în România purtarea podoabelor a început să devină tot mai mult o problemă regională şi culturală, aşa cum este, de altfel, şi în celelalte ţări. Probabil că, în cele din urmă, purtarea podoabelor va ajunge să fie mai degrabă o chestiune de alegere personală, făcută în funcţie de convingerea, duhovnicia şi călăuzirea fiecăruia.

Cunosc o soră care, înainte de căsătorie, era foarte preocupată de înfăţişarea ei, fardată şi creionată cu grijă. După ce s-a căsătorit,

soţul i-a spus că, pentru el, ar fi mai bine să nu exagereze. Ea a ţinut seama de dorinţa lui şi... aşa a rămas.

Îmi aduc aminte şi ce furori au făcut vizitele fratelui Samuel Kamaleson în România. Când a venit singur, lumea se ţinea ciopor după dânsul, socotindu-l un mare om al lui Dumnezeu. Când însă a venit împreună cu soţia lui, păstorii şi bisericile au fost stânjenite de portul ei indian, cu podoabe de aur şi cu o îmbrăcăminte tradiţională care lăsa o parte din abdomen şi buricul descoperită.

Probabil că, după normele culturale din India, soţia lui Kamaleson era îmbrăcată cât se poate de decent. Pentru sensibilităţile creştinilor români de atunci însă, ţinuta ei părea nepotrivită.

Aici se vede cât de uşor confundăm uneori principiul biblic cu forma culturală în care ne-am obişnuit noi să-l exprimăm. Ceea ce într-o cultură este socotit firesc şi decent poate deveni pricină de poticnire într-o alta. Şi invers: ceea ce noi am ajuns să considerăm „biblic" poate fi, uneori, doar expresia unei tradiţii locale pe care am moştenit-o şi cu care ne-am obişnuit.

De aceea, problema nu poate fi rezolvată doar prin întrebarea: „Se poartă sau nu se poartă podoabe?" Mai important este să ne întrebăm ce principii biblice trebuie să ne călăuzească alegerile: modestia, cumpătarea, smerenia, grija faţă de cugetul celuilalt şi dorinţa de a nu transforma exteriorul într-un mijloc de afirmare a eului.

Nu ştiu unde vom ajunge noi în America. Bisericile de aici nu mai au de mult probleme doar cu surorile care poartă cercei, ci şi cu băieţii care vor să-i poarte...

25. Care sunt limitele libertății creștine?

Întrebare:

Chiar trebuie să acceptăm orice, fără discernământ, în bisericile româneşti de astăzi?

Răspuns: (prelucrare după John Stott)

Postmodernismul are şi el „faliţii" lui. Din când în când, cineva trebuie să mai scrie cu creta, pe trotuarele vremii, câteva semne de circulaţie. Iată contribuţia unui teolog plin de bun-simţ şi evlavie:

> „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine."
>
> „Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos. Toate lucrurile sunt îngăduite, dar nu toate zidesc." (1 Corinteni 6:12; 10:23)

Apostolul Pavel a fost, prin excelenţă, un apărător al credinţei creştine. Mintea lui pătrunzătoare cunoştea bine gândirea vremii. Educaţia evreiască îl familiarizase cu cele mai înalte concepte religioase, cetăţenia romană îi deschisese perspectiva imperiului, iar pasiunea pentru cunoaştere îl pusese în contact cu filosofia vremii. Peste toate însă, relaţia lui cu Hristos rămânea criteriul suprem.

Pavel nu s-a lăsat modelat de lumea din jur. Dimpotrivă, credinţa lui în Hristos a modelat felul în care privea totul.

De aceea, mesajul său pare adesea paradoxal: Pavel preia valorile vremii, dar le corectează şi le aşază sub autoritatea lui Hristos. Respinge tirania preoţiei evreieşti, dar păstrează ideea preoţiei şi o aplică tuturor credincioşilor. Admiră ordinea Imperiului Roman, dar vede dincolo de el o Împărăţie mai mare, sub autoritatea lui Isus Hristos. Cunoaşte filosofia greacă, dar o supune adevărului revelat de Dumnezeu.

Metoda lui Pavel este simplă: combate eroarea prin proclamarea limpede a adevărului. Cu evreii vorbeşte ca un evreu, cu romanii ca un roman, iar cu grecii poate vorbi în limbajul filosofiei. Dar, oriunde s-ar afla şi cu oricine ar vorbi, Pavel rămâne creştin. Acest lucru se vede foarte bine în prima sa epistolă către Corinteni.

Biserica din Corint ajunsese, din nefericire, să semene prea mult cu cetatea în care trăia. În loc să transforme lumea din jur, începuse să fie transformată de ea.

Dezbinările din biserică reflectau pasiunea grecilor pentru şcoli de gândire grupate în jurul unor personalităţi. Lipsa disciplinei oglindea toleranţa societăţii faţă de imoralitate. Procesele dintre credincioşi aminteau de pasiunea grecilor pentru dispute publice. Necurăţia morală pătrunsese şi ea în biserică, iar dezordinea de la Cina Domnului semăna tot mai mult cu excesele banchetelor păgâne.

Până şi dificultatea corintenilor de a accepta învierea morţilor purta amprenta gândirii greceşti.

La rădăcina tuturor acestor probleme se afla o idee seducătoare: omul trebuie să fie liber de orice constrângere şi să devină propria măsură a lucrurilor. Pe scurt: *„Toate lucrurile îmi sunt îngăduite.”*

Pavel nu răspunde acestei idei prin negarea libertăţii. El face ceva mult mai profund: o redefineşte în lumina lui Hristos.

Da, spune Pavel:

„Toate lucrurile îmi sunt îngăduite…”

Dar nu toate îmi sunt de folos.

Dar nu toate zidesc.

Dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine.

Aici se află esenţa discernământului creştin. Întrebarea nu este doar: „Am voie?”

Ci şi:

„Îmi este de folos? Mă zidește? Îi zidește pe ceilalți? Mă apropie de Hristos sau ajunge să pună stăpânire pe mine?”

Libertatea creştină nu înseamnă absenţa oricăror limite. Înseamnă libertatea trăită sub autoritatea lui Hristos.

De aceea, înaintea noastră rămân două adevăruri care trebuie ţinute împreună: Libertatea creştină: „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite.” şi discernământul creştin: „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar...”

Să privim mai întâi această extraordinară proclamare a libertăţii creştine: „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite.”

Cât de cuprinzătoare este această afirmaţie? Pavel foloseşte termenul grecesc *panta*, care înseamnă „toate”. În epistola aceasta scrisă celor din Corint, expresia apare de numeroase ori, iar sensul ei este determinat de context. În capitolul 3, Pavel explică:

> „Nimeni să nu se fălească dar cu oamenii, căci toate lucrurile sunt ale voastre.”

Apoi continuă:

> „...fie Pavel, fie Apolo, fie Chifa, fie lumea, fie viața, fie moartea, fie lucrurile de acum, fie cele viitoare; toate sunt ale voastre. Și voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.”

Perspectiva lui Pavel este uimitor de largă. „Toate lucrurile” cuprind lumea, viaţa şi moartea, prezentul şi viitorul. Creştinul nu trebuie să fugă speriat de realitate. El trăieşte în mijlocul ei şi o priveşte prin Hristos. De aceea, Pavel poate spune: „Toate lucrurile îmi sunt îngăduite.”

Aceasta este o declaraţie a libertăţii creştine. Creştinul nu trăieşte prizonier într-un univers ostil, ci în creaţia lui Dumnezeu. Lumea îi este deschisă, dar libertatea lui nu este lipsită de discernământ.

Aici apare prima condiţie: *„Omul duhovnicesc poate să judece totul.”* Creştinul are acces la toate lucrurile, dar nu le primeşte pe toate fără să le cerceteze. El judecă, discerne şi alege. Libertatea creştină nu înseamnă să faci orice, ci să poţi deosebi ceea ce este bun de ceea ce nu este.

Mai există însă un adevăr care pune această libertate în perspectiva corectă:

> „Voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.”

Aşadar, centrul vieţii creştinului nu este libertatea lui, ci Hristos. Toate lucrurile îi sunt accesibile, dar el însuşi Îi aparţine lui Hristos.

Ordinea este aceasta: Dumnezeu, Hristos, creştinul şi toate lucrurile puse înaintea lui. Creştinul este liber să se folosească de ele, dar trebuie să le judece şi să le folosească în lumina apartenenţei sale la Hristos.

Pavel spune acelaşi lucru şi în capitolul 8:

> „Pentru noi nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl, de la care vin toate lucrurile și pentru care trăim și noi.”

Prin urmare, libertatea creştină are o origine şi un scop. Toate vin de la Dumnezeu şi toate trebuie trăite pentru Dumnezeu. De aceea, libertatea presupune şi înfrânare:

> „Toți cei ce se luptă la jocurile de obște se supun la tot felul de înfrânări.”

Creştinul poate renunţa de bunăvoie chiar şi la ceva ce îi este permis, dacă acel lucru îl împiedică să ajungă la ţinta lui. Faptul că pot face ceva nu înseamnă automat că trebuie să-l fac.

Pavel rezumă principiul într-o singură propoziţie:

> „Deci, fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva: să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu” (1 Corinteni 10:31).

Iată adevăratul criteriu al libertăţii creştine. Întrebarea nu este doar: „Am voie?” Ci şi: „Îl glorifică aceasta pe Dumnezeu?”

Şi, în cele din urmă, Pavel ne duce până la capătul istoriei:

> „Și, când toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci chiar și Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți” (1 Corinteni 15:28).

Aici se închide cercul. Toate lucrurile vin de la Dumnezeu, toate sunt aşezate sub autoritatea lui Hristos şi toate se îndreaptă, în cele din urmă, spre Dumnezeu.

De aceea, „toate lucrurile îmi sunt îngăduite” nu este declaraţia unui om care poate face orice doreşte. Este declaraţia unui om eliberat pentru a trăi în întreaga realitate a lui Dumnezeu, sub domnia lui Hristos şi pentru slava Lui.

Libertatea creştină nu înseamnă: „Pot face orice.” Înseamnă: „Sunt liber să aleg, dintre toate, ceea ce Îl glorifică pe Dumnezeu“.

Când Pavel spune că „toate lucrurile îmi sunt îngăduite”, el afirmă că nu există nimic în universul creat de Dumnezeu care să fie, prin el însuşi, în afara sferei în care creştinul poate pătrunde.

Apostolul ne oferă astfel o imagine extraordinară asupra realităţii: Dumnezeu este deasupra tuturor, Hristos este Domnul tuturor, iar omul Îi aparţine lui Hristos. Înaintea lui se află toate lucrurile, pe care este chemat să le cerceteze şi să le folosească în lumina acestei apartenenţe.

Totul vine de la Dumnezeu şi se îndreaptă spre Dumnezeu, până în ziua în care El va fi „totul în toţi”.

Putem rezuma astfel perspectiva lui Pavel: omul duhovnicesc trăieşte în mijlocul tuturor realităţilor — prezente şi viitoare, cunoscute şi necunoscute, materiale, morale şi spirituale. Toate îi sunt accesibile, dar el însuşi nu-şi aparţine. El este al lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.

Tocmai aici înţelegem că libertatea creştină nu este o libertate fără limite.

Pavel îi aplică trei criterii simple:

„...dar nu toate îmi sunt de folos.”

„...dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine.”

„...dar nu toate zidesc.”

Avem, aşadar, trei teste ale libertăţii creştine:

1. Testul folosului personal:

Îmi este de folos?

„Nu toate îmi sunt de folos.”

Nu este suficient să întreb dacă un lucru este permis. Trebuie să mă întreb şi dacă mă ajută să cresc, dacă mă apropie de Dumnezeu şi dacă mă face un om mai bun.

Uneori, ceea ce este bun pentru tine s-ar putea să nu fie la fel de bun pentru mine. Fiecare om stă individual în faţa cosmosului (ordinii cosmice) şi trebuie să-şi definească personal relaţia cu lucrurile înconjurătoare îngăduite. Primul principiu după care trebuie să se ghideze este acesta:

„Mă ajută acest lucru să mă dezvolt şi să mă îndrept spre locul final pe care mi l-a hărăzit Dumnezeu în voinţa şi ordinea Lui perfectă?”

2. Testul stăpânirii:

Cine stăpâneşte pe cine?

„Nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine."

Un lucru poate fi îngăduit şi totuşi să devină periculos atunci când începe să mă controleze. Libertatea încetează să mai fie libertate în clipa în care lucrul pe care îl folosesc ajunge să mă stăpânească.

Eu pot să beau, dar băutura nu trebuie să poată pune stăpânire asupra fiinţei mele. Eu pot să beau, dar pot să fac aceasta numai dacă băutura nu mă va înrobi, ducându-mă la ruină. Dacă acesta este scopul băuturii, atunci eu nu-i voi îngădui niciun loc în viaţa mea.

Fiecare lucru pe care-l facem trebuie evaluat în lumina acestui principiu: mă promovează el spre scopul final pe care-l are Dumnezeu cu mine în universul Său? Dumnezeu vrea să mă aşeze ca stăpân peste toate lucrurile, împreună cu Hristos. Vrea lucrul acesta să mă stăpânească?

Dacă un lucru care este bun în sine — un obicei, o prietenie, un gând, o preocupare, o pasiune — ajunge să nu mă mai slujească, ci să mă domine, atunci ce a mai rămas din pretinsa mea „libertate"?

Care este relaţia corectă pe care trebuie să o aibă un creştin cu banii şi averea? Sigur că este îngăduit să avem bani, dar banii nu au voie să pună stăpânire pe mine. Cineva spunea că banii sunt un bun slujitor, dar un foarte rău stăpân. Un creştin nu trebuie să dea voie lucrurilor trecătoare să-l înrobească.

3. Testul zidirii celorlalţi:

Îi ajută şi pe ceilalţi?

„Nu toate zidesc."

Creştinul nu-şi trăieşte libertatea izolat. Alegerile lui îi influenţează şi pe cei din jur. De aceea, întrebarea nu este numai „Ce-mi este permis mie?", ci şi „Ce efect are libertatea mea asupra celorlalţi?"

Aşadar, Pavel nu desfiinţează libertatea creştină, ci o maturizează.

Pot să fac lucrul acesta?

Poate că da.

Dar înainte de a-l face, mai am trei întrebări:

Îmi este de folos?

Mă stăpâneşte?

Îi zideşte pe ceilalţi?

Abia după aceste trei întrebări libertatea devine libertate cu discernământ.

Această extraordinară afirmaţie a apostolului Pavel trebuie să ne determine pe fiecare dintre noi să ne cercetăm cu şi mai mare atenţie limitele libertăţii şi felul în care ne folosim de lumea aceasta.

A crede că există ceva în universul lui Dumnezeu care nu ne este la îndemână este greşit, dar şi mai greşit este să ne apucăm să ne jucăm cu toate lucrurile din univers asemenea unor copii răsfăţaţi, fără să ne mai gândim la altceva decât la propria satisfacţie şi fericire. Dragostea desăvârşită a lui Hristos ne arată că „El nu Şi-a plăcut Lui Însuşi", ci a trăit pentru binele şi mântuirea altora.

Există, deci, lucruri îngăduite la care trebuie să renunţ de dragul propriei mele creşteri spirituale, altele la care trebuie să renunţ de dragul libertăţii mele neînrobite şi altele pe care nu le voi face pentru că sunt preocupat până la sacrificiu de mântuirea şi zidirea celor din jur.

Dau slavă Domnului pentru largimea şi îngustimea libertăţii noastre creştine şi mă rog Lui ca să putem pricepe că există, în libertatea noastră, locuri şi lucruri în care trebuie să ne înfrânăm, atât pentru binele şi progresul nostru, cât şi pentru binele şi progresul altora.

Există situaţii când, asemenea locomotivei care aleargă pe spaţiul restrâns delimitat de cele două şine, limitarea noastră voluntară este singura cale pentru gustarea fericirii unei libertăţi depline.

Trecând peste limitele teologice ale acestui text de excepţie al lui John Stott, iată ce răspund eu la întrebarea ta:

Între „cult" şi „cultură" există o legătură directă, aproape de la cauză la efect. Popoare diferite au culturi diferite, tradiţii diferite şi obiceiuri diferite. Oricât ar părea de nebiblic la prima vedere, există un creştinism evreiesc, un creştinism grec, un creştinism rusesc, un creştinism american, un creştinism african, un creştinism indian şi aşa mai departe. Acelaşi adevăr creştin îşi găseşte, inevitabil, forme de exprimare diferite în culturi diferite. Asta ca să nu mai spunem că există o muzică a bisericii catolice şi o cu totul alta a bisericii greco ortodoxe ...

Nu, românii din spaţiul carpato-dunărean nu ar trebui să imite ceea ce fac alte popoare, maimuţărind orice formă de manifestare

care ajunge, vremelnic, „la modă”. Trebuie să cultivăm un creştinism românesc, biblic în esenţa lui spirituală, dar exprimat firesc prin tradiţiile, sensibilitatea şi ethosul specifice poporului nostru. Asta a însemnat, din punct de vedere istoric, filtrarea muzicii bisericilor protestante şi neoprotestante din afara României şi traducerea cântărilor în limba română. Cum traducerile au fost făcute, la rândul lor, de oameni mai mult sau mai puţin familiarizaţi cu subtilităţile limbii române, multe dintre cântările pe care astăzi nu le-am vrea înlocuite cu altele mai moderne au accente muzicale deranjante şi sunt pline de cacofonii.

Pe de altă parte, nu găsesc nicăieri în Noul Testament preocuparea pentru uniformizarea culturală a bisericilor locale. Nu ni se spune ce fel de cântece cântau, cum se îmbrăcau sau cum arătau multe dintre celelalte aspecte „locale” ale vieţii lor comunitare. Evanghelia a traversat Imperiul Roman plutind, parcă, deasupra apelor învolburate ale deosebirilor de limbă, cultură şi tradiţie: mereu aceeaşi, mereu egală cu ea însăşi, dar întrupată în contexte omeneşti foarte diferite.

> Ca în ziua Cincizecimii de la Ierusalim, poate exista unitate dincolo de diferențele de limbă, cultură și tradiție. Unitatea nu presupune uniformitate. Ea devine posibilă mai ales atunci când nu îngăduim tradițiilor noastre locale să devină mai importante decât principiile universale ale Noului Testament.
>
> „Toţi se mirau, se minunau şi ziceau unii către alţii: „Toţi aceştia care vorbesc nu sunt galileeni? Cum dar îi auzim vorbind fiecăruia din noi în limba noastră, în care ne-am născut? Parţi, mezi, elamiţi, locuitori din Mesopotamia, Iudeea, Capadocia, Pont, Asia, Frigia, Pamfilia, Egipt, părţile Libiei dinspre Cirene, oaspeţi din Roma, iudei sau prozeliţi, cretani şi arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre lucrurile minunate ale lui Dumnezeu!” (Faptele Apostolilor 2:7-11).

La întrebarea de ce facem ceea ce facem sau de ce nu facem ceea ce nu facem trebuie să răspundem întotdeauna cu un argument bazat pe textul biblic.

26. Ce înseamnă să te gândeşti la lucrurile de sus?

Întrebare:

Ni se reproşează că suntem „cu capul în nori”, iar aceasta ne-ar lipsi de orice spirit practic. Ştiu că Biblia ne îndeamnă să ne gândim la lucrurile de sus! Dar cum s-o facem fără să devenim caraghioşi? Şi ce înseamnă, de fapt, să facem lucrul acesta?

Răspuns:

Există în Biblie simbolisme asupra cărora n-am zăbovit încă atât cât s-ar cuveni. Unul dintre ele este antiteza dintre „jos” şi „sus”, dintre „adânc” şi „înălţime”.

Dacă aveţi la îndemână o concordanţă biblică, veţi putea observa foarte repede un lucru profund: aceste dimensiuni sunt folosite în sens calitativ şi spiritual, nu cartografic. Pe globul pământesc, noţiunile de „jos” şi „sus” sunt relative. Ceea ce este sus într-o parte este jos în cealaltă. Şi totuşi... Biblia vorbeşte mereu despre „sus” şi „jos”. Ce vrea să ne spună prin aceasta?

În Biblie, „jos” este asociat cu depărtarea de Dumnezeu, iar „sus” este sinonim cu apropierea de Cel Preaînalt.

Iată doar câteva exemple:

„Din fundul adâncului, Te chem, Doamne!
Doamne, ascultă-mi glasul!
Să ia aminte urechile Tale
la glasul cererilor mele!” — Psalmul 130:1–2

„Când străbat aceştia Valea Plângerii, o prefac într-un loc plin de izvoare şi ploaia timpurie o acoperă cu binecuvântări.” — Psalmul 84:6

„Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morţii...” — Psalmul 23:4

În contrast cu acestea, Scriptura ne îndreaptă privirea în sus:

„Îmi ridic ochii spre munţi...
De unde-mi va veni ajutorul?
Ajutorul îmi vine de la Domnul,
care a făcut cerurile şi pământul.” — Psalmul 121:1–2

Mai sus de munţi este Cel ce a făcut munţii!

„Tu ziceai în inima ta: «Mă voi sui în cer, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu; voi şedea pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul miazănoaptei.»” — Isaia 14:13

„Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu şi umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare.” — Ezechiel 28:14

„Al Domnului este pământul cu tot ce este pe el,
lumea şi cei ce o locuiesc!
Căci El l-a întemeiat pe mări
şi l-a întărit pe râuri.
Cine va putea să se suie la muntele Domnului?
Cine se va ridica până la locul Lui cel Sfânt?” — Psalmul 24:1–3

„De la capătul pământului strig către Tine cu inima mâhnită şi zic: «Du-mă pe stânca pe care n-o pot ajunge, căci este prea înaltă pentru mine!»” — Psalmul 61:2

> „N-ai avea nicio putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus. De aceea, cine Mă dă în mâinile tale are un mai mare păcat.” — Ioan 19:11

> „De aceea este zis: «S-a suit sus, a luat robia roabă și a dat daruri oamenilor.» Și acest: «S-a suit», ce înseamnă decât că înainte Se pogorâse în părțile mai de jos ale pământului? Cel ce S-a pogorât este Același cu Cel ce S-a suit mai presus de toate cerurile, ca să umple toate lucrurile.” — Efeseni 4:8–10

> „Și m-a dus, în Duhul, pe un munte mare și înalt. Și mi-a arătat cetatea sfântă, Ierusalimul, care se pogora din cer de la Dumnezeu.” — Apocalipsa 21:10

Ce înseamnă, aşadar, „sus” în lumea spirituală?

Nu plasaţi lumea prezenţei lui Dumnezeu undeva foarte departe, dincolo de limitele spaţiului. Nu! Lumea spirituală nu este dependentă de spaţiu şi timp. Ea ne învăluie din toate părţile şi pătrunde dimensiunile materiale ale lumii noastre. Numai aşa putem înţelege, de pildă, cum o legiune de demoni putea locui într-un singur om (Marcu 5:9).

Să-mi fie îngăduit să spun că, în spatele acestor metafore spaţiale, se ascund realităţi... spirituale. Lumea noastră materială este parte integrantă dintr-o realitate mult mai vastă şi mai complexă. Această realitate există dincolo de ceea ce putem explora cu simţurile trupului. Nu se „vede”, nu se „aude” şi nu se poate pipăi, dar există dincolo de limitările impuse acum de Creatorul nostru:

> „El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească bâjbâind, măcar că nu este departe de fiecare din noi. Căci în El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poeții voștri: «Suntem din neamul Lui...»” — Faptele Apostolilor 17:26–28

A te gândi la „lucrurile de sus” este, într-un anumit sens, asemenea urcării pe un munte foarte înalt. A te gândi la lucrurile de sus este echivalent cu a te urca pe un munte foarte înalt. Când eşti într-un centru citadin eşti înconjurat de îmbulzeala lumii, de

zgomotul oraşului, de aglomeraţia oamenilor de nervi întinşi la maxim, de stress, de ceartă şi de scandal. Dacă ieşi din oraş şi o ieie spre o colină din afara lui, zgomotul cetăţii se estompează. Dacă te urci pe un munte din apropiere, nu se mai aude nimic din zgomotul oraşului, din stresul aglomeraţiei sau din nervii şi certurile de acolo. Te detaşezi de toate acestea. Le priveşti ... „de sus“ şi de la depărtare. Te-ai smuls din tumultul cotidian şi ai intrat într-o atmosferă de linişte şi de pace. Te uiţi la cele rămase în urmă cu o indiferenţă sănătoasă şi te laşi pătruns de ozonul înalt al înălţimilor şi de albastrul senin al cerului.

Asta înseamnă să trăieşti „cu capul în nori” în sensul bun şi profund al expresiei: nu să fugi de realitate, ci să te ridici suficient de mult deasupra ei încât s-o poţi vedea din perspectiva lui Dumnezeu.

Aşa este şi cu chemarea pe care ne-o face Dumnezeu să ne gândim la lucrurile de sus

Isus Hristos este portalul către lumea spirituală.

Lumea de dincolo ne este astăzi accesibilă prin Isus Hristos. El S-a definit pe Sine drept „Uşa” prin care putem pătrunde în lumea spirituală:

> „Isus le-a mai zis: «Adevărat, adevărat vă spun că Eu sunt Uşa oilor. Toţi cei ce au venit înainte de Mine sunt hoţi şi tâlhari, dar oile n-au ascultat de ei. Eu sunt Uşa. Dacă intră cineva prin Mine, va fi mântuit; va intra şi va ieşi şi va găsi păşune.»” (Ioan 10:7–9)

La moartea Sa pe Cruce, perdeaua din Templu s-a rupt, a fost sfâşiată „de sus până jos”, ca să ilustreze accesul în lumea spirituală prin Isus Hristos:

> „Astfel dar, fraţilor, fiindcă prin sângele lui Isus avem o intrare slobodă în Locul Preasfânt, pe calea cea nouă şi vie pe care ne-a deschis-o El, prin perdeaua dinăuntru, adică trupul Său, şi fiindcă avem un Mare Preot pus peste casa lui Dumnezeu, să ne apropiem cu o inimă curată, cu credinţă deplină, cu inimile stropite şi curăţite de un cuget rău şi cu trupul spălat cu o apă curată.” (Evrei 10:19–22)

Isus Hristos este viaţa spirituală venită la noi.

Apostolul Ioan, om care a fost şi aici, şi „dincolo”, vorbeşte despre venirea lui Isus Hristos din dimensiunile spirituale în

dimensiunile omeneşti ca despre o „materializare” a ceea ce există dincolo de limitările noastre umane:

> „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi ce am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul vieții – pentru că viața a fost arătată și noi am văzut-o și mărturisim despre ea și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată –, deci ce am văzut şi am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtășie cu noi. Și părtășia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos.” (1 Ioan 1:1–3)

Biblia foloseşte metafore prin care putem intui realităţile spirituale, invitându-ne astfel „dincolo”, în lumea spirituală:

> „Gustați și vedeți ce bun este Domnul! Ferice de omul care se încrede în El!” (Psalmul 34:8)

Aceasta este şi esenţa lucrării Duhului Sfânt care ne-a fost dat:

> „Și iată că voi trimite peste voi făgăduința Tatălui Meu, dar rămâneți în cetate până veți fi îmbrăcați cu putere de sus.” (Luca 24:49)

Asta înseamnă că Dumnezeu este accesibil, că Îl putem experimenta, că Îi putem simţi prezenţa şi că ne putem delecta în intimitatea Lui. Celor din biserica Laodiceea li s-a promis o asemenea părtăşie supranaturală:

> „Iată, Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el și el cu Mine.” (Apocalipsa 3:20)

Naştere din nou este şi o naştere „de sus”.

Fiul lui Dumnezeu a venit jos la noi ca să Se nască în familia noastră, pentru ca noi să ne putem naşte „de sus” în familia Lui.

> „Atunci, iudeii au zis: «Doar n-o avea de gând să Se omoare, de zice: ‘Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni!’»
>
> «Voi sunteți de jos», le-a zis El, «Eu sunt de sus. Voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta.»” (Ioan 8:22–23)

În capitolul 3 al Evangheliei după Ioan asistăm la celebra întâlnire dintre Învăţătorul venit de la Dumnezeu (Ioan 3:2) şi

învăţătorul lui Israel (Ioan 3:10). Este clar că Nicodim este incapabil să pătrundă realitatea supranaturalului ceresc, iar când Domnul Isus îi vorbeşte despre „naşterea de sus", Nicodim îşi mărturiseşte neputinţa de a înţelege:

> „Drept răspuns, Isus i-a zis: «Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu.»
>
> Nicodim I-a zis: «Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele maicii sale și să se nască?»
>
> Isus i-a răspuns: «Adevărat, adevărat îți spun că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din carne este carne și ce este născut din Duh este duh. Nu te mira că ți-am zis: 'Trebuie să vă nașteți din nou.' Vântul suflă încotro vrea și-i auzi vuietul, dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul.»
>
> Nicodim I-a zis: «Cum se poate face așa ceva?»
>
> Isus i-a răspuns: «Tu ești învățătorul lui Israel și nu pricepi aceste lucruri?»" (Ioan 3:3–10)

Majoritatea traducătorilor au ezitat să traducă expresia din original prin „naştere de sus" (Ioan 3:3, 7), preferând formularea „naştere din nou". Cuvântul grec □νωθεν (anōthen) poate avea sensul de „de sus", „de la început" sau „din nou". În contextul argumentului de aici, sensul de „naştere de sus" scoate în evidenţă originea cerească a acestei vieţi noi.

Un om regenerat prin credinţa în Hristos şi prin lucrarea Duhului Sfânt are o orientare nouă, o patrie nouă şi un destin extraterestru.

Există nişte efectele practice ale gândirii la lucrurile de sus.

> „Căci voi ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu. Când Se va arăta Hristos, viața voastră, atunci vă veți arăta și voi împreună cu El în slavă." (Coloseni 3:3–4)

În contextul imediat, lucrurile „de sus" la care trebuie să ne gândim sunt:

- Dumnezeu – *„viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu";*

- Isus Hristos – *„ascunsă cu Hristos în Dumnezeu”;*
- Venirea Domnului – *„când Se va arăta Hristos”;*
- slava noastră viitoare – *„vă veţi arăta şi voi împreună cu El în slavă”.*

Consecinţele gândirii la lucrurile de sus sunt atât „negative”, adică lucruri pe care să nu le mai facem, cât şi „pozitive”, adică lucruri pe care suntem chemaţi să le facem. Ea produce restrângeri de la anumite activităţi

> „De aceea, omorâți mădularele voastre care sunt pe pământ: curvia, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este o închinare la idoli. Din pricina acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării. Din numărul lor eraţi şi voi odinioară, când trăiaţi în aceste păcate. Dar acum lăsați-vă de toate aceste lucruri: de mânie, de vrăjmășie, de răutate, de clevetire, de vorbele rușinoase care v-ar putea ieși din gură. Nu vă mințiți unii pe alții, întrucât v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu omul cel nou, care se înnoiește spre cunoștință, după chipul Celui ce l-a făcut. Aici nu mai este nici grec, nici iudeu, nici tăiere împrejur, nici netăiere împrejur, nici barbar, nici scit, nici rob, nici slobod, ci Hristos este totul și în toți.” (Coloseni 3:5–11)

Recomandări de activităţi

„Astfel dar, ca nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi preaiubiţi, îmbrăcaţi-vă cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă răbdare. Îngăduiţi-vă unii pe alţii şi, dacă unul are pricină să se plângă de altul, iertaţi-vă unul pe altul. Cum v-a iertat Hristos, aşa iertaţi-vă şi voi. Dar, mai presus de toate acestea, îmbrăcaţi-vă cu dragostea, care este legătura desăvârşirii.” (Coloseni 3:12–14)

O gândire care pătrunde „dincolo”

În contextul mai larg al Noului Testament există şi alte „lucruri de sus” la care ne putem gândi. Urmaşii lui Isus Hristos sunt singurii „extratereştri” destinaţi încă de acum să moştenească realităţi din lumea spirituală. Gândirea lor trebuie să treacă dincolo de găoacea acestei lumi materiale, pătrunzând, prin Isus Hristos, în lumea de dincolo şi contemplând imaginile lăsate nouă pe paginile Scripturii despre ceea ce este, despre ceea ce vine şi despre ceea ce ne aşteaptă.

Iată câteva dintre lucrurile de sus la care ne putem gândi:

Domnul Isus este Mare Preot şi, prin El, avem îndrăzneală la Dumnezeu (Evrei 2:17; 3:1; 4:14–15). Este o realitate pe care o vedem ilustrată în cazul lui Ştefan (Faptele Apostolilor 7:56).

Nunta cerească (Apocalipsa 19).

Locaşul care ne aşteaptă (Ioan 14:1–3).

Răsplătirile cereşti (Luca 16:11–12).

Slava cerească (Ioan 17:24).

Viaţa pe pământ nu are, prin ea însăşi, orizont. Ea se opreşte la buza unei gropi. Cei care L-au primit însă pe Isus Hristos ca Salvator pot privi dincolo de moarte, spre „lucrurile de sus". Un asemenea orizont îngăduie personalităţii umane să-şi deschidă aripile şi să se împlinească în dimensiunile pentru care a fost creată.

Lucrurile acestui pământ ne fură privirile şi ne amăgesc cu plăcerile de o clipă ale păcatului. Înţeleptul ştie că toate acestea sunt doar o Fata Morgana şi nu-şi cheltuieşte puterea alergând după năluci.

În deşertul acestei lumi există însă o oază: Cuvântul lui Dumnezeu. Apa lui proaspătă ne poate stâmpăra setea după semnificaţie şi după eternitate.

Sorbiţi din plin! Este din belşug!

Gândiţi-vă mereu la „lucrurile de sus"!

27. Cum explicați dușmănia păstorilor ?

Întrebare:

Cum se poate ca păstori care dau Cina Domnului păcătoşilor pocăiţi din propria adunare locală şi cred în iertarea divină să nu se înţeleagă între ei şi să nu stea la Cină unul cu altul?

Răspuns:

Am auzit-o de la Doru Aninoiu, colegul şi prietenul meu din Sacramento. La rândul lui, o auzise cu mult timp în urmă de la un păstor american mai în vârstă. Mi-a plăcut. Sunt convins că este adevărată şi vrednică de răspândit pretutindeni. Cui i se potriveşte căciula, s-o poarte:

> „S-a iscat o ceartă între păzitorii vitelor lui Avram şi păzitorii vitelor lui Lot. Canaaniții și fereziții locuiau atunci în țară. Avram a zis lui Lot: «Te rog, să nu fie ceartă între mine și tine și între păzitorii mei și păzitorii tăi, căci suntem frați.»” (Geneza 13:7–8)

Avraam şi Lot erau „fraţi”, iar fraţilor nu li se cade şi nici nu le este uşor să se certe. „Păzitorii vitelor” s-au certat şi nu le-a fost greu.

Aşa a rămas până astăzi şi în biserici: cei care sunt doar „păzitori de vite” se ceartă mereu; cei care s-au ridicat la nivelul „fraţilor”

ştiu că nu se cade, că nu este frumos şi că nu se cuvine să se certe, pentru că astfel ne pierdem mărturia.

Uitaţi-vă bine în jur şi veţi vedea cu cine aveţi de-a face.

Am observat un paradox al „dublei măsuri“: fiecare păstor are în adunarea lui câţiva oameni care cochetează cu păcatul, câţiva oameni fireşti şi dificili, dar are îndelungă răbdare cu ei. Să te ferească Dumnezeu însă să găsească o greşeală la un alt păstor, dintr-o altă biserică! Chiar dacă este incomparabil mai mică decât păcatele celor din propria adunare, greşeala aceea devine arhisuficientă pentru a rupe... părtăşia şi colaborarea. Celor din biserica lor le dau Cina Domnului. Cu colegii „pătaţi”, nici măcar nu mai stau de vorbă!

Şi am mai observat ceva.

Profitând de atmosfera prietenească dintre păstorii baptişti de pe Coasta de Vest a Americii, uneori ne spuneam problemele şi căutam să ne sfătuim unii pe alţii. La un moment dat, unul dintre noi a avut o străfulgerare şi a spus:

> „Cred că ar trebui să schimbăm bisericile între noi, pentru că fiecare ne pricepem de minune să rezolvăm problemele celuilalt!”

A spus-o în şagă, fără niciun fel de ironie sau răutate, dar există o mare doză de adevăr în ceea ce a spus. Fiecare dintre noi crede că s-ar descurca mult mai bine decât celălalt cu problemele pe care le are acesta. Problemele altuia ni se par întotdeauna uşor de rezolvat. Ceea ce nu putem face la fel de uşor este să ne rezolvăm propriile probleme.

Această „superioritate” teoretică ne îmbată cu apă rece şi ne face să ne credem mai deştepţi decât ceilalţi. Vorba lui Solomon: „Şi aceasta este o deşertăciune.”

Cât de plăcut este pentru Domnul ca poporul Lui să trăiască împreună în unitate! Şi totuşi, în unele biserici există multă ceartă, multe muşcături şi o luptă continuă.

Într-o mănăstire din Germania, nu departe de Babenhausen, sunt expuse două perechi de coarne de cerb, rămase permanent încrucişate. Au fost găsite în poziţia aceasta cu mulţi ani în urmă. Se pare că animalele s-au luptat atât de sălbatic, încât coarnele lor s-au încleştat şi n-au mai putut fi desprinse. Rezultatul a fost că amândoi cerbii au murit de foame.

Cineva a comentat:

„Aș duce aceste coarne în fiecare casă și în fiecare școală, ca să fie un semnal de alarmă pentru cei care se luptă până la ultimul efort ca să-și impună punctul de vedere. Le-aș duce în fiecare biserică, până când mesajul lor tăcut ar pătrunde adânc în inimile celor care își găsesc plăcerea să-și încrucișeze coarnele cu alți creștini la cea mai mică provocare."

În Neemia 5 putem citi că israeliţii, din egoism, se purtau urât unii cu alţii. Neemia i-a mustrat pe conducători şi le-a cerut să repare imediat răul făcut. Ei au răspuns cu smerenie:

> „Le vom da înapoi și... vom face cum ai zis." După aceea, întreaga adunare a spus: „Amin!" şi L-a lăudat pe Domnul (Neemia 5:12–13).

Poporul a primit mustrarea lui Neemia şi a început din nou să trăiască în pace. În grădina lui Hristos nu este loc pentru mărul discordiei.

Tensiunile izvorâte din păreri sau poziţii diferite nu trebuie lăsate să se transforme în tragedia pierderii părtăşiei. Putem să nu fim de acord unii cu alţii fără să devenim dezagreabili. Mărturisesc că nici eu n-am fost scutit de această ispită. Slavă Domnului că am găsit destulă răbdare şi îngăduinţă din partea colegilor mei

de lucrare ca să nu ajung izolat de ei. Am fost întors mereu la sfatul apostolului Petru, un lider impetuos, predispus, atât prin poziţie, cât şi prin caracter, să intre în conflicte cu ceilalţi. Îl admir pentru felul în care a ştiut să îmbine autoritatea inerentă poziţiei apostolice cu tactul necesar păstrării unor relaţii bune cu toţi ceilalţi colaboratori:

> „Sfătuiesc pe prezbiterii dintre voi, eu, care sunt un prezbiter ca și ei, un martor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei care va fi descoperită:
>
> Păstoriți turma lui Dumnezeu care este sub paza voastră, nu de silă, ci de bunăvoie, după voia lui Dumnezeu; nu pentru un câștig mârșav, ci cu lepădare de sine. Nu ca și cum ați stăpâni peste cei ce v-au căzut la împărțeală, ci făcându-vă pilde turmei.
>
> [...] Și toți, în legăturile voastre, să fiți împodobiți cu smerenie. Căci «Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har». Smeriți-vă dar sub mâna tare a lui Dumnezeu, pentru ca, la vremea Lui, El să vă înalțe. Și aruncați asupra Lui toate îngrijorările voastre, căci El Însuși îngrijește de voi. Fiți treji și vegheați! Pentru că potrivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită.” (1 Petru 5:1–8)

Prin natura slujirii lor, păstorii sunt în pericol să ajungă „marii singuratici” ai bisericilor. Ştiu, nu este întotdeauna recomandabil ca ei să aibă prietenii foarte apropiate în adunare, pentru că se pot crea diviziuni şi se pot naşte invidii. Păstorii nici nu se pot confesa întotdeauna celor din jur, pentru că ar pune pe umerii lor poveri pe care numai ei pot şi trebuie să le poarte.

Numai un păstor poate înţelege cu adevărat prin ce trece un alt păstor! Numai un alt păstor poate simţi inima unui păstor.

Tocmai de aceea vrea Satan să-i izoleze pe păstori unii de alţii şi să le împiedice accesul la înţelegerea şi sprijinirea reciprocă. În textul citat mai sus, apostolul Petru se „coboară” de pe poziţia de apostol la aceea de coleg de lucrare:

> „Sfătuiesc pe prezbiterii dintre voi, eu, care sunt un prezbiter ca și ei...”

Ce frumos! Ce pildă vrednică de urmat! Ce revelaţie a sprijinului „de breaslă”! Ce colegialitate!

Îi mulţumesc lui Petru şi Îi mulţumesc lui Dumnezeu că există un asemenea text în Biblie.

28. Poate Dumnezeu face ceva rău?

Întrebare:

Am petrect multă vreme într-o biserică baptistă, dar de curând m-am mutat la una penticostală şi acum cred în vindecări. Abia acum mi s-a clarificat problema cu binele şi răul. Fraţii aceştia sunt cei dintâi care m-au lămurit. Până acum, totul era neclar. Acum ştiu că Dumnezeu face binele, iar bolile sunt ceva rău, care vine de la diavolul. Isus Hristos S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului, iar cel care crede în El este ferit de orice boală. Cum se face că baptiştii nu văd acest lucru?

Răspuns:

Iată-ne înaintea unei adevărate pietre de poticnire, nu-i aşa? Cred însă că este una imaginară şi iată de ce:

Sunt multe persoane care s-au rătăcit într-un fel de dualism simplist şi caricatural, dominat de următorul raţionament:

Dumnezeu este bun şi nu face niciodată ceva rău.

Satan este rău şi tot ce este rău vine de la el.

Dumnezeu S-a arătat prin Isus Hristos ca să nimicească lucrările lui Satan (Diavolul).

Există chiar şi un verset tălmăcit şi aplicat defectuos, pe care ei îşi bazează acest raţionament:

> „Cine păcătuiește este de la diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului.” (1 Ioan 3:8)

Unii cred că asta înseamnă că diavolul este întotdeauna cel care ne îmbolnăvește, iar Dumnezeu este Cel care ne vindecă. O astfel de „interpretare” este contaminată de filozofii orientale şi ne plasează într-un univers dominat de conflictul dintre Yin și Yang, două forţe aproximativ egale.

Biblia ne prezintă o realitate cu totul diferită. Uneori, Dumnezeu trimite boala și tot El o vindecă.

Dumnezeu nu este doar un depozit de bunătate, asemenea unui borcan cu miere, ci o Persoană infinit mai complexă, capabilă de sentimente şi nuanţe infinit mai variate. Dumnezeu Se poate mânia — cu o mânie sfântă —, poate pedepsi, poate nimici și Își poate rezolva cu putere toate problemele cu care Se confruntă.

Iată doar câteva exemple din textul Scripturii:

Dumnezeu a pedepsit personal păcatul primilor oameni. El i-a dat morţii şi tot El le-a redefinit domeniul existenţei, incluzând în el suferinţe inexistente până atunci:

> „Domnul Dumnezeu a zis șarpelui: «Fiindcă ai făcut lucrul acesta, blestemat ești între toate vitele și între toate fiarele de pe câmp; în toate zilele vieții tale, să te târăști pe pântece și să mănânci țărână. Vrăjmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei. Aceasta îți va zdrobi capul, și tu îi vei zdrobi călcâiul.»
>
> Femeii i-a zis: «Voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta; cu durere vei naște copii, și dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine.»
>
> Omului i-a zis: «Fiindcă ai ascultat de glasul nevestei tale și ai mâncat din pomul despre care îți poruncisem: „Să nu mănânci deloc din el”, blestemat este acum pământul din pricina ta. Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale; spini și pălămidă să-ți dea și să mănânci iarbă de pe câmp. În sudoarea feței tale să-ți mănânci pâinea până te vei întoarce în pământ, căci din el ai fost luat; căci țărână ești și în țărână te vei întoarce.»” (Geneza 3:14–19)

La polul opus, finalul istoriei acestui colţ de univers este marcat de Judecata de Apoi şi de imaginea unui Dumnezeu care va arunca tot ceea ce se opune naturii şi planurilor Sale în iazul cu foc şi

pucioasă. Dacă Dumnezeu nu pedepseşte răul, atunci cine îl va pedepsi pe Satan?

> „Și, când vor ieși, vor vedea trupurile moarte ale oamenilor care s-au răzvrătit împotriva Mea, căci viermele lor nu va muri şi focul lor nu se va stinge şi vor fi o pricină de groază pentru orice făptură." (Isaia 66:24)

Pedepsele lui Dumnezeu sunt executate şi acum prin voinţa divină. Amintiţi-vă de cazul numărătorii vinovate făcute de împăratul David şi observaţi precizarea din text. Cine i-a ucis pe evrei? Diavolul sau Îngerul Domnului?

> „David a răspuns lui Gad: «Sunt într-o mare strâmtorare! Oh, mai bine să cădem în mâinile Domnului, căci îndurările Lui sunt nemărginite, dar să nu cad în mâinile oamenilor!» Domnul a trimis ciuma în Israel de dimineață până la vremea hotărâtă. Și, din Dan până la Beer-Șeba, au murit șaptezeci de mii de oameni din popor. Pe când îngerul întindea mâna peste Ierusalim ca să-l nimicească,
>
> Domnul S-a căit de răul acela și a zis îngerului care ucidea poporul: «Destul! Trage-ți mâna acum.» Îngerul Domnului era lângă aria lui Aravna, Iebusitul. David, văzând pe îngerul care lovea pe popor, a zis Domnului:
>
> «Iată că am păcătuit! Eu sunt vinovat. Dar oile acestea ce au făcut? Mâna Ta să se îndrepte dar împotriva mea și împotriva casei tatălui meu!» [...] Atunci Domnul a fost potolit față de țară și a încetat urgia deasupra lui Israel." (2 Samuel 24)

Ca să nu înmulţim obositor aceste exemple — cine a înecat lumea la Potop? Cine a distrus Sodoma şi Gomora? — am să trec la cel mai elocvent dintre toate: Cine L-a pedepsit pe Isus Hristos pe Cruce, Dumnezeu sau Diavolul?

Nu cred că mai trebuie să citez alte versete biblice. Sunt prea multe. Până şi la Cina iertării, Dumnezeu Îşi judecă şi Îşi pedepseşte copiii:

> „Dacă ne-am judeca singuri, n-am fi judecați. Dar când suntem judecați, suntem pedepsiți de Domnul, ca să nu fim osândiți odată cu lumea." (1 Corinteni 11:31–32)

Dacă toate aceste versete — şi multe altele — ni-L prezintă pe Dumnezeu ca iniţiator al unor lucruri care nouă ni se par rele, ar putea oare versetul citat de dumneavoastră — „Fiul lui Dumnezeu

S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului" — să spună contrariul? Cred că avem de-a face cu un „text scos din context", care a ajuns pretext pentru credinţa că toate bolile sunt de la diavol şi că un copil al lui Dumnezeu trebuie să fie izbăvit imediat de ele.

Versetul acela nu se referă la vindecarea bolilor. Toţi oamenii mor trupeşte, fără excepţie, în urma unor procese care le curmă, în cele din urmă, firul vieţii. De două mii de ani, niciun creştin, indiferent de confesiune, n-a fost răpit la cer ca... Enoh şi Ilie! Toţi au avut trupuri răpuse până la urmă de debilităţi, boli sau degenerări. Fişele medicale şi cimitirele sunt dovezi irefutabile.

Mulţi se roagă pentru vindecarea trupului, şi nu pentru vindecarea sufletului, în situaţii în care tocmai bolile trupului pot fi tratamentul îngăduit de Dumnezeu pentru vindecarea sufletului!

Nu vă este suspect că mulţi dintre „vindecătorii" de astăzi au tăcut mâlc, neputincioşi, în timpul pandemiei de COVID? Dacă ar fi avut puterile pe care pretind că le au, s-ar fi dus prin spitale sau ar fi transformat casele de rugăciune în cabinete de tratament... Vă asigur că ar fi fost cozi interminabile.

Unde au fost atunci „străjerii" din România care s-au autoproclamat „oştirea lui Dumnezeu pentru recuperarea lumii căzute şi pentru instaurarea domniei lui Dumnezeu prin lucrarea lor"? De ce nu şi-au făcut atunci datoria faţă de România?

„Lucrările diavolului" pomenite acolo sunt mult mai mari şi mai cuprinzătoare decât această interpretare egoistă, redusă la scăparea noastră de toate bolile. Ele cuprind toate relele produse de diavol în univers, toate perturbările cosmice provocate de el, toată întinarea lucrurilor cereşti, care au trebuit curăţite de Marele nostru Preot cu sângele Său (vezi Evrei 9). Înseamnă aceasta că nu trebuie să ne rugăm pentru vindecare? Nicidecum! Trebuie însă să păstrăm un echilibru în toate şi să respectăm suveranitatea lui Dumnezeu, singurul care ştie ce face şi de ce avem trebuinţă.

Eu mă simt ca acasă în bisericile penticostale. A trebuit însă să lămurim de la început un lucru. Iată ce spun eu de regulă:

Nu există conflict între baptiştii buni şi penticostalii buni. Există doar conflicte între baptiştii răi şi penticostalii răi.

Aceasta este poziţia „ortodoxă" în toate denominaţiile creştine. Puteţi rămâne, după alegere, la baptişti sau la penticostali. Numai să nu faceţi din astfel de „greşeli" şi exagerări teologice motivul pentru a sări, cu un aer de superioritate, dintr-un buzunar al lui Dumnezeu în altul ...

29. Când un păstor este criticat pe nedrept

Întrebare:

Ce trebuie să facă un păstor bun care este criticat pe nedrept de oameni neprincipiali?

Răspuns:

Vin sărbătorile de sfârşit de an. Programul păstorilor din biserici este foarte încărcat. Oboseala îi poate face neproductivi. Criticile le pot fura bucuria şi entuziasmul. Dacă ştiţi vreunul care este descurajat, daţi-i să citească aceste rânduri. Parafrazând o expresie de crez, am să numesc răspunsul la întrebarea ta „Perseverenţa sfinţilor păstori".

Rick Warren, un vecin de-al meu într-ale slujirii, a spus:

> „Am un dicționar în biroul meu și, dacă ai căuta în el cuvântul «imposibil», nu l-ai găsi, pentru că l-am tăiat cu o lamă. Am hotărât că, dacă nu este în vocabularul lui Dumnezeu, nu trebuie să fie nici în vocabularul meu. Biblia spune că «toate lucrurile Îi sunt cu putință lui Dumnezeu» și că «toate lucrurile sunt cu putință celui ce crede».
>
> Dumnezeu folosește persoana care nu se dă niciodată bătută. Iar acesta este un element al credinței. A fi credincios înseamnă să nu renunți niciodată, să fii perseverent, hotărât și tenace, spunând: «Nu mă voi da bătut!»

Dumnezeu folosește oameni care nu știu să renunțe. Biblia spune în Luca 9:62: «Oricine pune mâna pe plug și se uită înapoi nu este destoinic pentru Împărăția lui Dumnezeu.» Cu alte cuvinte, n-avem voie să privim în urmă. Trebuie să mergem înainte, chiar dacă am obosit, chiar dacă suntem presați și criticați.

Frate păstor, dă-mi voie să-ți spun care cred eu că este secretul succesului: secretul succesului este depășirea criticilor.

Indiferent ce vei face, unii oameni te vor critica. Dă-mi voie însă să-ți spun: «Criticii nu au viitor.» Dacă vei continua să-L slujești pe Domnul, în ciuda a ceea ce spun ceilalți, Dumnezeu te va binecuvânta și vei supraviețui tuturor criticilor tăi.

Biblia compară lucrarea cu o cursă, iar când alergi într-o cursă vor fi întotdeauna pe margine oameni care te vor susține și oameni care vor căuta să te descurajeze. Dacă vrei să ajungi cu bine la linia de sosire, trebuie să-i ignori și pe cei care te susțin, și pe cei care te descurajează, pentru că amândouă categoriile te pot distrage de la parcurgerea cursei.

Oamenii de valoare sunt oameni obișnuiți, dar cu o voință neobișnuită.

Oamenii de valoare sunt oameni care, pur și simplu, nu știu să renunțe. Ei merg mereu înainte. Biblia spune în Galateni 6:9: «Să nu obosim în facerea binelui, căci, la vremea potrivită, vom secera, dacă nu vom cădea de oboseală.»

Ai auzit? Nu renunța și vei ajunge să culegi recolta.

Am citit odată un studiu despre biserici, care spunea că, în general, un păstor se descurajează și ajunge să dorească să părăsească o biserică din cauza a numai opt oameni. Am descoperit că, atunci când păstorul acesta se ancorează prin credință și nu pleacă, se întâmplă adesea să plece oamenii-problemă. Dar dacă păstorul pleacă, oamenii-problemă rămân. Tu trebuie să hotărăști cine va câștiga: Dumnezeu sau diavolul! Nu te da bătut!

Nu voi uita niciodată când am experimentat pentru prima dată mușcătura otrăvită a descurajării. Eram un tânăr evanghelist și predicam într-o mică biserică din California. Am predicat marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă și duminică și nimeni nu se hotărâse pentru Hristos, nimeni nu-și rededicase viața lui Hristos.

Duminică după-amiază eram foarte descurajat. Mă simțeam foarte slăbit și abătut. Îmi amintesc că m-am așezat pe genunchi și m-am rugat, spunând:

«Tată, sunt atât de descurajat și nu știu cum să reacționez în fața acestei descurajări. Trebuie să mă lupt sau să mă las biruit de ea? Trebuie să mă împotrivesc acestei descurajări pe care o simt sau trebuie să las totul să meargă de la sine și să mă copleșească în continuare? Te rog, Tată, arată-mi ce să fac cu această descurajare.»

Am terminat rugăciunea și m-am ridicat. Eram în biroul păstorului acelei biserici, unde se aflau câteva rafturi cu cărți creștine. Cum îmi place foarte mult să citesc, am început să mă uit printre ele. Câteva minute mai târziu, a intrat păstorul bisericii.

Uitându-mă printre cărți, am găsit un disc de patefon cu o predică rostită de un om numit Jerry Falwell. Predica se numea «Cum să dublezi frecventarea bisericii într-un an». Eram doar un tânăr evanghelist, nu eram păstor, dar i-am spus păstorului acelei biserici:

«Pot să ascult această predică? Poate că într-o zi voi fi și eu păstor.»

El mi-a răspuns: «Desigur.»

Așa că a pus discul în patefon, numai că, din întâmplare, l-a pus pe partea cealaltă. Iar pe acea parte a discului era o predică intitulată: «De ce nu trebuie să te descurajezi și de ce nu trebuie să renunți niciodată».

A fost ca și cum Domnul mi-ar fi vorbit chiar mie. În acel mesaj am auzit o frază pe care nu o voi uita niciodată:

«Valoarea unui om nu poate fi măsurată în funcție de talentul, bogăția sau educația lui. Valoarea lui este măsurată în funcție de ceea ce este nevoie pentru a-l descuraja.»

Aș vrea să-ți pun o întrebare foarte personală: De ce este nevoie pentru a te descuraja pe tine? Ajunge un singur cuvânt de critică? O singură problemă și ești gata să lași totul și să renunți la slujire?

Aceasta ar fi o victorie pentru Satan. Nu renunța niciodată!

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, prim-ministrul Angliei a fost Winston Churchill. În mijlocul războiului, Anglia era bombardată neîncetat de armata nazistă. Prim-ministrul Winston Churchill a fost invitat să țină un discurs la o renumită școală pentru băieți. Profesorii

le-au spus elevilor: «Pregătiți-vă ceva de scris, pentru că prim-ministrul vine să vă spună ceva foarte important.»

La momentul potrivit, Winston Churchill a venit la școală, a intrat în sală și le-a spus tinerilor care se pregăteau să meargă la război:

«Domnilor, nu renunțați niciodată! Nu renunțați niciodată! Niciodată, niciodată, niciodată, niciodată, niciodată nu renunțați!»

Apoi s-a întors și a ieșit din încăpere. Asta a fost tot ce a avut de spus. Este una dintre cele mai importante lecții pe care trebuie să le învățăm în slujirea lui Hristos. Este întotdeauna prea devreme să renunțăm, iar Dumnezeu folosește oameni care nu renunță niciodată.

Ține minte: nu ești învins atâta timp cât nu renunți. Cel mai prolific marcator din campionatul american de hochei spunea: „Nimeni n-a marcat vreodată prin șuturile pe care nu le-a tras la poartă."

Pasivitatea este mama îngrijorării, a descurajării și a disperării. Activitatea naște speranță, optimism și sănătate.

Ca să revin la întrebarea ta, aș spune deci ce a spus C.H. Spurgeon: „Un pastor trebuie să aibă mintea unui savant, inima unui copil şi pielea unui rinocer".

De ce să mă mir că sunt vorbit uneori de rău pe nedrept? La urma urmei aceasta este una din fericirile amintite în predica de pe munte:

> „Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni şi vor spune tot felul de lucruri rele şi neadevărate împotriva voastră! 12 Bucuraţi-vă şi veseliţi-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot aşa au prigonit pe proroci, care au fost înainte de voi". (Matei 5:11-12).

Dacă diabvolul nu te atacă este un semn rău. Dacă o face, bucură-te! Nicolae Iorga spunea: „Când ești împroșcat cu noroi, luminează ca soarele. Noroiul se va usacă, se va fec praf și va fi împrăștiat de vântul uitărilor".

30. De ce există atâtea diferenţe în creştinism ?

Întrebare:

Cei care am călătorit puţin prin alte ţări zise creştine am observat că mai fiecare ţară îşi are propria ei variantă de Dumnezeu, deşi au aceeaşi Biblie. Cum explicaţi această situaţie?

Răspuns:

Dumnezeu este întotdeauna „aşa cum credem noi... şi altfel". Nu El are mai multe variante, ci cei care I se închină sunt diferiţi. Adevărul este că Biblia ni-L descoperă în parte, iar noi Îl cunoaştem tot în parte...

Călătorind şi eu prin câteva ţări, dar mai ales trăind într-un oraş în care conlocuiesc peste o sută de grupuri etnice diferite, am ajuns la această concluzie surprinzătoare: Dumnezeu este cum credem noi... şi altfel.

Există un Dumnezeu al românilor, cu anumite trăsături care-L leagă de istoria neamului nostru. Credinţa în „acest" Dumnezeu ne face să ne simţim neapărat superiori celorlalte popoare. Ele n-au „şansa" să-L înţeleagă pe Dumnezeu aşa cum Îl cunoaştem noi. N-ar putea-o face decât dacă ar deveni români! Ne simţim moştenitorii unui destin unic, poate chiar de... „popor ales"!

Există un Dumnezeu al rușilor. Dumnezeul „sufletului slav”, Dumnezeul pravoslavnic, Dumnezeul ortodox al lui Dostoievski și Tolstoi. Rușii cred și ei cu convingere că sunt un popor „ales” și că niciun alt popor nu trăiește creștinismul la nivelul înalt la care îl trăiesc ei. Moscova se vrea astăzi neapărat „a treia Romă”, păstrătoarea autenticității și autorității creștine.

Există un Dumnezeu al germanilor. Este Dumnezeul Reformei, Dumnezeul protestant care a născut convingerea superiorității germane în toate. Etica protestantă garantează superioritatea națiunii germane și a produselor „Made in Germany”. Teologii germani, formați în climatul filozofiei teutone, se cred cei mai profunzi din istorie. Dacă n-ai făcut școala teologică în Germania, nu vei putea fi niciodată un păstor de rangul întâi între germani, indiferent dacă ai studiat la Oxford, Moscova sau... București. Asta o știu pe propria piele.

Există, fără nicio îndoială, și un Dumnezeu al englezilor, care ne-a lăsat King James, singura „variantă autorizată” a Bibliei.

Există un Dumnezeu al italienilor. El este neapărat catolic, iar Italia este mama singurei Biserici adevărate. Dumnezeul catolic vorbește limba latină. Cele mai bune liturghii sunt cele rostite și astăzi în latină, chiar dacă nu știu ce decret de la Vatican II a dat voie popoarelor să rostească liturghiile în limbile contemporane și să le contextualizeze. Chiar dacă nu sunt înțelese de mai nimeni, liturghiile în limba latină sunt singurele care pot exprima plenar voia Dumnezeului italienilor. Cine nu știe limba latină nu poate face, de fapt, teologie, spun ei. Faptul că Isus Hristos n-a vorbit limba latină și că Noul Testament a fost scris inițial în greacă... este trecut cu vederea.

Și, pentru că veni vorba de greci, există și un Dumnezeu al grecilor, unul monopolizat de moștenitorii filozofiei și ai patrimoniului intelectual elen. Este Dumnezeul Muntelui Athos, Dumnezeul care ne-a dat Noul Testament în limba greacă, singura limbă socotită suficient de evoluată pentru a putea purta spre noi încărcătura revelației divine. Era să uit să vă spun: și grecii se cred cu îndârjire un „popor ales”. Singurul!

Există, bineînțeles, și un Dumnezeu al americanilor... unul capitalist, antreprenor, individualist și imperialist, care a predestinat America să fie „Lumea Nouă”, ultima șansă a omenirii de a face voia lui Dumnezeu. Aș putea să scriu mai multe, dar despre americani și lipsa lor de teologie serioasă știu să scrie cel mai bine disprețuitorii și scorțoșii teologi europeni.

Restrângând aria observaţiei, vă pot spune că există chiar şi un Dumnezeu baptist, un Dumnezeu penticostal, unul creştin după Evanghelie, unul ortodox, unul catolic, unul metodist, unul luteran, unul moravian, unul menonit, unul anglican...

Fiecare credem, în interiorul denominaţiei noastre, că suntem singurii care-L cunoaştem pe Dumnezeu aşa cum se cuvine — adică aşa cum credem noi că se cuvine. „Ceilalţi" sunt departe de adevăr, iar singura lor şansă ar fi o reconvertire, nu la Hristos, ci la propria noastră mărturisire de credinţă.

Mă arde şi astăzi la inimă gluma cu cei care colindau cerul în care ajunseseră de curând şi care, după ce au trecut prin săli enorme, pline de oameni zgomotoşi în laudele şi bucuria lor, au ajuns într-un loc în care călăuza le-a spus:

> „Aici trebuie să faceţi linişte deplină, ca să nu-i tulburaţi pe cei dinăuntru şi să le stricăm bucuria. Ştiţi, ei sunt baptişti şi cred că numai ei au ajuns în rai. Nu trebuie să afle că au ajuns şi alţii..."

Cine are dreptate? Al cui este Dumnezeu? Cine este mai aproape de voia Lui? Dumnezeu ne-a făcut după chipul şi asemănarea Lui sau noi L-am făcut după chipul şi asemănarea noastră?

Şi când te gândeşti că până şi pe evrei Dumnezeu Se străduieşte să-i înveţe, de două mii de ani, că Iehova poate fi aşa cum cred ei, dar şi... altfel. Dumnezeul evreilor poate fi şi Dumnezeul... Neamurilor. Majoritatea evreilor n-au ajuns încă să creadă lucrul acesta, din cauza convingerilor lor... ferme. Şi când te gândeşti că ar fi atât de simplu şi de bine dacă fiecare dintre noi ne-am păstra convingerile, dar am reuşi să trecem şi puţin dincolo de ele!

Da, Dumnezeu este aşa cum credem noi, dar... şi altfel.

El va fi pururea aşa. Astăzi „cunoaştem în parte" şi, în ceea ce priveşte cunoaşterea lui Dumnezeu, vom continua etern să descoperim în El lucruri noi, unele neaşteptate, dar întotdeauna frumoase, fascinante şi fermecătoare.

Oare nu este Biserica însăşi canavaua, pânza pe care se desfăşoară înţelepciunea divină în toată splendoarea ei multicoloră?

> „...pentru ca domniile şi stăpânirile din locurile cereşti să cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu..." (Efeseni 3:10)

Încercaţi să spuneţi şi voi împreună cu mine: „Dumnezeu este cum credem noi... şi altfel.” S-ar putea ca fraza aceasta să ne aducă aminte că, înaintea Lui, suntem cu toţii... „fraţi” şi că noi „Cunoaştem în parte şi prorocim în parte...”

31. Cine are prioritate: Biblia sau Biserica?

Întrebare:

Neoprotestanţii citesc Biblia şi îşi întemeiază învăţătura direct pe ea. Ortodocşii ascultă mai degrabă ce spune preotul şi sunt îndemnaţi să urmeze învăţătura Bisericii. Multă vreme, în anumite medii tradiţionale, credincioşii de rând nici n-au fost încurajaţi să citească şi să interpreteze singuri Biblia, considerându-se că „mirenii" nu au pregătirea necesară pentru a o înţelege corect.

Cine are dreptate? Care trebuie să fie autoritatea supremă în materie de credinţă: Biblia sau Biserica?

Răspuns

Întrebarea ta este fundamentală, pentru că ţine de însăşi fundaţia credinţei creştine. În ultimă instanţă, întrebarea este aceasta: Cine pe cine a născut? Biserica a dat naştere Bibliei sau Biblia a dat naştere Bisericii? Altfel spus: ce este mai important, naşterea sau certificatul de naştere?

Există două poziţii posibile.

Prima susţine că Biserica ne-a dat Biblia. Biserica ar fi fost aceea care, prin conciliile primelor veacuri, a stabilit Canonul Noului Testament, alegând scrierile autentice şi respingându-le pe cele eretice şi apocrife.

A doua susţine că Biblia a născut Biserica, pentru că Biserica s-a născut prin lucrarea lui Dumnezeu şi prin revelaţia încredinţată „sfinţilor apostoli şi proroci" (Romani 16:26; Efeseni 3:4-5).

Diferenţa dintre aceste două poziţii este enormă.

Dacă Biserica ne-a dat Biblia...

Dacă Biserica este cea care a dat autoritate Bibliei, atunci autoritatea Bisericii este, logic, anterioară autorităţii Scripturii. Biblia devine astfel una dintre formele prin care Biserica transmite revelaţia lui Dumnezeu, fără să fie neapărat singura.

În cazul acesta, alături de Biblie trebuie acceptată şi „Sfânta Tradiţie", împreună cu interpretările şi hotărârile Bisericii formulate de-a lungul secolelor, inclusiv scrierile Părinţilor Bisericii şi deciziile conciliilor.

Într-un asemenea sistem, Biserica nu este doar păzitoarea revelaţiei, ci şi interpretul ei autorizat. De aici vine şi apelul la textele Noului Testament în care apostolii vorbesc despre învăţătura transmisă „prin viu grai":

> „...ca să poți cunoaște astfel temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit prin viu grai" (Luca 1:4).
>
> „Am trimis dar pe Iuda și pe Sila, care vă vor spune prin viu grai aceleași lucruri" (Faptele Apostolilor 15:27).
>
> „Așadar, fraților, rămâneți tari și țineți învățăturile pe care le-ați primit fie prin viu grai, fie prin epistola noastră" (2 Tesaloniceni 2:15).

Argumentul tradiţional este uşor de înţeles: apostolii n-au transmis totul numai în scris. Ei au şi predicat, au învăţat şi au explicat „prin viu grai". Prin urmare, se spune că trebuie să fi existat, alături de textele scrise, şi un corp de învăţătură apostolică transmisă oral.

Problema decisivă este însă alta:

Cum putem verifica astăzi că o anumită tradiţie apărută sau formulată de-a lungul secolelor este, într-adevăr, aceeaşi învăţătură orală transmisă de apostoli?

Aici ajungem la miezul problemei. Dacă tradiţia trebuie verificată, cu ce o verificăm? Dacă o verificăm prin Scriptură, atunci Scriptura rămâne autoritatea supremă.

Dacă însă Scriptura trebuie interpretată şi validată în ultimă instanţă prin Tradiţie şi prin autoritatea Bisericii, atunci Biserica devine autoritatea supremă.

Nu putem evita alegerea.

Dacă Biblia a născut Biserica...

Dacă însă revelaţia lui Dumnezeu, transmisă prin apostoli şi proroci, este cea care a dat naştere Bisericii, implicaţiile sunt cu totul altele.

Biserica nu mai este sursa revelaţiei, ci beneficiara ei.

Biserica nu creează adevărul, ci îl primeşte.

Nu inventează Evanghelia, ci o proclamă.

Nu dă autoritate Cuvântului lui Dumnezeu, ci se supune autorităţii lui.

Aceasta înseamnă, în primul rând, că Biserica n-are autoritatea să inventeze sau să adauge învăţături care să aibă aceeaşi autoritate cu revelaţia apostolică. Ea trebuie să rămână în credinţa dată sfinţilor „odată pentru totdeauna".

În al doilea rând, Biserica trebuie să-şi verifice permanent învăţătura şi practica după „dreptarul învăţăturilor sănătoase" despre care vorbeşte apostolul Pavel (2 Timotei 1:13; vezi şi Romani 6:17; Galateni 6:16).

Cu alte cuvinte, Biserica nu judecă Scriptura; Scriptura judecă Biserica. Aceasta este adevărata miză a discuţiei.

Două experimente de gândire

Discuţia despre Biblie şi Biserică poate continua la nesfârşit. Vă propun însă două întrebări foarte simple.

A. Să presupunem că toate Bibliile ar dispărea astăzi.

Bisericile ar trebui să alcătuiască din nou Biblia exclusiv din tradiţiile, doctrinele şi practicile lor actuale.

Ce Biblie ar rezulta?

Ar scrie Biserica Ortodoxă aceeaşi carte pe care ar scrie-o Biserica Romano-Catolică? Ar scrie protestanţii aceeaşi carte? Ar exista o singură „Biblie" sau am ajunge la mai multe variante, fiecare reflectând tradiţia confesiunii care a alcătuit-o?

Întrebarea ne arată cât de periculos ar fi ca tradiţia unei instituţii să devină măsura ultimă a revelaţiei.

B. Să presupunem acum contrariul.

Ajungem la un popor care nu ştie nimic despre creştinism. Nu cunoaşte catolicismul, ortodoxia, protestantismul, sinoadele sau disputele noastre confesionale. Traducem Biblia în limba acelui popor şi oamenii încep să o citească.

Ce se va întâmpla?

Vor afla despre Dumnezeu, despre păcat, despre Hristos, despre moartea şi învierea Lui, despre pocăinţă, credinţă, botez, rugăciune, Cina Domnului, viaţa sfântă şi părtăşia credincioşilor.

Cu alte cuvinte, din lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu se poate naşte o comunitate creştină. Aşa s-a întâmplat mereu acolo unde Evanghelia a pătruns şi oamenii au primit-o.

De aceea întrebarea nu este doar: „Cine a stabilit lista cărţilor Bibliei?", ci una mult mai profundă: Cine a dat naştere cui?

Biserica a recunoscut Canonul; nu l-a creat

Lumea întreabă în glumă: „Cine a fost mai întâi: oul sau găina?"

Eu cred că găina a fost prima, pentru că altfel n-ar fi avut cine să clocească... oul.

Odată ieşit din găoace, puiul poate striga: „Mama!", dar aceasta nu înseamnă că el a creat-o sau că el a hotărât cine îi este mamă. El doar a recunoscut-o.

Tot aşa, un copil îşi recunoaşte mama; nu şi-o inventează.

În discuţia noastră, Biserica nu este mama Scripturii. Dimpotrivă, Biserica s-a născut prin lucrarea lui Dumnezeu, prin Evanghelia vestită de apostoli.

Conciliile primelor veacuri n-au făcut Scriptura inspirată. Ele au recunoscut drept canonice cărţile pe care Biserica le primise ca având autoritate apostolică.

Această distincţie este fundamentală:

Biserica a recunoscut Canonul, nu i-a conferit inspiraţia.

Un om de ştiinţă care descoperă o stea nu creează steaua. Un tribunal care recunoaşte autenticitatea unui document nu-i creează conţinutul. Tot astfel,

Biserica, recunoscând cărţile inspirate, nu le-a făcut inspirate. Ele aveau autoritate pentru că veneau de la Dumnezeu. Biserica le-a recunoscut tocmai pentru că aveau această autoritate.

Ei primesc zilnic prin poştă o grămadă de lucruri. Le sortez şi pe unele le arunc imediat la gunoi. Pe altele le pun deoparte, le citesc şi

le păstrez. Sunt importante. An o sumedenie de astfel de documente importante: acte de naştere, de căsătorie, de proprietate, etc. Eu ne le dau autoritate, doar le-o recunosc şi mă supun lor pentru că sunt „importante“.

Noul Testament s-a născut sub ochii apostolilor

Noul Testament nu este produsul imaginaţiei religioase a unor generaţii ulterioare, ci mărturia inspirată a apostolilor şi a oamenilor autorizaţi de Dumnezeu să ne transmită revelaţia despre Hristos.

Pavel scrie:

> „Prin descoperire dumnezeiască am luat cunoștință de taina aceasta despre care vă scrisei în puține cuvinte. Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre taina lui Hristos, care n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum sfinților apostoli și proroci ai lui Hristos, prin Duhul” (Efeseni 3:3-5).

Observaţi ordinea:

Dumnezeu descoperă.

Apostolii primesc.

Apostolii scriu.

Biserica citeşte şi primeşte.

Nu Biserica produce revelaţia, ci revelaţia produce şi hrăneşte Biserica. Şi mai impresionant este faptul că procesul acesta poate fi observat chiar în paginile Noului Testament.

Apostolul Petru scrie despre Pavel:

> „Să credeți că îndelunga răbdare a Domnului nostru este mântuire, cum v-a scris și preaiubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, ca și în toate epistolele lui, când vorbește despre lucrurile acestea. În ele sunt unele lucruri greu de înțeles, pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor” (2 Petru 3:15-16).

Expresia decisivă este: „ca şi pe celelalte Scripturi”.

Petru aşază scrierile lui Pavel în aceeaşi categorie cu „Scripturile”. Canonul Noului Testament nu apare, deci, din senin câteva secole mai târziu. Chiar în epoca apostolică vedem scrierile

apostolice circulând, fiind citite, adunate şi recunoscute ca având autoritate.

Pavel însuşi era conştient de caracterul special al însărcinării primite de la Dumnezeu:

> „Slujitorul ei am fost făcut eu, după isprăvnicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi, ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu" (Coloseni 1:25).

El face uneori chiar distincţia dintre o poruncă explicită primită de la Domnul şi judecata sa apostolică:

> „Celor căsătoriți le poruncesc nu eu, ci Domnul..." (1 Corinteni 7:10).
>
> „Celorlalți le zic eu, nu Domnul..." (1 Corinteni 7:12).

Iar despre Cina Domnului scrie:

> „Căci am primit de la Domnul ce v-am învățat..." (1 Corinteni 11:23).

În Epistola către Galateni este şi mai categoric:

> „Fraţilor, vă mărturisesc că Evanghelia propovăduită de mine nu este de obârşie omenească, pentru că n-am primit-o, nici n-am învăţat-o de la vreun om, ci prin descoperirea lui Isus Hristos" (Galateni 1:11-12).

Acesta este punctul esenţial: autoritatea mesajului apostolic nu vine de la Biserică, ci de la Hristos.

Dar ce facem cu „tradiţia"?

Aici trebuie făcută o distincţie importantă.

Noul Testament nu condamnă orice tradiţie. Dimpotrivă, apostolii le cereau credincioşilor să păstreze învăţătura pe care o primiseră de la ei, fie oral, fie în scris.

Întrebarea nu este, deci, dacă a existat o tradiţie apostolică orală. Evident că a existat.

Întrebarea este alta:

Cum identificăm astăzi, cu certitudine, conţinutul ei?

Când Pavel le spune tesalonicenilor să păstreze ceea ce au primit „fie prin viu grai, fie prin epistola noastră", el vorbeşte unor oameni care îl auziseră personal şi care primiseră direct învăţătura apostolică.

Noi, două mii de ani mai târziu, nu-l mai putem asculta pe Pavel predicând la Tesalonic.

Avem însă epistolele apostolice.

De aceea, orice tradiţie care pretinde origine apostolică trebuie confruntată cu mărturia apostolică pe care o putem verifica: Scriptura.

Apostolul Ioan formulează principiul foarte sever:

> „Oricine o ia înainte şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învăţătura aceasta are pe Tatăl şi pe Fiul. Dacă vine cineva la voi şi nu vă aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi: «Bun venit!»" (2 Ioan 9-10).

Observaţi expresia: „nu rămâne în învăţătura lui Hristos".

Problema nu este numai să avem tradiţie, ci să rămânem în adevărul primit.

Ce înseamnă, de fapt, „Sola Scriptura"?

„Sola Scriptura!" nu înseamnă că Biserica este inutilă.

Nu înseamnă că istoria Bisericii este inutilă.

Nu înseamnă că nu avem nevoie de păstori, învăţători, comentarii, mărturisiri de credinţă sau de înţelepciunea creştinilor care au trăit înaintea noastră.

Înseamnă ceva mult mai precis: dintre toate aceste autorităţi, numai Scriptura este norma inspirată de Dumnezeu şi, prin urmare, autoritatea supremă după care trebuie verificate toate celelalte.

Tradiţia poate fi folositoare.

Părinţii Bisericii pot fi folositori.

Conciliile pot fi folositoare.

Teologii pot fi folositori.

Predicatorii pot fi folositori.

Dar niciunul dintre ei nu este infailibil.

Toţi trebuie verificaţi prin Scriptură.

Biserica nu stă deasupra Scripturii şi nici alături de ea, ca o autoritate egală. Dimpotrivă, viaţa, învăţătura şi activitatea Bisericii trebuie să rămână sub autoritatea „dreptarului învăţăturilor sănătoase".

Apostolul Pavel foloseşte o metaforă extraordinar de potrivită:

> „După harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, eu, ca un meşter-zidar înţelept, am pus temelia, şi un altul clădeşte deasupra. Dar fiecare să ia bine seama cum clădeşte deasupra. Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea care a fost pusă şi care este Isus Hristos" (1 Corinteni 3:10-11).

Temelia a fost pusă.

Noi nu suntem chemaţi să punem alta.

Suntem chemaţi să zidim pe cea care există deja.

Nimeni nu poate pretinde astăzi autoritatea apostolică de a adăuga o nouă „Scriptură" la revelaţia care ne-a fost încredinţată.

Nimeni nu poate schimba temelia.

Nimeni n-are voie să zidească împotriva tiparului stabilit de temelie.

Biserica adevărată nu este aceea care stă deasupra Cuvântului lui Dumnezeu, ci aceea care stă sub autoritatea lui.

Nu Biserica dă autoritate Scripturii. Scriptura este cea care judecă autoritatea şi credincioşia Bisericii.

Iar încercarea focului va dovedi, în cele din urmă, cât de credincios a zidit fiecare dintre noi pe temelia care a fost pusă.

32. De ce fug evanghelicii de tradiții?

Întrebare:

De ce fug evanghelicii de „tradiţiile stabilite de Biserica istorică”? Cum este posibil să luaţi de la Biserică Biblia, al cărei canon a fost alcătuit de Biserică, şi să refuzaţi celelalte rânduieli stabilite de ea de-a lungul veacurilor?

Răspuns:

Biserica nu ne-a dat Biblia, ci Dumnezeu ne-a dat-o. Biserica doar a „recunoscut-o”, aşa cum autoritatea de stat eliberează certificatul de naştere după naşterea unui copil. Nu cunosc încă niciun copil care să se fi născut la primărie...

Este greşit să spunem că Dumnezeu este Tatăl nostru, iar Biserica este mama noastră. Biserica însăşi, împreună cu toţi credincioşii care o alcătuiesc, a fost născută prin lucrarea lui Hristos şi a Duhului Sfânt, după voia Tatălui. Numai Dumnezeu, în plinătatea Sfintei Treimi, are fii şi fiice.

Creştinii nu sunt „născuţi” de Biserică şi nici nu sunt supuşi hotărârilor ei decât în măsura în care acestea sunt în acord cu hotărârile lui Dumnezeu, comunicate prin Cuvântul Său fără greşeală, Biblia.

Numai Biblia este fără greşeală. Biserica, în învăţăturile şi practicile ei, a greşit de multe ori de-a lungul istoriei şi persistă chiar şi astăzi în unele dintre aceste greşeli.

Ca şi evreii din trecut, creştinii se fac vinovaţi atunci când aleg tradiţia în defavoarea revelaţiei divine:

> „Și fariseii, și cărturarii L-au întrebat: «Pentru ce nu se țin ucenicii Tăi de datina bătrânilor, ci prânzesc cu mâinile nespălate?»
>
> Isus le-a răspuns: «Fățarnicilor, bine a prorocit Isaia despre voi, după cum este scris: 'Norodul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. Degeaba Mă cinstesc ei, dând învățături care nu sunt decât niște porunci omenești.'
>
> Voi lăsați porunca lui Dumnezeu și țineți datina așezată de oameni, precum spălarea urcioarelor și a paharelor, și faceți multe alte lucruri de acestea.»
>
> El le-a mai zis: «Ați desființat frumos porunca lui Dumnezeu ca să țineți datina voastră.»" (Marcu 7:5–9)

Vom încerca aici să semnalăm, pentru cei dornici de adevăr, câteva dintre „rătăcirile" uneia dintre Bisericile istorice: Biserica Romano-Catolică. Pe cât posibil, vom căuta să citim din lucrările celor care ştiu, „din proprie experienţă", ce nu merge bine.

Erasmus de Rotterdam, marele umanist care a rămas până la moarte în rândurile catolicismului, a criticat „dinăuntru" abuzurile şi falsurile Bisericii Romei. Iată ce scria el în lucrarea Elogiul nebuniei (1511):

> „Și ce să spun despre cei care se înșală mângâietor pe ei înșiși cu iluzorii absolviri de păcate și care măsoară timpul din purgatoriu cu «clepsidra», drămuindu-l cu precizia unui tabel matematic, în ani, luni, zile și ore de «necesară ispășire»?
>
> Sunt și alții destui care, bazându-se pe mici, dar magice certificate și rugăciuni — inventate în timpul liber de vreun impostor pios, ca distracție sau ca sursă de umplere a propriului buzunar — cred că pot dobândi bogății, onoare, un viitor fericit, sănătate, prosperitate veșnică, viață lungă și o năbădăioasă bătrânețe, încununate toate, la sfârșit, de rezervarea unui loc «la dreapta lui Hristos», în slavă.

În ce privește această cinste de la urmă, ei ar vrea s-o amâne cât mai mult cu putință, socotind că bucuriile cerului merită să fie gustate numai atunci când vor fi isprăvit de gustat toate bucuriile acestei lumi, de care se țin strâns legați cu amândouă mâinile!

Negustorul, soldatul și judecătorul, deopotrivă, cred că pot curăța dintr-o singură mișcare toată murdăria adunată o viață întreagă în grajdul lui Augias al propriei vieți, plătind cu un singur bănuț din averea lor adunată necinstit. Se măgulesc singuri, crezând că tot felul de minciuni, beții, certuri, omoruri, înșelătorii, perfidii și desfrâuri pot fi achitate financiar și că, odată plătind pentru trecut, se pot întoarce să se bălăcească într-o nouă porție de păcate.

Cât de prostește este pentru rangurile bisericești să-și aleagă fiecare câte un sfânt «patron»! Ce caraghios este să vezi cum fiecare asemenea sfânt primește câte un anumit sector de activitate și pretinde să i se facă rugăciuni doar într-un anumit fel: unul este specializat în alinarea durerilor de dinți, altul în ușurarea nașterilor, un altul în restituirea lucrurilor furate, în salvarea celor naufragiați, în protejarea animalelor și în multe alte «îndeletniciri» sfinte, prea multe ca să le pot enumera.

Există chiar și sfinți cu specializări multiple, în special Maica Domnului, pe care omul de rând a ajuns s-o cinstească parcă mai mult decât pe Fiul ei, Hristos.

Și pentru ce, la urma urmei, se roagă acești oameni prostuți sfinților? Ce le cer? Bineînțeles că cer și primesc lucruri prostești. Priviți frescele cu «izbăviri» care au început să acopere pereții bisericilor, cățărându-se până și pe bolta tavanelor. Veți vedea oare oameni mulțumind pentru că au fost ajutați să scape de prostie sau pentru că au ajuns cu o iotă mai înțelepți în viață? Niciodată!

Veți vedea, în schimb, scene înfățișând izbăviri de care te apucă râsul: unul care a fost scăpat de la înec, altul care a scăpat cu viață din bătaia pe care i-a tras-o un dușman, un altul care a fugit cu banii în timp ce tovarășii săi de furt se măcelăreau unul pe celălalt, iar altul care a fost scăpat de la spânzurătoare de un astfel de «sfânt patron al hoților», care

l-a trimis apoi să-i ușureze de bani pe alți câțiva, considerați prea împovărați cu avere...

Cât despre teologi şi teologie, cu cât vom spune mai puțin, cu atât va fi mai bine, căci această cețoasă și periculoasă tagmă este înțesată de oameni dintr-o categorie cât se poate de iritabilă și agresivă, în stare să sară imediat la beregata ta, deplin convinși că ești vinovat de cel puțin șase sute de convingeri «eretice», de care trebuie să te pocăiești. Dacă refuzi, se grăbesc să te declare «rătăcit» — tactica lor fiind să-i terorizeze cu tunete și trăsnete pe toți aceia care nu le sunt pe plac...

Sfântul apostol Pavel, spun ei, a fost renumit pentru credință, dar a greșit atunci când a proclamat această credință doar drept «o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd». S-ar putea ca Pavel să fi fost un specialist în ceea ce privește dragostea, dar el, spun ei, a eșuat în încercarea de a o defini și de a o delimita cu precizie dialectică în 1 Corinteni 13.

În concepția lor, ucenicii din vechime or fi luat ei cu evlavie Cina Domnului, dar niciunul dintre ei n-a știut ce înseamnă «Terminus a Quo» și «Terminus ad Quem» în transsubstanțiere; nici n-au priceput cum poate fi trupul lui Hristos în două locuri concomitent sau care sunt diferențele dintre trupul lui Hristos din cer, trupul Lui de pe cruce și trupul Lui din apa sfințită; și nici momentul precis în care are loc transsubstanțierea, în ce parte a rugăciunii rostite pentru aceasta, ca «Quantitas Discreta» sau într-o «stare de flux».

Ei sunt siguri că, întrebați despre astfel de lucruri, apostolii n-ar fi știut să răspundă cu exactitatea și subtilitatea la care au ajuns acum discipolii lui Scotus."

Cât de greşite sunt unele dintre învăţăturile Bisericii Romano-Catolice se vede şi din „adăugirile" nebiblice prin care, de-a lungul istoriei, creştinismul ei s-a „păgânizat":

Erezii şi practici nebiblice ale Bisericii Catolice:

A.D. 300 – Rugăciunea pentru morţi
A.D. 300 – Facerea semnului crucii
A.D. 375 – Închinarea la sfinţi şi la îngeri

A.D. 394 – Instituirea „împărtășaniei”
A.D. 431 – Maria este proclamată divină
A.D. 500 – Preoţii încep să se îmbrace diferit de laici
A.D. 526 – Mirungerea
A.D. 593 – Apare învăţătura despre purgatoriu
A.D. 600 – Liturghia este fixată în limba latină
A.D. 600 – Încep rugăciunile adresate Mariei
A.D. 607 – Bonifaciu al III-lea este proclamat cel dintâi Papă
A.D. 709 – Sărutarea papucului papal
A.D. 786 – Închinarea la imagini şi la relicve
A.D. 850 – Folosirea „apei sfinţite”
A.D. 995 – Canonizarea sfinţilor morţi
A.D. 998 – Postul de vineri şi din preajma sărbătorilor mari
A.D. 1079 – Celibatul preoţilor
A.D. 1090 – Rugăciuni pe bani
A.D. 1184 – Inchiziţia
A.D. 1190 – Vânzarea indulgenţelor
A.D. 1215 – Transsubstanţierea
A.D. 1229 – Biblia este interzisă laicilor
A.D. 1439 – Doctrina despre purgatoriu
A.D. 1439 – Doctrina celor şapte sacramente
A.D. 1508 – „Ave Maria” este aprobată ca rugăciune liturgică
A.D. 1534 – Fondarea Ordinului Iezuit
A.D. 1545 – Tradiţia primeşte aceeaşi autoritate ca Biblia
A.D. 1546 – Adăugarea apocrifelor la cărţile Bibliei
A.D. 1854 – Doctrina despre concepţia imaculată a Mariei
A.D. 1870 – Infailibilitatea papală
A.D. 1930 – Condamnarea şcolilor publice
A.D. 1950 – Doctrina înălţării la cer a Mariei
A.D. 1965 – Maria este proclamată Mama Bisericii

(Loraine Boettner, Roman Catholicism, Philadelphia: Presbyterian and Reformed Publishing, 1962, pp. 8–9.)

Diferenţa dintre o biserică dominată de tradiţie şi una care caută să se întoarcă mereu la simplitatea Scripturii se vede şi în felul în care ne comportăm în cadrul adunărilor noastre. Dacă trebuie să fim „altfel” decât suntem în viaţa de fiecare zi, dacă ascultăm şi practicăm o muzică de cult cu totul diferită de ceea ce se ascultă în

societatea din jurul nostru, atunci suntem, într-un fel, prizonierii unei anumite tradiţii sedimentate de-a lungul timpului.

Fiecare dintre noi are un „eu social" şi un „eu spiritual". Este imposibil să scăpăm de această dualitate. „Eul spiritual" este atemporal, legat de eternitate. „Eul social", în schimb, este determinat de realităţile sociale şi culturale ale vremii şi locului în care ne trăim viaţa. De aceea există atât de multe deosebiri între felul în care se manifestă Biserica în diferitele colţuri ale lumii.

Apostolul Pavel a reuşit performanţa de a se manifesta asemenea unui cameleon social pentru a-i putea atinge pe oameni în „eul" lor spiritual. El şi-a adaptat forma de manifestare la oamenii pe care căuta să-i câştige, fără să schimbe însă adevărul pe care îl proclama:

> „Cu iudeii m-am făcut ca un iudeu, ca să câştig pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca şi când aş fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câştig pe cei ce sunt sub Lege; cu cei ce sunt fără Lege m-am făcut ca şi cum aş fi fost fără lege (măcar că nu sunt fără o lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub legea lui Hristos), ca să câştig pe cei fără lege. Am fost slab cu cei slabi, ca să câştig pe cei slabi. M-am făcut tuturor totul, ca, oricum, să mântuiesc pe unii din ei." (1 Corinteni 9:20–22)

În felul acesta, forma se poate schimba fără ca adevărul să se schimbe. Cultura poate varia, obiceiurile pot varia, expresiile exterioare ale vieţii bisericeşti pot varia, dar Evanghelia rămâne aceeaşi. Problema începe atunci când tradiţia nu mai este doar o formă culturală folositoare, ci capătă autoritatea pe care Dumnezeu a rezervat-o Cuvântului Său.

33. De ce nu se împacă toate cultele creştine ?

Întrebare:

România se pretinde „ţară creştină”, dar parcă mai bine se înţeleg ateii între ei decât creştinii. Cum s-ar putea linişti atmosfera confruntărilor dintre creştini, care duc nu de puţine ori chiar la persecuţie?

Răspuns:

Am să-ţi răspund printr-o semi-fabulă, în care fieacare personaj principal reprezintă unul din cultele creştine cu care am avut eu contact direct. Mai sunt şi altele, dar n-am avut legături suficient de apropiate cu ele.

Am să încep prin a spune că, în Împărăţia lui Dumnezeu, suntem cu toţii copiii Lui preaiubiţi. Tatăl nostru este Regele, iar noi suntem odraslele Lui alintate. Ca în orice familie regală însă, copiii se află într-un proces de maturizare şi foarte rar au relaţii ideale unii cu ceilalţi. Se hârjonesc adesea şi fac gălăgie. Deci...

Viaţa în familia creştină regală română

Ce şanse are România să scape de trecutul ei imediat şi, refăcută după epidemia comunismului ateu, să se întoarcă la regalitatea creştină?

Mă gândesc să scriu o piesă-reportaj cu următoarele personaje:

Catalonia (Biserica Catolică)

Fata cea mare, întâia născută, care regretă enorm că n-a rămas şi singurul copil al familiei. Foarte bogată, foarte grasă, foarte închipuită. Mai toată lumea îi sărută mâna, cu aceeaşi curtoazie cu care, pe vremea tinereţii ei de duducă, cei râvnitori îi sărutau papucul.

A fost o vreme femeia deocheată de pe lângă cazarmele câtorva armate. Umblată pe toate continentele, adulată pe faţă şi dispreţuită în ascuns, se spune că a ţinut o vreme nişte case de toleranţă foarte profitabile.

Alţii o învinuiesc că s-a împrietenit cu hoţii şi piraţii care au umplut-o de daruri jefuite din toate colţurile lumii. De prietenă şi femeie de lume au cunoscut-o însă şi împăraţii, nu puţini fiind aceia care au învăţat foarte repede cărarea secretă spre iatacul ei ademenitor.

Documente de necontestat o dovedesc plină de indulgenţă faţă de toţi păcătoşii. Priveşte cu dispreţ spre toţi ceilalţi fraţi şi surori, lăsând mult prea transparent să se înţeleagă că visează la un timp în care va fi iarăşi singura progenitură a familiei. Are planuri precise pentru suprimarea celorlalţi: fie printr-o îmbrăţişare sufocantă, fie printr-un pahar cu otravă, fie printr-un asasin plătit, fie printr-o bulă... papală.

Ortopan (Biserica Ortodoxă)

Al doilea născut. S-a născut cu forcepsul. Complexat de prezenţa şi pretenţiile dominatoare ale surorii lui, s-a dezvoltat debil şi bolnăvicios, parcă sortit să fie ciuca bătăilor băieţilor din cartier.

A ajuns un tip monoton şi visător, retras în sine însuşi, înclinat spre o viaţă de pustnicie speculativă, mereu fascinat de filosofia greacă. Are o preferinţă morbidă pentru culoarea neagră. S-a îmbrăcat mereu în haine întunecate şi este foarte mândru că nu şi-a schimbat portul, refuzând orice adaptare la moda celorlalţi din sat.

Chiar dacă i-au tras curentul electric până în faţa casei, preferă să trăiască în obscuritatea lumânărilor de ceară, al căror fum se amestecă cu tămâia.

Se simte bine singur. Nu vrea să ştie de nimeni şi de nimic. Doreşte să fie lăsat în pace. Nu se bucură că mai sunt şi alţii în familie. Nu vrea să-i cunoască şi nici să-i vadă călcându-i pragul, nici măcar în vizită.

Jean Baptiste (Biserica Baptistă)

Fiul cel spilcuit, adept al noului şi priceput la toate. Deşi îi plac călătoriile misionare şi este, în măsura în care asta nu-l păgubeşte, filantrop, de la o vreme s-a separat, mândru şi orgolios, de ceilalţi.

Dintr-odată, s-a dedicat unei vieţi de studiu. Este în primejdie să ajungă un banal şoarece de bibliotecă, un cercetător enciclopedist steril, un teoretician lipsit cu desăvârşire de orice spirit practic, un profesor fără elevi şi un convertitor fără convertiţi. A redescoperit arhitectura şi a făcut o pasiune subită pentru limbile străvechi, chiar şi pentru sanscrită.

Ca orice copil „de la mijloc" în ordinea naşterilor, se crede mereu neglijat şi tânjeşte după vremea în care toţi îşi vor da seama de extraordinara lui valoare şi-i vor acorda întreaga atenţie. Visează şi se pregăteşte pentru o astfel de eventualitate, dorindu-se un fel de arbitru al tuturor şi în toate problemele.

Adventov (Biserica Adventistă)

Fire aspră şi milităroasă. Îndrăgostit până la fanatism de lege, de ordine şi de disciplină. Sfâşiat între dorinţa de a se face miliţian şi visul de a deveni avocat, este pedant, scorţos şi sobru, cu un nejustificat sentiment de superioritate.

Are un dispreţ total faţă de libertinajul „civililor" şi este oricând gata să sară cu gura pe ei, deşi, în secret, are vise nocturne în care seamănă teribil cu năbădăioşii cu care are de furcă ziua.

Cristinel şi Cristişor (Creştinii după Evanghelie)

Gemeni micuţi, care seamănă ca două picături de apă. Unul a fost spălat de mic, fără să i se ceară consimţământul, şi de atunci are frică de apă şi refuză cu încăpăţânare să se îmbăieze. Celălalt a făcut baie când era mare, n-are nicio reţinere faţă de apă şi s-ar bucura nespus să intre în apă împreună şi cu fratele lui.

Unuia îi place muzica, celuilalt nu prea. Unul este mai îngăduitor cu soţia lui, celălalt nu prea este dispus să-i audă glasul, preferând parcă s-o ştie mută.

Simpli şi orgolioşi totodată, smeriţi şi foarte mândrii de smerenia lor, aceşti doi fraţi sunt convinşi că Dumnezeu vine curând după ei şi vor moşteni Împărăţia promisă „turmei mici" şi tuturor celor necomplicaţi în complexitatea credinţei lor.

Lapenti (Biserica Penticostală)

Prâslea familiei, ultimul născut, grăbit parcă s-o ia temeinic înaintea celorlalţi. Alintat şi ţâfnos, crede că toate i se cuvin: acum, aici... imediat.

Gata să-şi dea ochii peste cap, să bată din picior, să se dea cu fundul de pământ şi să se tăvălească pe jos ca să obţină ceea ce doreşte. Vorbăreţ, gregar, gălăgios, nestăpânit, pus mereu pe prietenie, dar şi pe ceartă, are o înclinaţie nativă spre limbile străine, spre ezoteric, spre spectaculos, fiind mereu în pericolul de a deveni un excentric.

(Ar mai fi şi câteva personaje secundare: Ostaşul fără cordonul ombilical tăiat, Martorul nimănui, Anglicanii fără patrie, Refărâmaţii etc.)

Ce şanse am să trezesc interesul cu o astfel de piesă? Care să fie acţiunea celor trei acte? Şi, mai ales, care sunt, de fapt, personajele pozitive? Singurii care pot ieşi bine din această cacialma sunt „biruitorii" amintiţi în cartea Apocalipsa, cei care vor reuşi să învingă climatul majorităţii dominante în care trăiesc, pentru a face câteva dintre lucrurile recomandate de „Regele Însuşi":

- Să-şi dea seama de tragedia în care trăieşte majoritatea şi să se întoarcă la Dumnezeu cu o pocăinţă personală şi sinceră (Apoc. 2:5).
- Să se reîndrăgostească mereu de Hristos (Apoc. 2:5).
- Să fie gata să sufere necazuri, batjocură şi persecuţii (Apoc. 2:9-10).
- Să nu se lase târâţi în practici şi credinţe din afara Scripturilor, aduse sub masca unei spiritualităţi profunde, dar lipsite de moralitate (Apoc. 2:13-16, 20-23).
- Să rămână lângă crezul clar al Scripturilor, aşa cum a fost el predicat de-a lungul veacurilor, şi să trăiască în sfinţenie (Apoc. 3:2-4).
- Să fie pasionaţi de evanghelizarea celor pierduţi (Apoc. 3:8-9).
- Să nu se lase amăgiţi nici de evanghelia prosperităţii, nici de o formă apatică de evlavie, lipsită de putere, ci să se îmbogăţească în Hristos printr-o sfinţenie practică şi o spiritualitate veghetoare (Apoc. 3:17-18).
- Să trăiască zilnic în părtăşie personală cu adevărata familie regală (Apoc. 3:20).

34. De ce nu țin mai mult trezirile religioase?

Întrebare:

De-a lungul istoriei, Dumnezeu a trimis aşa-numitele „treziri religioase”. Cum se face că ne-au rămas de la ele doar... amintirile?

Răspuns:

Ai făcut o observaţie bună. Ne-am aflat şi ne aflăm mereu între Focul Duhului şi Răceala Instituţiei, în ceea ce am putea numi „ciclul trezirilor religioase”.

„Providenţa este mâna lui Dumnezeu în mănuşa istoriei“ a spus Vernon McGee. Dacă n-ar fi aşa, creştinismul ar fi dispărut de mult.

Mulţumim împreună pentru trezirile religioase, pentru „vremurile de înviorare”, ca să preluăm terminologia din Faptele Apostolilor 3:19:

> „Pocăiți-vă dar și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviorare.”„Providența este mâna lui Dumnezeu în mănușa istoriei“ a spus Vernon McGee. Dacă n-ar fi așa, creștinismul ar fi dispărut de mult.

De-a lungul a două milenii de istorie, creştinismul a evoluat printr-o tensiune permanentă între elanul profetic şi stabilitatea instituţională.

Filosoful american Eric Hoffer surprinde cu o luciditate tăioasă această dinamică atunci când afirmă că orice mişcare spirituală începe cu un visător vizionar, devine o afacere condusă de birocraţi şi sfârşeşte ca o simplă escrocherie.

O observaţie aproape identică avea să o formuleze, din interiorul lumii evanghelice, predicatorul baptist Vance Havner, avertizând că majoritatea denominaţiunilor şi trezirilor creştine urmează o progresie descendentă în patru etape: „un om, o mişcare, o maşinărie şi, în final, un monument".

Aplicată istoriei bisericii, această dublă perspectivă explică modul în care comunităţile născute dintr-o credinţă ardentă ajung, după câteva generaţii, să se osifice în ritualuri goale şi structuri de putere. Necesitatea organizării unei mişcări noi de masă duce la apariţia „funcţionarilor", iar aceştia sunt convinşi că ei fac să „funcţioneze" întreaga mişcare, confiscând-o şi stingându-i elanul.

Totuşi, spre deosebire de viziunea pesimistă a lui Hoffer, istoria trezirilor creştine demonstrează că această osificare nu reprezintă sfârşitul credinţei, ci chiar punctul de plecare pentru renaşterea ei. Atunci când instituţia sufocă spiritul, intervenţia suverană a lui Dumnezeu reaprinde entuziasmul religios, spargând tiparele vechi şi dând naştere unor noi mişcări de trezire.

Orice mare mişcare de trezire creştină începe ca un strigăt de autenticitate într-o lume religioasă amorţită. În această primă etapă — a „visătorului vizionar" — accentul nu cade pe clădiri, statute sau strategii de creştere, ci pe o întâlnire vie, transformatoare, cu Dumnezeu.

Liderul vizionar — fie că vorbim despre Francisc de Assisi, Martin Luther sau John Smyth — nu îşi propune să fondeze o simplă structură administrativă, ci să readucă credinţa la simplitatea şi radicalitatea ei evanghelică.

În acest stadiu de graţie, comunitatea funcţionează organic. După cum remarca evanghelistul Leonard Ravenhill referindu-se la puritatea începuturilor creştine, mişcarea autentică este „căsătorită cu sărăcia, închisorile şi persecuţiile", nu cu confortul.

Totodată, aşa cum sublinia teologul britanic Martyn Lloyd-Jones, acest entuziasm autentic nu este un simplu „emoţionalism produs artificial" sau o manipulare a sentimentelor, ci rodul

adevărului care pătrunde mai întâi mintea şi înţelegerea, transformând apoi inima. Autoritatea în această fază nu vine dintr-o funcţie oficială, ci din puterea exemplului personal şi din prospeţimea adevărului redescoperit.

Paradoxul oricărei treziri este că însuşi succesul ei îi ameninţă puritatea. Pe măsură ce numărul credincioşilor creşte, entuziasmul spontan nu mai este suficient pentru a gestiona comunitatea. Apare nevoia firească de ordine: trebuie construite lăcaşuri de cult, trebuie formate şcoli pentru pregătirea viitorilor slujitori, iar doctrinele trebuie codificate pentru a evita rătăcirile.

Aici intervine ceea ce sociologul Max Weber numea rutinizarea carismei, iar Vance Havner descria drept transformarea mişcării într-o „maşinărie". Locul visătorilor este luat treptat de administratori, organizatori şi birocraţi. Mişcarea se transformă într-o „afacere" — nu neapărat în sens comercial vulgar, ci în sensul unei întreprinderi instituţionale care are bugete, proprietăţi, ierarhii şi o imagine publică de protejat. Spiritul de aventură spirituală face loc prudenţei administrative, iar biserica riscă să devină, în cuvintele aceluiaşi Ravenhill, căsătorită cu „prosperitatea, personalitatea şi popularitatea". În loc să mai fie conştientă că este „poporul lui Dumnezeu", comunitatea începe să se perceapă şi să se comporte ca o simplă „adunare de instituţii şi organizaţii".

Dacă procesul de instituţionalizare nu este contrabalansat de o continuă smerenie şi autoexaminare, organizaţia alunecă inevitabil spre a treia etapă a lui Hoffer: degenerarea. În termenii istoriei bisericeşti, aceasta este osificarea — transformarea mişcării într-un simplu „monument" al gloriei trecute.

Mijloacele create iniţial pentru a sluji credinţa — liturghia, tradiţia, clădirile, funcţiile clericale — ajung să înlocuiască însăşi credinţa. Scriitorul evanghelic A.W. Tozer diagnostica această stare printr-o observaţie celebră:

„Dacă Duhul Sfânt ar fi retras dintr-o biserică instituţionalizată, „95% din ceea ce facem ar continua fără ca cineva să observe diferenţa".

În această fază a „ortodoxiei moarte", aşa cum o definea Martyn Lloyd-Jones, biserica devine incapabilă să mai realizeze „posibilităţile glorioase ale vieţii creştine" şi ajunge chiar să nu-şi mai conştientizeze propria sărăcie spirituală.

Mai grav, atunci când religia ajunge să fie folosită pentru a legitima puterea liderilor sau pentru a atrage beneficii financiare

pe seama vinovăţiei ori a speranţelor oamenilor — aşa cum s-a întâmplat în epoca vânzării indulgenţelor sau în derapajele comerciale ale unor mişcări contemporane — profeţia amară a lui Hoffer se împlineşte pe deplin: credinţa vie a fost redusă la o simplă „escrocherie" spirituală.

Dar ...

Spre deosebire de viziunea liniară a lui Eric Hoffer, în care degenerarea pare a fi punctul terminus al oricărei cauze, istoria creştinismului dezvăluie o dinamică ciclică. În clipa în care o biserică ajunge în stadiul de osificare maximă şi pare pe moarte, se creează premisele unei noi treziri.

Aşa cum observa Lloyd-Jones, trezirea nu este un proiect administrativ prin care biserica decide să organizeze un nou program, ci „un act suveran al lui Dumnezeu", ceva ce „se face bisericii" atunci când pare sfârşită. Când Dumnezeu se ridică, biserica primeşte o nouă licărire a viziunii divine, iar „vrăjmaşii Lui se risipesc". Setea umană după autenticitate reizbucneşte, iar discrepanţa dintre Evanghelia proclamată şi realitatea instituţională devine insuportabilă.

Un prim exemplu elocvent este apariţia mişcării baptiste în Europa la începutul secolului al XVII-lea. Deşi Reforma Protestantă zdruncinase monopolul medieval, în Anglia Biserica Anglicană devenise rapid o nouă instituţie de stat, rigidă, controlată politic şi preocupată de uniformitatea rituală. În acest climat sufocant, „visători vizionari" precum John Smyth şi Thomas Helwys au rupt legăturile cu conformismul ecleziastic, exilându-se la Amsterdam în 1609 şi punând bazele primei comunităţi baptiste. Ei au respins religia moştenită automat prin naştere sau impusă de coroana regală britanică, insistând asupra unei credinţe personale, asumate conştient prin botezul adulţilor şi asupra libertăţii de conştiinţă. Supuşi persecuţiilor din partea „birocraţilor" religioşi ai vremii, baptiştii au reaprins focul unei comunităţi voluntare, redând bisericii caracterul ei de mişcare vie, independentă de puterea politică.

Acelaşi tipar s-a repetat la o scară globală odată cu apariţia mişcării penticostale în America la începutul secolului al XX-lea. Până în anul 1900, marile denominaţiuni protestante americane — inclusiv metodismul, în ciuda avertismentului fondatorului său, John Wesley, care se temea ca urmaşii săi să nu ajungă „o sectă moartă, având forma evlaviei, dar tăgăduindu-i puterea" — deveniseră instituţii respectabile, bogate şi aşezate social, dar

adesea lipsite de vitalitate spirituală. Pe acest fundal a izbucnit trezirea de la Azusa Street din Los Angeles (1906), condusă de predicatorul afro-american William J. Seymour. Într-o clădire modestă, lipsită de orice fast instituţional, această nouă mişcare a pus accentul pe experienţa directă a botezului cu Duhul Sfânt, pe rugăciunea spontană şi pe depăşirea barierelor rasiale şi sociale ale vremii. Respinsă şi ridiculizată iniţial de presa şi clerul instituţionalizat, mişcarea penticostală a demonstrat încă o dată legea nescrisă a istoriei bisericeşti: instituţia osificată respinge întotdeauna noul profet, obligând entuziasmul spiritual să îşi croiască o nouă matcă.

În concluzie, analiza evoluţiei trezirilor creştine prin prisma aforismului lui Eric Hoffer şi a reflecţiilor gânditorilor evanghelici scoate la lumină un paradox fundamental al credinţei trăite în istorie.

Pe de o parte, instituţia este indispensabilă: fără organizare, fără reguli şi fără transmitere sistematică, focul unei treziri s-ar stinge odată cu dispariţia primei generaţii de vizionari.

Pe de altă parte, aceeaşi instituţie poartă în sine germenele propriei osificări, tinzând să înlocuiască spiritul cu litera şi misiunea cu autoconservarea.

Totuşi, creştinismul a supravieţuit tocmai pentru că nu a rămas prizonier în faza finală a degenerării. Ori de câte ori biserica a părut muribundă şi redusă la o simplă „maşinărie" administrativă — fie în Europa secolului al XVII-lea, fie în America secolului al XX-lea — viziunea divină a fost redescoperită la marginile ei, dând naştere unor noi vremuri de înviorare.

În acest fel, istoria bisericii rămâne o permanentă oscilare între structură şi carismă — dovada vie că, dincolo de slăbiciunile instituţiilor umane, nevoia de autenticitate spirituală şi lucrarea suverană a lui Dumnezeu au întotdeauna ultimul cuvânt.

Bibliografie selectivă

• Brackney, William H., *A Genetic History of Baptist Thought*, Mercer University Press, 2004 – analiză istorică a apariţiei mişcării baptiste în Europa ca reacţie la conformismul bisericilor de stat.

• Havner, Vance, *Repent or Else!,* Fleming H. Revell Company, 1958 – lucrarea în care este formulată celebra dinamică evanghelică „om – mişcare – maşinărie – monument".

• Hoffer, Eric, *The Temper of Our Time*, Harper & Row, 1967 şi *The True Believer: Thoughts on the Nature of Mass Movements*, Harper & Brothers, 1951 – lucrări fundamentale pentru înţelegerea psihologiei mişcărilor de masă şi a ciclului lor de evoluţie de la idealism la instituţionalizare.

• Lloyd-Jones, D. Martyn, *Revival*, Crossway Books, 1986 – serie de analize istorice şi teologice despre natura suverană a trezirilor spirituale, pericolul „ortodoxiei moarte" şi distincţia dintre entuziasmul autentic şi emoţionalismul artificial.

• Niebuhr, H. Richard, *The Social Sources of Denominationalism*, Henry Holt and Company, 1929 – studiu clasic despre modul în care mişcările religioase radicale se transformă, pe parcursul generaţiilor, în biserici instituţionalizate.

• Ravenhill, Leonard, *Why Revival Tarries (De ce întârzie trezirea)*, Bethany House, 1959 – o critică incisivă la adresa instituţionalizării şi formalismului din bisericile evanghelice moderne.

• Synan, Vinson, The Holiness–*Pentecostal Tradition: Charismatic Movements in the Twentieth Century*, Eerdmans, 1997 – studiu de referinţă despre rădăcinile trezirii de la Azusa Street şi dinamica reînnoirii carismatice în America.

• Tozer, A.W., Rut, Rot, or Revival: *The Problem of Change and Breaking Out of the Status Quo*, Christian Publications, 1992 – analiză asupra modului în care bisericile alunecă din rutină în degradare spirituală şi cum pot fi revitalizate prin trezire.

• Weber, Max, *Economie şi societate* (1922) – sursa conceptului de „rutinizare a carismei" (Veralltäglichung des Charismas), care explică tranziţia de la autoritatea profetică la structura birocratică.

• Wesley, John, *Thoughts upon Methodism* (1786), în The Works of John Wesley, Vol. 13 – textul în care fondatorul metodismului avertizează asupra pericolului ca mişcarea sa să devină o „sectă moartă".

CAPITOLUL

3

DOCTRINARE

35. Mai există azi profeți?

Întrebare:

Au apărut nişte oameni care-şi spun „apostoli" sau „profeţi". Pe alocuri, ei produc tulburare, iar activitatea lor le dă mult de furcă păstorilor din biserici. Care este părerea ta despre permanentizarea tuturor slujbelor speciale prezentate în Efeseni 4:11-12? Dacă astăzi există evanghelişti, păstori şi învăţători, mai există şi „apostoli şi proroci"?

Răspuns:

Ridici o problemă foarte importantă şi cu implicaţii destul de complicate. Eu cred că „darul profeţiei" nu mai există astăzi în forma lui revelatorie, dar există în continuare „slujba profeţiei". Dă-mi voie să mă explic. Să începem cu textul amintit de tine:

> „Și El a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători..." (Efeseni 4:11-12).

În Noul Testament, atât apostolii, cât şi prorocii (profeţii) au făcut parte din temelia Bisericii primare:

> „...fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos." (Efeseni 2:20)

Rolurile, autoritatea şi misiunile lor au fost însă diferite. Diferenţa principală consta în sfera autorităţii şi în modul de primire a mesajului.

Apostolii au avut o autoritate supremă şi universală asupra tuturor bisericilor, din toate locurile şi pentru toate timpurile. Ei au pus bazele doctrinare şi organizatorice ale credinţei creştine.

Prorocii, pe de altă parte, au fost atunci oameni prin care Dumnezeu a suplimentat numărul martorilor lui Hristos, vestind Evanghelia acolo unde apostolii nu puteau ajunge. Până când apostolii pentru cei tăiaţi împrejur şi-au scris lucrările doctrinare (Iacov, 1 şi 2 Petru, 1, 2 şi 3 Ioan, Iuda), iar Pavel şi-a trimis epistolele, Dumnezeu a inspirat anumiţi oameni care au mărturisit pretutindeni despre Isus Hristos.

Apostolii au fost chemaţi şi trimişi direct de Isus Hristos, fie în timpul vieţii Sale pământeşti, fie după Înviere, cum a fost cazul lui Pavel. În cazul celor doisprezece, condiţia esenţială a apostoliei a fost să fi umblat cu Domnul în timpul lucrării Sale pământeşti şi să fi fost martori ai Învierii Lui. Acestea au fost condiţiile stabilite pentru înlocuirea lui Iuda:

> „Trebuie deci ca, dintre cei ce ne-au însoțit în toată vremea în care a trăit Domnul Isus între noi, cu începere de la botezul lui Ioan până în ziua când S-a înălțat El de la noi, să fie rânduit unul care să ne însoțească drept martor al învierii Lui." (Faptele Apostolilor 1:21-22)

Prorocii, pe de altă parte, au fost oameni care primeau mesaje prin Duhul Sfânt. Ei nu trebuiau să-L fi văzut fizic pe Isus pentru a-şi exercita darul.

Şi funcţiile lor erau diferite.

Apostolii au fost „arhitecţii" şi misionarii Bisericii primare. Înfiinţau biserici, formulau şi transmiteau învăţătura creştină care avea să fie consemnată în Noul Testament şi vegheau asupra purităţii doctrinei.

Prorocii erau „purtători de cuvânt" ai lui Dumnezeu pentru situaţii concrete. Rolul lor era să aducă zidire, îndemn şi mângâiere (1 Corinteni 14:3) şi, uneori, să vestească evenimente viitoare, aşa cum a făcut Agab (Faptele Apostolilor 11:28).

Biserica primară a fost clădită pe Piatra de temelie, Isus Hristos, şi a fost susţinută de patru stâlpi ai practicii comunitare:

> „Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni.” (Faptele Apostolilor 2:42)

La fel de important şi semnificativ este faptul că, atunci când s-au adunat la Ierusalim pentru clarificarea poziţiei Bisericii cu privire la mântuirea Neamurilor, cei consultaţi au fost „apostolii şi prezbiterii”. Lucrul acesta arată că prorocii de atunci nu aveau autoritatea doctrinară şi administrativă supremă în Biserica primară:

> „Câțiva oameni veniți din Iudeea învățau pe frați și ziceau: «Dacă nu sunteți tăiați împrejur după obiceiul lui Moise, nu puteți fi mântuiți.» Pavel și Barnaba au avut cu ei un viu schimb de vorbe și păreri deosebite, și frații au hotărât ca Pavel și Barnaba și câțiva dintre ei să se suie la Ierusalim, la apostoli și prezbiteri, ca să-i întrebe asupra acestei neînțelegeri. [...]
>
> Când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți de biserică, de apostoli și de prezbiteri și au istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei. [...] Și au scris astfel prin ei: «Apostolii, prezbiterii și frații către frații dintre Neamuri, care sunt în Antiohia, în Siria și în Cilicia, plecăciune! Fiindcă am auzit că unii, plecați dintre noi fără vreo însărcinare din partea noastră, v-au tulburat prin vorbirile lor și v-au zdruncinat sufletele [...] noi, după ce ne-am adunat cu toții laolaltă, cu un gând, am găsit cu cale...»” (Faptele Apostolilor 15:1-2, 4, 23-25)

La luarea hotărârilor de la Ierusalim, prorocii au strălucit, ca să spunem aşa, prin absenţă. Activitatea lor nu a fost „normativă“. De fapt, nu există nici o carte scrisă de profeţi între cărţile Noului Testament. Majoritatea au fost scrise de apostoli. Excepţiile sunt Evanghelia lui Marcu şi cele două cărţi scrise de Luca, cronicarul ne-evreu. Nici Marcu şi nici Luca nu au fost însă prooroci. Nu avem nimic scris din mesajul acelor oameni. Părerea mea este că există o profeţie specifică Vechiului Testament şi o manifestare profetică incipientă specifică Noului Testament. Iată de ce:

1. Definiţia profeţiei nou-testamentale ne este dată în revelaţia Apocalipsei:

> „...căci mărturia lui Isus este duhul prorociei.” (Apocalipsa 19:10)

Expresia aceasta nu este contestată din punct de vedere textual în manuscrisele biblice. Formula greacă — kai hē martyria tou Iēsou estin to pneuma tēs prophēteias — este bine atestată în tradiţia manuscrisă a Apocalipsei.

2. Profeţia nou-testamentală împlineşte astfel anunţul străvechi făcut de Dumnezeu prin Moise:

> „Domnul, Dumnezeul tău, îți va ridica din mijlocul tău, dintre frații tăi, un proroc ca mine: să ascultați de el! Astfel, el va răspunde la cererea pe care ai făcut-o Domnului, Dumnezeului tău, la Horeb, în ziua adunării poporului, când ziceai: «Să nu mai aud glasul Domnului, Dumnezeului meu, și să nu mai văd acest foc mare, ca să nu mor.»” (Deuteronom 18:15-16)

Isus Hristos este întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, Prorocul venit să ne aducă nu cuvintele Lui, ci cuvintele Celui care L-a trimis:

> „Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl. Ioan a mărturisit despre El când a strigat: «El este Acela despre care ziceam eu: ‘Cel ce vine după mine este înaintea mea, pentru că era înainte de mine’.» Și noi toți am primit din plinătatea Lui și har după har; căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos. Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.” (Ioan 1:14-18)

> „Isus deci le-a zis: «Când veți înălța pe Fiul omului, atunci veți cunoaște că Eu sunt și că nu fac nimic de la Mine Însumi, ci vorbesc după cum M-a învățat Tatăl Meu.»” (Ioan 8:28)

> „Căci Eu n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El Însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc.” (Ioan 12:49)

3. Profeţia Noului Testament nu este în nici un caz o continuare a celei din Vechiul Testament.

Profeţia Vechiului Testament a încetat odată cu venirea lui Isus Hristos. Acea proclamare divină directă şi infailibilă a ajuns la capăt odată cu apariţia lui Ioan Botezătorul, cel care L-a prezentat lumii

pe Isus Hristos. Aceasta nu este doar părerea mea, ci precizarea făcută de Domnul:

> „Legea și prorocii au ținut până la Ioan; de atunci încoace, Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu se propovăduiește și fiecare, ca să intre în ea, dă năvală." (Luca 16:16)

4. Profeția nou-testamentală, ca mărturie despre Isus Hristos, este recomandată de apostolul Pavel celor din biserica din Corint

Acesta este un text foarte clar. Mulți se lasă atrași aproape exclusiv într-o discuție despre vorbirea în limbi, dar eu cred că trebuie să extragem din el și învățătura apostolului despre „prorocire".

Am să desprind aici pasajele care definesc și reglementează prorocia:

> „Urmăriți dragostea. Umblați și după darurile duhovnicești, dar mai ales să prorociți. [...] Cine proorocește [...] vorbește oamenilor spre zidire, sfătuire și mângâiere. [...] Aș dori ca toți [...] să prorociți. [...] În biserică, voiesc mai bine să spun cinci cuvinte înțelese, ca să învăț și pe alții [...] Dacă toți prorocesc și intră vreun necredincios sau vreunul fără daruri, el este încredințat de toți, este judecat de toți. Tainele inimii lui sunt descoperite, așa că va cădea cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu și va mărturisi că, în adevăr, Dumnezeu este în mijlocul vostru.
>
> Ce este de făcut atunci, fraților? Când vă adunați laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul o învățătură, altul o descoperire..." (1 Corinteni 14)

Activitatea descrisă aici seamănă suspect de mult cu... predicarea, cu ceea ce se petrece astăzi în adunările sfinților:

> „Cât despre proroci, să vorbească doi sau trei și ceilalți să judece. Și, dacă este făcută o descoperire unuia care șade jos, cel dintâi să tacă. Fiindcă puteți să prorociți toți, dar unul după altul, pentru ca toți să capete învățătură și toți să fie îmbărbătați." (1 Corinteni 14:29-31)

Este limpede că o astfel de vorbire în adunarea creștină nu presupune abandonarea vorbitorului unei inspirații totale și infailibile a Duhului Sfânt, asemenea profeților din vechime, ci o inspirație personală primită prin lucrarea aceluiași Duh. Pavel

recomandă ca o astfel de comunicare să fie „judecată”, verificată de cei care o ascultă, după modelul credincioşilor din Bereea:

> „Iudeii aceştia aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna şi cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea este aşa.” (Faptele Apostolilor 17:11)

Profeţii Noului Testament pot şi trebuie să fie „judecaţi”, spre deosebire de profeţii din vechime. Ei nu au voie să pretindă o autoritate supremă asupra prezbiterilor locali şi, mai ales, nu au voie să creeze stări de conflict şi dezordine, haos şi ilaritate. Ei sunt direct responsabili pentru felul în care îşi exercită slujirea.

Atunci, ca şi acum, existau unii care se dădeau în spectacol şi nu acceptau să asculte de nimeni.

> „Duhurile prorocilor sunt supuse prorocilor, căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduielii, ci al păcii, ca în toate bisericile sfinților.” (1 Corinteni 14:32-33)

Şi, pentru ca lucrurile să fie şi mai clare, Pavel adaugă:

> „Dacă crede cineva că este proroc sau insuflat de Dumnezeu, să înțeleagă că ce vă scriu eu este o poruncă a Domnului. Și, dacă cineva nu înțelege, să nu înțeleagă! Astfel deci, fraților, râvniți după prorocire [...] Dar toate să se facă în chip cuviincios și cu rânduială.” (1 Corinteni 14:37-40)

Istoria ne arată că activitatea acestor profeţi a încetat. Imediat după generaţia apostolilor citim despre „Părinţii Bisericii” şi despre apologeţi care au apărat şi explicat creştinismul în faţa autorităţilor şi a societăţii vremii, dar nu despre continuarea unei succesiuni de profeţi cu autoritate asemănătoare celor din perioada apostolică.

Mai mult, oricine este cât de cât familiar cu istoria bisericii în primele secole, ştie că după apostoli, autoritatea a trecut la aşa numiţii „părinţi ai Bisericii“:

• Sfântul Vasile cel Mare (c. 329–379) – Arhiepiscop al Cezareei Capadociei, unul dintre cei mai de seamă Părinţi răsăriteni şi apărător al învăţăturii trinitare.

• Sfântul Grigore de Nazianz (329–c. 389) – Numit şi „Teologul”, a adus contribuţii fundamentale la formularea doctrinei despre Sfânta Treime.

• Sfântul Ioan Gură de Aur (347–407) – Patriarh al Constantinopolului, celebru pentru elocința sa remarcabilă și tâlcuirile Sfintei Scripturi.

• Sfântul Atanasie din Alexandria (c. 296–373) – Mare apărător al credinței ortodoxe împotriva Arianismului la Sinodul de la Niceea.

• Sfântul Augustin din Hippo (354–430) – Unul dintre pilonii Bisericii apusene, autor al unor opere fundamentale precum Confesiunile și Cetatea lui Dumnezeu.

• Tertulian (c. 155–c. 220) – Scriitor bisericesc din Cartagina, considerat unul dintre părinții teologiei latine.

Niciunul dintre aceștia nu a fost numit sau respectat ca „apostol" sau „prooroc"! Cum se explică lucrul acesta?

Mai mult, atât Petru, cât și Ioan au avertizat bisericile asupra pericolului reprezentat de oameni care se vor ridica drept proroci și învățători falși:

> „În norod s-au ridicat și proroci mincinoși, cum și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura pe furiș erezii nimicitoare, se vor lepăda de Stăpânul care i-a răscumpărat și vor face să cadă asupra lor o pierzare năprasnică." (2 Petru 2:1)
>
> „Preaiubiților, să nu dați crezare oricărui duh, ci să cercetați duhurile dacă sunt de la Dumnezeu, căci în lume au ieșit mulți proroci mincinoși." (1 Ioan 4:1)

Eu pledez, așadar, pentru părerea că profeții primului veac au reprezentat o excepție temporară, nu o regulă permanentă. Ei au constituit o extensie necesară a numărului relativ mic de propovăduitori din perioada de început a Bisericii, într-o vreme în care creștinii nu aveau încă la dispoziție întregul Cuvânt scris al Noului Testament.

Antiohia a devenit baza misionară a lui Pavel. Este semnificativ că în conducerea acestei biserici se aflau și proroci:

> „În Biserica din Antiohia erau *niște proroci* și învățători: Barnaba, Simon, numit Niger, Luciu din Cirene, Manaen, care fusese crescut împreună cu cârmuitorul Irod, și Saul.
> 2 Pe când slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfânt a zis: „Puneți-Mi deoparte pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea la care i-am chemat".

> Atunci, după ce au postit şi s-au rugat, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece. Barnaba şi Saul, trimişi de Duhul Sfânt, s-au coborât la Seleucia şi de acolo au plecat cu corabia la Cipru“. (Faptele Apostolilor 13:1-4).

Este important să subliniem că Pavel n-a avut nevoie de o „succesiune apostolică“ pentru a fi trimis în lucrare. Chemarea lui venea direct de la Dumnezeu, iar punerea lui deoparte pentru lucrarea misionară s-a făcut, la Antiohia, în cadrul unei biserici în care slujeau proroci şi învăţători. Iniţiativa nu le-a aparţinut oamenilor, ci Duhului Sfânt: Printr-o procedură asemănătoare a fost recunoscută şi confirmată chemarea lui Timotei pentru lucrare:

> „Porunca pe care ţi-o dau, fiule Timotei, *după prorociile făcute mai înainte despre tine*, este ca prin ele să te lupţi lupta cea bună“. (1 Timotei 1:18)
>
> „Nu fi nepăsător de darul care este în tine, care ţi-a fost dat *prin profeţie*, cu punerea mâinilor de către ceata prezbiterilor“. (1 Timotei 4:14)
>
> „De aceea îţi aduc aminte să înflăcărezi darul lui Dumnezeu care este în tine prin punerea mâinilor mele“. (2 Timotei 1:6).

În această categorie l-aş aşeza şi pe Apolo:

> „La Efes, a venit un iudeu numit Apolo, de neam din Alexandria. Omul acesta avea darul vorbirii şi era tare în Scripturi. El era învăţat în ce priveşte Calea Domnului, avea un duh înfocat şi vorbea şi învăţa amănunţit pe oameni despre Isus, măcar că nu cunoştea decât botezul lui Ioan. A început a vorbi cu îndrăzneală în sinagogă. Aquila şi Priscila, când l-au auzit, l-au luat la ei şi i-au arătat mai cu de-amănuntul Calea lui Dumnezeu.
>
> Fiindcă el voia să treacă în Ahaia, fraţii l-au îmbărbătat să se ducă şi au scris ucenicilor să-l primească bine. Când a ajuns, a ajutat mult, prin harul lui Dumnezeu, pe cei ce crezuseră, căci înfrunta cu putere pe iudei înaintea norodului şi le dovedea din Scripturi că Isus este Hristosul.” (Faptele Apostolilor 18:24-28)

Cred că slujirea profetică există astăzi sub forma mărturiei individuale şi colective a Bisericii despre Isus Hristos, o mărturie în cadrul căreia fiecare credincios este dator să discearnă, în lumina Scripturii, ce este şi ce nu este de la Dumnezeu.

Mă gândesc la ceea ce spunea Pavel:

> „Faceţi în toată vremea, prin Duhul, tot felul de rugăciuni şi cereri. Vegheaţi la aceasta cu toată stăruinţa şi rugăciune pentru toţi sfinţii şi pentru mine, ca, ori de câte ori îmi deschid gura, să mi se dea cuvânt, ca să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei, al cărei sol în lanţuri sunt; pentru ca, zic, să vorbesc cu îndrăzneală, cum trebuie să vorbesc." (Efeseni 6:18-20)

Nu cred că se îndoieşte cineva că apostolul Pavel avea ce să spună şi că nu era un „necioplit în cunoştinţă" (2 Corinteni 11:6). Odată a vorbit chiar o noapte întreagă, atunci când Eutih a căzut de la catul al treilea... Ceea ce dorea Pavel nu era „să i se dea cuvinte", ci Cuvânt, adică un mesaj proaspăt şi puternic ori de câte ori îşi deschidea gura. Este dorinţa pe care ar trebui să o aibă orice predicator care vorbeşte, orice învăţător de la Şcoala Duminicală, orice soră care spune ceva la ora surorilor, orice autor creştin de cărţi — cum sunt şi eu în momentul acesta.

Profeţia, ca slujbă de mărturie a Bisericii, este ilustrată şi de mărturia pe care creştinii sunt chemaţi să o dea înaintea celor care îi prigonesc. Iată ce le-a promis Isus Hristos:

> „Când vă vor duce să vă dea în mâinile lor, să nu vă îngrijoraţi mai dinainte cu privire la cele ce veţi vorbi, ci să vorbiţi orice vi se va da să vorbiţi în ceasul acela, căci nu voi veţi vorbi, ci Duhul Sfânt." (Marcu 13:11)

Este clar că lucrul acesta s-a întâmplat în cazul martirului Ştefan:

> „Unii [...] au început o ceartă de vorbe cu Ştefan, dar nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi Duhului cu care vorbea el." (Faptele Apostolilor 6:10)

5. Profeţia din Noul Testament este inclusă, încorporată de lucrarea Duhului Sfânt în fiecare credincios. Prin naşterea din nou, credincioşii au în ei înşişi prezenţa celei de a treia persoane a Sfintei Trinităţi care „le descoperă" şi-i "călăuzeşte":

> „Dar, după cum este scris: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, aşa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc". Nouă însă Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Său. Căci Duhul cercetează totul, chiar şi lucrurile adânci ale lui Dumnezeu. În adevăr, cine dintre oameni cunoaşte lucrurile omului, afară de duhul omului, care este în

> el? Tot aşa, nimeni nu cunoaşte lucrurile lui Dumnezeu afară de Duhul lui Dumnezeu. Şi noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul care vine de la Dumnezeu, ca să putem cunoaşte lucrurile pe care ni le-a dat Dumnezeu prin harul Său“ (1 Corinteni 2: 9-12).
>
> Cât despre voi, ungerea pe care aţi primit-o de la El rămâne în voi şi n-aveţi trebuinţă să vă înveţe cineva; ci, după cum ungerea Lui vă învaţă despre toate lucrurile şi este adevărată şi nu este o minciună, rămâneţi în El, după cum v-a învăţat ea“ (1 Ioan 2:27).

Încolo, cine sunt eu să-I spun lui Dumnezeu ce să facă, cum să facă, cât să facă şi prin cine să facă? El poate face orice doreşte. Nu l-a făcut El chiar şi pe cel care avea să contribuie la condamnarea Fiului Său să profeţească?

> „Unul din ei, Caiafa, care era mare preot în anul acela, le-a zis: «Voi nu ştiţi nimic; oare nu vă gândiţi că este în folosul vostru să moară un singur om pentru norod şi să nu piară tot neamul?» Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el, ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam. Şi nu numai pentru neamul acela, ci şi ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiţi.” (Ioan 11:49-52)

Apocalipsa vorbeşte, de altfel, despre cei doi profeţi care vor spune şi vor face lucruri extraordinare:

> „Voi da celor doi martori ai Mei să profeţească, îmbrăcaţi în saci, o mie două sute şaizeci de zile.” [...] Şi locuitorii de pe pământ se vor bucura şi se vor veseli de ei şi îşi vor trimite daruri unii altora, pentru că aceşti doi proroci chinuiseră pe locuitorii pământului.” (Apocalipsa 11:3-12)

Nu este de mirare, deci, că Pavel a dorit ca „toţi din biserică să profeţească”. Fie că ne luăm mesajul din ceea ce a fost deja scris, fie că primim de la Duhul Sfânt instantaneu inspiraţia necesară într-o anumită împrejurare, toţi suntem chemaţi să fim martori profetici ai lui Isus Hristos:

> „Dacă vorbeşte cineva, să vorbească cuvintele lui Dumnezeu. Dacă slujeşte cineva, să slujească după puterea pe care i-o dă Dumnezeu, pentru ca în toate lucrurile să fie slăvit Dumnezeu prin Isus Hristos, ale căruia sunt slava şi puterea în vecii vecilor! Amin.” (1 Petru 4:11)

36. Credeţi în vise?

Întrebare:

Am dat de o carte despre tălmăcirea viselor. M-a ameţit de tot. Nu ştiu ce să mai cred. Dumneavoastră credeţi în vise?

Răspuns:

Visăm ceea ce-am fost, visăm ceea ce-am vrea să fim, visăm ceea ce ne spune Dumnezeu.

Cineva m-a întrebat de ce la noi, la baptişti, nimeni nu vorbeşte despre vise. Am să încerc să o fac acum, după ce am cercetat puţin acest subiect şi mi-am făcut cât de cât o părere personală.

Vise, vise, vise...

> „Când a adus Domnul înapoi pe prinşii de război ai Sionului, parcă visam." — Psalmul 126:1

Visul este un fel de a doua viaţă. N-am putut, fără înfiorare, să străpung acele porţi de fildeş ce ne despart de lumea nevăzută. Primele momente ale somnului sunt o imagine a morţii; o amorţeală neguroasă ne cuprinde mintea şi nu putem stabili clipa în care eul, sub o altă formă, continuă opera existenţei...

Nu, nu-i vorba de visele pentru împlinirea cărora trudim de dimineaţa până seara, ci de acelea pe care le trăim în timpul odihnei, de seara până dimineaţa.

De unde vin aceste vise? Ce mesaj au ele? Ce putem să învăţăm din ele? Cât de mult trebuie să ne lăsăm influenţaţi de mesajul lor?

Cine ar putea spune că înţelege pe deplin cum funcţionează propria lui minte? Oare câte taine se ascund în spatele deciziei Creatorului cu privire la somn?

Unul dintre cei mai înţelepţi oameni din cea mai veche carte din protoistoria omenirii, Elihu din cartea biblică Iov, spune că noaptea este un fel de resetare a minţii umane, făcută periodic de Creatorul acestei maşinării:

> „Îţi voi răspunde că aici n-ai dreptate,
> căci Dumnezeu este mai mare decât omul.
> Vrei dar să te cerţi cu El
> pentru că nu dă socoteală fiecăruia de faptele Lui?
>
> Dumnezeu vorbeşte însă când într-un fel, când într-altul,
> dar omul nu ia seama.
> El vorbeşte prin vise, prin vedenii de noapte,
> când oamenii sunt cufundaţi într-un somn adânc,
> când dorm în patul lor.
>
> Atunci, El le dă înştiinţări
> şi le întipăreşte învăţăturile Lui,
> ca să abată pe om de la rău
> şi să-l ferească de mândrie,
> ca să-i păzească sufletul de groapă
> şi viaţa de loviturile sabiei.” — Iov 33:12-18

În această perlă de literatură versificată, Iov îl depăşeşte pe Shakespeare! Bardul englez spunea doar că „noaptea este un sfetnic bun”, dar Iov, un mai bun cunoscător al influenţei lumii spirituale asupra trăirilor noastre (cu tot subconştientul şi inconştientul lor), ne spune că nu mintea în sine, ci influenţele nocturne ale Creatorului produc frumosul creaţiilor artistice:

> „Unde este Dumnezeu, Făcătorul meu,
> care ne insuflă cântări de veselie noaptea,
> care ne învaţă mai mult decât pe dobitoacele pământului
> şi ne dă mai multă pricepere decât păsărilor cerului?”
> — Iov 35:10-11

Între Iov şi Shakespeare, oamenii au diferite păreri şi diferite atitudini în problema viselor. Unii le ignoră pur şi simplu, alţii le notează, le interpretează şi le trâmbiţează ca pe nişte comunicări supranaturale.

Tatăl meu, Vasile Brânzei, n-a crezut niciodată în valabilitatea viselor. Mama mea însă, Carolina Brânzei, l-a făcut să se clatine în această convingere nu cu argumente teologice, ci pentru că unele dintre visele ei au avut încăpățânarea... să se împlinească.

Ce spune despre această problemă Biblia, cartea pe care ne-a lăsat-o Dumnezeu ca să-L înțelegem pe El și ca să ne înțelegem pe noi înșine? Ei bine, Biblia ne spune că aceste vise pot avea cauze diferite: cauze biologice, cauze psihologice, cauze teologice.

Să le luăm pe rând... sau, mai bine, să încercăm mai întâi să vedem ce sunt visele.

Care este definiția unui vis?

Un vis este o serie de gânduri, imagini și emoții experimentate în timpul somnului.

În medicină, visul este definit ca o punte de legătură între senzațiile conștiente și memorie, un rezultat construit în jurul a ceea ce am experimentat, ce am văzut și ce am auzit în starea de veghe. Înțeles astfel, visul este un fel de ecou care apare în starea de somn al realității trăite în starea de veghe.

Medicina modernă a pus la punct laboratoare unde se studiază... somnul. Nu, personalul de acolo nu doarme cu coatele pe masă și nu-și primește salariul... ca prin somn, conform observației care spune că angajații de la Stat... stau. De dormit, dorm pacienții, care vin acolo să scape de sindromul insomniei și de alte tulburări de somn.

Aceste laboratoare de specialitate au dovedit că fiecare om visează una până la două ore în timpul somnului de noapte. Visele se formează în mintea noastră într-o anumită perioadă a somnului, cunoscută sub denumirea de „alfa" sau somnul foarte superficial.

La fiecare 90–110 minute, somnul nostru începe cu nivelul „alfa", după care trece într-un nivel mai profund, numit „theta", și se cufundă apoi la un nivel și mai adânc, numit „delta" (numărul acestor etape diferă de la o școală medicală la alta).

La sfârșitul acestui „ciclu al somnului" de 90–110 minute, fiecare om revine la nivelul de somn de tip „alfa", unde are o perioadă scurtă, de cinci minute, de vise.

Când următorul ciclu de 90–110 minute ajunge iar la nivelul „alfa", perioada de vise este de zece minute.

A treia oară când se ajunge la nivelul „alfa”, perioada de vise se măreşte la aproximativ cincisprezece minute şi aşa mai departe.

Dacă persoana respectivă doarme opt ore, ultima oră de somn este petrecută aproape în întregime în... lumea viselor.

Adunate la un loc, perioadele petrecute la nivelul „alfa” sunt deci de aproximativ două ore pentru o persoană care doarme în mod obişnuit un somn continuu de opt ore.

În faza „delta”, cea cu somn adânc şi fără vise, undele biomagnetice „mângâie” creierul cu o rată de o undă pe secundă, cam de 1.000 de ori pe noapte. Faza „delta” ocupă cam 20 la sută din durata somnului.

Specialiştii n-au descifrat încă mecanismul somnului şi nici care este natura şi influenţa acestor unde biomagnetice asupra sistemului nervos.

La nivelul de somn „alfa” se observă acea rapidă mişcare a globilor oculari (RMO), o intensificare a activităţii creierului, o accelerare a ritmului respiraţiei şi o relaxare aproape totală a muşchilor. Aşa cum o arată şi denumirea, ea este caracterizată printr-o inexplicabilă mişcare a ochilor sub pleoape. Este ca şi cum organismul ar urmări scenele unui film proiectat înăuntrul pleoapelor şi şi-ar mişca ochii ca să urmărească „acţiunea”.

Urmărind şi măsurând ce se întâmplă în această perioadă „alfa” a somnului, medicii au putut determina, în laboratoarele de somn, cât şi când visăm în timpul nopţii. Creierul are o capacitate neînţeleasă de a decupla sistemul locomotor de activitatea sa internă pe timpul viselor, „paralizând” vremelnic organismul. Altfel, în faza de vise am da din mâini şi din picioare ca un insomniac sau ca un robot telecomandat. Specialiştii au făcut această experienţă cu o pisică la care i-au suspendat „decuplatorul”, iar pisica a început să alerge bezmetică prin laborator. Paradoxal, din cauza acestei „decuplări” de scurtă durată a sistemului locomotor, perioada viselor este şi cea mai odihnitoare, deşi nouă ni se pare că în celelalte am dormit „ca un buştean”.

Una dintre cele mai surprinzătoare descoperiri ale lor este că, dacă îl trezesc pe pacient ori de câte ori el intră într-o perioadă de somn la nivelul „alfa”, împiedicând astfel trăirea viselor, după câteva nopţi persoana începe să dea semne de foarte accentuată oboseală nervoasă şi chiar depresie. Este foarte clar că visele fac parte dintr-un proces strict necesar al relaxării noastre, dintr-un mecanism de eliberare a unor tensiuni lăuntrice sufleteşti, care ne

ajută să ne păstrăm echilibrul sufletesc şi sănătatea mentală. Visele pot fi considerate paznicii stării noastre de bunăstare emoţională şi mentală.

După ce am văzut că visele fac parte din mecanismele pe care le-a aşezat Dumnezeu prin creaţie în structura fiinţei noastre, se cuvine să ne întrebăm: care este natura, motivaţia şi mesajul viselor noastre?

Biblia ne spune că există trei astfel de categorii: vise produse de stimuli biologici, vise produse de stimuli psihologici şi vise pe care nu le putem înţelege şi explica decât în termeni teologici.

1. Cauze biologice

Biblia ne spune că unele vise sunt rezultatul felului în care lucrează organele sistemelor noastre digestiv şi nervos:

> „După cum cel flămând visează că mănâncă și se trezește cu stomacul gol și, după cum cel însetat visează că bea și se trezește stors de puteri și cu setea nestâmpărată, tot așa va fi și cu mulțimea neamurilor care vor veni să lupte împotriva muntelui Sionului.” (Isaia 29:8)

Este firesc să visezi că stai la o masă îmbelşugată atunci când te-ai culcat flămând. La fel de firesc este să visezi că-ţi cad dinţii dacă suferi de paradontoză. Cei cu tulburări respiratorii visează că se sufocă, iar cei care dorm în frig se visează în faţa unor şemineuri dogoritoare. Astfel de manifestări sunt cât se poate de normale şi foarte uşor explicabile. Visele din categoria aceasta nu au în ele un mesaj, ci numai un fel de diagnostic, un fel de mărturie a dificultăţilor prin care trecem.

Ele pot fi şi o recapitulare a evenimentelor pe care le-am trăit. Subiectele viselor de amintire ne pot readuce pe ecranul minţii lucruri din cea mai fragedă pruncie. Este o dovadă că undeva, în adâncul fiinţei noastre, există o înregistrare a întregii noastre vieţi, cu evenimentele ei plăcute sau neplăcute, cu vorbele pe care le-am rostit şi chiar şi cu gândurile care ne-au trecut vreodată prin minte. Biblia ne anunţă că toate acestea vor fi examinate la marea judecată de la urmă:

> „Omul bun scoate lucruri bune din vistieria bună a inimii lui; dar omul rău scoate lucruri rele din vistieria rea a inimii lui. Vă spun că, în ziua judecății, oamenii vor da socoteală de

orice cuvânt nefolositor pe care-l vor fi rostit." (Matei 12:35-36; Iuda 1:15)

„De aceea să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi gândurile inimilor. Atunci, fiecare își va căpăta lauda de la Dumnezeu." (1 Corinteni 4:5)

O confirmare despre posibilitatea reamintirii tuturor lucrurilor pe care le-am experimentat este experiența celor care, în momente de mare șoc sau criză, „și-au văzut toată viața trecându-le pe dinaintea ochilor". O astfel de experiență nu este altceva decât un vis recapitulativ rulat la viteza maximă...

2. Cauze psihologice

Emerson, unul dintre marii poeți ai Americii, susține că „visele posedă o autenticitate intrinsecă și o mare doză de adevăr despre noi înșine... Ele plutesc deasupra realității, nefiind prin aceasta nereale, ci aparținând unui strat superior realității, din multe puncte de vedere, mai real decât realitatea însăși. Abilitățile noastre nocturne din vise depășesc cu mult capacitățile noastre din starea de trezie. Visele eliberează o abundență și o fluență pe care n-o avem în evoluția noastră din timpul zilei... Un om perspicace și înțelept va ști să acorde o atenție deosebită propriilor lui vise, pentru că ele îi pun la dispoziție o materie extraordinar de autentică despre propria personalitate, nu în detaliile ei, ci în aspectul ei calitativ."

Parafrazându-l, am putea spune: „Cine reușește să-și amintească visele și să le înțeleagă este un om care reușește să-și privească în oglindă sufletul..."

Fratele Richard Wurmbrand avea obiceiul să doarmă cu hârtie și creion pe măsuța de la capătul patului.

Tatăl meu, chiar și după câțiva ani buni de la moartea mamei mele, a continuat să o viseze aproape în fiecare noapte. Este una dintre cele mai frumoase povești de dragoste pe care le cunosc. Dânsul abia aștepta să meargă la culcare, iar dimineața îi părea rău că trebuie să se trezească.

Pe de altă parte, cam toți cei care am plecat foarte greu din România, mai ales cei care au trecut prin traumele fugii peste frontieră și ale pușcăriilor din Iugoslavia sau ale lagărelor de

refugiaţi, am visat ani de zile că eram iar în România şi nu mai puteam reveni în America. Veritabile coşmaruri!

Eu, de exemplu, am tot visat că mă întorsesem în ţară ca să-l ajut la o teză pe prietenul şi colegul meu de bancă. Mă trezeam de fiecare dată leoarcă de sudoare, în panica celui care făcuse cea mai mare prostie din viaţa lui şi acum nu mai putea să iasă din România. Fiecare trezire dintr-un astfel de vis îmi aducea dimineaţa aceeaşi bucurie imensă pe care o simţisem pentru prima dată când aterizasem la Detroit, în Michigan.

> „Căci, dacă visurile se nasc din mulțimea grijilor, prostia nebunului se cunoaște din mulțimea cuvintelor." (Eclesiastul 5:3)

> „Căci așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: «Nu vă lăsați amăgiți de prorocii voștri, care sunt în mijlocul vostru, nici de ghicitorii voștri; n-ascultați nici de visătorii voștri, ale căror visuri voi le pricinuiți!»" (Ieremia 29:8)

Cei familiarizaţi cu visele născute din cauze biologice şi psihologice ne îndeamnă să fim prudenţi şi să nu punem un preţ prea mare pe vise. Această părere a fost împărtăşită şi de înţeleptul Solomon:

> „Căci, dacă este deșertăciune în mulțimea visurilor, nu mai puțin este și în mulțimea vorbelor; de aceea, teme-te de Dumnezeu." (Eclesiastul 5:7)

Despre cauzele psihologice ale viselor n-au aflat doar oamenii de ştiinţă de azi. Biblia ne spune că aceeaşi convingere o aveau şi cei din familia patriarhului Iacov. Atunci când prâslea familiei le-a istorisit fraţilor şi părinţilor lui două dintre visele pe care le-a avut, Iosif s-a pomenit bănuit pe nedrept de porniri vanitoase, nesăbuite, născute în mintea unui copil prea răsfăţat:

> „Israel îl iubea pe Iosif mai mult decât pe toți ceilalți fii ai săi, pentru că îl născuse la bătrânețe; și i-a făcut o haină pestriță. Frații lui au văzut că tatăl lor îl iubea mai mult decât pe ei toți și au început să-l urască. Nu puteau să-i spună nicio vorbă prietenească.
>
> Iosif a visat un vis și l-a istorisit fraților săi, care l-au urât și mai mult. El le-a zis: «Ia ascultați ce vis am visat! Noi eram la legatul snopilor în mijlocul câmpului; și iată că

> snopul meu s-a ridicat și a stat în picioare; iar snopii voștri l-au înconjurat și s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui.»"

Fraţii lui i-au zis:

> „Doar n-ai să împărățești tu peste noi? Doar n-ai să ne cârmuiești tu pe noi?" Și l-au urât și mai mult din pricina visurilor lui și din pricina cuvintelor lui.
>
> Iosif a mai visat un alt vis și l-a istorisit fraților săi. El a zis: „Am mai visat un vis! Soarele, luna și unsprezece stele se aruncau cu fața la pământ înaintea mea."
>
> L-a istorisit tatălui său și fraților săi. Tatăl său l-a mustrat și i-a zis: „Ce înseamnă visul acesta pe care l-ai visat? Nu cumva vom veni, eu, mama ta și frații tăi, să ne aruncăm cu fața la pământ înaintea ta?"
>
> Frații săi au început să-l pizmuiască, dar tatăl său a ținut minte lucrurile acestea". (Geneza 37:3-11)

Este clar că fraţii lui Iosif au clasificat visele lui ca fiind din categoria celor cu cauze psihologice. Din acest motiv s-au grăbit să-l mustre, să-l dușmănească şi să-l poreclească în batjocură „Făuritorul de vise".

> „Iosif s-a dus după frații săi și i-a găsit la Dotan. Ei l-au zărit de departe și, până să se apropie de ei, s-au sfătuit să-l omoare.
>
> Ei au zis unul către altul: «Iată că vine făuritorul de visuri! Veniți acum să-l omorâm și să-l aruncăm într-una din aceste gropi; vom spune că l-a mâncat o fiară sălbatică și vom vedea ce se va alege de visurile lui.»" (Geneza 37:17-20)

Cei din familia lui Iosif n-aveau de unde să ştie că era vorba despre o cu totul altă explicaţie şi că Dumnezeu anunţa cu mult înainte destinul singular pe care-l va avea acest copil şi modul minunat în care îşi va salva el familia.

Visele lui Iosif nu izvorau din dorinţa lui de înălţare personală, ci dintr-o cu totul altă cauză...

3. Cauze teologice

Suntem o maşinărie făcută de Dumnezeu şi El o poate manevra până în cele mai mici amănunte. Creatorul poate comunica cu

sufletul uman în toate straturile lui: conştient, inconştient şi subconştient.

În Vechiul Testament, cel mai des întâlnit caracter al unui vis este acela de „mesaj din partea lui Dumnezeu”.

> „Ascultați bine ce vă spun! Când va fi printre voi un proroc, Eu, Domnul, Mă descopăr lui printr-un vis...” (Numeri 12:6)

În sensul acesta, „Dumnezeu a venit la Abimelec” şi i-a vorbit (Geneza 20:3), „a vorbit printr-un înger al Domnului” cu Iacov (Geneza 31:10-11), „a venit şi i-a vorbit lui Laban” (Geneza 31:24) şi I S-a arătat lui Solomon (1 Regi 3:5).

Dumnezeu vorbeşte cui vrea şi numai atunci când vrea El. Comunicarea prin vise nu a fost restrânsă la aria poporului lui Dumnezeu. Faraonul Egiptului a avut vise din partea lui Dumnezeu (Geneza 41). Doi slujitori ai lui au avut şi ei vise cauzate de Dumnezeu (Geneza 40). Iosif a primit înţelepciunea de a tălmăci aceste vise pentru cei care le primiseră.

Ghedeon a fost întărit de un vis pe care l-a avut unul dintre duşmanii poporului lui Dumnezeu (Judecători 7:13-15). Solomon a avut un dialog profitabil cu Dumnezeu în vis (1 Regi 3:5-15). În Babilon, ca odinioară Iosif în Egipt, Daniel a primit de la Dumnezeu darul de a tălmăci visurile (Daniel 1:17).

A fost nevoie de un om ca acesta pentru că Dumnezeu a avut de gând să-i dea nişte vise formidabile lui Nebucadneţar, stăpânul lumii de atunci (Daniel 2, 4).

Vise şi vedenii au primit toţi profeţii ale căror cărţi le putem citi în secţiunea profetică a Vechiului Testament.

Nu tot ce este supranatural este însă şi... dumnezeiesc. Şi Diavolul este supranatural, de aceea anumite vise pot fi şi de natură demonică. Patriarhul Iov a avut astfel de experienţe:

> „Când zic: «Patul mă va ușura, culcușul îmi va alina durerile», atunci mă înspăimânți prin visuri, mă îngrozești prin vedenii.” (Iov 7:13-14)

Majoritatea oamenilor au trăit coşmaruri. Unele au fost de-a dreptul înspăimântătoare.

Tatăl meu mi-a povestit că s-a luptat o noapte întreagă cu Satan şi cu demoni care căutau să-l ţină legat de pat şi să-l omoare. A

scăpat doar după o luptă teribilă şi numai după ce a rostit cu toată credinţa Numele biruitor al Domnului Isus Hristos.

Ceva asemănător este descris în cartea lui Iov:

> „Un cuvânt s-a furişat până la mine şi urechea mea i-a prins sunetele uşoare. În clipa când vedeniile de noapte frământă gândul, când oamenii sunt cufundaţi într-un somn adânc, m-a apucat groaza şi spaima şi toate oasele mi-au tremurat. Un duh a trecut pe lângă mine... Tot părul mi s-a zbârlit..." (Iov 4:12-15)

Cartea patriarhului Iov conţine un alt pasaj major despre sursa şi semnificaţia viselor cu cauze teologice.

Elihu, acest purtător de cuvânt al Duhului Sfânt, ne explică o lucrare tainică de „reprogramare" mentală a conştiinţei, pe care o face în mod tainic Dumnezeu prin visele din timpul nopţii. Asemenea unui specialist în computere, Dumnezeu „reformează" straturile adânci ale gândirii şi ale conştiinţei noastre:

> „El vorbește prin visuri, prin vedenii de noapte, când oamenii sunt cufundați într-un somn adânc, când dorm în patul lor. Atunci, El le dă înștiințări și le întipărește învățăturile Lui, ca să abată pe om de la rău și să-l ferească de mândrie, ca să-i păzească sufletul de groapă și viața de loviturile sabiei." (Iov 33:15-18)

Oamenii au observat că „noaptea este un sfetnic bun". Ce nu ştiu ei, spune Elihu, este că observaţia aceasta este adevărată pentru că, în timpul nopţii, pe durata somnului, Dumnezeu „întipăreşte învăţăturile Lui" în conştiinţa lor, „ca să abată pe om de la rău şi să-l ferească de mândrie, ca să-i păzească sufletul de groapă şi viaţa de loviturile sabiei".

În Noul Testament, apostolul Pavel confirmă importanţa lucrării conştiinţei în luarea deciziilor de viaţă:

> „Pentru că nu cei ce aud Legea sunt neprihăniți înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împlinesc Legea aceasta vor fi socotiți neprihăniți. Când Neamurile, măcar că n-au Lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-au o Lege, își sunt singuri lege; și ei dovedesc că lucrarea Legii este scrisă în inimile lor; fiindcă despre lucrarea aceasta mărturisește cugetul lor și gândurile lor, care sau se învinovățesc, sau se dezvinovățesc între ele.

> Și faptul acesta se va vedea în ziua când, după Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor." (Romani 2:13-16)

Visele nu sunt o deci cale garantată pentru aflarea voii lui Dumnezeu. Nu-L putem forţa pe Dumnezeu să ne vorbească prin vise. Aceasta a fost experienţa împăratului Saul:

> „Saul a întrebat pe Domnul și Domnul nu i-a răspuns nici prin vise, nici prin Urim, nici prin proroci." (1 Samuel 28:6)

Având în vedere abundenţa de vise înregistrate în Vechiul Testament, trebuie să luăm în considerare şi avertizarea dată de Dumnezeu împotriva „falsificatorilor de vise". Pericolul a fost mare, tentaţia irezistibilă pentru mulţi, iar pedeapsa hotărâtă de Dumnezeu pentru astfel de cazuri a fost categorică:

> „Dacă se va ridica în mijlocul tău un proroc sau un visător de vise care-ți va vesti un semn sau o minune... zicând: «Haidem după alți dumnezei», dumnezei pe care tu nu-i cunoști, «și să le slujim lor»... să n-asculți cuvintele acelui proroc sau visător de vise, căci Domnul, Dumnezeul vostru, vă pune la încercare ca să știe dacă iubiți pe Domnul, Dumnezeul vostru, din toată inima voastră și din tot sufletul vostru...
>
> Prorocul sau visătorul acela de vise să fie pedepsit cu moartea, căci a vorbit de răzvrătire împotriva Domnului, Dumnezeului vostru, care v-a scos din țara Egiptului și v-a izbăvit din casa robiei și a voit să te abată de la calea în care ți-a poruncit Domnul, Dumnezeul tău, să umbli. Să scoți astfel răul din mijlocul tău." (Deuteronomul 13:1-5)

Pentru că pericolul era mortal, şi pedeapsa aplicată trebuia să fie cu moartea.

În mai toate vremurile de decadenţă spirituală şi morală au existat astfel de oameni care au stârnit mânia lui Dumnezeu prin falsitatea lucrării lor:

> „Am auzit ce spun profeții care profețesc minciuni în Numele Meu, zicând: «Am avut un vis! Am visat un vis!»...
>
> Prorocul care a avut un vis să istorisească visul acesta și cine a auzit Cuvântul Meu să spună întocmai Cuvântul Meu! «Pentru ce să amesteci paiele cu grâul?» zice Domnul...
>
> «Iată», zice Domnul, «am necaz pe cei ce profețesc vise neadevărate, care le istorisesc și rătăcesc pe poporul Meu

> cu minciunile şi cu îndrăzneala lor; nu i-am trimis Eu, nu Eu le-am dat poruncă şi nu sunt de niciun folos poporului acestuia», zice Domnul." (Ieremia 23:25, 28, 32)

> „Căci terafimii vorbesc nimicuri, ghicitorii prorocesc minciuni, visurile mint şi mângâie cu deşertăciuni. De aceea, ei rătăcesc ca o turmă, sunt nenorociți, pentru că n-au păstor." (Zaharia 10:2)

În Noul Testament, din categoria viselor cu caracter sau origine teologică putem aminti visele de înştiinţare pe care le-a avut Iosif, logodnicul Mariei, cu privire la Pruncul Isus (Matei 1:20-21; 2:13; 2:19; 2:22).

Un vis de avertizare l-a avut nevasta lui Pilat în timpul procesului Domnului Isus (Matei 27:19).

În ziua de Rusalii, fenomenele supranaturale petrecute au fost clasificate în seric celor anunţate de profetul Ioel:

> „Oamenii aceştia nu sunt beţi, cum vă închipuiți voi, căci nu este decât al treilea ceas din zi. Ci aceasta este ce a fost spus prin prorocul Ioel:
>
> «În zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna din Duhul Meu peste orice făptură; feciorii voştri şi fetele voastre vor proroci, tinerii voştri vor avea vedenii şi bătrânii voştri vor visa visuri!
>
> Da, chiar şi peste robii Mei şi peste roabele Mele voi turna, în zilele acelea, din Duhul Meu şi vor proroci.
>
> Voi face să se arate semne sus în cer şi minuni jos pe pământ: sânge, foc şi un vârtej de fum; soarele se va preface în întuneric şi luna în sânge, înainte ca să vină ziua Domnului, ziua aceea mare şi strălucită.
>
> Atunci oricine va chema Numele Domnului va fi mântuit.»" (Fapte 2:15-21)

Din păcate, evreii nu s-au pocăit de răul pe care-l făcuseră prin răstignirea lui Isus, iar „vremurile de înviorare" promise n-au putut veni, ci îşi aşteaptă încă o împlinire viitoare (Fapte 3:12-26).

Evanghelistul Filip a primit printr-un înger înştiinţarea de a merge spre întâlnirea cu famenul etiopian (Fapte 8:26).

Anania s-a lăsat cu greu convins de un asemenea vis-vedenie care-l trimitea să-i vorbească prigonitorului Saul din Tars despre

planurile pe care le avea Dumnezeu cu el în vestirea Evangheliei (Fapte 9:10-16).

Sutaşul Corneliu a primit într-un vis-vedenie porunca de a-l chema pe Petru ca să primească mântuirea şi botezul prin Evanghelia Domnului Isus (Fapte 10:3-6).

Tot printr-un vis-vedenie a trebuit să fie pregătit şi Petru pentru această nemaiauzită lucrare printre cei netăiaţi împrejur (Fapte 10:9-20).

Un vis de descoperire profetică l-a avut şi prorocul Agab, care a vestit:

> „Că va fi o foamete mare în toată lumea. Şi a şi fost, în adevăr, în zilele împăratului Claudiu." (Fapte 11:27-28)

Apostolul Pavel a avut parte de nişte vise-vedenii care l-au direcţionat în lucrarea lui misionară spre teritoriile neevanghelizate ale Europei:

> „Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om din Macedonia sta în picioare şi i-a făcut următoarea rugăminte: «Treci în Macedonia şi ajută-ne!»" (Fapte 16:9)

Când greutăţile din Corint îl făceau pe Pavel să se gândească să plece de acolo, Dumnezeu l-a convins să rămână tot printr-un astfel de vis-vedenie:

> „Noaptea, Domnul i-a zis lui Pavel într-o vedenie: «Nu te teme; ci vorbeşte şi nu tăcea, căci Eu sunt cu tine; şi nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău; vorbeşte, fiindcă am mult norod în această cetate.»" (Fapte 18:9-10)

De fapt, foarte multe pasaje biblice dovedesc că termenul de vis şi acela de vedenie erau echivalente în gândirea poporului lui Dumnezeu. Această asociere de termeni este întâlnită şi în Fapte 23:11, unde, după ce fusese prins de iudei şi dat pe mâinile dregătorilor romani, Pavel este înştiinţat de Dumnezeu că misiunea lui printre evrei se apropie de sfârşit şi că va trebui să plece din Israel ca să mărturisească despre Domnul Isus la Roma:

> „În noaptea următoare, Domnul S-a arătat lui Pavel şi i-a zis: «Îndrăzneşte, Pavele; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot aşa trebuie să mărturiseşti şi în Roma.»" (Fapte 23:11)

O carte întreagă a Noului Testament, Apocalipsa, a fost scrisă ca o înregistrare a unor imagini mentale primite de apostolul Ioan când era exilat pe insula Patmos pentru credinţa creştină.

Ce concluzii am putea deci trage din toate cele de mai sus?

1. Incontestabil, visele sunt o realitate din viaţa copiilor lui Dumnezeu, atât în Vechiul Testament, cât şi în Noul Testament.

2. Ca fenomene necontrolate raţional, visele pot avea cel puţin trei cauze diferite: biologice, psihologice şi teologice.

3. Biblia conţine şi relatări pozitive despre vise, dar şi avertizări foarte categorice împotriva lor, informându-ne despre posibilitatea pervertirii mesajului lor prin contaminarea cu factorii decadenţei umane şi chiar cu factori de înşelare demonică.

4. Ca metodă de revelare şi de cunoaştere a voii lui Dumnezeu, visele sunt inferioare Scripturii şi trebuie subordonate ei. Dacă ar fi fost altfel, Dumnezeu nu S-ar mai fi ostenit să ne dea Biblia şi să Se îngrijească de traducerea ei în atâtea limbi de pe faţa pământului. Calea călăuzirii prin visuri ar fi fost mult mai uşoară şi mai la îndemâna fiecărui om. Ar fi fost însă şi mult mai... periculoasă.

Aşa cum am arătat deja, visele noastre pot avea cauze multiple. După cum nu tot ce zboară se mănâncă, nici tot ce visăm nu „vine de la Domnul".

Varietatea provenienţelor viselor subliniază şi mai mult că ele nu sunt o cale incontestabilă de cunoaştere a voii lui Dumnezeu. Majoritatea viselor sunt trăiri la nivelul psihicului, reacţii la solicitările vieţii şi limpeziri ale proceselor noastre mentale tulburate de confuziile de peste zi. Visele sunt afectate de factori subiectivi şi pot produce multă confuzie. Dumnezeu a găsit cu cale să ne lase la dispoziţie mărturia obiectivă a Cuvântului revelat şi scris pe paginile Scripturii.

5. În vechime, Dumnezeu le-a poruncit celor din Israel să arate prudenţă şi discernământ în ceea ce priveşte sursa şi interpretările viselor. Aşa cum am văzut deja, ele pot fi reflexii ale propriei personalităţi, efecte ale tulburărilor de metabolism sau chiar pot avea origini demonice (Ieremia 23:28). Dumnezeu le-a spus evreilor să-şi verifice întotdeauna visele cu standardul absolut al poruncilor lui Dumnezeu (Deuteronomul 13:1-5).

6. Vise cu conţinut „teologic” ar însemna astăzi o continuare a „revelaţiei” Scripturilor şi ar nega învăţătura despre canonul complet al Bibliei, aşa cum o cunoaştem noi astăzi. Conţinutul unor astfel de vise ar trebui colecţionat ca o „completare” la conţinutul Noului Testament.

Aşa ceva ar fi sinonim cu valoarea „tradiţiei”, privită de Biserica Ortodoxă ca o completare şi chiar corectare a revelaţiei scrise.

Aşa ceva ar valida activitatea şi învăţătura lui Mahomed, profetul lui Allah, care susţine că a primit conţinutul Coranului prin nişte vise avute într-un răstimp de 23 de ani.

Islamul nu contestă valoarea Vechiului şi Noului Testament, dar le trece prin validarea sau infirmarea adusă de conţinutul ultimei revelaţii dăruite de Dumnezeu prin „visele lui Mahomed”.

Se înţelege de la sine că nu putem să fim de acord cu plasarea viselor cu caracter teologic pe acelaşi plan valoric cu revelaţia scrisă în canonul Bibliei.

7. Revelaţia Scripturilor este definitivă şi deplină. Visele au fost un instrument de călăuzire mai ales pentru vremea când oamenii nu aveau la îndemână Cuvântul scris, aşa cum îl avem noi astăzi.

Deşi credem în probabilitatea împlinirii viitoare a profeţiei lui Ioel ca semn al vremii sfârşitului, norma generală pentru Biserica creştină de azi, nu pentru poporul Israel, este mesajul Scripturilor:

> „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună.” (2 Timotei 3:16-17)

8. Este înţelept să nu luăm niciodată hotărâri majore bazate doar pe conţinutul unui vis pe care l-am avut noaptea. Un astfel de vis trebuie verificat dacă se armonizează cu întreaga revelaţie scrisă a Scripturilor, cu sfatul unor oameni spirituali pe care îi respectăm şi, mai ales, cu părerea părinţilor sau a celorlalţi copii ai lui Dumnezeu cu care El ne-a aşezat să trăim şi să călătorim împreună prin viaţă.

Verificaţi întotdeauna dacă aveţi „pacea care întrece orice pricepere” în hotărârile luate şi nu vă lăsaţi purtaţi încoace şi încolo de impulsuri violente şi porniri necontrolate.

Prin anul 1980, cineva lansase zvonul că se va scufunda California. Ziarele şi emisiunile de televiziune publicau tot felul de reportaje despre o anumită aliniere a planetelor, iar tot felul

de „specialişti" profeţeau catastrofe înspăimântătoare. În psihoza generală, într-o biserică română din Los Angeles, o femeie care se pretindea profetesă s-a ridicat în cadrul unei adunări creştine şi a spus ceva de genul:

„Poporul Meu, vreau să te scap pentru că te iubesc. Nu vreau să te pedepsesc atunci când voi pedepsi păcatul oamenilor din aceste locuri. Fă-ţi bagajele şi pleacă spre Portland, Oregon."

Aproape întreaga biserică a ascultat acest anunţ profetic şi s-a mutat la Portland.

Nu s-a întâmplat nimic.

Planetele şi-au văzut de mersul lor, iar California a rămas un ţinut unic şi binecuvântat acolo unde o ştie toată lumea. Ironia mare este că şi femeia care a făcut atunci profeţia... a rămas şi ea tot în Los Angeles.

Apostolul Ioan le scrie celor din vremea lui:

> „Fraţilor, să nu daţi crezare oricărui duh, ci să cercetaţi dacă..., căci în lume au ieşit... mincinoşi."

Parafrazând mesajul lui Ioan, încheiem acest mic studiu spunând şi noi:

„Fraţilor, visele sunt o parte din existenţa şi din trăirile noastre; numai... nu daţi crezare oricărui vis, ci cercetaţi totul şi opriţi doar ce este bun."

37. Cum se împacă un Dumnezeu bun cu răul ?

Întrebare

M-am născut într-o familie de creştini evanghelici şi, la vârsta de 13 ani, L-am primit pe Isus în inima mea. După o perioadă de suişuri şi coborâşuri, am lăsat deoparte viaţa evlavioasă de creştin. În momentul de faţă sunt agnostic, neconvins de existenţa lui Dumnezeu, din următorul motiv:

Dumnezeu, care este 100% sfânt şi perfect, a creat îngerii, apoi Universul, viaţa şi omul. Mi se pare imposibil ca din ceva perfect să iasă ceva imperfect. Cum este posibil ca răul să existe dacă Dumnezeu a făcut totul perfect?

Următorul citat din Epicur explică foarte bine ceea ce vreau să spun:

„Ori Dumnezeu vrea să elimine răul şi nu poate,
sau poate, dar nu vrea,
sau nu poate şi nu vrea.
Dacă vrea, dar nu poate, este neputincios.
Dacă poate, dar nu vrea, este răuvoitor.
Dacă Dumnezeu poate şi vrea să elimine răul,
cum se face că există rău?
Iar dacă poate şi nu vrea,
de ce L-am mai numi «Dumnezeu»?”

Vă mulţumesc anticipat pentru lămurirea dumneavoastră.

Răspuns

Problema ta este una dintre cele mai vechi şi mai serioase întrebări puse credinţei în Dumnezeu. Nu trebuie nici minimalizată, nici ocolită. Existenţa răului, a suferinţei şi a morţii este o realitate pe care fiecare dintre noi trebuie să o confrunte.

Dar dilema lui Epicur porneşte de la o presupunere care trebuie examinată cu atenţie: dacă Dumnezeu poate şi vrea să elimine răul, atunci trebuie să-l elimine imediat.

Biblia nu spune însă că Dumnezeu nu va elimina răul. Dimpotrivă, spune categoric că îl va elimina.

Întrebarea adevărată nu este, deci:

„De ce nu elimină Dumnezeu răul?"

ci:

„De ce nu-l elimină Dumnezeu acum?"

Şi, mai ales:

„Ce urmăreşte Dumnezeu în perioada în care îngăduie temporar existenţa răului?"

Aici începe răspunsul biblic.

1. Dumnezeu n-a creat răul ca rău

Dumnezeu a creat fiinţe personale, înzestrate cu voinţă şi cu posibilitatea reală de a I se supune sau de a I se împotrivi. Răul nu este un „lucru" creat de Dumnezeu, asemenea materiei, luminii sau apei. Răul apare prin răzvrătirea creaturii împotriva Creatorului, prin abaterea voinţei create de la voia lui Dumnezeu.

Biblia ne sugerează că această revoltă a început în lumea angelică, prin Lucifer, şi a pătruns apoi în lumea oamenilor prin căderea lui Adam şi a Evei.

Dumnezeu a creat totul bun. Creatura a avut însă posibilitatea să se desprindă de binele lui Dumnezeu.

Şi a făcut-o.

Aici trebuie făcută o distincţie esenţială: a crea o fiinţă capabilă să aleagă răul nu este acelaşi lucru cu a crea răul.

Dacă Dumnezeu ar fi creat fiinţe incapabile să facă altceva decât ceea ce le-a programat El, am fi avut automate perfecte, nu persoane morale.

Dragostea, ascultarea şi credincioşia au valoare tocmai pentru că există posibilitatea refuzului lor.

2. Dumnezeu putea împiedica apariţia răului?

Bineînţeles!

Dumnezeu putea să-l împiedice pe Satan să se apropie de Adam şi Eva. Putea să nu aşeze pomul cunoştinţei binelui şi răului în grădină. Putea să creeze o lume în care alegerea împotriva Lui să fie imposibilă. Dar atunci nu ar mai fi existat examenul credinţei şi al ascultării.

Prima mare întrebare pusă omului n-a fost dacă Dumnezeu există, ci dacă Dumnezeu poate fi crezut.

Şarpele a atacat tocmai acest lucru:

„Oare a zis Dumnezeu...?"

Adam şi Eva au avut de ales între Cuvântul lui Dumnezeu şi cuvântul şarpelui. Au ales să creadă minciuna.

Prin această alegere, lumea oamenilor a intrat sub puterea păcatului, iar consecinţele au fost exact cele despre care Dumnezeu îi avertizase: înstrăinare, suferinţă şi moarte.

3. Atunci de ce îngăduie Dumnezeu răul?

Aici ajungem la problema cea mai dificilă.

Dacă Dumnezeu este atotputernic, de ce nu-l distruge pur şi simplu pe Satan, de ce nu-i nimiceşte pe cei răi şi de ce nu pune capăt imediat suferinţei?

Pentru că Dumnezeu nu urmăreşte doar eliminarea răului, ci şi demonstrarea adevărului despre rău.

Există în Biblie imaginea unui conflict care depăşeşte lumea oamenilor. Apostolul Pavel vorbeşte despre un plan al lui Dumnezeu prin care chiar „domniile şi stăpânirile din locurile cereşti" ajung să cunoască, prin Biserică, „înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu":

> „...pentru ca domniile şi stăpânirile din locurile cereşti să cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu, după planul veşnic, pe care l-a făcut în Hristos Isus, Domnul nostru" (Efeseni 3:10-11).

Istoria omenirii se desfăşoară, deci, într-un conflict mai mare decât noi. În lumea noastră vedem, la scară umană, ce produce despărţirea creaturii de Creator.

Lucifer a contestat suveranitatea lui Dumnezeu. Lumea căzută ne arată rezultatul alternativei lui.

Şi ce vedem?

Vedem războaie, ură, minciună, exploatare, nedreptate, violenţă, egoism, boală şi moarte. Ascultarea de Lucifer nu i-a adus omului nici libertatea promisă, nici împlinirea, nici fericirea. Trăim într-o lume bolnavă. Apostolul Ioan spune că „toată lumea zace în cel rău" (1 Ioan 5:19).

Starea lumii nu dovedeşte că Dumnezeu este rău. Dovedeşte cât de rea este despărţirea de Dumnezeu.

4. Dar Dumnezeu nu priveşte indiferent suferinţa lumii

Aici creştinismul spune ceva extraordinar. Dumnezeu n-a rămas spectator la suferinţa pe care păcatul a adus-o în lume. A intrat El Însuşi în ea. Aceasta este Crucea.

Dacă vrem să ştim ce crede Dumnezeu despre rău şi suferinţă, trebuie să privim la Hristos.

Dumnezeu nu ne-a trimis doar o explicaţie filozofică. L-a trimis pe Fiul Său. Hristos a cunoscut foamea, oboseala, respingerea, nedreptatea, trădarea, tortura şi moartea.

Dumnezeu nu ne răspunde la problema suferinţei de la o distanţă confortabilă. În Hristos, El intră în mijlocul ei. Mai mult, Crucea ne arată simultan două lucruri: cât de grav este păcatul şi cât de mare este dragostea lui Dumnezeu.

La Cruce, Dumnezeu nu declară răul neimportant. Îl judecă. Dar, în acelaşi timp, oferă celui vinovat posibilitatea iertării.

5. De ce nu ne explică Dumnezeu acum toate lucrurile?

Pentru că nu cunoaştem tot ceea ce cunoaşte Dumnezeu.

Aici trebuie să recunoaştem limitele noastre. Cu ce analizăm noi dreptatea lui Dumnezeu? Cu propria noastră raţiune. Dar cine ne-a dat această raţiune? Tot Dumnezeu. Şi după ce model a fost creat omul? După „chipul şi asemănarea lui Dumnezeu".

Tocmai de aceea protestăm împotriva răului. Există în noi convingerea că anumite lucruri nu ar trebui să fie aşa. Dar de unde vine această măsură morală?

Dacă Universul este doar produsul materiei, al hazardului şi al selecţiei naturale, putem spune că anumite lucruri ne displac, dar devine mult mai greu să explicăm de ce ele sunt, în sens absolut,

rele. Faptul că ne revoltăm împotriva răului presupune existenţa unui bine după care îl măsurăm.

Problema răului, care pare la început un argument împotriva lui Dumnezeu, ne obligă astfel să ne întrebăm de unde avem însăşi noţiunea de bine şi rău.

Biblia nu pretinde că Dumnezeu ne-a explicat toate detaliile planului Său:

> „Lucrurile ascunse sunt ale Domnului Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre..." (Deuteronom 29:29).

Deocamdată „cunoaştem în parte". Există lucruri pe care Dumnezeu ni le cere să le credem înainte de a le putea înţelege în întregime. Nu este o invitaţie la iraţionalitate, ci la smerenia de a recunoaşte că mintea unei creaturi finite nu poate cuprinde toate raţiunile unui Dumnezeu infinit.

Un copil poate să nu înţeleagă de ce medicul îi provoacă durere într-o intervenţie necesară. Faptul că nu înţelege scopul durerii nu înseamnă că scopul nu există. Cu atât mai mult trebuie să admitem această posibilitate în raportul dintre om şi Dumnezeu.

6. Dilema lui Epicur nu ia în calcul finalul istoriei

Aici se află una dintre slăbiciunile fundamentale ale dilemei citate. Epicur întreabă, în esenţă:

„Dacă Dumnezeu vrea să elimine răul şi poate să-l elimine, de ce există răul?"

Răspunsul Bibliei este:

Pentru că istoria nu s-a terminat încă. Dumnezeul Bibliei elimină răul din Univers. Citiţi Apocalipsa!

Există judecată.

Există pedepsirea răului.

Există înlăturarea lui Satan.

Există înviere.

Există ceruri noi şi un pământ nou.

Există o lume în care:

> „ ... moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici ţipăt, nici durere" (Apocalipsa 21:4).

Dumnezeu nu elimină însă răul printr-un singur act instantaneu, ci printr-un proces în care Își împlinește simultan mai multe scopuri: Își descoperă caracterul, demască natura păcatului, mântuiește oameni, formează o familie de răscumpărați și Își demonstrează dreptatea înaintea întregii creații.

A spune că Dumnezeu nu va elimina răul pentru că nu l-a eliminat încă este ca și cum ai intra într-o sală de operație la jumătatea intervenției și ai declara că medicul a eșuat pentru că pacientul încă nu este vindecat.

Trebuie să așteptăm finalul.

7. Conflictul cosmic are un final

Biblia ne lasă să vedem dincolo de istoria imediată a oamenilor.

Când cei șaptezeci de ucenici s-au întors bucuroși și I-au spus lui Isus: „Doamne, chiar și dracii ne sunt supuși în Numele Tău", El le-a răspuns: „Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer" (Luca 10:17-18).

Biruințele aparent mici ale ucenicilor făceau parte dintr-o biruință cosmică mult mai mare.

La celălalt capăt al istoriei, apostolul Pavel descrie momentul în care orice revoltă va fi înfrântă și ordinea lui Dumnezeu va fi restabilită deplin:

> „Și când toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci chiar și Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți" (1 Corinteni 15:28).

Acesta este finalul spre care merge istoria.

Răul nu este etern.

Satan nu este egalul lui Dumnezeu. Conflictul nu se va termina printr-un compromis între bine și rău. Dumnezeu va birui.

Va judeca răul, îl va îndepărta și va face „ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea".

8. Și atunci, ce fac cu îndoielile mele?

Nu cred că trebuie să încetezi să pui întrebări.

Dimpotrivă: caută răspunsurile!

Dar caută-le până la capăt.

Nu te opri la Epicur.

Citește și răspunsul Bibliei.

Nu judeca întreaga istorie după capitolul în care ne aflăm acum, înainte de a citi finalul. Şi mai ales, nu transforma ceea ce nu înţelegi încă într-o dovadă că Dumnezeu nu poate avea un răspuns.

Există o diferenţă enormă între:

„Eu nu cunosc explicaţia"

şi

„Nu există nicio explicaţie".

Prima afirmaţie este smerită şi raţională.

A doua pretinde o cunoaştere pe care niciun om n-o posedă.

Credinţa biblică nu înseamnă să-ţi abandonezi raţiunea. Înseamnă să recunoşti şi limitele raţiunii tale.

Adam şi Eva au căzut tocmai în acest punct. Şarpele le-a sugerat că nu-L pot crede pe Dumnezeu decât dacă judecata lor proprie aprobă mai întâi ceea ce spune El: „Oare a zis Dumnezeu...?"

Aceeaşi întrebare răsună şi astăzi.

De aceea, credinţa rămâne fundamentală:

> „Și fără credință este cu neputință să-I fim plăcuți Lui! Căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că răsplătește pe cei ce-L caută" (Evrei 11:6).

Nu-ţi cer să crezi fără să gândeşti.

Îţi spun însă să nu încetezi să cauţi numai pentru că, într-un anumit moment al vieţii tale, nu poţi împăca toate piesele tabloului.

Continuă să întrebi.

Continuă să citeşti.

Continuă să cauţi.

Dar fă-I şi lui Dumnezeu dreptatea de a-L lăsa să vorbească în propria Lui apărare prin Cuvântul Său.

Istoria lumii este o carte al cărei ultim capitol Dumnezeu ni l-a descoperit deja.

Răul nu va birui.

Moartea nu va avea ultimul cuvânt.

Satan nu va avea ultimul cuvânt.

Hristos va avea ultimul cuvânt.

Iar atunci când vom vedea întregul tablou şi vom cunoaşte ceea ce acum cunoaştem doar în parte, vom înţelege că Dumnezeu n-a fost nici neputincios în faţa răului, nici indiferent faţă de el.

A fost răbdător.

A fost drept.
A fost suveran.
Şi, mai presus de toate, a fost bun.

38. Cât de mult țineți cu Israelul?

Întrebare:

Dumneavoastră, care sunteţi cam pe jumătate evreu, aprobaţi tot ce fac evreii astăzi, în Israel şi în lume?

Răspuns:

Este adevărat că sunt pe jumătate evreu, dar tot cam pe jumătate sunt şi... moldovean. Mai important este însă că sunt în întregime creştin, aşa că vă voi răspunde de pe această poziţie.

Un creştin trebuie să-şi însuşească punctul lui Dumnezeu de vedere în toate lucrurile. Trebuie să citim ce a spus Dumnezeu şi să-I dăm întotdeauna dreptate. Lui şi numai Lui. Nu evreilor şi nici antisioniştilor.

Sunt antisemiţi pentru care Israelul nu poate face niciodată ceva bun. Ei socotesc „soluţia finală" propusă de Hitler drept singura soluţie posibilă. Pentru binele popoarelor, zic ei, Israelul, ca şi Mesia profeţiilor lor, trebuie să moară.

Sunt şi cei din mişcarea „pro-Israel", pentru care Israelul nu poate face niciodată ceva rău. Ei sunt poporul ales şi, prin urmare, trebuie să-i binecuvântăm neîncetat, indiferent de ceea ce fac.

Care este punctul de vedere al lui Dumnezeu despre Israel?

Cine vrea să-l afle nu are decât să citească Vechiul Testament. Este evident că Dumnezeu a avut probleme majore cu „poporul ales", că i-a certat adesea şi i-a pedepsit crunt.

Trecând în Noul Testament, este iarăşi clar. Este suficient să citim despre relaţia dintre Dumnezeul întrupat, venit „la ai Săi", şi poporul care se lăuda că-I poartă Numele şi planul în lume.

Priviţi la zbuciumul din inima evreului Pavel, devenit apostolul Neamurilor, şi la împotrivirea evreilor încăpăţânaţi, din pricina cărora apostolii au fost nevoiţi uneori să-şi scuture praful de pe picioare.

Recitiţi pledoaria finală făcută de Duhul Sfânt în scrisoarea adresată direct şi personal celor din poporul ales: Epistola către Evrei.

Retrageţi-vă apoi câţiva paşi, ca să priviţi panoramic şi pilduitor plânsul amar al Mesiei pentru Ierusalim.

Puteţi face altfel decât El?

Problema Israelului este o piatră de temelie pentru cei care cred în predestinare. Ea apare încă din primele pagini ale Bibliei şi rămâne apoi o prezenţă constantă, care străbate totul.

Dacă ar fi fost „după fapte", şi nu după o decizie divină neschimbătoare, n-ar fi trebuit să fie nimiciţi Adam şi Eva?

Ar mai fi putut omenirea să o ia de la capăt după potop, dacă n-ar fi fost încăpăţânarea cu care Dumnezeu a vrut să-Şi continue planul?

N-ar fi trebuit, „după" liberul arbitru al oamenilor, să Se coboare şi să-i nimicească pe toţi la Turnul Babel, în loc să Se limiteze doar la a le încurca limbile?

Dacă ar fi fost după fapte, ar mai fi lucrat El apoi prin păcătoşii Avraam, Isaac şi Iacov?

Aduceţi-vă aminte că Moise, care ştia multe din descoperirile primite în zilele petrecute cu Dumnezeu pe Sinai, a ştiut să pledeze pentru Israel NU în virtutea meritelor lor, ci în virtutea onoarei cu care Dumnezeu Îşi duce planurile predestinate la îndeplinire:

> „M-am aruncat cu faţa la pământ înaintea Domnului: patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi m-am aruncat cu faţa la pământ, pentru că Domnul spusese că vrea să vă nimicească.
>
> M-am rugat Domnului și am zis: «Stăpâne Doamne, nu nimici pe poporul Tău, moștenirea Ta, pe care ai

> răscumpărat-o în mărimea Ta, pe care ai scos-o din Egipt prin mâna Ta cea puternică.
>
> Adu-Ţi aminte de robii Tăi: Avraam, Isaac şi Iacov. Nu căuta la îndărătnicia acestui popor, la răutatea lui şi la păcatul lui, ca nu cumva ţara din care ne-ai scos să zică: 'Pentru că Domnul n-avea putere să-i ducă în ţara pe care le-o făgăduise şi pentru că-i ura, de aceea i-a scos ca să-i omoare în pustie.'
>
> Totuşi, ei sunt poporul Tău şi moştenirea Ta, pe care ai scos-o din Egipt cu mâna Ta cea puternică şi cu braţul Tău cel întins.»" (Deuteronomul 9:25-29)

Meritau evreii să fie scoşi din Egipt? Meritau ei să li se dea, prin decret divin, ţara promisă?

Meritau oare generaţiile din cartea Judecătorilor, când fiecare evreu „făcea ce-i plăcea" — un alt fel de a spune că trăiau după cum îi tăia capul?

A meritat vreunul dintre împăraţii lui Israel, începând cu David, curvar şi criminal, şi sfârşind cu teribilul Manase, să fie iertat şi să rămână martor al lui Dumnezeu în lume?

În toate acestea însă, evreii au continuat mereu să fie „Israelul lui Dumnezeu" (Galateni 6:16).

Citiţi mesajele purtătorilor de cuvânt ai lui Dumnezeu din istoria poporului ales, profeţii, şi veţi vedea că nimeni n-a „meritat" vreodată harul divin. Aceeaşi măsură de har este aplicată şi celor care sunt astăzi copii ai lui Dumnezeu:

> „El ne-a înviat împreună și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Hristos Isus, ca să arate în veacurile viitoare nemărginita bogăţie a harului Său, în bunătatea Lui faţă de noi în Hristos Isus.
>
> Căci prin har aţi fost mântuiţi, prin credinţă. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni." (Efeseni 2:6-9)

Au meritat evreii pedepsiţi în Babilon decretul de repatriere dat de Cirus persanul? Au meritat evreii de după Babilon să-L primească „pe Cel ce fusese rânduit pentru ei"?

A meritat vreunul dintre cei doisprezece, care L-au părăsit pe Isus în ceasul încercării, să-I mai fie apoi „ucenici" şi, mai ales, „apostoli-ambasadori" până la capătul pământului?

Priviţi apoi la istoria urmaşilor apostolilor.

Merită religiozitatea apostată, prevestită de Isus Hristos în scrisorile trimise celor şapte biserici din cartea Apocalipsei, să primească răsplătirile deja pregătite pentru ei în slavă?

Ajungând, după toată această incursiune în istorie, la noi, creştinii de astăzi, putem spune cu mâna pe piept că meritǎm să fim trataţi cu harul nespus de mare al lui Dumnezeu?

Meriţi tu?

Merit eu?

Tot aşa stau lucrurile şi cu Israel.

> „Dacă n-ar fi fost Domnul de partea noastră, s-o spună Israel acum!"

Întotdeauna le-a mai lăsat câte o „rămăşiţă", cum spune Pavel în Romani 9-11. N-a renunţat de tot la ei, pentru că există planul Lui şi rolul lor predestinat, dar aceasta nu-i face să scape fără focul curăţitor care-i aşteaptă:

> „Scoală-te, sabie, asupra păstorului Meu și asupra omului care Îmi este tovarăș!", zice Domnul oștirilor. „Lovește pe păstor și se vor risipi oile! Și Îmi voi întoarce mâna spre cei mici.
>
> În toată țara", zice Domnul, „două treimi vor fi nimicite, vor pieri, iar cealaltă treime va rămâne. Dar treimea aceasta din urmă o voi pune în foc și o voi curăți cum se curățește argintul, o voi lămuri cum se lămurește aurul. Ei vor chema Numele Meu și îi voi asculta; Eu voi zice: 'Acesta este poporul Meu!' Și ei vor zice: 'Domnul este Dumnezeul meu!'" (Zaharia 13:7-9)

Citiţi, pentru clarificare, mica „Apocalipsă" din Zaharia, capitolele 12-14. Bucuria mea este că, la întrebarea: „A lepădat Domnul pe poporul Lui?" nu se poate răspunde decât cu un răspicat: „Nicidecum!"

Aceasta ne umple de bucurie, pentru că El Se va purta la fel şi cu fiecare dintre noi, copiii Lui din Biserică!

Concluzie

Pe Israel îl respectăm ca pe instrumentul ales de Dumnezeu în planurile pe care le are El cu ei şi cu lumea întreagă.

Pe fiecare evreu în parte însă îl va judeca şi îl judecă deja Dumnezeu.

Noi, ceilalţi, ne dăm doar cu părerea, de pe margine, iubindu-i şi pedepsindu-i tot aşa cum o face Dumnezeu. Trebuie neapărat să ne însuşim „punctul Lui de vedere". El perseverează în împlinirea planurilor Sale şi-i răsplăteşte pe cei care oglindesc ceva din „perseverenţa Lui". Se numeşte „perseverenţa sfinţilor".

Una dintre profeţiile cu referire la viitorul lui Israel se află în cartea profetului Ezechiel. Nu am cuvinte mai clare decât acestea. Vă îndemn să citiţi şi clarificarea profetică pe care o face Dumnezeu în pasajul cu titlul:

> „Aşezarea din nou a lui Israel".„Tu, fiul omului, proroceşte asupra munţilor lui Israel şi spune: Munţi ai lui Israel, ascultaţi Cuvântul Domnului!
>
> 2 Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: 'Pentru că vrăjmaşul a zis despre voi: «Ha! Ha! Aceste înălţimi veşnice au ajuns moştenirea noastră!»'
>
> 3 proroceşte şi zi: 'Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: «Da, pentru că din toate părţile au voit să vă pustiiască şi să vă înghită, ca să ajungeţi moştenirea altor neamuri, şi pentru că aţi fost de batjocura şi de ocara popoarelor,
>
> 4 de aceea, munţi ai lui Israel, ascultaţi Cuvântul Domnlui, Dumnezeu! Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeul munţilor şi dealurilor, râurilor şi văilor, dărâmăturilor pustii şi cetăţilor părăsite, care au ajuns de prada şi de râsul celorlalte neamuri dimprejur»; aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: «Da, în focul geloziei Mele, vorbesc împotriva celorlalte neamuri şi împotriva întregului Edom, care şi-au însuşit ţara Mea şi s-au bucurat din toată inima lor şi cu tot dispreţul sufletului lor, ca să-i jefuiască roadele.»
>
> 6 De aceea, proroceşte despre ţara lui Israel şi spune munţilor şi dealurilor, râurilor şi văilor: Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: «Iată, vorbesc în gelozia şi urgia Mea, pentru că suferiţi ocară din partea neamurilor!»'
>
> 7 De aceea, aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: «Îmi ridic mâna şi jur că neamurile care vă înconjoară îşi vor purta ele însele ocara!
>
> 8 Iar voi, munţi ai lui Israel, veţi da crengi şi vă veţi purta roadele pentru poporul Meu Israel, căci lucrurile acestea sunt aproape să se întâmple.
>
> 9 Iată că voi fi binevoitor, Mă voi întoarce spre voi şi veţi fi lucraţi şi semănaţi.

10 Voi pune să locuiască pe voi oameni în mare număr, toată casa lui Israel, pe toţi! Cetăţile vor fi locuite şi se vor zidi iarăşi dărâmăturile.

11 Voi înmulţi pe oamenii şi vitele care vor creşte şi se vor înmulţi; voi face să fiţi locuiţi ca şi mai înainte şi vă voi face mai mult bine decât odinioară şi veţi şti că Eu sunt Domnul.

12 Voi face să umble pe voi oameni, şi anume poporul Meu Israel; ei te vor stăpâni şi tu vei fi moştenirea lor şi nu-i vei mai nimici.»

13 Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: Pentru că ţi se zice: ‘Tu, ţară, ai mâncat oameni, ţi-ai nimicit chiar şi neamul tău’,

14 din pricina aceasta de acum încolo nu vei mai mânca oameni şi nu-ţi vei mai nimici neamul, zice Domnul, Dumnezeu.

15 De acum, nu te voi mai face să auzi batjocurile neamurilor şi nu vei mai purta ocara popoarelor; nu-ţi vei mai nimici neamul, zice Domnul, Dumnezeu.’ ”

16 Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

17 „Fiul omului, cei din casa lui Israel, când locuiau în ţara lor, au spurcat-o prin purtarea lor şi prin faptele lor; aşa că purtarea lor a fost înaintea Mea ca spurcăciunea unei femei în timpul necurăţiei ei.

18 Atunci Mi-am vărsat urgia peste ei din pricina sângelui pe care-l vărsaseră în ţară şi din pricina idolilor cu care o spurcaseră.

19 I-am risipit printre neamuri şi au fost împrăştiaţi în felurite ţări; i-am judecat după purtarea şi faptele lor rele.

20 Când au venit printre neamuri, oriîncotro se duceau, pângăreau Numele Meu cel sfânt, aşa încât se zicea despre ei: ‘Acesta este poporul Domnului, ei au trebuit să iasă din ţara lor.’

21 Şi am vrut să scap cinstea Numelui Meu celui sfânt, pe care-l pângărea casa lui Israel printre neamurile la care se dusese.

22 De aceea, spune casei lui Israel: ‘Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: «Nu din pricina voastră fac aceste lucruri, casa lui Israel, ci din pricina Numelui Meu celui sfânt, pe care l-aţi pângărit printre neamurile la care aţi mers.

23 De aceea voi sfinţi Numele Meu cel mare, care a fost pângărit printre neamuri, pe care l-aţi pângărit în mijlocul lor. Şi neamurile vor cunoaşte că Eu sunt Domnul, zice Domnul, Dumnezeu, când voi fi sfinţit în voi sub ochii lor.

24 Căci vă voi scoate dintre neamuri, vă voi strânge din
toate ţările şi vă voi aduce iarăşi în ţara voastră. 25 Vă voi
stropi cu apă curată şi veţi fi curăţiţi; vă voi curăţi de toate
spurcăciunile voastre şi de toţi idolii voştri. 26 Vă voi da
o inimă nouă şi voi pune în voi un duh nou; voi scoate din
trupul vostru inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne.
27 Voi pune Duhul Meu în voi şi vă voi face să urmaţi
poruncile Mele şi să păziţi şi să împliniţi legile Mele.
28 Veţi locui în ţara pe care am dat-o părinţilor voştri; voi
veţi fi poporul Meu şi Eu voi fi Dumnezeul vostru.
29 Vă voi izbăvi de toate necurăţiile voastre. Voi chema
grâul şi-l voi înmulţi; nu voi mai trimite foametea peste voi.
30 Voi înmulţi rodul pomilor şi venitul câmpului, ca să nu
mai purtaţi ocara foametei printre neamuri.
31 Atunci vă veţi aduce aminte de purtarea voastră cea rea
şi de faptele voastre care nu erau bune; vă va fi scârbă de voi
înşivă din pricina nelegiuirilor şi urâciunilor voastre.
32 Şi toate aceste lucruri nu le fac din pricina voastră,
zice Domnul, Dumnezeu, să ştiţi! Ruşinaţi-vă şi roşiţi de
purtarea voastră, casa lui Israel!»'
33 Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: 'În ziua când vă
voi curăţi de toate nelegiuirile voastre, voi face ca cetăţile
voastre să fie locuite şi dărâmăturile vor fi zidite din nou;
34 ţara pustiită va fi lucrată iarăşi, de unde până aici era
pustie în ochii tuturor trecătorilor.
35 Şi se va spune atunci: «Ţara aceasta pustiită a ajuns ca
o grădină a Edenului şi cetăţile acestea dărâmate, care erau
pustii şi surpate, sunt întărite şi locuite!»
36 Şi neamurile care vor mai rămâne în jurul vostru vor
şti că Eu, Domnul, am zidit din nou ce era surpat şi am sădit
ce era pustiit. Eu, Domnul, am vorbit şi voi şi face.'
37 Aşa vorbeşte Domnul, Dumnezeu: 'Iată în ce privinţă
Mă voi lăsa înduplecat de casa lui Israel şi iată ce voi face
pentru ei: voi înmulţi pe oameni ca pe o turmă de oi.
38 Cetăţile dărâmate se vor umple cu turme de oameni,
ca turmele închinate Domnului, cu turme care sunt aduse la
Ierusalim în timpul sărbătorilor celor mari. Şi vor şti că Eu
sunt Domnul.' " Ezechiel 36:1-34

39. Este ecumenismul ceva rău?

Întrebare:

Cum ar putea fi ecumenismul rău când se bazează pe dragostea lui Dumnezeu pentru toţi oamenii şi se manifestă printr-un matur şi nobil sentiment de toleranţă şi acceptare reciprocă?

Răspuns:

Dorinţa după unitate şi de a pune capăt războaielor religioase care au fost unele din cele mai absurde şi mai nemiloase forme de conflict de-a lungul istoriei nu este rea de tot. Trebuie însă o analiză a termenilor şi o cântărire a consecinţelor. Altfel, riscăm să confundăm mere cu pere şi să facem zarvă fără nici o ispravă.

Mulţi confundă ecumenismul cu dialogul între credinţe. Diferenţa principală constă în sfera participanţilor: ecumenismul se referă strict la mişcarea şi dialogul dintre diferite culte şi confesiuni creştine (ortodocşi, catolici, protestaţi), în timp ce dialogul între credinţe (dialogul interreligios) are loc între religii complet diferite (creştinism, iudaism, islam, budism, hinduism).

Ecumenismul (Dialogul interconfesional) este căutarea unităţii şi cooperării între creştinii care-l mărturisesc pe Isus Hristos, dar aparţin unor Biserici diferite. El are ca scop apropierea dogmatică, recunoaşterea reciprocă a botezul şi refacerea unităţii Bisericii lui

Hristos. Se manifestă prin întâlniri între preoţi ortodocşi, episcopi catolici şi pastori protestanţi pentru rugăciune comună sau proiecte sociale creştine.

Dialogul între credinţe (Dialogul interreligios) este comunicarea şi respectul reciproc între oameni care aparţin unor tradiţii spirituale şi religioase total distincte. El are ca scop promovarea Păcii mondiale, înţelegerea celuilalt, combaterea extremismului şi rezolvarea unor probleme morale sau sociale comune, fără a discuta despre unirea dogmatică.

Şi ecumenismul şi dialocurile interconfesionale sunt opusul a ceea ce se numeşte „credinţa adevărată“ sau separarea în sfinţenie.

Ecumenismul este privit negativ de către tradiţionalişti catolici, evanghelicii conservatori şi grupurile ortodoxe confesionale, deoarece aceştia consideră că sacrifică adevărul religios fundamental de dragul unităţii sociale artificiale. El duce la compromisul teologic şi la relativism, acel diluant „şi tu ai dreptate“. Criticii susţin că realizarea unităţii ecumenice necesită minimizarea diferenţelor teologice importante, tratarea dezacordurilor profunde privind doctrina ca simple preferinţe, mai degrabă decât ca aspecte ale adevărului etern.

Consecinţa este indiferentismul religios. Ecumenismul promovează ideea că o biserică sau un sistem de credinţă este la fel de bun ca altul, ceea ce subminează pretenţiile unice ale credinţei. Se pierd astfel adevărurile distinctive. Grupurile confesionale se tem că aderarea la consilii largi obligă grupurile să atenueze sau să ignore anumite învăţături biblice pentru a evita ofensarea confesiunilor care cooperează.

O altă consecinţă este pierderea autorităţii teritoriale şi statutul exclusivist. Organismele tradiţionale (cum ar fi catolicii tradiţionali stricţi sau creştinii ortodocşi răsăriteni) susţin că posedă plinătatea adevărului apostolic; tratarea organismelor separate ca parteneri egali compromite această afirmaţie.

Criticii ecumenismului se tem că mişcarea alunecă în mod natural în universalism – credinţa că toate grupurile sunt în mod inerent corecte sau mântuite, indiferent de dogma distinctă.

Practic, ecumenismul este „moartea în oală“ şi el produce îndepărtarea de la evanghelism şila reducerea accentului pus pe convertire. Observatorii remarcă faptul că, atunci când grupurile sunt de acord să se accepte reciproc aşa cum sunt, prozelitismul

activ sau îndemnarea altora să corecteze erorile teologice încetineşte sau se opreşte.

Cuvântul ecumenism provine din termenul grecesc oikoumene, care înseamnă „întreaga lume locuită" sau o gospodărie comună.

Mişcarea organizată modernă a început în secolul al XX-lea, începând în special cu Conferinţa Misionară Protestantă de la Edinburgh din 1910.

Biserica Romano-Catolică a îmbrăţişat în mod oficial ecumenismul în timpul Conciliului Vatican II (1962–1965) şi îl foloseşte pentru recuperarea tuturor familiilor creştine sub umbrela Bisericii Catolice (universale).

Consiliul Mondial al Bisericilor a fost fondat în 1948 pentru a ajuta diferite confesiuni să colaboreze.

Ecumenismul funcţionează în paralel cu mişcarea de dialoguri între credinţe, care ar putea fi înţeleasă ca un fel de ecumenism extins la toate credinţele religioase ale lumii.

Care este poziţia mea în această problemă?

Ca să şochez, aş spune două lucruri. Primul este că cel mai mare ecumenist şi iniţiator al dialogurilor între religii a fost ... Solomon.

> „Împăratul Solomon a iubit multe femei străine, afară de fata lui Faraon: moabite, amonite, edomite, sidoniene, hetite, care făceau parte din neamurile despre care Domnul zisese copiilor lui Israel:
>
> „Să nu intraţi la ele şi nici ele să nu intre la voi, căci v-ar întoarce negreşit inimile înspre dumnezeii lor."
>
> De aceste neamuri s-a alipit Solomon târât de iubire. A avut de neveste şapte sute de crăiese împărăteşti şi trei sute de ţiitoare, şi nevestele i-au abătut inima.
>
> Când a îmbătrânit Solomon, nevestele i-au plecat inima spre alţi dumnezei, şi inima nu i-a fost în totul a Domnului, Dumnezeului său, cum fusese inima tatălui său, David.
>
> Solomon s-a dus după Astarteea, zeiţa sidonienilor, şi după Milcom, urâciunea amoniţilor. Şi Solomon a făcut ce este rău înaintea Domnului şi n-a urmat în totul pe Domnul, ca tatăl său, David.
>
> Atunci, Solomon a zidit pe muntele din faţa Ierusalimului un loc înalt pentru Chemoş, urâciunea Moabului, pentru Moloh, urâciunea fiilor lui Amon.
>
> Aşa a făcut pentru toate nevestele lui străine, care aduceau tămâie şi jertfe dumnezeilor lor.

> Domnul S-a mâniat pe Solomon pentru că îşi abătuse inima de la Domnul, Dumnezeul lui Israel, care i Se arătase de două ori. În privinţa aceasta îi spusese să nu meargă după alţi dumnezei, dar Solomon n-a păzit poruncile Domnului. Şi Domnul a zis lui Solomon: „Fiindcă ai făcut aşa şi n-ai păzit legământul Meu şi legile Mele pe care ţi le-am dat, voi rupe împărăţia de la tine ...“ (1 Împărați 11: 1- 11).

Nu cred că ne putem permite să avem o altă poziţie sau părere decât Dumnezeu, chiar dacă Solomon a fost cel mai înţelept om care a trăit vreodată. Înţelepciunea se poate „sminti“, dar Dumnezeu rămâne mereu acelaşi.

Al doilea lucru este să repet sfatul Noului Testament:

> „Preaiubiţilor, pe când căutam cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră de obşte, m-am văzut silit să vă scriu ca să vă îndemn să luptaţi pentru credinţa care a fost dată sfinţilor o dată pentru totdeauna. Căci s-au strecurat printre voi unii oameni scrişi de mult pentru osânda aceasta, oameni neevlavioşi, care schimbă în desfrânare harul Dumnezeului nostru şi tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân şi Domn, Isus Hristos. Vreau să vă aduc aminte, măcar că ştiţi, o dată pentru totdeauna toate aceste lucruri că Domnul, după ce a izbăvit pe poporul Său din ţara Egiptului, în urmă a nimicit pe cei ce n-au crezut“ (Iuda 1:3-5).

Părerrile noastre sau oreferinţele noastre pălesc în faţa autorităţii Cuvântului revelat. Când Dumnezeu vorbeşte clar, n-avem voie să tulburăm apa limpede de izvor cu nămolul raţionalizărilor noastre binecoitoare.

Fiecare om, fiecare grupare creştină, trebuie să acel „Sola Scriptura“ la care ne-au întors reformatorii. O picătură, doar o picătură de otravă pusă într-un pahar poate produce moartea.

În formele lor istorice, ecumenismul şi diaogurile intre religii se numesc în Biblie „idolatrie“. Acest amestec mortal cu Astarteele şi Baal au îmbolnăvit mereu credincioşii din poporul evreu şi a dus la pedepsirea lor pilduitoare prin curăţirea în cuptorul teribil al robiei babiloniene.

> „Ştim că suntem din Dumnezeu şi că toată lumea zace în cel rău. Ştim că Fiul lui Dumnezeu a venit, şi ne-a dat pricepere să cunoaştem pe Cel ce este adevărat. Şi noi

suntem în Cel ce este adevărat, adică în Isus Hristos, Fiul Lui. El este Dumnezeul adevărat şi viaţa veşnică.

Copilaşilor, păziţi-vă de idoli. Amin. (1 Ioan 5:19-21).

40. Ar fi bine să ştim mai multe despre îngeri?

Întrebare:

Se spune că fiecare om are un înger păzitor. Oare n-ar fi bine să ni se explice mai mult despre existenţa şi lucrarea îngerilor?

Răspuns:

Unii o fac, alţii se tem. Îţi ofer o explicaţie a unui pasaj biblic în care se vorbeşte puţin despre lumea îngerilor şi influenţa lor pe pământ. Este o prelucrare simplificată a unui comentariu strălucit al lui John MacArthur.

Daniel 10 pe înțelesul nostru – o întâlnire cu cei din „întinderea a treia„, cel de al treilea cer

Am fost surprins să citesc în cartea unui comentator biblic că din acest capitol nu se găseşte nimic vrednic de a fi pus în predici şi mi-am spus: „Cum oare a putut omul acesta să ajungă la o asemenea concluzie?„

Cele 21 de versete sunt pline până la refuz cu informaţii extraordinare. Pentru început însă trebuie să spun că înţeleg reţinerile unora. Suntem captivi limitărilor noastre din timp şi spaţiu. Nu putem evada dincolo de ele spre realitatea unor alte lumi. Nu putem ieşi afară. Ca să intrăm în contact cu lumea supranaturală divină, trebuie ca ea să vină spre noi. Noi nu putem

merge spre ea. Ca să spunem aşa, Dumnezeu trebuie să invadeze lumea noastră pentru a ne ajuta să ne întâlnim cu El.

Contextul profetic

Revenind la textul nostru, plecăm de la premiza că în cartea lui Daniel există patru descoperiri profetice. Cea la care am ajuns acum acoperă capitolele 10, 11 şi 12. Această viziune finală încununează şi desăvârşeşte tot conţinutul cărţii. Capitolul 10 deschide poarta supranaturală spre descoperirea vizionară, capitolul 11 ne dă conţinutul ei, iar capitolul 12 îi adaugă un epilog. Am ajuns la cea mai înaltă culme a descoperirilor care i-au fost dăruite profetului Daniel.

Profeţia din aceste trei capitole finale acoperă cam aceeaşi perioadă de timp ca şi cea făcută în capitolul 8 al cărţii, adică de pe vremea lui Daniel şi până la vremea sfârşitului, spre Necazul cel Mare, şi spre cea de a doua venire a Domnului Isus. În aceste trei capitole găsim însă cea mai amănunţită descriere a evenimentelor legate de Necazul cel Mare.

Contextul istoric

În capitolul 9, ni s-a spus că Daniel se apucase să citească şi să studieze un pasaj din profeţia lui Ieremia. Acolo este scris foarte clar că robia lui Israel va dura numai 70 de ani:

„În anul dintâi al lui Darius, fiul lui Ahaşveroş, din neamul mezilor, care ajunsese împărat peste împărăţia haldeilor, în anul dintâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărţi că trebuia să treacă şaptezeci de ani pentru dărâmăturile Ierusalimului, după numărul anilor despre care vorbise Domnul către proorocul Ieremia„. (Dan. 9:1-2)

Daniel se afla în Babilon cam de 70 de ani şi a înţeles că eliberarea şi întoarcerea poporului lui Dumnezeu acasă se va petrece foarte curând. Nu vedea însă cum avea să se întâmple, aşa că s-a apucat de rugăciune şi post ca să afle de la Dumnezeu ce se va petrece. Dacă citiţi veţi vedea în ce minunat mod i-a răspuns Domnul. Toate acestea s-au întâmplat în cel dintâi an al domniei lui Cir, împăratul imperiului medo-persan, când a fost dat decretul care zice:

„Domnul, Dumnezeul cerurilor, mi-a dat toate împărăţiile pământului şi mi-a poruncit să-I zidesc o casă la Ierusalim, în Iuda. Cine dintre voi este din poporul Lui? Dumnezeul lui să fie cu el şi să se suie la Ierusalim, în Iuda, şi să zidească acolo Casa Domnului, Dumnezeului lui Israel! El este adevăratul Dumnezeu,

care locuieşte la Ierusalim. Oriunde locuiesc rămăşiţe din poporul Domnului, oamenii din locul acela să le dea argint, aur, avere şi vite, pe lângă daruri de bunăvoie pentru Casa lui Dumnezeu, care este la Ierusalim!" (Ezra 1:2-4).

Reiese clar că Dumnezeu i-a răspuns rugăciunilor lui Daniel în chiar anul acela. Când ajungem însă la capitolul 10, în primul verset ni se spune că este cel de al treilea an de domnie al lui Cir şi inima lui Daniel este îndurerată şi confuză. Ce se întâmplase?

Se întâmplase că majoritatea evreilor din Babilon aleseseră să nu plece şi să nu se întoarcă acasă. Se asimilaseră, prinseseră rădăcini în Babilon, deveniseră prosperi şi mult prea înşurubaţi în societatea de atunci ca să dorească să plece într-alt loc unde s-o ia de la capăt. Nu le era dor de Ţara Promisă şi nu-i mai preocupa de loc reconstruirea Ierusalimului şi a Templului.

Ni se spune că doar 42.000 de iudei au plecat spre casă, o picătură din mulţimea de evrei care se înmulţiseră în Imperiu. Se întorseseră mai ales cei din Iuda, seminţia familiei regale, conduşi de unul pe nume Zorobabel, care se trăgea din linia lui David. Ceilalţi evrei, din celelalte seminţii, majoritatea din ei născuţi în Babilon fără să-şi poată aminti ceva despre locurile străbune, au preferat să rămână.

Nici ştirile trimise de cei care ajunseseră între timp în Israel nu i-au încurajat să plece. Cei întorşi au dat doar de ruine şi, când s-au apucat să rezidească, au trezit împotrivirea celor ce locuiau atunci în ţară.

Nu-i de mirare că inima lui Daniel era tristă şi confuză. Procesul reconstruirii Templului, Ierusalimului şi al naţiunii se poticnise, se oprise, iar speranţele profetului păreau acum zadarnice.

Al treilea eveniment care-i schimbase viaţa lui Daniel a fost retragerea lui din slujba de la curtea împărătească. În capitolul unu al cărţii lui ni se spune că slujirea lui pe lângă împăraţii lumii a durat doar până în cel dintâi an al lui Cir. Daniel ajunsese atunci la vârsta de 85 de ani.

„Aşa a dus-o Daniel până în anul întâi al împăratului Cir.„ (Dan. 1:21).

Mă veţi întreba: „Dacă s-a pensionat de ce nu s-a dus şi el înapoi în Israel?„ Am să vă răspund şi n-am să vă spun ca alţii că profetul a fost prea bătrân ca să întreprindă o asemenea călătorie. Părerea mea este că nu bătrâneţea, ci tristeţea l-a împiedicat să se întoarcă. Era dezamăgit şi a crezut de datoria lui să stea printre evreii din

Imperiu ca să caute să-i motiveze să plece acasă. Pasiunea lui era să-i vadă credincioşi destinului lor mesianic, încredinţaţi că este voia lui Dumnezeu ca după ce au plătit pentru păcatele lor prin vremea de robie trebuie să se întoarcă în vatra părinţilor lor Avraam, Isaac şi Iacov, ca să-şi reia destinul mesianic.

Sigur că-i era dor de ţara lui, dar el nu dorea ţara fără popor şi nu concepea să se întoarcă şi să-i lase pe ceilalţi asimilaţi de lumea păgână. Întrezărea că pe linia mesianică apăruse un nod şi bătea la uşile cerului ca să-l deznoade. Daniel era frământat şi confuz, aşa că a suspendat toate planurile personale. Când nu ştii ce sa faci, cel mai bine este să nu faci nimic. Şi Daniel s-a apucat să facă ceea ce făcuse în toate vremurile lui de criză: s-a pus pe post şi rugăciune.

Aşa îl găsim în debutul capitolului:

„În anul al treilea al lui Cir, împăratul Persiei, s-a descoperit un cuvânt lui Daniel, numit Beltşaţar. Cuvântul acesta, care este adevărat, vesteşte o mare nenorocire. El a fost cu luare-aminte la cuvântul acesta şi a priceput vedenia. „În vremea aceea, eu, Daniel, trei săptămâni am fost în jale. N-am mâncat deloc bucate alese, nu mi-a intrat în gură nici carne, nici vin şi nici nu m-am uns deloc, până s-au împlinit cele trei săptămâni„ (Dan. 10:1-3).

Repet, viziunea pe care o va primi în capitolul 11 este ca răspuns la această rugăciune a lui. Precizarea din text „Daniel, numit Beltşaţar„ îşi are rost în contextul în care unii caută să argumenteze că această carte profetică, uluitoare prin precizia cronologiilor ei, n-ar fi fost scrisă de o singură persoană, ci reprezintă o colecţie de profeţii începută de Daniel şi completată peste câteva sute de ani de alţii.

Cealaltă precizare, „Cuvântul acesta, care este adevărat, vesteşte o mare nenorocire„ subliniază imensitatea cataclismului prevestit. El va cuprinde de la demonii din spaţiul celestial la oamenii de pe pământ şi tot ce există între aceste extreme, pe toată durata istoriei, de la vremea lui Daniel prin vremea noastră şi până la finalul istoriei.

Viziunea precedentă, descrisă în capitolul 8, l-a afectat teribil pe Daniel l-a lăsat aproape mort:

„Pe când îmi vorbea el, am căzut cu faţa la pământ leşinat. El m-a atins şi m-a aşezat iarăşi în picioare în locul în care mă aflam. ... Eu, Daniel, am stat leşinat şi bolnav mai multe zile; apoi m-am

sculat şi mi-am văzut de treburile împăratului. Eram uimit de vedenia aceasta, şi nimeni nu ştia„ (Dan. 8:18, 27).

De data asta însă, în capitolul 10, ni se spune că Daniel a înţeles vedenia. Sper ca s-o înţelegem şi noi, care faţă de Daniel avem avantajul să fim călăuziţi de Duhul Sfânt.

Analiza textului

Pentru simplificare vom împărţi capitolul în câteva părţi componente: (1) marea tristeţe a profetului (2) mesagerul ceresc, (3) mişcări de trupe în realmul nevăzut al îngerilor şi (4) mesajul ceresc.

I. Marea tristeţe a profetului

Primul lucru pe care-l vedem sunt cele trei săptămâni de post şi rugăciune în care Daniel a bătut la porţile cerului ca să primească un răspuns:

„În vremea aceea, eu, Daniel, trei săptămâni am fost în jale. N-am mâncat deloc bucate alese, nu mi-a intrat în gură nici carne, nici vin şi nici nu m-am uns deloc, până s-au împlinit cele trei săptămâni„ (Dan. 10:2-3).

Dacă ţinem seama de data arătată în text, „cea de a douăzeci şi patra zi a lunii întâi„ şi ştim că Paştele cădea întotdeauna în cea de a patrusprezecea zi a acestei luni, ne dăm seama că Daniel a postit pe toată durata Prazniculuişi până după sărbătoarea azimilor. Erau zile în care evreii şi aduceau aminte că Îl au pe Dumnezeu aproape. Cu toate acestea, rugăciunile lui Daniel au rămas fără răspuns. Cerul era închis, de nepătruns, ca o poartă de fier închisă.

Daniel nu era obişnuit cu aşa ceva. În capitolul 9 am văzut că el s-a rugat şi răspunsul a venit de îndată.

„Pe când încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu şi păcatul poporului meu Israel şi îmi aduceam cererile înaintea Domnului, Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu; pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, a venit repede în zbor, iute, omul Gavril, pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie şi m-a atins în clipa când se aducea jertfa de seară. El m-a învăţat, a stat de vorbă cu mine şi mi-a zis: ,,Daniele, am venit acum să-ţi luminez mintea„ (Dan. 9:20-22).

Profetul nu era obişnuit să aştepte pentru un răspuns de la Domnul, în nici un caz pentru ... 21 de zile.

Zilele de post au însemnat că Daniel n-a mâncat „bucate alese ... de la masa împăratului„. Iar asta înseamnă că Daniel abandonase între timp dieta evreiască menţionată la începutul cărţii şi mânca

de obicei împreună cu ceilalţi la masa imperială. Dacă ţinem, seama că Daniel era atunci la vârsta de 85 de ani, cele 21 de zile de post au fost un adevărat sacrificiu.

Daniel nu a făcut acest sacrificiu pentru a obţine un anumit favor din partea Domnului, ci pentru a-şi exprima o stare lăuntrică. Inima sa era plină de tristeţea pe care trebuia să o fi simţit şi Dumnezeu în acele zile: în ciuda decretului dat de Cir poporul evreu a refuzat să se mai întoarcă în Israel!

II. Mesagerul ceresc

„În a douăzeci şi patra zi a lunii întâi, eram pe malul râului celui mare, care este Hidechel (Tigru)„ (Dan.10:4).

Nu ştim de ce s-a întâmplat acolo şi de ce Dumnezeu n-a aşteptat ca Daniel să ajungă acasă, în camera lui de rugăciune, dar „arătarea angelică„ l-a luat prin surprindere:

„Am ridicat ochii, m-am uitat şi iată că acolo stătea un om îmbrăcat în haine de in şi încins la mijloc cu un brâu de aur din Ufaz. Trupul lui era ca o piatră de hrisolit, faţa îi strălucea ca fulgerul şi ochii îi erau nişte flăcări ca de foc, dar braţele şi picioarele semănau cu nişte aramă lustruită şi glasul lui tuna ca vuietul unei mari mulţimi„ (Dan. 10:5-6).

Totul în înfăţişarea angelică descrie putere şi luptă. Daniel a primit vizita unei fiinţe de pe tărâmul celălalt, din lumea nevăzută, dar foarte influentă în realităţile pe care le trăim noi pe pământ. Unii cred că a fost îngerul Gavril, alţii cred că a fost arhanghelul Mihael, dar eu cred că a fost una din apariţiile dumnezeirii, o teofanie de dinaintea întrupării Fiului lui Dumnezeu. Cred că a fost o „christofanie„! Este suficient să compari descrierea lui Daniel cu descrierea făcută de apostolul Ioan în primul capitol al Apocalipsei, ca să-ţi dai seama că avem de a face cu una şi aceeaşi persoană:

„M-am întors să văd glasul care-mi vorbea. Şi când m-am întors, am văzut şapte sfeşnice de aur. Şi în mijlocul celor şapte sfeşnice, pe cineva care semăna cu Fiul omului, îmbrăcat cu o haină lungă până la picioare şi încins la piept cu un brâu de aur. Capul şi părul Lui erau albe ca lâna albă, ca zăpada, ochii Lui erau ca para focului, picioarele Lui erau ca arama aprinsă şi arsă într-un cuptor şi glasul Lui era ca vuietul unor ape mari„ (Apoc. 1:12-15).

Ioan L-a văzut pe Fiul lui Dumnezeu de după înviere, iar Daniel a văzut aceeaşi persoană înainte de întrupare. Isus Christos n-a fost „făcut„ la naşterea din fecioară, ci a preexistat dintotdeauna alături de Tatăl şi de Duhul Sfânt. În alte instanţe de „christofanii„ descrise

în Vechiul Testament, Isus Christos a fost numit în text „Îngerul Domnului„ (cu majusculă – Exod 3, Iosua 5, Judecători 6 şi 13, Zaharia 1 şi 3, precum şi în alte locuri).

Într-o paralelă imposibil de ignorat, Îngerul Domnului din Vechiul Testament a apărut ca protector suprem al lui Israel, tot aşa cum în Noul Testament Isus Christos este protectorul suprem al Bisericii. El a apărut ca să descopere adevărul, ca să-l trimită pe Moise la faraon, ca să-l încurajeze pe Ghedeon să pornească la luptă, ca să-l ordineze pe Samson ca judecător în Israel. De fiecare dată a fost implicat în păstrarea şi propăşirea poporului lui Dumnezeu. Psalmul 34 rezumă apariţiile Lui prin această afirmaţie:

„Îngerul Domnului tăbărăşte în jurul celor ce se tem de El
şi-i scapă din primejdie„ (Ps. 34:7).

Acest „Înger„ i s-a arătat lui Avraam ca să confirme legământul, a venit ca s-o salveze pe Hagar şi pe Ismael şi s-a manifestat ca avocat pentru apărarea lui Zaharia (Zah. 3:1, 3-4, 6).

Cred că profetul Daniel L-a văzut pe Fiul lui Dumnezeu de dinaintea întrupării. Întâlnirea capătă dintr-o dată dimensiuni infinite şi o importanţă de cel mai înalt grad. Christos este „Căpetenia oştilor cereşti„ şi, având în vedere descoperirile pe care avea să i le dea lui Daniel, apariţia Lui în acel loc şi timp este cum nu se poate mai potrivită. Profeţia descoperită avea să-i descrie lui Daniel conflictul extraordinar din lumea nevăzută, dintre îngerii lui Dumnezeu şi îngerii întunerecului. El se desfăşoară pe toată durata istoriei, acoperind perioada din vremea lui Daniel şi până la vremea sfârşitului, în care arhanghelul Mihail va avea ultima biruinţă asupra forţelor demonice.

Profetul Daniel şi prin el şi noi, va afla ce încleştare extraordinară se petrece în lumea nevăzută pentru ca evenimentele istoriei umane să capete conturul planului pe care-l are Dumnezeu cu lumea. Forţe demonice extraordinar de puternice caută din răsputeri să-l zădărnicească..

Descrierea făcută de Daniel subliniază şi ilustrează atributele dumnezeirii. Haina albă ilustrează sfinţenia divină. Centura de aur ilustrează demnitate regală şi bogăţia de neegalat. Trupul ca o piatră de hrisolit este mânia divină în acţiune. Faţa care strălucea ca fulgerul ilustrează atotputernicia, iar ochii ca nişte flăcări de foc ilustrează omniştiinţa divină. Picioarele ca arama lustruită ilustrează judecata, iar glasul ca tunetul unei mari mulţimi ilustrează autoritatea Lui asupra istoriei.

La râul Tigru, profetul Daniel n-a văzut un înger dintre cei mulţi, ci pe însuşi Fiul lui Dumnezeu pornit să lupte şi să-Şi impună planul în istorie. Nu era pentru prima dată, ci pentru a treia oară că Daniel se întâlnea cu El. Prima dată L-a văzut în cuptorul aprins, unde a venit ca să-i protejeze pe cei care au refuzat să se închine chipului înălţat de Nebucadneţar de focul pedepsei. Cea de a doua a fost în vedenia descrisă în capitolul 7, unde acest „Fiul al omului„ a primit puterea absolută din partea Suveranului universului:

„M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte şi iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile şi a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă şi putere împărătească, pentru ca să-i slujească toate popoarele, neamurile şi oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veşnică şi nu va trece nicidecum şi Împărăţia Lui nu va fi nimicită niciodată„ (Dan. 7:13-14).

O întreită vedenie a Fiului lui Dumnezeu va avea şi apostolul Pavel în Noul Testament. Şi tot ca Pavel mai târziu, în această întâlnire de la râul Tigru numai preaiubitul lui Dumnezeu a avut descoperirea. Cei din jur n-au văzut nimic, dar au fost îngroziţi de influenţa ei nevăzută:

„Eu, Daniel, am văzut singur vedenia, dar oamenii care erau cu mine n-au văzut-o; totuşi au fost apucaţi de o mare spaimă şi au luat-o la fugă ca să se ascundă! Eu am rămas singur şi am văzut această mare vedenie. Puterile m-au lăsat, culoarea mi s-a schimbat, faţa mi s-a sluţit şi am pierdut orice vlagă. Am auzit glasul cuvintelor lui şi, pe când auzeam glasul cuvintelor lui, am căzut leşinat cu faţa la pământ. Şi iată că o mână m-a atins şi m-a aşezat tremurând pe genunchii şi mâinile mele„ (Dan. 10:7-10).

Este evident că pământul nu este pregătit să se întâlnească cu sfinţenia divină. Carnea şi sângele nu sunt compatibile cu apropeierea divină. Intensitatea influenţei divine asupra fiinţelor pământeşti dă pe faţă extraordinara dimensiune a atotputerniciei lui Dumnezeu şi presiunea nemaipomenită pe care o exercită ea asupra tuturor lucrurilor create. Vă aduceţi amite de reacţia lui Isaia când a văzut ceva asemănător în templu (Isaia 6) sau de reacţia patriahului Iov când a auzit vocea Celui Atotputernic:

„Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine,
dar acum ochiul meu Te-a văzut.
De aceea mi-e scârbă de mine
şi mă pocăiesc în ţărână şi cenuşă„ (Iov 42:5-6).

Ţineţi minte reacţia lui Petru în faţa unei revelaţii asemănătoare:

„Când a văzut Simon Petru lucrul acesta, s-a aruncat la genunchii lui Isus şi I-a zis: „Doamne, pleacă de la mine, căci sunt un om păcătos" (Luca 5:8).

Profetul Daniel n-a avut un vis, ci s-a întâlnit pentru o scurtă secvenţă de timp cu ceva coborât din dimensiunile lumii spirituale. Altfel spus, lui Daniel i s-a îngăduit pentru câteva clipe să pătrunde în realitatea înfruntării nemaipomenite care există în războiul fiinţelor cereşti.

Oriunde sfinţenia confruntă nesfinţenia, cea din urmă este pusă pe fugă. Aduceţi-vă aminte că în Apocalipsa 6, până şi cei ce nu vor să i se supună lui Dumnezeu sunt îngroziţi de prezenţa Lui:

„Împăraţii pământului, domnitorii, căpitanii oştilor, cei bogaţi şi cei puternici, toţi robii şi toţi oamenii slobozi s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor. Şi ziceau munţilor şi stâncilor: „Cădeţi peste noi şi ascundeţi-ne de Faţa Celui ce şade pe scaunul de domnie şi de mânia Mielului, căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui şi cine poate sta în picioare?" (Apoc. 6:15-17).

În faţa Fiului lui Dumnezeu, profetul Daniel are aceeaşi reacţie ca apostolul Ioan în Apocalipsa:

„Când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca mort„ (Apoc. 1:17).

Dacă n-ar fi fost bunăvoinţa mesagerului ceresc, Daniel ar fi rămas leşinat la pământ. Nu este exclus ca „teofania Fiului lui Dumnezeu„ să fi fost acompaniată de alţi doi îngeri, aşa cum s-a întâmplat cu „cei trei îngeri„ care l-au vizitat pe Avraam în drum spre Sodoma (Gen. 18). Unul din îngerii însoţitori s-a atins de buzele profetului:

„Şi iată că o mână m-a atins şi m-a aşezat tremurând pe genunchii şi mâinile mele. Apoi mi-a zis: ,,Daniele, om preaiubit şi scump, fii cu luare-aminte la cuvintele pe care ţi le voi spune acum şi stai în picioare în locul unde eşti, căci acum sunt trimis la tine!„ După ce mi-a vorbit astfel, am stat în picioare tremurând„ (Dan. 10:10-11).

Întâlnirea cu Cel atotputernic l-a copleşit total pe bătrânul profet de 85 de ani. Fără puteri şi cu gura plină de pământ, palid la faţă şi abia în stare să îngâime câteva cuvinte, Daniel este portretul unuia copleşit de sfinţenia şi măreţia divină. Niciunul din noi n-am fi fost altfel. Niciunul din noi nu vom fi altfel atunci când vom sta faţă în faţă cu Fiul lui Dumnezeu.

III. Mişcări de trupe în realmul nevăzut al îngerilor

Preocupat de viitorul imediat al Israelului, Daniel a avut privilegiul de a afla mult mai mult decât aceasta: o perspectivă panoramică a istoriei poporului ales până la vremea sfârşitului şi o revelaţia despre clopotele angelice sub care îşi duc activitatea naţiunile lumii. Să începem cu cel din urmă:

„El mi-a zis: ,,Daniele, nu te teme de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate din cea dintâi zi, când ţi-ai pus inima ca să înţelegi şi să te smereşti înaintea Dumnezeului tău, şi tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum! Dar căpetenia împărăţiei Persiei mi-a stat împotrivă douăzeci şi una de zile, şi iată că Mihail, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor şi am ieşit biruitor acolo lângă împăraţii Persiei„ (Dan. 10:12-13).

Fără nici o îndoială, Daniel s-a întrebat: „Dacă mi-au fost ascultate cuvintele rugăciunilor încă din cea dintâi zi unde ai fost până acuma, timp de 21 de zile?„ Motivarea pe care a primit-o „l-a umplut de groază şi a pierdut orice putere„ (Dan. 10:16). A fost nevoie de o nouă atingere din partea emisarilor cereşti.

„Pe când îmi spunea el aceste lucruri, eu mi-am plecat ochii în pământ şi am tăcut. Şi iată că cineva care avea înfăţişarea copiilor oamenilor s-a atins de buzele mele. Eu am deschis gura, am vorbit şi am zis celui ce stătea înaintea mea: ,,Domnul meu, vedenia aceasta m-a umplut de groază şi am pierdut orice putere! Cum ar putea robul domnului meu să vorbească domnului meu? Acum puterile m-au părăsit şi nu mai am nici suflare!„ Atunci, cel ce avea înfăţişarea unui om m-a atins din nou şi m-a întărit. Apoi mi-a zis: ,,Nu te teme de nimic, om preaiubit! Pace ţie! Fii tare şi cu inimă!„ Şi, pe când îmi vorbea el, am prins iar puteri şi am zis: ,,Vorbeşte, domnul meu, căci m-ai întărit„ (Dan. 10:15-19).

Care a fost revelaţia care l-a înspăimântat pe Daniel? Iat-o: „ ... căpetenia împărăţiei Persiei mi-a stat împotrivă douăzeci şi una de zile, şi iată că Mihail, una din căpeteniile cele mai de seamă, mi-a venit în ajutor şi am ieşit biruitor acolo lângă împăraţii Persiei„.

„Căpetenia împărăţiei Persiei„ despre care vorbea îngerul nu era un om, ci o teribilă entitate angelică, un dregător de rang înalt din stăpânirile demonice care domină lumea, devenită acum „împărăţia lui Satan„.

A fost nevoie de ajutorul arhanghelui Mihail, ocrotitorul copiilor lui Israel, pentru ca mesagerul divin să străbată clopotul demonic

aşezat asupra împărăţiei Persiei. Lista nu s-a încheiat deplin, aşa cum aflăm din versetul 20:

> „Acum mă întorc să mă lupt împotriva căpeteniei Persiei şi, când voi pleca, iată că va veni căpetenia Greciei!„ (Dan. 10:20).

Pricepem că împărăţia Satanei este foarte bine organizată teritorial, cu entităţi de rang înalt căutând să stăpânească şi să influenţeze conducătorii diferitelor naţiuni ale lumii. Îngerii lui Dumnezeu se luptă cu aceste entităţi care caută să blocheze împlinirea planului lui Dumnezeu cu lumea şi urmăresc să deraieze planurile Lui cu poporul ales.

Remarcaţi că între imperiul perşilor şi cel al grecilor aveau să treacă peste două sute de ani, dar în sferele angelice se ştia deja despre ceea ce avea să urmeze (!). Dumnezeu înalţă şi coboară împărăţii, dar Satan îşi trimite imediat emisarii la curţile acestor împărăţii ca să încurce lucrurile. Sociologia vorbeşte astăzi despre „fiinţa naţională„ şi „caracterul„ fiecărui neam în parte. Se prea poate ca aceste caracteristici să fie date de opresiunile demonice din lumea nevăzută. În anumite teritorii sau zone geografice se schimbă rânduirile şi conducătorii, dar lucrurile se permanentizează într-un anumit fel, de parcă o putere nevăzută, ca un clopot uriaş, este aşezat deasupra şi-i face pe cei de dedesupt să se comporte şi să gândească într-un anumit fel. Ca şi în cazul lui Daniel, opresiunea acestor forţe poate fi înfrântă doar printr-un climat intens de post şi rugăciune. Cam aşa ceva ne-a spus şi apostolul Pavel în epistolele sale:

> „Îmbrăcaţi-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteţi ţine piept împotriva uneltirilor diavolului. Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii şi sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sunt în locurile cereşti. De aceea, luaţi toată armătura lui Dumnezeu, ca să vă puteţi împotrivi în ziua cea rea şi să rămâneţi în picioare, după ce veţi fi biruit totul„ (Efes. 6:11-13).

Demonii au fost activi în toată istoria omenirii şi, fără îndoială, mai sunt şi astăzi. Nu avem de a face simplu doar cu Rusia, Iran, Libia sau America ci cu activitatea unor căpetenii demonice. Dumnezeu trimite împotriva lor îngeri obişnuiţi sau, când este

cazul, căpetenii angelice de mare putere, cum este acest arhanghel Mihail, amintit în text. El este amintit de trei ori în Vechiul Testament şi de două ori în Noul Testament (Daniel 10:13,21; 12:1; Iuda 1:9; Apoc. 12:7).

Într-o măiastră bătălie finală, Mihail îl va învinge pe Diavol şi-l trimite în adânc:

> „Şi în cer s-a făcut un război. Mihail şi îngerii lui s-au luptat cu balaurul. Şi balaurul cu îngerii lui s-au luptat şi ei, dar n-au putut birui; şi locul lor nu li s-a mai găsit în cer. Şi balaurul cel mare, şarpele cel vechi, numit Diavolul şi Satana, acela care înşală întreaga lume, a fost aruncat pe pământ şi împreună cu el au fost aruncaţi şi îngerii lui. Şi am auzit în cer un glas tare, care zicea: „Acum a venit mântuirea, puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Lui, pentru că pârâşul fraţilor noştri, care zi şi noapte îi pâra înaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos. Ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturisirii lor şi nu şi-au iubit viaţa chiar până la moarte. De aceea bucuraţi-vă, ceruri şi voi care locuiţi în ceruri! Vai de voi, pământ şi mare! Căci Diavolul s-a pogorât la voi, cuprins de o mânie mare, fiindcă ştie că are puţină vreme” (Apoc. 12:9-12).

IV. Mesajul despre istoria lumii

Conflictul angelic este între forţele care urmăresc să blocheze realizarea planului lui Dumnezeu cu lumea şi armata de îngeri care-l slujesc pe Dumnezeu. Profetul Daniel era trist pentru că nu înţelegea istorie imediată legată de reîntoarcerea evreilor în ţara promisă, dar Dumnezeu răspunde acestei curiozităţi cu o panoramă a viitorului. Scopul revelaţiei este ca Daniel, şi prin el şi noi, să aibă încredere în puterea şi providenţa divină. Oricât s-ar zvârcoli Satan şi oricât de tumultoasă este istoria popoarelor, Dumnezeu este pe tron şi supraveghează de acolo totul. El poate vesti evenimentele viitoare şi ne poate asigura că „toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu şi anume spre binele celor chemaţi după planul Său„ (Rom. 8:28). După descoperirile despre clopotele stăpânirilor demonice asupra popoarelor, profetul Daniel primeşte informaţii despre vremurile viitoare:

> „Acum vin să-ţi fac cunoscut ce are să se întâmple poporului tău în vremurile de apoi, căci vedenia este cu privire tot la acele vremuri îndepărtate„ (Dan. 10:14).

Este clar că Daniel era preocupat de Israel, aşa că Dumnezeu îi vesteşte ce va fi cu „poporul tău„. Ca să-l asigure că totul este sub controlul divin, Dumnezeu îi dă o panoramă istorică din vremea lui Daniel până în vremea lui Antichrist. Acesta este cuprinsul capitolului 11. Iar în capitolul 12 îi vesteşte ce se va întâmpla în vremea Necazului cel Mare până la învierea din morţi, judecata de la urmă şi intrarea în eternitate:

> „În vremea aceea se va scula marele voievod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare cum n-a mai fost de când sunt neamurile şi până la vremea aceasta. Dar, în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit, şi anume oricine va fi găsit scris în carte. Mulţi din cei ce dorm în ţărâna pământului se vor scula: unii pentru viaţa veşnică şi alţii pentru ocară şi ruşine veşnică. Cei înţelepţi vor străluci ca strălucirea cerului şi cei ce vor învăţa pe mulţi să umble în neprihănire vor străluci ca stelele în veac şi în veci de veci„ (Dan. 12:1-3).

Dumnezeu îi spune profetului Daniel că totul se va termina cu bine. Voievodul Mihail este suficient pentru biruinţa finală.

Importanţa capitolului 10 pentru noi

Nu ştiu cum de a putut spune omul acela că nu vede nimic vrednic de predicat în acest capitol. Eu v-am plimbat doar puţin prin conţinutul lui şi am văzut o sumedenie de lucruri.

Am văzut ceva din caracterul lui Dumnezeu, sfinţenia Lui, măreţia Sa, slava Sa. Am văzut ceva despre rolul jucat de Isus Christos, Fiul Tatălui, în istorie. Am văzut ceva despre teribilul conflict angelic care se desfăşoară în sferele nevăzute. Am văzut ceva din trăirile acestui om fără pereche preocupat până la patimă cu soarta poporului lui Dumnezeu, profetul Daniel. Am văzut extraordinara importanţă şi putere a rugăciunii. Am văzut delicateţea cu care se poartă Dumnezeu cu el, felul în care-l copleşeşte cu prezenţa sfinţeniei Lui, dar îl şi întăreşte cu puteri trimise prin îngeri. Am văzut harul prin care un bătrân neputincios şi amuţit poate fi transformat într-un purtător de cuvânt al Celui

Atotputernic. Aceasta ne poate da speranţă şi mie şi ţie, făcându-ne să credem că acelaşi Dumnezeu poate trece peste slăbiciunile şi lipsurile noastre ca să vestească prin noi adevărul despre împlinirea planurilor Sale. Este cea mai mare şi mai importantă lucrare pe care o putem face sub soare.

41. Cartea lui „Enoh“

Întrebare:

Ce părere aveţi despre Cartea lui Enoh? Sunt mulţi care au „descoperit-o“ şi sunt entuziasmaţi de informaţiile suplimentare pe care le-a adus Bibliei. Sunt adevărate sau sunt eretice?

Răspuns:

Răspunsul simplu şi răspicat este dat de apostolul Pavel care îl învaţă pe Tit cum să răspundă celor care pun astfel de întrebări:

> „De aceea mustră-i aspru, ca să fie sănătoşi în credinţă şi să nu se ţină de basme evreieşti şi de porunci date de oameni, care se întorc de la adevăr. (Tit 1:13-14).

Cartea lui Enoh şi lămuririle făcute de ea au făcut ravagii în biserici oferind un alt fel de punct de vedere prin care trebuie reinterpretată toată Biblia. Vreau să încep prin a spune că mare parte este o fabricaţie a masoneriei care finanţează masiv acest atac împotriva Bibliei şi a creştinismului. Iată ce scrie Tobias Churton în lucrarea sa: *Enoh şi originile francmasoneriei*

> „În anul 1773, francmasonul James Bruce s-a întors în Europa aducând cu el Cartea etiopiană a lui Enoh. După cum avea să se dovedească, sosirea sa a fost însă prea târzie pentru a influența procesul de readucere a lui Enoh în prim-planul simbolismului masonic, proces care se desfășura deja în America.

Enoh apărea într-un „Rit al Secretului Regal", alcătuit din 25 de grade și promovat de francmasonii Estienne Morin și adjunctul său, Henry Andrew Francken, cândva între anul 1767 — când Francken a întemeiat la Albany, New York, o „Lojă Inefabilă a Perfecțiunii" — și anul 1771, când Morin a murit.[1]

„Ritul lui Morin" a pus bazele a ceea ce avea să devină mai târziu Ritul Scoțian Antic și Acceptat. Gradul al treisprezecelea al acestuia este cunoscut în Marea Britanie sub numele de „Arcul Regal al lui Enoh", iar în Statele Unite ca „Arcul Regal al lui Solomon" sau „Maestrul celui de-al Nouălea Arc".[2]

În legenda asociată acestui grad, Enoh apare ca un constructor vizionar. Elementele legendei provin însă din mai multe surse: ritualuri masonice deja existente ale „Arcului Regal", relatările biblice despre Templul lui Solomon, personajele cu numele Enoh din Geneza, tradiția relatată de Iosephus despre stâlpii urmașilor lui Set, precum și relatarea lui Samuel Lee despre săpăturile efectuate pe Muntele Templului din Ierusalim în timpul domniei împăratului Iulian Apostatul.[3]

Nu există dovezi scrise directe despre un interes masonic pentru Enoh înainte de perioada de după constituirea Marii Loji a Angliei la Londra, între anii 1716 și 1718.

Lucrarea pastorului James Anderson, Constituțiile francmasonilor (The Constitutions of the Free-Masons, 1723), cuprindea într-o notă de subsol o relatare despre „Stâlpii lui Enoh". Aceasta urma o tradiție consemnată pentru prima dată în Palaea Historica (sfârșitul secolului al IX-lea – începutul secolului al X-lea), potrivit căreia Enoh ar fi înscris întreaga știință cunoscută pe stâlpi de marmură și cărămidă, pentru ca această cunoaștere să supraviețuiască Potopului.

Dovezile scrise anterioare constituirii Marii Loji indică însă o tradiție diferită. Potrivit acesteia, masonii medievali târzii nu îi atribuiau lui Enoh rolul principal în refacerea parțială a civilizației după Potop, ci lui „Hermes".

Acesta ar fi descoperit un stâlp ridicat înainte de Potop de Iabal, pe care fusese păstrată o anumită cunoaștere. Această cunoaștere ar fi fost apoi transmisă prin Pitagora, Euclid și, mai departe, printr-o succesiune neîntreruptă de loji.

Farsa a eșuat atunci, dar atacul a reînceput când cartea lui Enoh a fost găsită printre manuscrisele de la Marea Moartă.

S-au umplut rafturile bibliotecilor şi buzunarele autorilor cu această “descoperire” a unor teologi moderni. Enoh, spun ei revoltaţi şi porniţi să ruineze Biserica şi crezul creştin, este marele nedreptăţit al istoriei bisericii. M-am trezit că mi se pun şi mie întrebări despre Enoh, aşa că voi publica aici care este răspunsul meu.

Cartea lui Enoh în lumina Bibliei

Problema Cărţii lui Enoh trebuie abordată cu atenţie. NU există nici o dovadă că această carte ar fi fost scrisă personal de Enoh, al şaptelea patriarh de la Adam, înainte de Potop, iar textul său ar fi fost transmis de atunci până în perioada celui de-al Doilea Templu.

Din perspectivă creştină, putem accepta fără dificultate ceea ce spune Biblia despre Enoh:

> „Enoh a umblat cu Dumnezeu; apoi nu s-a mai văzut, pentru că l-a luat Dumnezeu.” (Geneza 5:24)

Dar Geneza nu spune că Enoh a scris o carte.

Această distincţie este fundamentală şi iată de ce:

1. Cum ar fi supravieţuit o carte scrisă înainte de Potop?

Dacă 1 Enoh ar fi fost scrisă literalmente de Enohul din Geneza, apare imediat o problemă istorică enormă.

Enoh a trăit înainte de Potop. Prin urmare, o carte scrisă de el ar fi trebuit: Enoh → să fie păstrată până la Noe → să supravieţuiască Potopului → să fie transmisă urmaşilor lui Noe → să traverseze perioada patriarhilor → să ajungă până la Israel → să supravieţuiască perioadei lui Moise → judecătorilor → monarhiei → exilului babilonian → revenirii din exil → perioadei celui de-al Doilea Templu.

Aceasta ar reprezenta o extraordinară istorie a transmiterii unui text. Şi totuşi, Biblia nu ne oferă o asemenea istorie. Nu ni se spune că Noe ar fi luat cu el în arcă scrierile lui Enoh. Nu ni se spune că Avraam le-ar fi cunoscut. Nu ni se spune că Moise ar fi primit sau păstrat o „Carte a lui Enoh”.Nu ni se spune că preoţii lui Israel ar fi conservat-o. Nu o găsim printre cărţile profetice recunoscute ale Israelului.

Moise vorbeşte despre Enoh, dar nu despre o Carte a lui Enoh. Geneza îl cunoaşte foarte bine pe Enoh. În Geneza 5:18–24 ni se prezintă genealogia lui, fiul său Metusala, relaţia sa specială cu Dumnezeu şi extraordinara afirmaţie că Dumnezeu „l-a luat”.

Dar există un detaliu important: Geneza nu spune nicăieri că Enoh a scris o carte.

Dacă Moise ar fi avut acces la o lucrare enormă precum 1 Enoh, aceasta ar fi conţinut mult mai mult decât cele câteva informaţii din Geneza.

În literatura enohică apărută ca ciupercile după răspândirea Cărţii lui Enoh, găsim relatări ample despre îngeri, Veghetori, judecată, călătorii cereşti, structura cosmosului, calendare, revelaţii astronomice, vedenii şi evenimente escatologice. Şi totuşi Pentateuhul nu spune: „După cum este scris în Cartea lui Enoh…" şi nici nu identifică o asemenea carte drept sursă profetică a Israelului.

Mai mult, în Noul Testament, apostolul Pavel, care a fost răpit în al treilea cer şi a văzut şi auzit lucruri extraordinare preferă să nu ni le împărtăşească. El ne spune doar aluziv că:

> „… noi n-avem de luptat împotriva cărnii şi sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sunt în locurile cereşti" (Efeseni 6:12

El ştie şi despre ierarhiile cereşti ale fiinţelor rămase în ascultare de Dumnezeu, dar iar alege sau i se impune prin poruncă divinp să nu ne dea amânunte nici despe ele:

> „ … să pun în lumină înaintea tuturor care este isprăvnicia acestei taine ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile, 10 pentru ca domniile şi stăpânirile din locurile cereşti să cunoască azi, prin Biserică, înţelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu, 11 după planul veşnic, pe care l-a făcut în Hristos Isus, Domnul nostru„ (Efeseni 3:9-11).

Aiurelile din cartea lui Enoh, au apărut cândva în ultimele secole înainte de venirea lui Isus Christos. La Qumran au fost descoperite fragmente aramaice ale mai multor scrieri enohice. Unul dintre manuscrisele importante, 4Q201, este datat aproximativ în jurul anilor 200–150 î.Hr. Aceasta demonstrează că ea reprezintă o parte reală a lumii religioase iudaice din perioada celui de-al Doilea Templu. Dar descoperirea nu demonstrează că manuscrisul provine de la Enoh. Între Enohul biblic, plasat înainte de Potop, şi manuscrisele pe care le posedăm există o distanţă cronologică enormă.

2. O singură carte sau o întreagă tradiţie?

Mai există un lucru care ne îndeamnă la prudenţă. Când spunem astăzi „Cartea lui Enoh”, putem avea impresia că vorbim despre o carte scrisă de un singur om, într-un anumit moment, asemenea unei epistole. Dar ceea ce numim 1 Enoh are o istorie mult mai complexă.

Lucrarea cuprinde mai multe secţiuni distincte: Cartea Veghetorilor, Pildele sau Parabolele lui Enoh, Cartea Astronomică, Cartea Viselor şi Epistola lui Enoh.

Aceste părţi nu au toate aceleaşi preocupări şi nici acelaşi caracter. Unele vorbesc despre îngeri şi judecată, altele despre mişcarea corpurilor cereşti şi calendar, altele despre vedenii, istorie şi lucrurile viitoare.

Tocmai de aceea, imaginea care se conturează este mai degrabă aceea a unei tradiţii enohice care s-a dezvoltat în timp decât a unei singure cărţi scrise înainte de Potop şi păstrate neschimbate vreme de milenii.

3. De ce poartă atunci numele lui Enoh? Aici întâlnim un fenomen destul de cunoscut în lumea antică. Cercetătorii folosesc termenul de literatură pseudepigrafică pentru scrieri puse sub numele unei mari personalităţi din trecut. Existau scrieri care îşi aşezau mesajul sub autoritatea sau în cadrul tradiţiei unei mari figuri din trecut. Enoh era un candidat firesc.

Biblia spune despre el foarte puţin, dar ceea ce spune este extraordinar. El a umblat cu Dumnezeu şi Dumnezeu l-a luat. În jurul unui asemenea om era aproape inevitabil să apară întrebări, tradiţii şi relatări.

4. Dar Domnul Isus? Pentru creştin, întrebarea aceasta cântăreşte greu. Cum S-a raportat Domnul Isus la Scriptură?

În Evanghelii Îl vedem mereu întorcându-Se la Scripturile lui Israel. Vorbeşte despre Moise, despre Psalmi şi despre profeţi, dar nu pomeneşte nimic despre o carte a lui Enoh.

5. Dar Iuda îl citează pe Enoh! Aici ajungem la întrebarea pe care nu avem voie să o ocolim. Epistola lui Iuda spune:

> „Şi pentru ei a prorocit Enoh, al şaptelea patriarh de la Adam…” (Iuda 14)

Dacă Iuda foloseşte un material cunoscut şi din 1 Enoh, rezultă de aici că toate capitolele Cărţii lui Enoh sunt inspirate?

Nu.

Iuda spune că Enoh a prorocit. Nu spune că întreaga colecţie de scrieri care a ajuns până la noi sub numele lui Enoh este Scriptură inspirată. Diferenţa este enormă.

Biblia poate prelua un adevăr fără să canonizeze cartea din care acel adevăr este cunoscut.

Apostolul Pavel însuşi citează autori din lumea greacă. Nimeni nu trage de aici concluzia că toate scrierile acelor autori trebuie adăugate Noului Testament.

6. De la Enoh biblic la Enoh ezoteric. Aici trebuie să devenim şi mai atenţi. În tradiţii mult mai târzii, Enoh începe să capete un rol pe care Geneza nu i-l dă. Nu mai este numai omul despre care Scriptura spune atât de frumos că „a umblat cu Dumnezeu". Devine păstrătorul unei cunoaşteri primordiale, cunoscătorul tainelor cereşti, depozitarul unor secrete dinainte de Potop şi, în anumite construcţii ezoterice, o verigă într-un lanţ al cunoaşterii ascunse.

Încep să apară teme precum cunoaşterea primordială, Numele divin ascuns, înţelepciunea pierdută, iniţierea, transmiterea secretă şi recuperarea unor adevăruri uitate de omenire. Şi aici trebuie să observăm schimbarea.

În Geneza, accentul cade pe relaţia lui Enoh cu Dumnezeu. În ezoterism, accentul tinde să cadă pe cunoaşterea secretă a lui Enoh.

Nu este acelaşi lucru.

Scriptura spune:

„Enoh a umblat cu Dumnezeu."

Spiritul ezoteric este mereu ispitit să întrebe:

„Dar ce ştia Enoh?"

Această schimbare de accent pare mică, dar spiritual este foarte importantă pentru că Evanghelia nu este vestea că Dumnezeu a încredinţat câtorva iniţiaţi o cunoaştere secretă care trebuie recuperată. Evanghelia este vestea că Dumnezeu S-a făcut cunoscut în Fiul Său. Creştinismul nu ne cheamă să urcăm treptele unei iniţieri pentru a găsi un Dumnezeu ascuns. Ne cheamă să venim la Hristos, în care ni S-a descoperit Dumnezeu. De aceea trebuie privite cu mare precauţie construcţiile care ne propun un asemenea traseu: Dumnezeu → Enoh → secret antediluvian → Potop → păstrarea secretului → transmiterea prin iniţiaţi → redescoperirea lui în tradiţii ezoterice.

Un asemenea lanţ poate suna impresionant, dar fiecare verigă trebuie demonstrată. Iar Biblia nu ne oferă acest lanţ.

7. Enoh şi „Cuvântul Pierdut” din tradiţiile masonice. Aici este nevoie de o distincţie foarte importantă, pentru că altfel putem amesteca lucruri care provin din epoci şi contexte cu totul diferite.

În anumite tradiţii şi grade masonice apar legende despre Enoh, despre păstrarea unei cunoaşteri sacre, despre Numele divin şi despre pierderea sau redescoperirea unui „Cuvânt”. Dar acestea nu trebuie proiectate înapoi asupra Genezei ca şi cum ar explica ceea ce Moise a vrut să spună despre Enoh.

Deci avem, de fapt, trei niveluri diferite pe care trebuie să le ţinem separat:

Mai întâi este *Enohul Bibliei*. Despre el ştim puţine lucruri, dar lucrurile pe care le ştim sunt sigure: a trăit înainte de Potop, a fost tatăl lui Metusala, a umblat cu Dumnezeu şi Dumnezeu l-a luat.

Apoi avem *literatura enohică iudaică*. Aceasta dezvoltă în jurul lui Enoh o vastă lume de vedenii, îngeri, judecăţi, călătorii cereşti şi taine cosmice. Este veche şi importantă pentru înţelegerea iudaismului celui de-al Doilea Templu, dar aceasta nu o face automat Scriptură.

În sfârşit avem *Enohul tradiţiilor ezoterice şi masonice de mai târziu*. Aici figura lui Enoh este preluată şi reinterpretată în contexte simbolice şi iniţiatice apărute la o distanţă istorică foarte mare de lumea Genezei şi chiar de literatura enohică iudaică.

A le pune pe toate trei într-o singură linie neîntreruptă şi a spune: „Iată tradiţia secretă care vine direct de la Enoh” înseamnă să presupunem ca adevărat tocmai lucrul care ar trebui demonstrat.

Nu orice taină este adevăr.

Nu orice lucru pierdut trebuie recuperat.

Nu orice tradiţie veche vine de la Dumnezeu.

Şi nu orice promisiune a unei „cunoaşteri mai adânci” ne duce mai aproape de Hristos.

Există o fascinaţie spirituală pentru lucrurile ascunse. A existat în lumea veche şi există şi astăzi. Omului îi place uneori ideea că, dincolo de credinţa simplă a Bisericii, ar exista un cerc mai adânc al celor care „ştiu”.

Dar Noul Testament ne îndreaptă într-o altă direcţie. Centrul revelaţiei creştine nu este un secret păstrat de Enoh şi recuperat de iniţiaţi. Centrul revelaţiei este Isus Hristos.

De aceea, atunci când o tradiţie începe să ne spună că pentru a înţelege cu adevărat Biblia trebuie să recuperăm o cunoaştere pierdută, să descifrăm o tradiţie secretă sau să descoperim ceea ce Biserica ar fi uitat timp de secole, este bine să ne oprim şi să punem o întrebare foarte simplă: *Mă conduce această învăţătură spre o înţelegere mai limpede a lui Hristos şi a Scripturii sau mă face dependent de o cheie secretă aflată în afara lor?*

Aceasta este, până la urmă, întrebarea pastorală.

Pentru că pericolul cel mai mare al fascinaţiei pentru Enoh nu este că omul va citi o carte veche. Pericolul este să ajungă încetul cu încetul să creadă că Dumnezeu i-a dat în Scriptură prea puţin şi că adevărurile cu adevărat adânci trebuie căutate în altă parte.

Am întâlnit o explicaţie formulată de John MacArthur care mi s-a părut folositoare pentru această problemă. Nu pentru că autoritatea lui MacArthur ar rezolva întrebarea — autoritatea finală rămâne Scriptura — ci pentru că explicaţia lui ne poate ajuta să înţelegem cum poate Iuda să folosească o tradiţie sau un text enohic fără ca, prin aceasta, întreaga Carte a lui Enoh să devină parte din canon.

În continuare redau ideea respectivă într-o formă adaptată şi limpezită, pentru că traducerile automate pot face uneori un argument bun să sune mai greoi decât este în original. John MacArthur reia o parte din lucrurile amintite deja, dar nu ne strică să le mai auzim odată.

> Ei bine, să ne întoarcem la text. „Enoh, al șaptelea de la Adam” — în genealogia din Geneza 5 — „a profeţit”. Acum trebuie să vorbesc puțin mai tehnic despre lucrul acesta.
>
> De unde știe Iuda despre această profeție? Este o întrebare corectă, nu-i așa? De unde știe Iuda despre ea?
>
> Un răspuns ar fi că Domnul i-a revelat-o, iar acesta este un răspuns bun. A venit prin inspirație; Iuda a cunoscut-o pentru că Duhul Sfânt i-a dat-o.
>
> Dar atunci apare o altă întrebare: dintre toate lucrurile care s-ar fi putut spune despre judecată, de ce i-ar fi dat Duhul Sfânt tocmai un citat obscur, necunoscut, atribuit lui Enoh? De ce tocmai acesta?
>
> Ei bine, mai este ceva ce trebuie să știți.

În vremea în care a scris Iuda, în perioada Noului Testament, exista o carte cunoscută atât de iudei, cât și de creștini sub numele de — sunteți pregătiți? — 1 Enoh. Exista chiar și 2 Enoh. Erau două cărți care purtau numele acestui om.

Erau scrieri pseudepigrafice, adică nu fuseseră scrise de Enoh — niciuna dintre ele. Dar, în lumea iudaică și nu numai, se întâmpla adesea ca o lucrare istorică sau un comentariu să poarte numele unei mari personalități, fie pentru a-i conferi o anumită autoritate, fie pentru a arăta respect față de acea persoană.

Iar Enoh era o figură deosebit de fascinantă în gândirea iudaică pentru că, asemenea lui Ilie, după cum am spus, nu a murit. Mai ales ca figură apocaliptică, Enoh îi fascina pe iudei.

Astfel, în perioada intertestamentară — acei aproximativ patru sute de ani dintre Vechiul și Noul Testament — au circulat diferite unități literare care, în timp, au fost adunate și grupate sub titlurile 1 Enoh și 2 Enoh. Aceste scrieri cuprindeau elemente de istorie, tradiție orală, tradiție scrisă și comentariu.

Iar în 1 Enoh se găsește această profeție.

Și avem fragmente din această carte chiar și astăzi. O parte din 1 Enoh s-a păstrat în limba greacă. Există, de asemenea, o versiune etiopiană, fragmente latine și fragmente aramaice. Așadar, cartea a circulat și a fost tradusă, deoarece conținea tradiții, materiale și comentarii iudaice. Evident, oamenii o cunoșteau. Le era familiară.

Și, în mod remarcabil, profeția lui Enoh, rostită înainte de Potop — da, înainte de Potop — a supraviețuit și a ajuns, printr-o formă de tradiție orală sau scrisă, în cartea pe care o numim 1 Enoh.

Poate că, într-un anumit sens, aceasta este cea mai bună reconstrucție pe care o putem face. Dar este posibil ca tradiția privind autenticitatea acestei profeții să fi fost atât de puternică, încât scrierile reunite ulterior sub numele lui Enoh să fi primit tocmai acest titlu, în onoarea lui.

Știm că familia lui Enoh trebuie să fi cunoscut această afirmație, fie pe cale orală, fie în formă scrisă, pentru că ea a supraviețuit Potopului. Iar aceste cuvinte apar chiar în cartea numită 1 Enoh.

De fapt, vă pot citi traducerea în limba engleză a versiunii etiopiene. Sună astfel: „Iată, El va veni cu miriadele sfinților

Săi ca să facă judecată asupra tuturor. El îi va nimici pe cei nelegiuiți și va mustra orice făptură pentru toate faptele nelegiuite pe care păcătoșii le-au săvârșit împotriva Lui."

Aceasta este o versiune a textului din 1 Enoh 1:9. Și, după cum am spus, avem și astăzi fragmente ale acestei scrieri.

Așadar, într-un fel, această afirmație tradițională atribuită lui Enoh — ceva ce el a spus realmente și, aparent, a primit de la Dumnezeu să spună, pentru că era o profeție, o prezicere — a supraviețuit. A fost păstrată prin tradiție orală sau scrisă și, în cele din urmă, inclusă în cartea lui Enoh.

După cum am spus, Cartea lui Enoh este o scriere pseudepigrafică, adică nu a fost scrisă de Enoh. Este o colecție de unități literare reunite de-a lungul timpului.

Este, de asemenea, inclusă în ceea ce numim în mod larg literatura apocrifă. Cu alte cuvinte, există în ea lucruri corecte și există multe lucruri care nu sunt. Nu este o carte inspirată. Nu a făcut parte din Vechiul Testament. Iudeii nu au primit-o drept Scriptură inspirată și nu au inclus-o în canonul lor. Nici creștinii nu au primit-o ca Scriptură inspirată.

Nici măcar Biserica Romano-Catolică nu a inclus 1 Enoh sau 2 Enoh printre cărțile deuterocanonice aflate în Bibliile romano-catolice.

Cu alte cuvinte, 1 Enoh nu a fost privită în mod obișnuit drept Scriptură.

Și, de fapt, până în vremea în care a scris Iuda, canonul Vechiului Testament era de mult recunoscut ca un corp distinct de Scripturi.

În 2 Petru 3:16, de pildă, Petru vorbește despre Pavel și despre epistolele lui, apoi spune „și celelalte Scripturi". Faptul că Petru poate vorbi despre un corp de scrieri numite „Scripturi" arată că exista deja conștiința unui corp recunoscut de revelație scrisă.

Așadar, 1 Enoh nu este o carte inspirată.

Dar, în cazul acesta, din ceea ce spune Iuda concluzionăm că profeția autentică rostită de Enoh a fost păstrată prin tradiție orală sau scrisă și a ajuns până la vremea lui Iuda.

Oamenii o cunoșteau. Din nou, după cum am spus, Iuda nu simte nevoia să ofere vreo explicație. Materialul le era familiar. Cartea lui Enoh era bine cunoscută în acea vreme.

Apropo, Iuda nu o numește „Scriptură" — graphē — și nici nu introduce citatul prin formula „Este scris", care

este unul dintre modurile obișnuite de a introduce un text scriptural.

Iuda face pur și simplu referire la o sursă cunoscută, căreia oamenii îi acordau o anumită importanță istorică și tradițională. Ei cunoșteau aceste scrieri reunite în 1 Enoh și le acordau o anumită greutate în ceea ce privește istoria, tradiția și comentariul lor.

Prin urmare, Iuda citează acest material ca pe o sursă familiară.

Nu este ceva obișnuit în fiecare pagină a Noului Testament, dar nici nu este fără precedent.

Luați, de exemplu, Faptele Apostolilor 17. Mi se pare suficient de interesant încât să mai petrecem câteva minute aici.

În Faptele Apostolilor 17:28, Pavel le spune filosofilor din Atena:

„În El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au spus și unii dintre poeții voștri: «Căci și noi suntem din neamul Lui.»”

Cu alte cuvinte, Pavel spune: „Poeții voștri au spus ceva adevărat.”

Acolo citează, în esență, un poet păgân, Aratus, care a folosit această formulare în lucrarea sa Phaenomena.

Pavel citează un autor păgân.

În alt loc, vorbind despre cretani, Pavel spune:

„Unul dintre ei, chiar un proroc de-al lor, a zis: «Cretanii sunt totdeauna niște mincinoși, niște fiare rele, niște pântece leneșe.»”

Și aici citează o sursă din afara Scripturii, un poet cretan.

În 2 Timotei 3:8 găsim o altă afirmație interesantă:

„După cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise...”

Puteți citi cartea Exodului de la un capăt la altul și nu veți găsi acolo numele Iane și Iambre. Nu apar în textul Vechiului Testament.

Dar aceste nume, atribuite unor magicieni egipteni care s-au împotrivit lui Moise, apar în diferite tradiții și scrieri iudaice.

Nu știm cu certitudine cum au fost păstrate aceste nume. Poate că au fost transmise de la generația care a trăit evenimentele Exodului către generațiile următoare și au devenit parte din tradiția iudaică.

Cert este că Pavel nu simte nevoia să explice cine sunt Iane și Iambre. Numele erau suficient de cunoscute în mediul său.

Mai există un exemplu în 1 Corinteni 15:33:

„Tovărășiile rele strică obiceiurile bune."

Dacă vă uitați în multe ediții ale Bibliei, veți vedea că aceste cuvinte sunt puse între ghilimele. Ele provin dintr-o formulare cunoscută din literatura greacă, asociată poetului Menandru.

Așadar, Pavel îl citează pe Aratus, folosește o afirmație a unui poet cretan, se referă la Iane și Iambre — nume care nu apar în Vechiul Testament, dar sunt cunoscute din alte tradiții iudaice — și citează o expresie cunoscută din Menandru.

Dar să ne întoarcem la Iuda.

În versetul 9 ni se spune despre arhanghelul Mihail că se împotrivea diavolului și se certa cu el pentru trupul lui Moise.

Vă amintiți când am vorbit despre aceasta? Episodul nu apare nicăieri în Vechiul Testament.

Dar o tradiție asemănătoare era cunoscută din literatura iudaică intertestamentară și este asociată cu o lucrare cunoscută sub numele de Adormirea lui Moise.

Cu alte cuvinte, această tradiție despre disputa privind trupul lui Moise a circulat în mediul iudaic și a ajuns în astfel de scrieri.

Iuda o folosește aici pentru că, în punctul în care o introduce, ea exprimă adevărul pe care Duhul Sfânt a vrut să-l includă în textul inspirat.

La fel se întâmplă și cu citatul din Enoh.

El este folosit pentru că oamenilor le era familiar, pentru că se potrivește perfect argumentului lui Iuda și pentru că întărește portretul învățătorilor falși și apostați care se află sub amenințarea judecății divine la venirea Domnului.

42. Ce înseamnă să fii sfânt?

Întrebare:

Ce suntem noi, neoprotestanţii: pocăiţi sau sfinţi? De ce se făcea botezul pocăinţei o singură dată?

Răspuns:

Iată un subiect potenţial foarte inflamabil! Spre deosebire de alte neamuri, la românii neoprotestanţi s-a împământenit o „virtute" pe care n-o întâlnim la fel de frecvent la alţii: „pocăinţa".

O pomenim adesea şi o recomandăm la nesfârşit. Nu cred însă că lucrul acesta este nici biblic, nici recomandabil. Iată de ce.

Privesc cu mare simpatie declaraţia unei persoane care a spus recent, în public: „Vreau să fiu din ce în ce mai pocăită!"

Am însă câteva lămuriri de adăugat. Nu poţi fi „din ce în ce mai pocăit"! Pocăinţa este o cale către un scop: sfinţenia.

Nimeni nu vrea să rămână într-o tranziţie nesfârşită. Pocăinţa este o uşă prin care trebuie să trecem ca să intrăm în lumea oamenilor sfinţi. Vă doresc din toată inima să terminaţi calea cu bine!

Nu. n-ar trebui să ne numim „biserici de oameni pocăiţi" decât în măsura în care această expresie îi defineşte pe cei care s-au pocăit şi au fost botezaţi ca adulţi. Bisericile din Noul Testament nu au fost adunări de pocăiţi, ci adunări de sfinţi!

Accentuarea continuă a „pocăinţei” semnalizează, subconştient, că nu ne permitem să ne numim oameni sfinţi. Este, deci, un compromis cu mediocritatea. Dacă accepţi că ai de ce să te pocăieşti în fiecare zi, înseamnă că accepţi viaţa de păcat drept ceva permanent, cvasi-normal şi inevitabil.

Creştinii trebuie să caute sfinţenia, nu pocăinţa!

> „Astfel dar, preaiubiţilor, după cum totdeauna aţi fost ascultători, duceţi până la capăt mântuirea voastră, cu frică şi cutremur.”

Nu vă complaceţi pururi pe treapta „pocăinţei”! Trebuie să ne străduim să fim din ce în ce mai sfinţi!

> „Urmăriţi pacea cu toţi şi sfinţirea, fără care nimeni nu va vedea pe Domnul.” (Evrei 12:14)

Şi:

> „...căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduielii, ci al păcii, ca în toate bisericile sfinţilor...” (1 Corinteni 14:33)

Observaţi cum scrie: bisericile sfinţilor, nu bisericile pocăiţilor!

Şi ce înseamnă însă „să fii sfânt”?

„Sfinţenia” şi „slava” vin la noi dintr-un vocabular al cerului, la care n-avem deocamdată acces.

Din cauza aceasta, ele sunt, semantic vorbind, cuvinte pe care ne este greu să le umplem cu un conţinut concret. Ele nu trezesc imediat în imaginaţia noastră o imagine mentală corespunzătoare realităţii pe care o descriu.

Sfinţenia are, în primul rând, un caracter de separare, de punere deoparte. Această separare se face însă dintr-un motiv: calitate, diferenţă de natură, performanţă.

În sensul acesta al separării, Biblia ne dă mai întâi exemplul Cortului Întâlnirii şi al Templului. Structura era compusă din două încăperi: Locul Sfânt, unde nu aveau acces decât preoţii, şi Locul Preasfânt, dincolo de perdeaua despărţitoare, unde nu avea acces decât Marele Preot, şi aceasta numai o singură dată pe an.

Aflat „peste ocean”, în Australia, la o întâlnire de tineret într-o biserică de români din generaţia tânără, dintre care unii înţelegeau mai greu limba română, o fată mi-a pus o întrebare surprinzătoare:

„Frate Daniel, ce înseamnă «sfinţenie»?”

Am întrebat-o dacă are probleme cu termenul din limba română, dar ea mi-a răspuns că are aceeaşi problemă cu acest cuvânt şi în limba engleză. M-a luat prin surprindere, dar eram cumva pregătit, pentru că şi eu mă frământasem mult cu problema aceasta.

Ce înseamnă, în termenii noştri, sfinţenia?

Biblia ne spune că Dumnezeu este sfânt, Duhul lui Dumnezeu este Duhul Sfânt, îngerii sunt sfinţi, cerul este un loc sfânt...

Dar noi nu le-am văzut niciodată. Cum să înţelegem ceva ce n-am văzut şi n-am experimentat?

Ca să putem traduce în termenii noştri „sfinţenia” lui Dumnezeu, trebuie să o coborâm, ca explicaţie, din cer la nivelul experienţelor noastre pământeşti.

I-am spus tinerei că am să-i dau mai întâi o definiţie de valoare şi numai după aceea una poziţională.

Pe scara valorică, pornind de la nivelul „zero”, care este „aşa şi aşa”, în jos avem:

rău,
mai rău,
foarte rău,
cel mai rău
şi... demonic.

Pornind de la acelaşi „aşa şi aşa”, dar de data aceasta în sus, avem:

bun,
mai bun,
foarte bun,
cel mai bun
şi... sfânt.
Sfinţenia este bunătatea la superlativ.

Am întrebat-o:

„Tu ţi-ai dori un soţ «aşa şi aşa», unul «bun», unul «foarte bun», unul «cel mai bun» sau unul «sfânt»?”

Am văzut din privirea ei că m-a înţeles... „aşa şi aşa”. Şi sunt sigur că tot „aşa şi aşa” m-aţi înţeles şi dumneavoastră. Ca să ne ajutăm puţin, am să vă dau acum traducerea termenului „sfânt” prin alternativa lui biblică.

Două sinonime care clarifică

„Sfinţenia” nu este un termen comun în lumea noastră. Puţini îl înţeleg cu adevărat. Ca să ne ajute, Dumnezeu ne-a lăsat un sinonim într-un alt text biblic. Citim: „Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt!” (1 Petru 1:16) şi nu înţelegem neapărat, din prima, ce vrea să spună. Dar citim şi:

> „Voi fiţi dar desăvârşiţi, după cum şi Tatăl vostru cel ceresc este desăvârşit.” (Matei 5:48)

În context, Domnul Isus le spune, în esenţă:

„Nu fiţi răi! Nu răspundeţi răului cu rău, ci fiţi buni, aşa cum Tatăl vostru este bun. Fiţi... desăvârşiţi!” (Matei 5:38-48)

Dacă „sfânt” înseamnă aici „desăvârşit”, atunci ce înseamnă „desăvârşit”? Desăvârşit înseamnă: perfect, fără niciun defect.

O invenţie latină!

Un alt sinonim este cuvântul „excelenţă”.

Termenul „excelent” vine din limba latină. Într-un fel, latinii au făcut o şmecherie semantică, inventând o expresie care să definească ceea ce este greu de înţeles: „sfinţenia cerului”. „Excelent” înseamnă ceva ieşit din comun, ceva atât de bun, atât de desăvârşit, încât pare „din altă sferă de existenţă”. Sfinţenia este la ea acasă în cer.

> Sfințenia este excelența lui Dumnezeu în natura Sa și în toate acțiunile Sale.

Excelenţa divină asigură şi garantează desăvârşirea divină.

Orice îmbunătăţire a naturii şi a acţiunilor noastre reprezintă o treaptă mai sus spre „excelenţa” la care ne cheamă Dumnezeu. El vrea să ne dea un caracter ceresc!

Dumnezeu a părăsit, în Hristos, sfinţenia cerului şi S-a coborât în „junkyard-ul” universului, ca să recupereze ce se mai poate din făpturile stricate ale universului, înainte ca toate să fie aruncate în foc. A venit să repare şi să nască din nou oameni pentru Împărăţia care va veni.

Richard Wurmbrand îşi şoca uneori vizitatorii cu afirmaţii despre sfinţenia lui Dumnezeu.

„Brânzei, să te ferească Dumnezeu să fii un predicator bun!"

După o pauză retorică, în care nu ştiai ce să răspunzi, dânsul continua: „Să fii un predicator excelent! Dumnezeu merită numai ceea ce este excelent!"

Din păcate, prea puţini înţeleg lucrul acesta.

Sfinţirea nu înseamnă o ciuntire a vieţii noastre, ci o extraordinară îmbunătăţire a ei.

Eram la Bacău şi discutam acest subiect cu moldovenii mei. Le-am spus:

„Dacă sfinţirea înseamnă să nu dansezi, să nu bei, să nu fumezi, să nu..., să nu..., atunci am găsit prototipul unui sfânt: este statuia lui Bacovia din centru! O statuie nu face niciunul dintre lucrurile interzise în Biserică."

A trebuit să-mi dea dreptate.

Sfinţirea nu trebuie definită ca o degradare sau o amputare a vieţii, ci ca o explozie de noi posibilităţi:

> „Încolo, fraţii mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună şi orice laudă, aceea să vă însufleţească. Ce aţi învăţat, ce aţi primit şi auzit de la mine şi ce aţi văzut în mine, faceţi." (Filipeni 4:8-9)

Un exemplu din viaţa de căsnicie

Când spune că vrea să ne facă „sfinţi, ca Dumnezeu", Biblia ne oferă această definiţie:

> „Bărbaţilor, iubiţi-vă nevestele cum a iubit şi Hristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfinţească, după ce a curăţit-o prin botezul cu apă prin Cuvânt, ca să înfăţişeze înaintea Lui această Biserică, slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta, ci sfântă şi fără prihană." (Efeseni 5:25-27)

Dumnezeu vrea să ne facă desăvârşiţi pentru că, în cer, desăvârşirea este „normală". Acolo toate lucrurile sunt „sfinte".

O ilustraţie din Vechiul Testament

Jertfele aduse pe altar înaintea lui Dumnezeu trebuiau să fie „sfinte", adică fără cusur, desăvârşite. În cartea profetului Maleahi, Dumnezeu este revoltat de faptul că poporul îndrăzneşte să-I aducă jertfe cu defecte: animale oarbe, şchioape sau bolnave. „Sfinţenia jertfelor" însemna tocmai această desăvârşire, această stare de lipsă a defectelor.

Încă o ilustraţie din viaţa evreilor

Aţi auzit de „vaca roşie"?

Este vaca prescrisă în Vechiul Testament pentru pregătirea apei de curăţire. Nu exista intrare în anumite aspecte ale slujirii lui Dumnezeu fără această curăţire. Aşa a fost în Vechiul Testament şi aşa ar trebui să fie şi astăzi, dacă evreii vor să reia activităţile de la Templu potrivit prescripţiilor Legii mozaice.

Se spune că preoţii şi uneltele pentru noul Templu sunt pregătite sau în curs de pregătire, iar problema vacii roşii a stârnit de-a lungul timpului o preocupare extraordinară, pentru că animalul trebuie să corespundă cerinţelor Legii.

Cu ani în urmă se zvonise că ar exista un asemenea exemplar în Oregon. A fost însă examinat şi, pentru că avea câteva fire de păr de altă culoare, a fost declarat necorespunzător. Avea defect. Nu corespundea cerinţelor prescrise de Legea mozaică.

Săraca vacă! A scăpat fericită!

O ilustraţie din viaţa mea de cumpărător

Eu merg şi la magazine de mâna a doua, unde lucrurile sunt mai ieftine. Este normal ca acolo să găsesc marfă cu defecte: cu pete, cu cusături aiurea, cu o mânecă mai lungă decât cealaltă etc. Marfa aceea cu defecte este numită uneori „irregular", spre a o deosebi de ceea ce este „regular", adică aşa cum trebuie, aşa cum se cade, aşa cum a fost imaginată de cel care a făcut-o.

Dacă merg însă la magazine mari, de firmă, precum Nordstrom, Neiman Marcus sau Macy's, mă aştept să găsesc marfă care corespunde standardelor lor de calitate. Marfa cu defecte serioase nu-şi are locul acolo. Marfa lor trebuie să fie „desăvârşită", adică, folosind limbajul Scripturii: „fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta..."

Tot aşa este şi în lumea cerească a lui Dumnezeu. Totul este desăvârşit, totul este neciobit, totul este „sfânt". Cerul este tărâmul lucrurilor excepţionale.

Când Biblia ne spune că nimic întinat nu va intra în cer, ea ne spune că cerul este „de marcă”, asemenea magazinelor care nu acceptă orice fel de marfă la vânzare.

Vă închipuiţi că standardul cerului ar putea fi mai prejos decât standardul unor magazine precum Nordstrom sau Macy’s?

Ce înseamnă că Dumnezeu vrea să ne sfinţească?

Înseamnă că El vrea să ne facă mai mult decât excelenţi! El vrea să mărească în noi conţinutul ceresc al caracterului! Dumnezeu vrea să facă toate „lucrurile noi”, adică nou-nouţe, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta.

Va veni o zi când, în Ierusalim, în slujirea lui Dumnezeu care se va desfăşura acolo, până şi pe zurgălăii cailor va fi scris:

> „Sfânt Domnului!”

Adică: de cea mai bună calitate şi pus deoparte pentru Dumnezeu.

Noi spunem că unele lucruri sunt de proastă calitate, iar despre altele spunem că sunt atât de bine făcute încât n-au pereche. Sunt, în ilustraţia noastră, „sfinte”.

Acest „Sfânt Domnului”, care se va scrie până şi pe zurgălăii cailor, va fi ca o marcă: „Made in Jerusalem” — „Holy unto the Lord”.

Acolo toate lucrurile vor fi sfinte, adică desăvârşite şi puse deoparte pentru slujirea Domnului!

Dar cum vom putea intra acolo noi, cei nedesăvârşiţi?

Cum va face Dumnezeu din noi nişte „sfinţi”? Când ne întoarcem la Dumnezeu cu credinţă şi pocăinţă, El ne impută, ne dăruieşte sfinţenia Fiului Său. Suntem acceptaţi în desăvârşirea Lui. Sângele Lui face să nu se mai vadă petele şi defectele noastre.

Apoi Dumnezeu, prin Duhul Sfânt, lucrează în noi şi ne schimbă „din slavă în slavă”: din bine în mai bine, din mai bine în foarte bine, apoi spre desăvârşire, spre sfinţenie, până când ajungem „să nu ducem lipsă de nimic”.

Astăzi trebuie să fii mai bun decât ieri. Mâine trebuie să fii mai bun decât astăzi. Şi apoi să continui să creşti spre desăvârşire, adică să creşti în sfinţenie.

> „Fraţii mei, să priviţi ca o mare bucurie când treceţi prin felurite încercări, ca unii care ştiţi că încercarea credinţei

voastre lucrează răbdare. Dar răbdarea trebuie să-şi facă desăvârşit lucrarea, pentru ca să fiţi desăvârşiţi, întregi şi să nu duceţi lipsă de nimic." (Iacov 1:2-4)

Doamne, ajută!

43. Misticism și superstiții creștine?

Întrebare:

Poți să-mi spui cu sunt privite în creştinism misticismul şi superstiţiile? În mediul ortodox ele sunt foarte importante.

Răspuns:

Mai întâi este important să despărţim misticismul de superstiţie, pentru că, din perspectivă creştină, nu sunt acelaşi lucru. Mai mult, cuvântul „misticism“ poate desemna lucruri foarte diferite.

Misticismul creştin

În sensul său clasic, misticismul creştin este căutarea şi experienţa unei comuniuni directe şi profunde cu Dumnezeu. În acest sens, creştinismul are fără îndoială o dimensiune mistică.

Pavel spune:

> „Am fost răstignit împreună cu Hristos şi trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine“ (Galateni 2:20).

Şi tot el vorbeşte despre *„Hristos în voi, nădejdea slavei“* (Coloseni 1:27), despre a fi *„plini de toată plinătatea lui Dumnezeu“* (Efeseni 3:19) şi chiar despre experienţa unui om *„răpit până în al treilea cer“* (2 Corinteni 12:2–4).

Aşadar, Biblia nu ne prezintă doar o credinţă intelectuală. Creştinismul înseamnă întâlnire, comuniune, prezenţă, transformare. Rugăciunea, contemplarea, călăuzirea Duhului Sfânt, bucuria inexplicabilă în Dumnezeu, conştiinţa prezenţei Sale pot avea ceea ce numim astăzi o dimensiune mistică.

Problema începe însă atunci când experienţa devine autoritate independentă de revelaţia Scripturii. Dacă cineva spune: „Dumnezeu mi-a spus...", iar afirmaţia lui contrazice ceea ce Dumnezeu a revelat deja, experienţa nu poate nici corecta, nici completa Scriptura. Ea trebuie verificată prin Scriptură. De aceea Ioan spune:

> „Să nu daţi crezare oricărui duh; ci să cercetaţi duhurile dacă sunt de la Dumnezeu" (1 Ioan 4:1).

Există deci un misticism creştin sănătos, centrat în Hristos şi supus Scripturii, dar poate exista şi un misticism nesănătos, în care senzaţiile, viziunile, vocile, visele şi experienţele personale ajung mai importante decât Cuvântul lui Dumnezeu.

Superstiţia este altceva

Superstiţia porneşte de la o concepţie aproape opusă credinţei biblice: ideea că anumite obiecte, formule, gesturi, zile, numere sau ritualuri posedă în ele însele o putere care poate influenţa realitatea.

Aici apare o deosebire fundamentală: credinţa se încrede în Dumnezeu; superstiţia se încrede într-un mecanism.

Credinţa spune: „Dumnezeu poate."

Superstiţia spune: „Dacă fac lucrul acesta, trebuie să se întâmple lucrul acela."

Este diferenţa dintre rugăciune şi magie.

În rugăciune spun: „Doamne, facă-se voia Ta."

În magie sau superstiţie spun, chiar dacă nu folosesc aceste cuvinte: „Dacă rostesc formula potrivită, dacă folosesc obiectul potrivit, dacă fac gestul potrivit, voi determina rezultatul dorit."

De aceea Biblia respinge ghicirea, vrăjitoria, descântecele, consultarea morţilor şi practicile oculte (Deuteronom 18:9–14). Nu pentru că lumea spirituală ar fi ireală, ci tocmai pentru că omul nu trebuie să încerce să manipuleze lumea spirituală.

Dar superstiţia se poate strecura chiar şi în creştinism. Aici lucrurile devin foarte interesante pastoral.

Un om poate transforma chiar lucruri biblice în superstiţii. Poate trata Biblia ca pe un talisman: „Dacă ţin Biblia deschisă în cameră, nu se poate întâmpla nimic rău.“

Poate transforma rugăciunea într-o formulă magică: „Dacă spun această rugăciune de şapte ori, Dumnezeu trebuie să-mi dea ceea ce cer.“

Poate atribui unui obiect — unei cruci, unei iconiţe, unei sticluţe cu untdelemn, unei batiste, chiar apei de botez — o putere care ar funcţiona independent de Dumnezeu. Până şi un verset biblic poate fi folosit superstiţios dacă este tratat ca o formulă magică.

Biblia ne oferă un exemplu extraordinar în Fapte 19:13–16. Fiii lui Sceva au încercat să folosească numele lui Isus ca pe o formulă de exorcizare:

> „Nişte exorcişti iudei, care umblau din loc în loc, au încercat să cheme Numele Domnului Isus peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: „Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduieşte Pavel, să ieşiţi afară!” Cei ce făceau lucrul acesta erau şapte feciori ai lui Sceva, un preot iudeu din cei mai de seamă.
>
> Duhul cel rău le-a răspuns: „Pe Isus Îl cunosc şi pe Pavel îl ştiu, dar voi cine sunteţi?” Şi omul, în care era duhul cel rău, a sărit asupra lor, i-a biruit pe amândoi şi i-a schingiuit în aşa fel că au fugit goi şi răniţi din casa aceea.
>
> Lucrul acesta a fost cunoscut de toţi iudeii, de toţi grecii care locuiau în Efes, şi i-a apucat frica pe toţi, şi Numele Domnului Isus era proslăvit. Mulţi din cei ce crezuseră veneau să mărturisească şi să spună ce făcuseră. Şi unii din cei ce făcuseră vrăjitorii şi-au adus cărţile şi le-au ars înaintea tuturor; preţul lor s-a socotit la cincizeci de mii de arginţi. Cu atâta putere se răspândea şi se întărea Cuvântul Domnului.

Fii lui Sceva au zis:*„ Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduieşte Pavel...“* Numele era corect. Formula p rea creştină. Dar relaţia personală cu Hristos lipsea. Unde este graniţa? Aş formula-o foarte simplu:

Misticismul creştin caută prezenţa lui Dumnezeu. Credinţa creştină se încrede în Dumnezeu. Superstiţia încearcă să controleze realitatea prin lucruri cărora le atribuie putere.

Şi mai există o deosebire importantă.

Creştinismul biblic nu ne cere să alegem între raţiune şi mister. Există lucruri pe care le putem înţelege şi există realităţi care ne

depăşesc. Întruparea, unirea credinciosului cu Hristos, lucrarea Duhului Sfânt, rugăciunea, providenţa — toate conţin mister.

Misterul nu este superstiţie.

Superstiţia începe atunci când, în loc să ne smerim înaintea misterului lui Dumnezeu, inventăm mecanisme prin care pretindem că îl putem controla.

Mi se pare foarte sugestivă o formulare: credinţa trăieşte cu misterul; superstiţia încearcă să-l domesticească.

Din perspectivă baptistă/evanghelică, aş mai adăuga un criteriu decisiv: orice experienţă mistică trebuie judecată prin Scriptură, caracterul lui Hristos şi roadele pe care le produce. O experienţă extraordinară nu devine adevărată şi acceptabilă doar pentru că este extraordinară.

44. Cine a fost/este Melhisedec?

Întrebare:

N-am auzit încă pe cineva cu o explicare mulţumitoare despre acest personaj misterios din Vechiul Testament. De fapt, nici nu se predică prea mult despr el. Dumneavoastră ce părere aveţi?

Raspuns:

În călătoria simbolică prin Cortul Întâlnirii pe structura căreia îşi scrie Ioan Evanghelia, după ce Isus s-a identificat cu obiectele din Curte (Mielul de jertfă pentru altarul din curte (1:36), apa din ligheanul spălărilor (4:14) şi din prima parte a Cortului (pâinea (6:35) şi lumina (8:12), în capitolul 17, Domnul Isus se află în faţa altarului tămâierii, unde-şi rostea Marele Preot rugăciunea înainte de a intra dincolo de perdea, în „Sfanta Sfintelor". Toate elementele cultului mozaic au fost simboluri care au prevestit lucrarea mesianiacă. La ,,împlinirea vremii„, El a venit să le împlinească pe toate.

În ,,sfânta„ Marele Preot mai putea fi încă în compania celorlalţi preoţi, care-l auzeau cum se roagă, dar dincolo de perdea mergea singur ca să aşeze sângele jertfei pe capacul ispăşirii de deasupra chivotului. Iuda a fost dat afară (Ioan 13:18-30) pentru că n-a făcut parte din preoţia cea nouă pe care a inaugurat-o Domnul Isus cu ucenicii. Ei preoţi, El Mare Preot. O schimbare epocală.

Dar cum să fie El preot când încă mai trăiau Ana şi Caiafa? Cum să se roage El pentru popor când ei mai aduceau încă rugăciunile la Templu?

Răspunsul este unul singur, mare şi tainic. Răspunsul este ... Melhisedec!

În noaptea aceea, cerul nu-i bagă în seamă nici pe Ana şi nici pe Caiafa. Vremea lor trecuse. Cerul priveşte şi ascultă ceea ce face Isus Christos, noul şi tainicul Melhisedec, un Mare Preot pregătit de Dumnezeu din veşnicii ca să slujească nu în „Cortul Întâlnirii„ de pe pământ, ci în originalul ceresc după care i s-a spus lui Moise să facă Cortul de pe pământ. Ana şi Caiafa se rugau în Templul de pe pământ, „chipul şi umbra lucrurilor cereşti„, dar cerul era cutremurat de slujirea făcută de Christos în Templul ceresc:

> „Ei (Ana şi Caiafa) fac o slujbă, care este chipul şi umbra lucrurilor cereşti, după poruncile primite de Moise de la Dumnezeu, când avea să facă cortul: „Ia seama", i s-a zis, „să faci totul după chipul care ţi-a fost arătat pe munte" (Evrei 8:5).

Ana, Caiafa şi oricare alt exponent al preoţiei lui Levi şi Aaron n-ar fi putut face niciodată curăţirea cortului ceresc. Dumnezeu a pregătit din vreme preoţia lui Melhisedec, care a prevestit lucrarea desăvârşită pe care avea să o împlinească Domnul Isus:

> „Dar Hristos a venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare, a trecut prin cortul acela mai mare şi mai desăvârşit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta, şi a intrat, o dată pentru totdeauna, în Locul Preasfânt nu cu sânge de ţapi şi de viţei, ci cu însuşi sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veşnică. … Căci Hristos n-a intrat într-un locaş de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaş de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfăţişeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu„ (Evrei 9:11-12; 24).

Cartea Apocalipsa ne vorbeşte despre altarul tămâierii din cer şi despre altarul jertfei:

> „Apoi a venit un alt înger, care s-a oprit în faţa altarului, cu o cădelniţă de aur. I s-a dat tămâie multă, ca s-o aducă, împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor, pe altarul de aur, care este înaintea scaunului de domnie„ (Apoc. 8:3;14:17-18).

Muritorii n-au ce căuta în slujirea de la Templul ceresc! Acolo este nevoie de o altfel de preoţie, determinată deliberat de Creatorul tuturor lucrurilor.

> ,,Nimeni nu-şi ia cinstea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu, cum a fost Aaron. Tot aşa şi Hristos, nu Şi-a luat singur slava de a fi Mare Preot, ci o are de la Cel ce I-a zis: „Tu eşti Fiul Meu, astăzi Te-am născut". Şi, cum zice iarăşi într-alt loc: „Tu eşti preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec".
> El este Acela care, în zilele vieţii Sale pământeşti, aducând rugăciuni şi cereri cu strigăte mari şi cu lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte şi fiind ascultat din pricina evlaviei Lui, măcar că era Fiu, a învăţat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit. Şi, după ce a fost făcut desăvârşit, S-a făcut pentru toţi cei ce-L ascultă urzitorul unei mântuiri veşnice, căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după rânduiala lui Melhisedec" (Evrei 5:4-10.

În Evanghelia lui Ioan, rugăciunea de Mare Preot a Domnului Isus ocupă un loc de mare însemnătate. Din Evanghelia lui lipseşte rugăciunea ,,Tatăl nostru„, care este prin excelenţă ,,a noastră„, dar este redată ,,cuvânt cu cuvânt„ marea rugăciune din capitolul 17, încununarea pasajului care se preocupă de ultimele cuvinte lăsate ucenicilor înainte de Calvar!

Venise vremea ca Melhisedec să mijlocească. Născut în seminţia lui Iuda, nu în cea preoţească a lui Levi, Isus din Betleemul Iudeii, sparge tiparul străvechi şi apare ca un Melhisedec al veacurilor, ca să ne fie tuturor ,,Mare Preot în veac„. Cu mii de ani înainte, Avraam însuşi, tatăl tuturor credincioşilor, i s-a supus şi i-a dat zeciuială:

> ,,Melhisedec, împăratul Salemului, a adus pâine şi vin – el era preot al Dumnezeului Celui Preaînalt. Melhisedec a binecuvântat pe Avram şi a zis: „Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeul Cel Preaînalt, Ziditorul cerului şi al pământului! Binecuvântat să fie Dumnezeul Cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmaşii tăi în mâinile tale!" Şi Avram i-a dat zeciuială din toate „ (Gen. 4:18-20).

Promisiunea mesianică despre venirea unui Melhisedec a fost reînnoită apoi prin împăratul David în carta psalmilor:

> „Domnul a jurat, şi nu-I va părea rău: Tu eşti preot în veac, în felul lui Melhisedec. „ (Psalmi 110:4)

Sigur, subiectul Melhisedec n-a fost uşor şi nici recomandabil, evreii nedeprinşi cu „hrana tare a Cuvântului„ şi care au ajuns „greoi la pricepere„, dar nu este greu pentru creştinii care au mintea înoită de călăuzirea Duhului lui Dumnezeu. Autorul epistolei către Evrei schiţează câteva din „lucrurile grele de tâlcuit„ pentru evreii de atunci despre acest personaj care-L prevestea pe Christos.

El seamănă cu Christos pentru că nu este dintre oamenii muritori:

> „În adevăr, Melhisedec acesta, împăratul Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt, care a întâmpinat pe Avraam când acesta se întorcea de la măcelul împăraţilor, care l-a binecuvântat, care a primit de la Avraam zeciuială din tot, care, după însemnarea numelui său, este întâi „Împărat al neprihănirii", apoi şi „Împărat al Salemului", adică „Împărat al păcii"; fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, dar care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu, rămâne preot în veac„ (Evrei 7:1-3).

El Îl prevesteşte pe Christos pentru că nu este din preoţia obişnuită. Nimeni nu ştie de unde a fost Melhisedec preot în Salem! Mai ales că a fost în acelaşi timp şi Preot şi Împărat!

> „Vedeţi bine dar cât de mare a fost el dacă până şi patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război! Aceia dintre fiii lui Levi care îndeplinesc slujba de preoţi după Lege au poruncă să ia zeciuială de la norod, adică de la fraţii lor, cu toate că şi ei se coboară din Avraam. Iar el, care nu se cobora din familia lor, a luat zeciuială de la Avraam şi a binecuvântat pe cel ce avea făgăduinţele. Dar fără îndoială că cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare. Şi apoi aici, cei ce iau zeciuială sunt nişte oameni muritori, pe când acolo, o ia cineva despre care se mărturiseşte că este viu. Mai mult, însuşi Levi, care ia zeciuială, a plătit zeciuiala, ca să zicem aşa, prin Avraam; căci era încă în coapsele strămoşului său când a întâmpinat Melhisedec pe Avraam„ (Evrei 7:4-10).

El Îl prevesteşte pe Christos pentru că depăşeşte neputinţele legii mozaice:

> „Dacă, dar, desăvârşirea ar fi fost cu putinţă prin preoţia leviţilor – căci sub preoţia aceasta a primit poporul Legea – ce nevoie mai era să se ridice un alt preot „după rânduiala lui Melhisedec”, şi nu după rânduiala lui Aaron? Pentru că, odată schimbată preoţia, trebuia numaidecât să aibă loc şi o schimbare a Legii. În adevăr, Acela despre care sunt zise aceste lucruri face parte dintr-o altă seminţie, din care nimeni n-a slujit altarului. Căci este vădit că Domnul nostru a ieşit din Iuda, seminţie despre care Moise n-a zis nimic cu privire la preoţie„ (Evrei 7:11-14).

El Îl prevesteşte pe Christos pentru că este legat de eternitate:

> „Lucrul acesta se face şi mai luminos când vedem ridicându-se după asemănarea lui Melhisedec un alt preot, pus nu prin legea unei porunci pământeşti, ci prin puterea unei vieţi nepieritoare. Fiindcă iată ce se mărturiseşte despre El: „Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec” (Evrei 7:15-17).

El îl prevesteşte pe Christos pentru că aduce nădejdea unei neprihăniri mai bune decât cea dată de Lege:

> „Astfel, pe de o parte se desfiinţează aici o poruncă de mai înainte din pricina neputinţei şi zădărniciei ei, căci Legea n-a făcut nimic desăvârşit, şi pe de alta, se pune în loc o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu„ (Evrei 7:18-19).

El îl prevesteşte pe Christos pentru că El încheie un legământ mai bun decât cel al aşezămintelor mozaice:

> „Şi fiindcă lucrul acesta nu s-a făcut fără jurământ – căci, pe când leviţii se făceau preoţi fără jurământ, Isus S-a făcut preot prin jurământul Celui ce I-a zis: „Domnul a jurat şi nu Se va căi: „Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec ” –, prin chiar faptul acesta, El s-a făcut chezaşul unui legământ mai bun„.

El îl prevesteşte pe Christos pentru că el „rămâne în veac„:

> „Mai mult, acolo au fost preoţi în mare număr, pentru că moartea îi împiedica să rămână pururea. Dar El, fiindcă rămâne „în veac”, are o preoţie care nu poate trece de la unul la altul„ (Evrei 7:23-24).

El îl prevesteşte pe Christos pentru că „poate să mântuiască în chip desăvârşit şi trăieşte pururi ca să mijlocească pentru ei„:

> „De aceea şi poate să mântuiască în chip desăvârşit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăieşte pururea ca să mijlocească pentru ei„ (Evrei 7:25).

Autorul epistolei către Evrei rezumă toate aceste asemănări dintre Mehisedec şi Isus Christos în finalul capitolului:

> „Şi tocmai un astfel de Mare Preot ne trebuia: sfânt, nevinovat, fără pată, despărţit de păcătoşi şi înălţat mai presus de ceruri, care n-are nevoie, ca ceilalţi mari preoţi, să aducă jertfe în fiecare zi, întâi pentru păcatele sale şi apoi pentru păcatele norodului, căci lucrul acesta l-a făcut odată pentru totdeauna, când S-a adus jertfă pe Sine Însuşi. În adevăr, Legea pune mari preoţi pe nişte oameni supuşi slăbiciunii, dar cuvântul jurământului, făcut după ce a fost dată Legea, pune pe Fiul, care este desăvârşit pentru veşnicie„ (Evrei 7:26-28).

De ce este rugăciunea din Ioan 17 aşa de importantă deci?

Pentru că ea marchează debutul activităţii Domnului Isus în slujba de Mare Preot. Putem spune din toată inima împreună cu autorul epistolei către Evrei:

> „Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot care S-a aşezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului Preasfânt şi al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul„ (Evrei 8:1-2).

Înainte de a rupe perdeaua din templu ca să pătrundă în „sfânta sfintelor„ din locurile cereşti cu „însuşi sângele Lui„ (Evrei 9), Îl găsim deci pe Isus Christos-Melhisedec înaintea altarului tămâierii, înălţând spre Dumnezeu rugăciunea Sa de Mare Preot. Iată de altfel cum a debutat întreg pasajul (Ioan 13 – 17) care relatează ultima stare de vorbă dintre Domnul Isus şi ucenici:

> „Înainte de Praznicul Paştelor, Isus, ca Cel care ştia că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, şi fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt. … Isus, fiindcă ştia că Tatăl Îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit şi la Dumnezeu Se duce …„ (Ioan 13:1,3).

45. NOM sau înnoirea tuturor lucrurilor?

Întrebare:

Dragă frate Daniel, îmi scapă mie ceva? Mă informez din surse greşite? Sau totul este, de fapt, roz şi frumos? Sunt reale toate acestea şi se pregăteşte omenirea pentru ultimele evenimente descrise în Daniel şi în Apocalipsa?

Am primit o întrebare grea de la Andrei Vasiliţa şi m-am străduit să-i răspund cum am putut şi eu.

> Dacă îmi permiteți, aș avea rugămintea să ne dezvăluiți, pe blogul dumneavoastră sau pe lista Roboam, câteva gânduri și să aruncați puțină lumină asupra a ceea ce se întâmplă în S.U.A., cândva un bastion al libertății și al binecuvântărilor prin care Domnul a trimis oameni la lucru în ogorul Său.
>
> Întreb aceasta deoarece urmăresc surse alternative de informare (sper să fie cu adevărat astfel): intellihub.com, infowars.com, truththeory.com, activistpost.com, realityzone.com etc. și este o avalanșă de știri grele, triste și năucitoare.
>
> Ca să definesc cadrul întrebării, enumăr doar câteva:

• poliţia este tot mai bine dotată, excesiv militarizată, violentă şi imorală;

• departamente precum DHS, FEMA, EPA, TSA şi altele îşi măresc continuu bugetele, se înarmează excesiv, elaborează politici

şi manuale de instruire şi organizează exerciţii pentru anihilarea unei eventuale revolte de masă;

• DHS îi defineşte drept potenţiali terorişti interni pe veteranii militari, pe creştini şi pe pastorii lor. În vremurile pe care le-am prins şi eu puţin înainte de 1990 exista o categorie propagandistică asemănătoare: „duşmanii poporului". Aceiaşi „pantofi roşii", doar dintr-o altă perspectivă;

• DHS s-a aprovizionat, în doi ani, cu două miliarde de gloanţe, inclusiv cu muniţie cu punct de greutate deplasat, suficientă, după unii, pentru a împuşca fiecare american de cinci-şase ori sau pentru douăzeci-treizeci de ani de război continuu, deşi aria sa de activitate este doar teritoriul Statelor Unite;

• nu mai vorbesc despre exerciţiile cu vehicule şi aeronave militare desfăşurate în oraşele americane sau despre dotarea poliţiei cu vehicule blindate;

• supravegherea informaţională de tip orwellian: sisteme informatice complexe, camere de luat vederi, posibilitatea ingerinţei în viaţa personală fără mandat dacă eşti suspectat de „terorism", contoare inteligente etc.;

• obtuzitatea, lăcomia, cinismul ameţitor şi lipsa de bun-simţ a politicienilor de vârf, cu foarte puţine excepţii;

• atacul asupra celui de-al Doilea Amendament al Constituţiei şi propaganda susţinută a presei dominante, care îmi aminteşte de buletinele de ştiri sovietice de odinioară;

• ofensiva împotriva primei instituţii de pe pământ, căsătoria dintre bărbat şi femeie, precum şi promovarea agresivă a unor grupuri minoritare gălăgioase, folosite uneori pentru marginalizarea celor care nu sunt de acord cu politicile statului;

• falsificări şi secretizări repetate ale informaţiilor şi programelor guvernamentale;

• politici fiscale, de imigraţie, bugetare şi sociale profund socialiste, promovate cu multă retorică şi puţină responsabilitate;

• experimentul din Cipru privind confiscarea depozitelor bancare;

• apariţiile tot mai dese ale politicienilor care vorbesc despre necesitatea unei Noi Ordini Mondiale;

• declaraţiile lui George Soros despre iminenta NWO şi despre inutilitatea păstrării averii în aur;

• foarte multă carismă şi foarte puţin caracter la conducătorii de astăzi;

• introducerea cardurilor de identitate cu etichete radio pentru elevi şi presiunile asupra celor care se opun;

• în Suedia se discută despre o societate complet fără numerar;

• Apple, Google şi alte companii dezvoltă portofelul electronic în parteneriat cu Visa şi Mastercard;

• şi multe, multe altele, pe care parcă nici nu îndrăznesc să le mai enumăr.

> Dragă frate Daniel, îmi scapă mie ceva? Mă informez din surse greșite? Sau totul este, de fapt, roz și frumos? Sunt reale toate acestea și se pregătește omenirea pentru ultimele evenimente descrise în Daniel și în Apocalipsa?
>
> Din toate acestea înțeleg cât de mult trebuie să-mi îndrept atenția și inima spre Domnul Isus.
>
> Ajutați-mă cu un cuvânt de încurajare și cu unul de lămurire asupra vremurilor pe care le trăim. Simt că vremea este aproape și vreau să fiu tot mai sfânt și mai vrednic de a intra în Împărăție.
>
> Vă mulțumesc!
>
> Cu mult drag și recunoștință,
>
> Andrei, din Republica Moldova

Dragă Andrei,

Adevărul este undeva pe la mijloc.

Domnul Isus a spus încă de atunci că taina fărădelegii a şi început să lucreze în fiii neascultării; numai că trebuie să fie luat din cale Cel ce o împiedică... (2 Tesaloniceni 2:7).

Dacă priveşti istoria lumii, te întristezi.

Dacă priveşti istoria Bisericii, te întristezi.

Dacă priveşti însă istoria pe care o scrie Dumnezeu, te umpli de bucurie şi aştepţi să o vezi împlinită.

Priveşte la Dumnezeu şi ţi se va lumina faţa de bucurie.

Culmea este că vedem evenimentele care confirmă împlinirea planului lui Dumnezeu şi... uităm să ne bucurăm în anticiparea lucrurilor viitoare.

Hai să mai spunem încă o dată împreună:

Maranata!

> „Să ne bucurăm, să ne veselim și să-I dăm slavă! Căci a venit nunta Mielului; soția Lui s-a pregătit!" (Apocalipsa 19:7).

Adevărul este că mulţi creştini ar prefera o împărăţie creştină pe pământ, nu una cerească.

Am vrea să-L înhămăm pe Dumnezeu la planurile noastre, să refacem raiul pe pământ, să-i convertim pe toţi oamenii şi apoi să vină şi Dumnezeu... la noi.

Ne întristăm când vedem că El lucrează altfel.

Ar trebui însă să ne bucurăm de dimensiunea cerească a Împărăţiei.

Noua ordine divină nu va fi doar o nouă ordine mondială, ci inaugurarea acelei părtăşii cereşti în care avem deja cetăţenia.

Lumea aceasta merge spre focul final.

Noi mergem spre înnoirea tuturor lucrurilor.

46. Vremea sfârşiturilor

Eternitatea este obligatorie,
destinaţia este opţională!

Întrebare:

V-am auzit spunând că sunt cam cinci judecăţi ale oamenilor. Asta ar însemna că ar exista câteva „finaluri" pentru vremea sfârşitului. Puteţi documenta această părere?

Răspuns:

Ce înseamnă „sfârşit"?

În teologia creştină, vremea sfârşitului se numeşte „escatologie". Este un termen care derivă de la cuvântul grec eschaton, care înseamnă „de la urmă" şi identifică sfârşitul lumii, finalul istoriei, punctul ei culminant.

Alte expresii folosite în Biblie, şi mai ales în Noul Testament, sunt: „a se crăpa de ziuă", „Ziua Judecăţii", „Ziua de pe urmă", „ultima judecată".

Profetul Daniel preferă să vorbească despre „vremea sfârşitului":

> „El mi-a zis: «Fii cu luare-aminte, fiul omului, căci vedenia priveşte vremea sfârşitului!»" (Daniel 8:17; 8:19; 11:35; 11:40; 12:4)

Dacă mai ţineţi minte metafora jocului de puzzle pentru înţelegerea profeţiilor, după ce am pus colţurile şi marginile la locul lor şi după ce am consultat imaginea de pe cutie, a venit vremea să punem fragmentele în grupe de aceeaşi culoare.

În cazul nostru, vorbind despre vremea sfârşitului, constatăm imediat că avem de-a face cu trei grupe distincte de profeţii.

Trei căderi de cortină

Apostolul Pavel identifică în lume trei grupe distincte de oameni. Nu trebuie să le confundăm şi nu trebuie să le tratăm la fel. Iată ce scrie el:

> „Să nu fiţi pricină de păcătuire... nici pentru Iudei, nici pentru Greci, nici pentru Biserica lui Dumnezeu." (1 Corinteni 10:32)

Le vom lua în ordine inversă, pentru că istoria Bisericii este şi cea mai scurtă dintre cele trei.

„Biserica" este trupul duhovnicesc al lui Isus Hristos, o comunitate de oameni distinctă de oricare alta şi destinată să se unească cu Hristos în eternitate, după ce I-a fost martoră în lume.

„Grecii" pomeniţi aici sunt Neamurile care, prin înţelepciunea lor, au refuzat înţelepciunea lui Dumnezeu. menii aceştia reprezintă „lumea" care refuză „revelaţia" şi o înlocuiesc cu tot felul de idolatrii sau filosofii.

> „Luaţi seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia şi cu o amăgire deşartă după datina oamenilor, după învăţăturile începătoare ale lumii, şi nu după Hristos." (Coloseni 2:8)

„Iudeii" sunt poporul preaiubit pe care Dumnezeu l-a ales, nu l-a lepădat şi nu-l va lepăda vreodată.

> „Aşa vorbeşte Domnul, care a făcut soarele să lumineze ziua, care a rânduit luna şi stelele să lumineze noaptea, care întărâtă marea şi face valurile ei să urle, El, al cărui Nume este Domnul oştirilor: 'Dacă vor înceta aceste legi dinaintea

> Mea, zice Domnul, şi neamul lui Israel va înceta pe vecie să mai fie un neam înaintea Mea!' "
>
> „Aşa vorbeşte Domnul: 'Dacă cerurile sus pot fi măsurate şi dacă temeliile pământului jos pot fi cercetate, atunci voi lepăda şi Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a făcut, zice Domnul." (Ieremia 31:35-37).

Apostolul Pavel îi îndeamnă pe credincioşi să ţină seama de aceste trei cete distincte existente acum în lume. Nu este uşor şi, mai ales, n-a fost uşor în bisericile primului secol.

Găsim aceleaşi trei cete distincte — lumea, iudeii şi Biserica — într-un alt text al lui Pavel:

> „Căci întrucât lumea, cu înţelepciunea ei, n-a cunoscut pe Dumnezeu în înţelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să mântuiască pe credincioşi prin nebunia propovăduirii crucii.
>
> Iudeii, într-adevăr, cer minuni, şi grecii caută înţelepciune, dar noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, care, pentru iudei, este o pricină de poticnire, şi pentru neamuri o nebunie, dar pentru cei chemaţi, fie iudei, fie greci, este puterea şi înţelepciunea lui Dumnezeu." (1 Corinteni 1:21-24)

În Biserica primară a existat o criză a trecerii de la ideea de evrei — popor ales la Neamuri — alese în Hristos. Petru, deşi avea autoritate apostolică, a fost tras la răspundere pentru că intrase în casa unor oameni netăiaţi împrejur:

> „Ştiţi", le-a zis el, „că nu este îngăduit de Lege unui iudeu să se însoţească împreună cu unul de alt neam sau să vină la el, dar Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe niciun om spurcat sau necurat."

Şi:

> „Când s-a suit Petru la Ierusalim, îl mustrau cei tăiaţi împrejur şi ziceau: «Ai intrat în casă la nişte oameni netăiaţi împrejur şi ai mâncat cu ei.»"

(Faptele Apostolilor 10:28; 11:2-3)

Evreii creştini au acceptat greu că neevreii au acelaşi statut ca şi ei. Unii erau convinşi că cei convertiţi la Hristos trebuiau să devină mai întâi evrei şi numai după aceea să aibă parte de beneficiile

harului. A trebuit să fie convocat un Consiliu la Ierusalim (Faptele Apostolilor 15) ca să limpezească această problemă. Apostolul Pavel s-a grăbit să ducă această veste bună bisericilor, dar, oriunde a ajuns, a avut de înfruntat opoziţia evreilor.

Primul capitol din Epistola către Galateni ni-l arată pe apostolul Pavel purtând, după cincisprezece ani de lucrare, lupta pentru acceptarea neevreilor alături de creştinii evrei.

După discuţii purtate la Ierusalim cu Petru, Ioan şi Iacov, nu s-a ajuns la un punct de vedere comun în toate privinţele, dar s-a acceptat că există o lucrare specială printre cei din poporul Israel, la care s-au consacrat Petru, Ioan şi Iacov, şi o alta printre cei netăiaţi împrejur, la care l-au acceptat ca lucrător pe Pavel.

Diferenţierea dintre creştinii evrei şi creştinii proveniţi dintre Neamuri a cauzat tulburări mari şi conflicte interetnice în Biserica din Roma. Cum se ajunsese la starea aceasta?

Împăratul Claudiu s-a supărat, la un moment dat, pe evrei şi i-a alungat pe toţi cei care locuiau în Roma. A fost unul dintre periodicele valuri de antisemitism stârnite de Satan în lume.

> „După aceea, Pavel a plecat din Atena şi s-a dus la Corint. Acolo a găsit pe un iudeu numit Aquila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, cu nevastă-sa Priscila, deoarece Claudiu poruncise ca toţi iudeii să plece din Roma.” (Faptele Apostolilor 18:1-2)

Bineînţeles că toţi membrii evrei ai bisericii din Roma, unii chiar dintre conducătorii ei, au trebuit să plece în alte părţi. Prin plecarea lor, Biserica Romei a ajuns 100% compusă din Neamuri. Şi-au ales alţi lideri, iar lucrarea a continuat.

Peste câţiva ani, Nero a anulat decretul lui Claudiu şi i-a chemat pe evrei înapoi. Au revenit şi foştii lideri evrei ai bisericii. Numai că între ei şi liderii apăruţi între timp s-au născut rivalităţi şi mari dispute „doctrinare”. Cine „merita” să aibă întâietatea?

Pavel îşi numeşte cititorii când evrei (2:17-29; 4:1; 7:1), când Neamuri (1:13; 11:13-32; 15:15-16 etc.). În încheierea scrisorii, el salută 26 de persoane, dintre care două treimi au nume greceşti.

Apostolul Pavel intervine în disputele de la Roma, scriind această epistolă cu următoarele idei principale:

Există într-adevăr o „întâietate a iudeului”. Ea este cronologică şi canonică. Ei au de partea lor istoria umblării cu Dumnezeu ca popor şi primirea „oracolelor” divine (Rom. 3:1-2).

Evreii nu au însă şi o întâietate „calitativă”, pentru că Dumnezeu i-a închis pe toţi oamenii sub păcat, ca să Se poată îndura de toţi (Rom. 2:1-29; 3:27-30).

Dumnezeu ne-a făcut o cale nouă spre neprihănire prin Christos. Ea este calea „credinţei”. Oricine, indiferent de originea etnică, poate veni azi la Dumnezeu (Rom. 5-8).

Ca neam, iudeii se bucură şi se vor bucura şi în viitor de „credincioşia” cu care Dumnezeu Îşi împlineşte făgăduinţele date lui Avraam, Isaac şi Iacov. Din cauza acestui lucru, nimeni n-are voie „să se socotească singur înţelept” (Rom. 11:25) şi să-i dispreţuiască acum pe iudei. Dumnezeu n-a renunţat la chemarea pe care le-a făcut-o (Rom. 9-11). Viitorul le aparţine lor în planul profetic.

În locul certurilor pentru întâietate sau poziţie, creştinii din Roma sunt îndemnaţi la „consacrare”, „curăţie” şi „caritate” (Rom. 12-15).

Epistola destinată romanilor s-a potrivit de minune şi altor adunări creştine „mixte” din Imperiul Roman. Comunităţile creştine se răspândiseră pretutindeni în colţurile Imperiului, trezind furia evreilor neconvertiţi. Ei puneau întrebări:

Cum se împăca Evanghelia iertării cu „dreptatea” lui Dumnezeu?

Ce mai rămânea din „neprihănirea” cerută de Dumnezeu dacă păcătoşii erau iertaţi prin oferta gratuită a „harului”?

Ce fel de relaţie era între „Evanghelie” şi „Legea lui Moise”? Nu-l desfiinţa ea pe Moise?

Ce mai rămânea din legământul „avraamic”? Cum se putea ca „Neamurile” să aibă parte de privilegiile aceluiaşi legământ făcut cu evreii?

Ce se va alege de nivelul moral dacă se răspândeşte acum vestea că Dumnezeu nu-i mai priveşte pe oameni prin filtrul pretenţiilor Legii, ci prin uşa deschisă a harului?

Nu vor ajunge oare oamenii să creadă că este bine să păcătuim mai mult, ca să se înmulţească şi mai mult harul?

Ce mai rămânea valabil din promisiunile făcute de Dumnezeu Israelului? Mai rămânea în picioare statutul de popor al „legământului”?

Va mai avea Israelul, care-L respinsese pe Mesia, un rol în istoria viitoare a lumii? Nu cumva „legământul cel nou” semnifica şi lepădarea Israelului ca popor?

Multora dintre evreii evlavioşi li se părea că noua „Cale” propusă de Pavel (Fapte 22:4; 24:22) aruncă pe fereastră tocmai tradiţiile şi moştenirile care le erau cele mai dragi.

Timp de douăzeci de secole, ramura bisericii dintre evrei s-a micşorat până ce a ajuns doar „o rămăşiţă”. Evreii, chiar încreştinaţi, n-au acceptat să se amestece cu Neamurile, aşa cum untdelemnul nu se amestecă cu apa. Chiar şi acum, după două mii de ani de creştinism, când acceptă credinţa în Isus Christos, evreii formează „adunări mesianice” distincte.

Pentru ei, deosebirea este mult mai mare decât faptul că n-au acceptat traducerea greacă „Christos” pentru consacratul termen evreiesc „Mesiah”, ajungând astfel să fie numiţi cu caraghiosul pleonasm „creştini mesianici”. Ei sunt şi vor să rămână pentru totdeauna „evrei”, cu un destin deosebit de al tuturor celorlalţi. Asistăm la o discriminare inversă: creştinii dintre Neamuri nu se grăbesc să-şi recunoască fraţii mesianici...

Oricum, mulţimea de adunări mesianice de azi s-ar putea prea bine să semnaleze că „smochinul” milenar înverzeşte, iar vremea sfârşitului este aproape.

> „De la smochin învăţaţi pilda lui: Când îi frăgezeşte şi înfrunzeşte mlădiţa, ştiţi că vara este aproape. Tot aşa, şi voi, când veţi vedea toate aceste lucruri, să ştiţi că Fiul omului este aproape, este chiar la uşi.
>
> Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta până se vor întâmpla toate aceste lucruri. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.” (Matei 24:32-35)

Ţinând cont de existenţa acestor trei „cete” distincte din lume, trebuie să facem deosebire între textele biblice distincte adresate de Dumnezeu fiecăreia dintre ele. În caz contrar, riscăm să facem confuzii catastrofale şi aplicaţii stânjenitoare. Am să vă dau două exemple.

Biserica neoprotestantă din Europa a „împrumutat” de la evrei binecuvântarea levitică din Numeri. Când l-am vizitat, împreună cu un grup de la Biserica Bethel, pe Richard Wurmbrand şi l-am rugat, la final, să se roage pentru noi, am rămas surprins când ne-a cerut să-i îngăduim să rostească în ebraică această binecuvântare asupra noastră. Noi o ştiam aproape pe dinafară în traducerea românească:

„Domnul a vorbit lui Moise şi a zis: «Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi spune-le: „Aşa să binecuvântaţi pe copiii lui Israel şi să le ziceţi:

'Domnul să te binecuvânteze şi să te păzească!

Domnul să facă să lumineze Faţa Lui peste tine şi să Se îndure de tine!

Domnul să-Şi înalţe Faţa peste tine şi să-ţi dea pacea!'

Astfel să pună Numele Meu peste copiii lui Israel, şi Eu îi voi binecuvânta."»" (Numeri 6:22-27)

Este evident că această binecuvântare este un aşezământ între Dumnezeu şi copiii lui Israel, prin Moise. Textul vorbeşte despre ce să facă „copiii lui Aaron" (nu păstorii creştini) şi subliniază că este valabilă pentru „copiii lui Israel" (nu pentru copiii neoprotestanţilor).

Aşa am aflat şi eu că urmaşii Reformei nu şi-au mai botezat copiii mici şi erau vorbiţi de rău de catolici. Cum mortalitatea infantilă era foarte mare, catolicii îi acuzau pe protestanţi că-şi trimit copiii direct în iad. S-a părut potrivit, deci, unor lideri protestanţi de atunci (şi tuturor păstorilor neoprotestanţi de acum) să „împrumute" pentru Biserică un aşezământ tipic evreiesc, pe care astăzi nu-l mai contestă nimeni în România. La venirea în America, am fost surprins să văd că neoprotestanţii de aici practică foarte rar acest lucru.

O altă „împrumutare", de data aceasta cu consecinţe stânjenitoare, este preluarea unor promisiuni pentru poporul evreu şi forţarea unor „elemente" care nu ni se potrivesc. Este vorba tot despre un text din Vechiul Testament, de data aceasta din cartea profetului Isaia. Cine nu cunoaşte aproape pe dinafară Isaia 53?

Am fost forţat să mă gândesc iar la el de o întrebare primită din partea unui lucrător din bisericile noastre:

„Frate Daniel,

Urmare a recentei noastre conversații (telefonice) și încurajat de bunăvoința dumneavoastră, dau curs câtorva dintre întrebările scripturale asupra cărora am cugetat de multe ori, fără să ajung la un răspuns satisfăcător.

În cartea Isaia, la cap. 53:4, cum trebuie înțeles că Domnul Isus a purtat suferințele noastre și că a luat asupra Lui durerile noastre, când în lume, și chiar în lumea creștină, există încă atâta durere și atâta suferință?

Apoi, în versetul următor, v. 5, la final, se spune: «Prin rănile Lui suntem tămăduiți». În ce fel tămăduiți (vindecați, deci), când au fost și sunt încă atâtea dureri și suferințe nevindecate pe pământ?

Cum trebuie să înțeleg, să interpretez toate acestea?

Cu multă dragoste și cu deosebite mulțumiri, în Christos Domnul, V.T."

Mărturisesc lipsa mea de preocupare pentru aceste nepotriviri evidente şi pentru aproape totala lipsă de acoperire a acestor promisiuni pentru Biserica creştină. I-am răspuns fratelui meu telegrafic:

„Prima explicație ar fi că Isaia 53 este o cântare de pocăință a evreilor și nu are nimic cu Biserica. Termenii folosiți în acel text nu sunt despre noi. Cântarea va fi valabilă probabil în Mileniu."

Este evident că Isaia 53 este lamentația poporului evreu în pocăința care va însoți întoarcerea lor la Mesia:

„În ziua aceea, voi căuta să nimicesc toate neamurile care vor veni împotriva Ierusalimului. Atunci voi turna peste casa lui David şi peste locuitorii Ierusalimului un duh de îndurare şi de rugăciune şi îşi vor întoarce privirile spre Mine, pe care L-au străpuns. Îl vor plânge cum plânge cineva pe singurul lui fiu şi-L vor plânge amarnic, cum plânge cineva pe un întâi născut." (Zaharia 12:9-10)

Atunci (și numai atunci) se vor împlini cuvintele din Isaia 53, care precizează expres amănunte valabile doar pentru Israel:

„Cine a crezut în ceea ce ni se vestise?" (lor, evreilor, nu nouă)

„N-avea nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile şi înfăţişarea Lui n-avea nimic care să ne placă." (evreilor, pentru că noi n-am fost atunci acolo)...

„Disprețuit şi părăsit de oameni, om al durerii şi obişnuit cu suferinţa, era aşa de disprețuit că îţi întorceai faţa de la El, şi noi nu L-am băgat în seamă." (ei, evreii, nu noi am făcut lucrul acesta)...

> „Totuşi El suferinţele noastre le-a purtat şi durerile noastre le-a luat asupra Lui, şi noi am crezut" (acest „noi" sunt tot ei, evreii!) „că este pedepsit, lovit de Dumnezeu şi smerit. Dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedeapsa, care ne dă pacea, a căzut peste El şi, prin rănile Lui, suntem tămăduiţi."...
>
> „El a fost luat prin apăsare şi judecată, dar cine din cei de pe vremea Lui a crezut că El fusese şters de pe pământul celor vii şi lovit de moarte pentru păcatele poporului meu?" (acest popor al lui Isaia sunt evreii!)...

Sper că nu jignesc pe nimeni când fac aceste precizări. Ştiu că mi se va spune că „toate făgăduinţele lui Dumnezeu sunt «Da» şi «Amin» în Isus Christos", dar aceasta nu înseamnă că le putem aplica de-a valma, oriunde şi oricând. Altfel, ne vom întoarce să ne tăiem împrejur şi să purtăm „haina" evreiască împotriva căreia s-a luptat aşa de mult apostolul Pavel (Galateni 4:11).

Acestea fiind spuse, să precizăm acum şi aici care sunt drumurile escatologice pe care le vor urma, diferit, cele trei „cete" din lumea de astăzi.

Escatonul Bisericii

Puţin prezentată în Vechiul Testament şi, prin urmare, necunoscută celorlalte două mari grupe ale umanităţii, istoria Bisericii va trece prin câteva etape caracteristice şi va culmina în escatonul specific Bisericii. Iată care sunt etapele existenţei ei:

- Persecuţie – Ioan 15:18-21; 17:14-15; 1 Petru 4:12-19
- Răpire – 1 Tesaloniceni 4:15-18
- Judecată – 2 Corinteni 5:10; Romani 14:10
- Nuntă – Apocalipsa 19:7-9; Efeseni 5:32
- Revenire în slavă cu Christos – Iuda 14-15
- Domnie în Noul Ierusalim – 2 Timotei 2:12

Persecuţie

Cei care L-au respins pe Christos îi resping cu aceeaşi ardoare şi pe ucenicii Lui:

„Dacă vă urăşte lumea, ştiţi că pe Mine M-a urât înaintea voastră. Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei, dar, pentru că nu sunteţi din lume şi pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăşte lumea.

Aduceţi-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: «Robul nu este mai mare decât stăpânul său.» Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, şi pe al vostru îl vor păzi. Dar vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis." (Ioan 15:18-21)

Deşi s-a încercat şi, pe alocuri, s-a nădăjduit, rolul Bisericii nu este să „încreştineze" lumea. Încercarea a fost nefericită şi a eşuat lamentabil. Creştinii vor rămâne creştini şi lumea va rămâne „lume". Unul dintre cele mai caraghioase titluri de revistă pe care le-am văzut a fost „Lumea creştină"! Aşa ceva este o contradicţie în termeni. Rolul creştinilor nu este să convertească Neamurile lumii, ca naţiuni întregi, ci doar să adune din aceste naţiuni pe aceia care vor face parte din Biserica Lui preaiubită.

„Le-am dat Cuvântul Tău, şi lumea i-a urât, pentru că ei nu sunt din lume, după cum Eu nu sunt din lume. Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i păzeşti de cel rău. Ei nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume.

Sfinţeşte-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul. Cum M-ai trimis Tu pe Mine în lume, aşa i-am trimis şi Eu pe ei în lume." (Ioan 17:14-18)

Persecuţia şi suferinţele sunt pecetea care autentifică apartenenţa la Biserica Celui răstignit. Noi, ca şi apostolul Pavel, permanentizăm înaintea lumii imaginea suferinţelor lui Christos. În felul acesta noi „împlinim ceea ce lipseşte suferinţelor lui Christos":

„Preaiubiţilor, nu vă miraţi de încercarea de foc din mijlocul vostru, care a venit peste voi ca să vă încerce, ca de ceva ciudat care a dat peste voi; dimpotrivă, bucuraţi-vă întrucât aveţi parte de patimile lui Hristos, ca să vă bucuraţi şi să vă veseliţi şi la arătarea slavei Lui.

Dacă sunteţi batjocoriţi pentru Numele lui Hristos, ferice de voi! Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, Se odihneşte peste voi.

Nimeni din voi să nu sufere ca ucigaş sau ca hoţ, sau ca făcător de rele, sau ca unul care se amestecă în treburile

altuia. Dimpotrivă, dacă suferă pentru că este creştin, să nu-i fie ruşine, ci să proslăvească pe Dumnezeu pentru numele acesta. Căci suntem în clipa când judecata stă să înceapă de la casa lui Dumnezeu. Şi, dacă începe cu noi, care va fi sfârşitul celor ce nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu? Şi, dacă cel neprihănit scapă cu greu, ce se vor face cel nelegiuit şi cel păcătos?

Aşa că cei ce suferă după voia lui Dumnezeu să-şi încredinţeze sufletele credinciosului Ziditor şi să facă ce este bine." (1 Petru 4:12-19)

Răpire

Biserica nu este nici lumea aceasta şi nici poporul evreu, de aceea şi destinul ei este unic, deosebit de al celorlalte două cete distincte. Nicăieri în Vechiul Testament nu scrie despre Răpire! Dar Răpirea este mângâierea şi nădejdea Bisericii!

„Iată, în adevăr, ce vă spunem prin Cuvântul Domnului: noi, cei vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiţi. Căci Însuşi Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel şi cu trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer şi întâi vor învia cei morţi în Hristos.

Apoi, noi, cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi toţi împreună cu ei în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; şi astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mângâiaţi-vă dar unii pe alţii cu aceste cuvinte." (1 Tesaloniceni 4:15-18)

Nu încercaţi să le vorbiţi evreilor despre Răpire. Nădejdea lor este cu totul alta: Împărăţia viitoare!

Judecata

Pentru că are un destin special, Biserica are şi o traiectorie specială. Ea va fi „prima ceată" care va trece prin judecata lui Dumnezeu, ca să fie albită şi fără prihană, gata pentru Nunta viitoare:

„Căci toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, pentru ca fiecare să-şi primească răsplata după binele sau răul pe care-l va fi făcut când trăia în trup" (2 Corinteni 5:10).

„Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce dispreţuieşti tu pe fratele tău? Căci toţi ne vom înfăţişa înaintea scaunului de judecată al lui Hristos" (Romani 14:10).

Nunta

Biserica părăseşte pământul pentru a se uni în cer cu Christos:

„Să ne bucurăm, să ne veselim şi să-I dăm slavă! Căci a venit nunta Mielului; soţia Lui s-a pregătit şi i s-a dat să se îmbrace cu in subţire, strălucitor şi curat." (Inul subţire sunt faptele neprihănite ale sfinţilor.) Apoi mi-a zis: „Scrie: «Ferice de cei chemaţi la ospăţul nunţii Mielului!»" (Apocalipsa 19:7-9).

„De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mamă-sa şi se va lipi de nevastă-sa, şi cei doi vor fi un singur trup." Taina aceasta este mare (vorbesc despre Hristos şi despre Biserică)" (Efeseni 5:31-32).

Revenirea în slavă împreună cu Christos

Biserica răpită la cer va reveni apoi împreună cu Christos să asiste la restul finalului de istorie, escatonul lui Israel şi escatonul lumii.

„Şi pentru ei a prorocit Enoh, al şaptelea patriarh de la Adam, când a zis: «Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinţi ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor şi să încredinţeze pe toţi cei nelegiuiţi de toate faptele nelegiuite, pe care le-au făcut în chip nelegiuit, şi de toate cuvintele de ocară pe care le-au rostit împotriva Lui aceşti păcătoşi nelegiuiţi»" (Iuda 14-15).

Domnia în Noul Ierusalim

Apoteoza destinului Bisericii este domnia împreună cu Christos. Lucrul acesta este anticipat de faptul că noi suntem deja în Christos, în locurile cereşti, şi stăm pe scaunul de domnie al cerului împreună cu El.

„Adevărat este cuvântul acesta: Dacă am murit împreună cu El, vom şi trăi împreună cu El. Dacă răbdăm, vom şi împărăţi împreună cu El" (2 Timotei 2:11-12).

Trecută ea însăşi prin judecată, Biserica va fi apoi de faţă când vor fi judecaţi îngerii şi cei din lume („Nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea?" – 1 Corinteni 6:2 şi „Nu ştiţi că noi vom judeca pe îngeri?" – 1 Corinteni 6:3).

În eternitate, Mireasa se va face un singur trup cu Mirele şi, unde va fi Christos, va fi şi Biserica. Aceasta este „taina cea mare" despre care a vorbit apostolul Pavel:

> „De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mamă-sa şi se va lipi de nevastă-sa, şi cei doi vor fi un singur trup." Taina aceasta este mare (vorbesc despre Hristos şi despre Biserică)" (Efeseni 5:31-32).

Cu douăzeci de ani în urmă, un evreu creştin mi-a reproşat că „pierd vremea cu Neamurile şi nu vin alături de el la evreii mesianici": „Este vremea măslinului care încolţeşte! Vino la cei din neamul tău!"

I-am zâmbit şi i-am dezvăluit „secretul" pentru care nu sunt un naţionalist creştin, ci am preferat să mă iau după mama evreică şi după Sabina şi Richard Wurmbrand: „Du-te tu să fii salvat cu mesianicii tăi ca să stai la masă împreună cu Avraam, Isaac şi Iacov. Eu prefer să nu stau printre meseni, ci să fiu Mireasa din capul mesei, una cu Mirele meu preaiubit."Biserica va fi o ceată distinctă de privilegiaţi între toate celelalte „cete" din Împărăţia lui Dumnezeu.

Escatonul lui Israel

Deosebite de profeţiile pentru Biserică, profeţiile pentru Israel vestesc:

- Vremurile Neamurilor – Luca 21:24
- Întoarcerea – Ezechiel 36-37
- Necazul lui Iacov – Ezechiel 38-39
- Revenirea lui Mesia – Fapte 3:18-21
- Împărăţia preoţească – Ezechiel 40-48; Isaia 60-66

Vremurile Neamurilor

În timpul hotărât pentru pedepsirea poporului Său Israel, Dumnezeu îngăduie ca poporul ales şi cetatea cea sfântă să se afle sub stăpânirea altor neamuri ale pământului:

> „Vor cădea sub ascuţişul sabiei, vor fi luaţi robi printre toate neamurile, şi Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până se vor împlini vremurile neamurilor" (Luca 21:24).

Întoarcerea

Când Ben Gurion a proclamat reînfiinţarea statului Israel, toată lumea a luat cunoştinţă de împlinirea unei profeţii specifice:

> „Înainte ca să simtă dureri, a născut şi, înainte ca să-i vină suferinţele, a dat naştere unui fiu. Cine a auzit vreodată aşa ceva? Cine a văzut vreodată aşa ceva? Se poate naşte oare o ţară într-o zi? Se naşte un neam aşa dintr-o dată? Abia au apucat-o muncile, şi fiica Sionului şi-a şi născut fiii!" (Isaia 66:7-8).

Această lucrare, supranaturală în esenţa ei, a fost prezisă şi de profetul Ezechiel în capitolele 36-37 ale cărţii lui. Şi acolo este vorba despre refacerea fizică a Israelului. Ea va fi urmată de o a doua fază, când trupurile refăcute în celebra „vale a oaselor" vor primi duh de viaţă şi se vor transforma într-o uriaşă armată.

Până la această a doua fază a transformării lor, evreii rămân ca şi morţi faţă de viaţa dăruită prin Isus Christos şi vor trebui să treacă încă prin multe necazuri. Ca să supravieţuiască şi să-şi găsească pacea, Israelul va face un „pact cu moartea" (nu cu viaţa!), un fel de legământ cu puterea care va domina atunci lumea (Daniel 9:27). Aceasta va fi însă doar o farsă care-i va prăbuşi pe evrei în...

Necazul lui Iacov

Această calamitate este descrisă în capitolele 38-39 ale profeţiilor lui Ezechiel. Tot despre această perioadă de necaz a profeţit şi Isus Christos în mica Lui Apocalipsă din Matei 24:

> „Pentru că atunci va fi un necaz aşa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. Şi dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar, din pricina celor aleşi, zilele acelea vor fi scurtate" (Matei 24:21-22).

Ţara va fi atacată de o coaliţie internaţională alcătuită de Gog, plus popoarele din miazănoapte, la care se vor alătura Libia, Persia şi Etiopia:

> „Şi spune: «Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: „Iată, am necaz pe tine, Gog, domnul Roşului, Meşecului şi Tubalului!
>
> Te voi târî şi-ţi voi pune un cârlig în fălci; te voi scoate, pe tine şi toată oastea ta, cai şi călăreţi, toţi îmbrăcaţi în chip strălucit, ceată mare de popor, care poartă scut şi pavăză şi care toţi mânuiesc sabia; împreună cu ei voi scoate pe cei din Persia, Etiopia şi Put, toţi cu scut şi coif: Gomerul cu toate oştile lui, ţara Togarmei, din fundul miazănoaptei, cu toate oştile sale, popoare multe împreună cu tine!
>
> Pregăteşte-te dar, fii gata, tu şi toată mulţimea adunată în jurul tău! Fii căpetenia lor!
>
> După multe zile, vei fi în fruntea lor; în vremea de apoi, vei merge împotriva ţării, ai cărei locuitori, scăpaţi de sabie, vor fi strânşi dintre mai multe popoare pe munţii lui Israel, care multă vreme fuseseră pustii, dar, fiind scoşi din mijlocul popoarelor, vor fi liniştiţi în locuinţele lor. Iar tu te vei sui, vei înainta ca o furtună, vei fi ca un nor negru care va acoperi ţara, tu cu toate oştile tale şi multe popoare cu tine.»” (Ezechiel 38:3-10).

Evenimentele grozave care se vor întâmpla în perioada Necazului celui Mare sunt descrise de apostolul Ioan în Apocalipsa, de la capitolele 6 la 19.

Revenirea lui Mesia

Aşa cum vom vedea în capitolele următoare, Israelul ar dispărea sub năvălirea acestui nor pustiitor de lăcuste, dacă n-ar interveni direct Dumnezeu. Va fi cea de-a doua venire a Domnului! Glorioasa Lui revenire! Mielul se va întoarce ca un Leu care răcneşte şi toate popoarele lumii vor tremura înaintea Lui. Prin puterea Lui, Împăratul Isus Christos va reaşeza la locul lor toate lucrurile şi va instaura mult aşteptata Împărăţie a lui Israel:

> „Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte prin gura tuturor prorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi.
>
> Pocăiţi-vă dar şi întoarceţi-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se şteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile

> de înviorare şi să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care cerul trebuie să-L primească, până la vremurile aşezării din nou a tuturor lucrurilor – despre aceste vremuri a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinţilor Săi proroci din vechime" (Faptele Apostolilor 3:18-21).

Această predică, rostită de apostolul Petru, a fost aşezată pe temelia celor aflate direct de la Isus Christos cel înviat din morţi în cele 40 de zile de după înviere:

> „După patima Lui, li S-a înfăţişat viu, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori, timp de patruzeci de zile, şi vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la Împărăţia lui Dumnezeu" (Faptele Apostolilor 1:3).

Apostolul Pavel, îndrăgostit pentru totdeauna de poporul său, Israel, aşează escatonul evreilor în foarte cunoscutul text din Romani 9. Iată, pentru cei ce doriţi, schiţa propusă de el:

Romani 9:1-5 – Întristarea lui Pavel pentru neamul lui
Romani 9:6-13 – Copiii făgăduinţei
Romani 9:14-24 – Olarul şi lutul
Romani 9:25-33 – O rămăşiţă va fi salvată
Romani 10:1-13 – Neprihănirea lui Dumnezeu
Romani 10:14-21 – N-a auzit Israelul?
Romani 11:1-6 – Dumnezeu n-a lepădat pe poporul Său
Romani 11:7-15 – Viaţă din morţi
Romani 11:16-24 – Cei doi măslini
Romani 11:25-36 – Salvarea lui Israel

Împărăţia preoţească

Împărăţia de o mie de ani va fi instaurată la cea de-a doua venire a lui Isus Christos. El va împlini atunci destinul pentru care a fost ales poporul Israel:

> „Ale Lui, care ne iubeşte, care ne-a spălat de păcatele noastre cu sângele Său şi a făcut din noi o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeu, Tatăl Său: ale Lui să fie slava şi puterea în vecii vecilor! Amin. Iată că El vine pe nori. Şi orice ochi Îl va vedea; şi cei ce L-au străpuns. Şi toate seminţiile

> pământului se vor boci din pricina Lui! Da, Amin." (Apocalipsa 1:5b-7).

Strălucirea acestui escaton glorios al naţiunii lui Israel este descrisă în amănunţime de două pasaje masive pe care Biserica de astăzi le neglijează cu desăvârşire: Ezechiel 40-48 şi Isaia 60-66. Intuitiv, Biserica simte că aceste texte nu o privesc direct. Şi are dreptate!

Escatonul lumii necredincioase

Este normal ca lumea să aibă un alt final decât finalul celor credincioşi din Biserică sau din poporul ales. Iată etapele parcurse de lume în marşul ei funebru către moartea veşnică:

- Vremea îndelungii răbdări, harul salvării – Romani 2:4-8
- Vremea războaielor – Daniel 9:26b
- Refuzul adevărului va atrage vremea minciunii – 2 Tesaloniceni 2:1-12
- Necazul cel Mare – Matei 24:15-22
- Împărăţia de o mie de ani – Apocalipsa 20:7-10
- Judecata de la urmă – Apocalipsa 20:11-13
- Iazul de foc – Apocalipsa 19:20; 20:14-15
- Lucrurile cele noi! – Apocalipsa 21:1-5

Vremea îndelungii răbdări a lui Dumnezeu

Vremea Bisericii este şi vremea harului dat de Dumnezeu Neamurilor! Răpirea Bisericii va declanşa pe pământ un teribil „ceas al încercării", care va da pe faţă ce este în inima fiecăruia:

> „Fiindcă ai păzit cuvântul răbdării Mele, te voi păzi şi Eu de ceasul încercării care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii pământului" (Apocalipsa 3:10).

El va veni pentru că oamenii pământului şi-au bătut joc de Isus Christos şi de urmaşii Lui din Biserică, refuzând cu încăpăţânare harul răbdării şi al salvării:

> „Sau dispreţuieşti tu bogăţiile bunătăţii, îngăduinţei şi îndelungii Lui răbdări? Nu vezi tu că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăinţă?

Dar, cu împietrirea inimii tale, care nu vrea să se pocăiască, îţi aduni o comoară de mânie pentru ziua mâniei şi a arătării dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, care va răsplăti fiecăruia după faptele lui. Şi anume, va da viaţa veşnică celor ce, prin stăruinţa în bine, caută slava, cinstea şi nemurirea şi va da mânie şi urgie celor ce, din duh de gâlceavă, se împotrivesc adevărului şi ascultă de nelegiuire" (Romani 2:4-8).

O vreme a războaielor

Parte din pedeapsa lui Dumnezeu pentru cei ce refuză harul este zbaterea în conflicte interminabile. „Cei răi n-au pace!", spune Dumnezeu. Diavolul nu este în stare, pentru că nu-i stă în caracterul lui, să dea pace omenirii fără Dumnezeu. Profetul Daniel precizează că „este hotărât că războiul va ţine până la sfârşit şi, împreună cu el, şi pustiirile". Aceasta se va întâmpla după ce „Unsul va fi stârpit şi nu va avea nimic", adică după moartea şi învierea lui Mesia (Daniel 9:26).

„Secolul XXI va fi unul religios sau nu va mai fi deloc!" Această concluzie a fost strigătul disperat al unuia care şi-a dat seama ce extraordinară putere au armele moderne de distrugere în masă. Dumnezeu n-a greşit deloc când a descris-o astfel în profeţiile date lui Daniel:

> „După aceea m-am uitat în vedeniile mele de noapte şi iată că era o a patra fiară, nespus de grozav de înspăimântătoare şi de puternică; avea nişte dinţi mari de fier, mânca, sfărâma şi călca în picioare ce mai rămânea; era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte şi avea zece coarne" (Daniel 7:7).

Vremea minciunii

Refuzul adevărului va atrage vremea minciunii, când personajul principal de pe pământ va fi Antichristul:

> „Cât priveşte venirea Domnului nostru Isus Hristos şi strângerea noastră laolaltă cu El, vă rugăm, fraţilor, să nu vă lăsaţi clătinaţi aşa de repede în mintea voastră şi să nu vă tulburaţi de vreun duh, nici de vreo vorbă, nici de vreo epistolă ca venind de la noi, ca şi cum ziua Domnului ar fi şi venit chiar. Nimeni să nu vă amăgească în vreun chip, căci nu va veni înainte ca să fi venit lepădarea de credinţă şi de a

se descoperi omul fărădelegii, fiul pierzării, potrivnicul care se înalţă mai presus de tot ce se numeşte «Dumnezeu» sau de ce este vrednic de închinare. Aşa că se va aşeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu.

Nu vă aduceţi aminte cum vă spuneam lucrurile acestea când eram încă la voi? Şi acum ştiţi bine ce-l opreşte ca să nu se descopere decât la vremea lui. Căci taina fărădelegii a şi început să lucreze; trebuie numai ca cel ce o opreşte acum să fie luat din drumul ei. Şi atunci se va arăta acel Nelegiuit, pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale şi-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale.

Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne şi puteri mincinoase şi cu toate amăgirile nelegiuirii pentru cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiţi.

Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire ca să creadă o minciună, pentru ca toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiţi" (2 Tesaloniceni 2:1-12).

Nu este de mirare că toate acestea vor culmina în ceea ce Biblia numeşte...

Necazul cel Mare

El va veni peste Israelul lui Dumnezeu (de aceea se mai numeşte şi „Necazul lui Iacov") şi peste popoarele care L-au refuzat pe Christos. Biserica este ceata celor care au primit Adevărul, aşa că ea nu va avea parte de toate aceste grozăvii ale Necazului cel Mare:

„Vai, căci ziua aceea este mare. Niciuna n-a fost ca ea! Este o vreme de necaz pentru Iacov, dar Iacov va fi izbăvit din ea" (Ieremia 30:7).

Despre suferinţele legate de războiul final prin care Dumnezeu îl va curăţi pe Israel a scris şi profetul Zaharia:

„În toată ţara, zice Domnul, două treimi vor fi nimicite, vor pieri, iar cealaltă treime va rămâne. Dar treimea aceasta din urmă o voi pune în foc şi o voi curăţi cum se curăţă argintul, o voi lămuri cum se lămureşte aurul. Ei vor chema Numele Meu şi îi voi asculta; Eu voi zice: «Acesta este poporul Meu!» Şi ei vor zice: «Domnul este Dumnezeul meu!»" (Zaharia 13:8-9).

> „De aceea, când veţi vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit prorocul Daniel, aşezată în Locul Sfânt – cine citeşte să înţeleagă! – atunci, cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munţi; cine va fi pe acoperişul casei să nu se pogoare să-şi ia lucrurile din casă; şi cine va fi la câmp să nu se întoarcă să-şi ia haina.
>
> Vai de femeile care vor fi însărcinate şi de cele ce vor da ţâţă în zilele acelea!
>
> Rugaţi-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat. Pentru că atunci va fi un necaz aşa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. Şi dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar, din pricina celor aleşi, zilele acelea vor fi scurtate" (Matei 24:15-22).

Este clar că aceste prevestiri nu se adresează Bisericii. Ele nu i se potrivesc. Ea nu este legată nici de interdicţiile călătoriei în Sabat şi nici de condiţiile de climă şi relief specifice ţării Israel. Necazul nu este pentru Biserică, ci doar pentru cei din Israel şi pentru necredincioşii lumii.

Escatonul lumii trece apoi la...

Împărăţia de o mie de ani

Despre această epocă a profeţit apostolul Petru atunci când i-a îndemnat pe evreii care-L răstigniseră pe Isus Christos să se pocăiască:

> „Şi acum, fraţilor, ştiu că din neştiinţă aţi făcut aşa, ca şi mai-marii voştri. Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte prin gura tuturor prorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi.
>
> Pocăiţi-vă dar şi întoarceţi-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se şteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviorare şi să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care cerul trebuie să-L primească, până la vremurile aşezării din nou a tuturor lucrurilor – despre aceste vremuri a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinţilor Săi proroci din vechime" (Fapte 3:17-21).

Într-adevăr, mai toate scrierile profeţilor, chiar şi atunci când vestesc catastrofe şi suferinţe pentru evrei, se încheie vestind nişte vremuri viitoare de pace, prosperitate şi binecuvântare. (Unul

dintre cele mai frumoase pasaje despre viitorul lui Israel în Mileniu se găseşte în Ieremia 65).

Pornite întotdeauna spre rău, Neamurile vor trece prin Mileniu ca printr-o demonstraţie că firea omenească este păcătoasă chiar şi fără prezenţa diavolului. De aceea vor trebui conduse de Dumnezeu „cu un toiag de fier" (Apocalipsa 2:27; 12:5; 19:15). Ele vor fi pedepsite prin secetă ori de câte ori vor refuza să se suie ca să se închine la Ierusalim:

> „Toţi cei ce vor mai rămâne din toate neamurile venite împotriva Ierusalimului se vor sui în fiecare an să se închine înaintea Împăratului, Domnul oştirilor, şi să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor.
>
> Dacă unele din familiile pământului nu vor voi să se suie la Ierusalim ca să se închine înaintea Împăratului, Domnul oştirilor, nu va cădea ploaie peste ele.
>
> Dacă familia Egiptului nu se va sui, dacă nu va veni, nu va cădea ploaie nici peste ea; va fi lovită cu aceeaşi urgie cu care va lovi Domnul neamurile care nu se vor sui să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor. Aceasta va fi pedeapsa Egiptului şi pedeapsa tuturor neamurilor care nu se vor sui să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor" (Zaharia 14:16-19).

Înclinaţiile firii pământeşti păcătoase se vor vedea la finalul Mileniului, când Dumnezeu îl va dezlega pe Satan ca să mai ispitească o dată Neamurile:

> „Când se vor împlini cei o mie de ani, Satana va fi dezlegat şi va ieşi din temniţa lui ca să înşele neamurile, care sunt în cele patru colţuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog, ca să-i adune pentru război. Numărul lor va fi ca nisipul mării. Şi ei s-au suit pe faţa pământului şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea preaiubită. Dar din cer s-a pogorât un foc care i-a mistuit.
>
> Şi diavolul, care-i înşela, a fost aruncat în iazul de foc şi de pucioasă, unde sunt fiara şi prorocul mincinos. Şi vor fi munciţi zi şi noapte în vecii vecilor" (Apocalipsa 20:7-10).

Judecata cea Mare de la urmă

> „Apoi am văzut un scaun de domnie mare şi alb şi pe Cel ce şedea pe el. Pământul şi cerul au fugit dinaintea Lui şi nu

s-a mai găsit loc pentru ele. Şi am văzut pe morţi, mari şi mici, stând în picioare înaintea scaunului de domnie.

Nişte cărţi au fost deschise. Şi a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieţii. Şi morţii au fost judecaţi după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărţile acelea.

Marea a dat înapoi pe morţii care erau în ea; Moartea şi Locuinţa morţilor au dat înapoi pe morţii care erau în ele. Fiecare a fost judecat după faptele lui" (Apocalipsa 20:11-13).

Pedeapsa finală a celor necredincioşi va fi aruncarea în iazul cu foc şi pucioasă:

„Şi fiara a fost prinsă. Şi, împreună cu ea, a fost prins prorocul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele cu care amăgise pe cei ce primiseră semnul fiarei şi se închinaseră icoanei ei. Amândoi aceştia au fost aruncaţi de vii în iazul de foc, care arde cu pucioasă" (Apocalipsa 19:20).

„Şi Moartea şi Locuinţa morţilor au fost aruncate în iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua. Oricine n-a fost găsit scris în cartea vieţii a fost aruncat în iazul de foc" (Apocalipsa 20:14-15).

Curăţată de murdăria păcatului, lumea va cunoaşte apoi o transformare completă, când Dumnezeu va face...

Lucrurile cele noi!

„Apoi am văzut un cer nou şi un pământ nou; pentru că cerul dintâi şi pământul dintâi pieriseră şi marea nu mai era.

Şi eu am văzut coborându-se, din cer de la Dumnezeu, cetatea sfântă, Noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei.

Şi am auzit un glas tare, care ieşea din scaunul de domnie şi zicea:

«Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei şi ei vor fi poporul Lui şi Dumnezeu Însuşi va fi cu ei. El va fi Dumnezeul lor. El va şterge orice lacrimă din ochii lor. Şi moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici ţipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut.»

Cel ce şedea pe scaunul de domnie a zis: «Iată, Eu fac toate lucrurile noi.» Şi a adăugat: «Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut şi adevărate.»" (Apocalipsa 21:1-5).

Vor fi Neamuri în lumea cea nouă din pragul eternităţii? Biblia spune că da, iar noi n-avem de ce să ne îndoim de aceasta. Dumnezeu va păstra identitatea naţională a fiecăruia. Dacă Avraam va fi din nou Avraam şi dacă David va fi din nou David, tot la fel se va întâmpla şi cu cei dintre Neamuri.

> „Neamurile vor umbla în lumina ei şi împăraţii pământului îşi vor aduce slava şi cinstea lor în ea" (Apocalipsa 21:24).

Apostolul Ioan ne spune că în Noul Ierusalim vor fi: îngeri (Apocalipsa 21:12), copiii lui Israel (Apocalipsa 21:12), Biserica, reprezentată simbolic prin cei doisprezece apostoli (Apocalipsa 21:14), şi Neamurile (Apocalipsa 21:24). Lucrul acesta a mai fost precizat şi în Epistola către Evrei, unde ni se spune că în Ierusalimul ceresc vor fi o mulţime imensă de îngeri, Biserica şi cei neprihăniţi din toate Neamurile lumii:

> „Ci v-aţi apropiat de Muntele Sionului, de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul ceresc, de zecile de mii, de adunarea în sărbătoare a îngerilor, de Biserica celor întâi născuţi, care sunt scrişi în ceruri, de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, de duhurile celor neprihăniţi, făcuţi desăvârşiţi" (Evrei 12:22-23).

Ţineţi minte de cele trei cete care se află acum pe pământ şi căutaţi să asociaţi versetele profetice caracteristice fiecăreia dintre ele. Altfel, va domni confuzia şi cearta doctrinară a tot felul de interpretări profetice". Nu aplicaţi versetele care i se adresează lui Israel la via/a bisericii. Cum s-ar potrivi avesta dacă ţl forţăm să fie pentru creştinii Bisericii?

> „Rugaţi-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat" (Matei 24:20).

Ce avem noi de a face cu restricţiile Sabatului? Şi de ce nu iarna? La noi, ar fi mai bine ca Domnul să nu vină „vara", când sunt goale adunările părăsite de mulţimea celor ce pleacă în concedii ...

47. Credeţi în predestinare?

Întrebare:

Există o problemă nerezolvată de mii de ani. Dumnezeu ne alege pe noi sau noi Îl alegem pe Dumnezeu? Credeţi în predestinare?

Răspuns:

Da şi nu. Depinde ce înţelegi prin aceşti termeni inventaţi de oameni pentru a defini ceva din lucrurile aflate la intersecţia dintre timp şi eternitate.

Cu mulţi ani în urmă, această întrebare mi-a fost pusă şi la ora de tineret din biserica Bethel. Ca şi atunci, am să încep prin textul din Evanghelia lui Ioan.

„De ce mă întrebaţi pe mine? Căutaţi voi înşivă răspunsul! Pentru data viitoare, citiţi toată Evanghelia lui Ioan cu un creion şi o hârtie în mână. Faceţi două coloane şi treceţi pe una versetele care vi se pare că susţin alegerea lui Dumnezeu şi pe cealaltă versetele care susţin responsabilitatea noastră."

Ştiam ce va urma, dar ei nu ştiau. „Data viitoare" i-am găsit îmbufnaţi şi total încurcaţi de ceea ce descoperiseră. Pe ambele coloane erau trecute versete. Întrebarea lor a stăruit: „Cum poate acelaşi om să susţină ambele alternative ale aceleiaşi probleme?"

Iată cam ce descoperiseră.

1. Texte care subliniază inițiativa lui Dumnezeu

Ioan 1:12–13 — Cei care Îl primesc pe Hristos sunt născuți „nu din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu". Nașterea din nou își are originea în Dumnezeu.

Ioan 6:37 — „Tot ce-Mi dă Tatăl va ajunge la Mine." Venirea la Fiul este legată de lucrarea Tatălui.

Ioan 6:44 — „Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis." Omul are nevoie de intervenţia harului divin.

Ioan 6:65 — „Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu i-a fost dat de Tatăl Meu."

Ioan 10:26–29 — Isus le spune împotrivitorilor că nu cred pentru că nu sunt dintre oile Lui; apoi afirmă că oile Sale primesc viață veșnică și sunt păzite în mâna Lui și a Tatălui.

Acestea sunt texte importante pentru doctrina alegerii divine. Dezbaterea dintre interpreţi priveşte felul în care lucrează această alegere şi dacă atragerea Tatălui poate fi refuzată.

2. Texte care subliniază răspunsul şi responsabilitatea omului

Ioan 1:12 — Dreptul de a deveni copii ai lui Dumnezeu este dat celor care Îl primesc, adică celor care cred în Numele Lui.

Ioan 3:16–18 — Viaţa veşnică este promisă oricui crede; condamnarea este legată de necredinţă.

Ioan 3:19–21 — Oamenii iubesc întunericul mai mult decât lumina, iar această iubire explică refuzul lor de a veni la lumină.

Ioan 5:40 — „Şi nu vreţi să veniţi la Mine, ca să aveţi viaţa!" Isus îi mustră pentru refuzul lor.

Ioan 7:17 — „Dacă vrea cineva să facă voia Lui..." Disponibilitatea de a asculta are un rol în recunoașterea învățăturii Sale.

> Ioan 20:31 — Scopul Evangheliei este ca cititorii să creadă că Isus este Hristosul şi, crezând, să aibă viaţa în Numele Lui.

Aceste pasaje arată că omul este chemat să răspundă şi este răspunzător pentru necredinţa lui. Ele nu precizează însă, prin ele însele, că omul poate crede fără lucrarea prealabilă a harului.

Da, în Evanghelia lui Ioan găsim atât afirmaţii despre iniţiativa lui Dumnezeu în mântuire, cât şi chemări adresate omului să creadă. Le întâlnim uneori atât de aproape unele de altele, încât nu le putem despărţi fără să sărăcim mesajul Scripturii.

Ioan aşază cele două adevăruri chiar unul lângă altul în Ioan 6:37:

> „Tot ce-Mi dă Tatăl va ajunge la Mine; şi pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară."

De aici provin şi interpretările diferite: tradiţia reformată vede în aceste texte alegerea necondiţionată şi chemarea eficientă a lui Dumnezeu; tradiţia arminiană accentuează harul care face posibil răspunsul credinţei, dar care poate fi refuzat. Ambele afirmă necesitatea harului; diferă în explicarea relaţiei dintre har şi răspunsul omului.

Creştini sinceri au explicat diferit legătura dintre ele. Unii înţeleg că harul îi aduce în mod sigur la credinţă pe cei aleşi; alţii înţeleg că harul face posibil răspunsul credinţei, dar poate fi refuzat. Discuţia merită purtată cu Biblia deschisă şi cu smerenie. Textele despre responsabilitatea omului nu dovedesc, prin ele însele, că omul poate veni la Dumnezeu fără har; iar textele despre suveranitatea lui Dumnezeu nu ne îngăduie să tratăm chemarea la credinţă ca pe ceva lipsit de însemnătate.

Pastoral, trebuie să păstrăm ambele accente ale Evangheliei: nimeni nu se poate lăuda că s-a mântuit singur şi nimeni nu este îndemnat să aştepte să afle dacă este ales înainte de a veni la Hristos. Chemarea este să creadă, iar promisiunea pentru cel care vine este că nu va fi izgonit.

Aş face însă, de la început, o precizare: Ioan nu foloseşte cuvântul „predestinare" şi nici nu ne oferă o definiţie filozofică a „liberului arbitru". El ne vorbeşte despre Tatăl care îi aduce pe oameni la Fiul, despre Fiul care le dă viaţa şi despre oamenii care Îl primesc sau Îl refuză.

Am ţinut la Bethel un studiu duios cu titlul „Taina lui 200%: Şi predestinare, şi liber arbitru". Iată cam ce am spus atunci:

Sunt creştini care s-au împărţit în două tabere, aliniindu-se în spatele a două poziţii tranşante. Unii cred în predestinare, alţii cred în liber arbitru. Eu vă propun să nu ne uităm la oameni, ci să ne uităm direct în Cuvântul lui Dumnezeu.

M-am nimerit să fiu invitat, împreună cu câţiva fraţi, la aniversarea a 500 de ani de la Reformă. Erau prezentate cele cinci principii „sola" ale Reformei, iar unul dintre ele a fost „Sola Scriptura". Cel care a ţinut referatul despre el a fost doctorul Sima, de la creştinii după Evanghelie. El a fost foarte drăguţ şi a spus:

> „Dacă am rămâne la Scriptură, așa cum zicem că rămânem noi, care suntem rodul Reformei și suntem neoprotestanți, n-am avea atâtea diviziuni. Dar ne-am încurcat pentru că ne-am înfumurat cu teologia. Ne certăm și ne împărțim în tabere pentru că nici noi n-am rămas la Scriptură, la Sola Scriptura. Avem în schimb... teologie. Am inventat termeni.
>
> Unii spun «liber arbitru». Sunt și eu curios de unde l-au scos din Biblie, că nu e nicăieri. Este o categorie din filosofie, luată de la greci. Oare de ce n-am rămas noi la Scriptură?
>
> Alţii sunt cu predestinarea. Să-mi arate şi mie unde scrie «predestinare» în Biblie. Expresii care înseamnă suveranitatea lui Dumnezeu, hotărârile lui Dumnezeu mai dinainte, există. Găsim hotărârile imuabile date de Dumnezeu pentru Creaţie şi pentru toate creaturile.
>
> Pentru că am fost rugat să ţin această temă, eu am să vă citesc nişte texte şi vreau să văd dacă voi, cei de aici, sunteţi sau nu urmaşii lui Luther şi ai Reformei, dacă ţineţi la «Sola Scriptura» sau v-aţi îmbătat şi voi de cap cu teologia."

Ne-a citit un text care părea că dă dreptate suveranităţii lui Dumnezeu în mântuire şi ne-a întrebat:

— Spunem amin?

— Amin! am răspuns noi.

Ne-a citit un text din care părea că omul este factorul determinant în salvarea sufletului şi iar ne-a întrebat:

— Şi la acesta spunem amin?

— Da! am răspuns noi toţi.

Cum se împacă aceste două versete? Asta nu-i treaba noastră. Treaba noastră este să rămânem la „Sola Scriptura”.

Mi-a plăcut ce a zis. L-am iubit tare mult. Mi-am zis că are dreptate: prizonieri ai „părerilor noastre”, am ajuns să trunchiem întregul Cuvânt al lui Dumnezeu şi să luăm numai jumătăţi din el, numai părţile care ne plac. Şi nu sunt numai tineri din biserici care se luptă cu subiectul acesta. Îmi aduc aminte că la Bethel erau doi fraţi cu multă vechime în studiul Bibliei care se ciondăneau mereu din pricina unor diferenţe de vederi. Unul spunea:

— Vedeţi ce clar scrie aici: viaţa creştină „depinde de râvna fiecăruia”.

Cei prezenţi spuneau de fiecare dată, mai ales surorile: „Amin! Amin!”

Apoi se ridica celălalt şi spunea: „Dar Biblia spune că «faptele noastre sunt ca o cârpă murdară» înaintea lui Dumnezeu şi doar harul este cel care ne sfinţeşte.” Cei prezenţi spuneau iar: „Amin, aşa este!”

Era normal să fie aşa, dar eu vă propun azi o întâlnire cu supranaturalul şi să avem o bucurie specială. Din toate categoriile disputelor contradictorii am ales trei. Pe acestea le dă şi John MacArthur, pe acestea le dau şi profesorii de Biblie din alte părţi. Sunt cele mai cunoscute: Scrierea Bibliei. Sfinţirea noastră şi Salvarea noastră.

Cine a scris Biblia? Pe de o parte, ni se spune că:

> „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu...” (2 Timotei 3:16).

Pe de altă parte, citim că Luca a făcut cercetări cu de-amănuntul din dorinţa de a verifica adevărul despre naşterea şi viaţa lui Isus Christos:

> „Fiindcă mulți s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunțită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi, după cum ni le-au încredințat cei ce le-au văzut cu ochii lor de la început și au ajuns slujitori ai cuvântului, am găsit și eu cu cale, preaalesule Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârșia lor, să ți le scriu în șir unele după altele, ca să poți cunoaște astfel temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit prin viu grai” (Luca 1:1–4).

A fost deci o inițiativă personală a lui Luca, nu o inspirație primită de sus. Și pentru că. veni vorba, Știați că Luca a scris mai mult decât apostolul Pavel în Noul Testament?

Da, este complet adevărat. Deși apostolul Pavel a scris cele mai multe cărți separate din Noul Testament (13 sau 14 epistole), evanghelistul Luca a scris cele mai multe cuvinte, devenind cel mai prolific autor al Noului Testament ca volum de text. El a redactat doar două volume, însă acestea sunt extrem de lungi: Evanghelia după Luca și Faptele Apostolilor. Luca a scris ~37.932 cuvinte, ceea ce reprezintă ~27,5% din cuvintele Noului Testament, în timp ce apostolul Pavel a scris ~32.408 cuvinte, ceea ce reprezintă ~23,5% din Noul Testament. Luca nu ne scris nicăieri că „a fost inspirat de Dumnezeu să scrie". Dimpotrivă, el mărturisește că a făcut cercetări amănunțite și s-a străduit să alcătuiască o relatare cât a putut el mai clară.

La fel citim și în epistola lui Iuda, unul din frații lui Isus Christos. Conținutul ei a fost decis de o hotărâre personală a autorului:

> „Preaiubiților, pe când căutam cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră de obște, m-am văzut silit să vă scriu ca să vă îndemn să luptați pentru credința care a fost dată sfinților o dată pentru totdeauna" (Iuda 1–3).

Scrierea Bibliei este o lucrare 100% divină, prin inspirație de la Dumnezeu, dar în același timp o lucrare 100% omenească. Putem lesne să observăm personalitatea, stilul și intențiile celor care au scris cărțile ei.

În lucrarea de sfințire personală găsim scris „că Dumnezeu ne dă și voința, și împlinirea" și că „El este Cel care lucrează în noi tot ce-I este plăcut", că „El a început în noi această lucrare și o va desăvârși până în ziua Lui".

Dar tot pentru sfințire suntem îndemnați „să ne dăm și noi toate silințele" și să „ducem până la capăt sfințirea noastră, cu frică și cutremur".

Este clar că nici scrierea Scripturii și nici sfințirea nu sunt făcute unilateral nici de Dumnezeu și nici de oameni. Nu putem spune nici că lucrarea este în procente: Dumnezeu 50% și omul 50%. Nu se poate pune problema cine are dreptate sau cine este mai important: este 60% Dumnezeu și 40% omul? Este 25% Dumnezeu și 75% omul? Este 50% Dumnezeu și 50% omul? Nu se poate face decât atunci când Dumnezeu o face 100% și omul o face tot 100%.

Principiul lui 200%

Asta a dus la formula care le împacă pe amândouă într-o matematică nouă, matematica lui 200%. Este ilogic. Este nenatural. Dar Biblia este o carte supranaturală!

Pe ici, pe colo, Biblia are nişte ferestre prin care putem să privim în eternitate. Aruncăm câte o privire. Vedem ceva. Dumnezeu este Unul singur în trei persoane, adică este 300%. Ne minunăm. Dar înţelegem? Nu neapărat. Ne bucurăm însă de întâlnirea aceasta cu supranaturalul.

Care a fost deosebirea dintre Calvin şi Luther? Calvin, de la care se trage treaba aceasta cu predestinarea, spunea:

> „Oameni buni, ieșiți un pic din găoacea aceasta a noastră și mergeți puțin în eternitate!" Eternitate înseamnă că nu există spațiu și nu există timp. De acolo, Dumnezeu face lucrurile instantaneu și integral, dintr-o dată.

Iată un exemplu: „Când ne scrie Dumnezeu în cartea Lui ca mântuiţi? Când?"Din experienţa noastră umană, noi spunem: „Dumnezeu trebuie să vadă cum evoluăm noi." Calvin zice: „Asta s-ar întâmpla dacă şi Dumnezeu ar fi ca noi, de dimensiunile noastre. Noi evoluăm linear, de la cauză la efect. Dumnezeu cunoaşte şi decide toate lucrurile din afara timpului şi a spaţiului. Dacă ar fi ca noi, El ar avea nevoie de ieri, de azi, de mâine şi de poimâine, ca să vadă cum evoluăm, dar El nu este limitat ca noi. Ni se spune că numele noastre «au fost scrise în cartea Lui înainte de întemeierea lumii». Ni se precizează că Mielul a fost junghiat de la întemeierea lumii. Găsim scris că «împărăţia a fost pregătită de Dumnezeu înainte de întemeierea lumii»."

Când s-a convins de toate acestea, Calvin a zis:

„Eu nu vorbesc de preştiinţă, că Dumnezeu ar fi cunoscut ce vei face tu. Eu vorbesc de mult mai mult decât atât. Vorbesc despre influenţa lui Dumnezeu asupra lumii şi despre providenţa cu care are grijă de fiecare dintre creaturile Lui, să împlinească în final toate planurile Lui."

Luther, pe de altă parte, convins de versetele care-i cheamă pe oameni să vină la Dumnezeu prin Isus Christos, a spus celor din adunare:

„Nu-mi place că vă văd la biserică tot pe aceiaşi oameni. Nu mă bucur să văd sala aceasta arhiplină cu voi. N-am bucuria să stau de vorbă cu voi. Voi sunteţi mântuiţi, v-aţi rezolvat problema. Nu mai

veniţi aici. Plecaţi, mergeţi la răspântii, la intersecţii, pe garduri şi aduceţi-i aici pe ciungi, pe şchiopi, pe orbi, să se umple casa lui Dumnezeu. Nu mă bucur să văd în biserică oameni mântuiţi. Mă voi bucura când veţi aduce aici oameni nemântuiţi, ca să le dăm o şansă să primească şi ei mântuirea. Pentru că depinde de fiecare om să răspundă la ceea ce face Dumnezeu."

Oamenii s-au aliniat în spatele acestor două personalităţi cu câte o jumătate de adevăr. De aici, ţine-te discuţii, certuri şi lupte.

Rezolvarea propusă prin principiul lui 200%

Fraţii cu Sola Scriptura au zis: „De ce să ne certăm? Este problema rezolvată prin acel 200%, în care Dumnezeu face totul şi omul face totul. Este ca o monedă care are două feţe."

C. H. Spurgeon, numit şi prinţul predicatorilor, spune:

> „Mântuirea este ca o cetate cu zid mare de jur împrejur. Deasupra singurei porți scrie: «Oricine poate intra». După ce intri însă în cetate și privești deasupra aceleiași porți din partea interioară, observi cu uimire că pe ea scrie acum: «Au intrat numai cei aleși»."

Aceasta este imaginea pe care o avem din Biblie. Mintea noastră nu poate să conceapă ideea aceasta. Cum adică Dumnezeu face totul, dar şi omul trebuie să facă totul?

Acesta este un domeniu în care lucrarea se face 200%? Biblia este plină de 200%. Asta înseamnă supranatural.

Exemple despre principiul 200%

Cine ne-a dat Biblia? Oamenii care au scris-o sau Dumnezeu, care i-a inspirat? Este 100% de la Dumnezeu şi este 100% prin oameni. Este 200%.

Cine trăieşte viaţa creştină? Noi sau Dumnezeul care este în noi?

Pe de o parte, o trăieşte Dumnezeu, care este în noi:

> „Pentru că Dumnezeu este Cel care lucrează în voi și voința, și înfăptuirea, după buna Sa plăcere" (Filipeni 2:13).

> „Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt. Și harul Lui față de mine n-a fost zadarnic, ci am lucrat mult mai mult decât ei toți. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu, care este cu mine" (1 Corinteni 15:10).

Îl vedeţi pe apostolul Pavel cum se teme să zică ceva categoric:

> „Prin harul lui Dumnezeu am lucrat. Am lucrat mai mult ca toți. Iertați-mă, m-a luat gura pe dinainte! Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu."

— „Ai lucrat sau n-ai lucrat?" „Eu, mai mult ca toţi. Dar nu eu!"

Pe de altă parte, Pavel vorbește despre factorul uman. Viața creştină se trăieşte prin străduințele noastre:

> „Dați-vă și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră fapta; cu fapta, cunoștința; cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați, iubirea de oameni" (2 Petru 1:5–7).

Apare principiul lui 200%: Dumnezeu, prin har, 100% şi prin străduniile şi eforturile omului, 100%.

Cum le împaci pe acestea? „Mai bine nu le împaci", spune doctorul Sima. „Lasă-le aşa!"

> „Deci, fiindcă avem astfel de făgăduințe, preaiubiților, să ne curățim de orice întinăciune a cărnii și a duhului și să ne ducem sfințirea până la capăt, în frica de Dumnezeu" (2 Corinteni 7:1).

Cine mântuieşte poporul evreu? Se mântuiesc ei sau îi salvează şi-i păstrează Dumnezeu? Toată istoria lor, evreii au fost repetenţi la capitolul fapte, dar Dumnezeu i-a ales prin har şi nu-I pare rău de alegerea făcută:

> „Deci ce vom spune? Este nedreptate la Dumnezeu? Nicidecum. Pentru că El spune lui Moise: «Mă voi îndura de cine Mă îndur şi voi avea milă de cine am milă.» Aşadar, nu este de la cine vrea, nici de la cine aleargă, ci de la Dumnezeu, care Se îndură. Pentru că Scriptura spune lui Faraon: «Tocmai pentru aceasta te-am ridicat, ca să arăt în tine puterea Mea şi pentru ca Numele Meu să fie vestit pe tot pământul.» Astfel, deci, El Se îndură de cine vrea şi împietreşte pe cine vrea" (Romani 9:14–18).

Este clar că salvarea şi păstrarea evreilor sunt 100% lucrarea lui Dumnezeu.

În debutul epistolei către creştinii din Efes, apostolul Pavel afirmă această lucrare a harului (Efeseni 1:3–12). În originalul grec este o frază uriaşă, lungă, cea mai lungă din epistolele lui

Pavel. Traducătorii au ales să o fragmenteze în propoziţii mai simple. Pavel spune că, de la un capăt la altul, totul este lucrarea lui Dumnezeu. În primele trei capitole ni se spune tot ce a făcut şi face Dumnezeu. Nu se pomeneşte despre ceea ce poate face omul. De aceasta se va ocupa, ca de o consecinţă, partea a doua a epistolei.

> „În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale, spre lauda slavei harului Său, pe care ni l-a dat în Preaiubitul Lui" (Efeseni 1:4–6).

Pavel ne informează că totul s-a împlinit „după plăcerea Lui". Aşa I-a plăcut Lui. Putea să-I placă altfel, dar aşa I-a plăcut Lui. Este 100% decizia Lui. Afirmaţia trebuie însă balansată cu foarte cunoscutul Ioan 3:16:

> „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică."

Deci, din punctul de vedere al lui Dumnezeu, oricine poate, dar nu oricine face. Cum se împacă una cu cealaltă? Este 100% buna plăcere a lui Dumnezeu din eternitate şi, pe de altă parte, este 100% hotărârea pe care o luăm fiecare dintre noi.

Luaţi exemplu de la planul lui Dumnezeu cu Israelul. A reuşit Dumnezeu să-l împlinească sau n-a reuşit? După câte vedem noi, n-a prea reuşit. E de vină Dumnezeu? Nu.

> „A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit."

Din cauza aceasta, tot Israelul a intrat acum într-o împietrire. E de vină Dumnezeu pentru toate acestea? Dumnezeu spune în profeţi:

> „Mi-am întins mâinile toată ziua spre un popor răzvrătit, care umblă pe o cale rea, în voia gândurilor lui!" (Isaia 65:2; Romani 10:21)."

> „Căci poporul Meu a săvârșit un îndoit păcat: M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, și și-au săpat puțuri, puțuri crăpate, care nu țin apă" (Ieremia 2:13).

Dumnezeu le spune evreilor: „Este 100% decizia voastră. Voi aţi ales." Asta nu neagă faptul că Dumnezeu nu renunţă la poporul Său şi că angajamentul Lui este să-Şi ducă 100% planul până la capăt:

> „Așa vorbește Domnul, care a făcut soarele să lumineze ziua, care a rânduit luna și stelele să lumineze noaptea, care întărâtă marea și face valurile ei să urle, El, al cărui Nume este Domnul oștirilor: «Dacă vor înceta aceste legi dinaintea Mea, zice Domnul, și neamul lui Israel va înceta pe vecie să mai fie un neam înaintea Mea!»"
>
> „Așa vorbește Domnul: «Dacă cerurile sus pot fi măsurate și dacă temeliile pământului jos pot fi cercetate, atunci voi lepăda și Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a făcut, zice Domnul»" (Ieremia 31:35–37).

Prin această aparentă contradicţie, Biblia ne deschide o altă dimensiune a lui Dumnezeu, deciziile făcute de El dincolo de timp şi spaţiu, în eternitate.

Aşa cum cei din planul cu doar lungime şi lăţime nu pot să înţeleagă lucrurile din spaţiu, unde se adaugă şi dimensiunea înălţimii, tot aşa noi, din găoacea aceasta a lui 100%, nu putem înţelege cum este cu acest 200%. Dumnezeu zice: „Şi ce dacă nu înţelegi? Nici nu trebuie să le înţelegi. Eu ţi-am deschis doar o fereastră ca să vezi. Am nevoie de admiraţia şi adorarea ta în lucruri pe care încă nu le înţelegi. Eşti la nivelul lui 100%, dar ferestrele acestea din Biblie sunt spre nivelul lui 200%."

Pare sec, pare cumva teologic. De aceea voi continua să dau câteva ilustraţii din Biblie şi din practică.

Prima ilustraţie este exemplul secerişului. Domnul Isus spune:

> „Atunci a zis ucenicilor Săi: «Mare este secerișul, dar puțini sunt lucrătorii! Rugați dar pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui»" (Matei 9:37–38).

Aici este tot o treabă de 200%. Al cui este secerişul de suflete din lumea aceasta? Al cui este interesul să aibă destui lucrători, ca să nu se prăpădească spicele pe câmp? Cine trebuie să ia decizia aceasta? Răspunsul la aceste întrebări este unul singur: Dumnezeu!

Cine sunt eu să fiu mai deştept decât El şi să zic: „Doamne, eşti cam neglijent!? Doamne, dacă nu Te-aş avertiza eu, s-ar alege praful de secerişul Tău!"

Nu pot să fac aşa ceva. Nu pot fi obraznic cu Dumnezeu. Şi totuşi aşa scrie! Asta nu se poate explica decât dacă luăm în considerare

realitatea lui 200%. Dumnezeu ştie, Dumnezeu poate şi Dumnezeu este mai grijuliu cu secerişul decât aş putea să fiu eu vreodată, dar El are nevoie şi de rugăciunile mele. Ştiu, nu-i raţional, nu-i normal. Lucrarea lui Dumnezeu depinde de mine? Nu! Ba da! Ba nu! Ba da! Domnul Isus zice: „Nu trebuie să înţelegeţi. Voi rugaţi-vă!"

Mi-a plăcut ce a spus Daniel Şarlea, prietenul meu, păstor la Dallas, Texas: Daniel Şarlea: „Rugăciunea nu este INFORMATIVĂ pentru Dumnezeu, ci FORMATIVĂ pentru noi. Dumnezeu este atotputernic şi atotştiutor. Nu este nimic ce I-am putea spune nou lui Dumnezeu. El vrea totuşi să stă de vorbă cu El".

Al doilea exemplu din Biblie este decizia privind revenirea lui Isus Christos. Putem noi schimba planurile lui Dumnezeu? În celebra predică din Matei 24, Isus le spune ucenicilor evrei:

> „Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat."

De ce să nu fie iarna sau într-o zi de Sabat? Pentru că iarna este sezonul ploios în Israel şi deplasările se fac greu, este mult noroi. De ce să nu fie într-o zi de Sabat? Pentru că în viitor evreii se vor întoarce cu atâta stricteţe la rânduielile din Vechiul Testament, încât în ziua Sabatului nu vor avea voie să facă mai mult de „un drum de Sabat". Nu ştie însă Dumnezeu toate acestea? Nu are El grijă de ele? De ce trebuie să se roage oamenii? Cum adică noi hotărâm când să se împlinească? Noi Îl învăţăm pe Dumnezeu?

Domnul Isus zice: „Eu nu v-am spus că trebuie să înţelegeţi. Eu v-am zis doar să vă rugaţi." Este 100% lucrarea lui Dumnezeu, dar depinde şi de voi tot 100%. Iarăşi acel 200%, o fereastră deschisă spre supranatural, prin care poţi fi activ prin rugăciune alături de Dumnezeu în împlinirea lucrărilor Lui.

Al treilea exemplu este rugăciunea lui Moise pe munte şi biruinţa lui Iosua în bătălia din vale:

> „Atunci, Moise a zis lui Iosua: «Alege niște bărbați și ieși de luptă împotriva lui Amalec. Iar eu voi sta mâine pe vârful dealului cu toiagul lui Dumnezeu în mână.»
>
> Iosua a făcut ce-i spusese Moise și a ieșit să lupte împotriva lui Amalec. Iar Moise, Aaron și Hur s-au suit pe vârful dealului. Când își ridica Moise mâna, era mai tare Israel și, când își lăsa mâna în jos, era mai tare Amalec.
>
> Mâinile lui Moise fiind trudite, ei au luat o piatră, au pus-o sub el și el a șezut pe ea. Aaron și Hur îi sprijineau

> mâinile, unul de o parte, iar altul de alta, și mâinile lui au rămas întinse până la asfințitul soarelui. Și Iosua a biruit pe Amalec și poporul lui cu tăișul sabiei" (Exodul 17:9–13).

Unde s-a decis soarta bătăliei cu Amalec, pe munte, în rugăciune, sau prin tăişul sabiei, în valea unde lupta Iosua? Nici pe deal şi nici în vale. Soarta bătăliei a fost decisă deja în inima lui Dumnezeu:

> „Domnul a zis lui Moise: «Scrie lucrul acesta în carte, ca să se păstreze aducerea-aminte, și spune lui Iosua că voi șterge pomenirea lui Amalec de sub ceruri.» Moise a zidit un altar și i-a pus numele «Domnul, steagul meu». El a zis: «Pentru că și-a ridicat mâna împotriva scaunului de domnie al Domnului, Domnul va purta război împotriva lui Amalec, din neam în neam!»" (Exodul 17:14–16).

Aaron şi Hur au gândit că poziţia mâinilor lui Moise decide 100% biruinţa. În vale, Iosua habar n-avea de ceea ce se petrece pe munte şi era convins că sabia lui decide 100% biruinţa.

Avea nevoie Dumnezeu de „ajutorul" rugăciunilor lui Moise şi de vitejia oştirii conduse de Iosua? Bineînţeles că nu avea nevoie! Peste o vreme, Domnul avea să trimită un înger ca să lupte pentru el şi, într-o singură noapte, îngerul a ucis nu mai puţin de 185.000 de soldaţi asirieni în tabăra regelui Sanherib. Lucrul acesta a fost aşa de important, încât Dumnezeu a decis să fie pomenit de trei ori în Biblie: 2 Împăraţi 19:35; Isaia 37:36 şi 2 Cronici 32:21.

Dumnezeu putea să-l distrugă pe Amalec şi fără Moise, şi fără Aaron, şi fără Hur, şi fără Iosua, dar El le-a cerut fiecăruia să-şi facă 100% partea lui. A fost iar principiul lui 200%. Biblia este plină de astfel de exemple.

Iată şi câteva exemple din viaţa noastră.

Chiar şi în căsătoriile după voia lui Dumnezeu de astăzi este prezent principiul lui 200%. Pentru ca o familie să fie fericită, nu este suficient ca angajamentul celor doi să fie 50% şi 50%. O căsnicie nu va reuşi dacă este făcută doar cu o jumătate de inimă, negustoreşte. Soţia trebuie să dea 100%, iar soţul trebuie să dea 100%. Numai peste o asemenea consacrare dă Dumnezeu binecuvântare şi El o dă tot 100%:

> „Dacă nu zidește Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc; dacă nu păzește Domnul o cetate, degeaba veghează cel ce o păzește" (Psalmul 127:1).

La fel este şi cu lucrările făcute în Biserică. Ca lucrarea să aibă roade, se cere consacrarea celor ce slujesc, dar asta n-ar fi de niciun folos dacă n-ar binecuvânta Domnul. De cine depinde rezultatul final? De Dumnezeu sau de predicator? De Dumnezeu sau de dirijor? De Dumnezeu sau de coriști? Fiecare trebuie să-şi facă 100% partea lui, dar asta nu este suficient. Trebuie să citim, să postim, să stăm pe genunchi, să scriem note, să tragem la xerox, să facem repetiţii, să ne ridicăm împreună cu corul, ca şi cum totul ar depinde de noi, 100%. Ştim însă că peste noi şi peste eforturile noastre este 100% lucrarea Dumnezeului atotputernic!

Alt exemplu: Eşti în clasa a douăsprezecea, ai examen, trebuie să mergi la facultate. Te rogi, se roagă mama, se roagă tata, aveţi zile de post ca să reuşeşti la facultate. Apoi trebuie să te duci să te pui cu burta pe carte! Aparent este o lipsă de sens. Nu este mai simplu să zici: „Doar cei care n-au credinţă să se apuce să înveţe. Faptul că învaţă înseamnă că n-au credinţă. Eu am credinţă că o să intru la facultate. Dumnezeu este suveran în viaţa mea şi m-a predestinat să intru la facultatea aceasta. Asta se va vedea din faptul că o să iau examenul chiar dacă n-am învăţat nimic."

Poţi spune tu aşa ceva? După cum observa cu ironie cineva: „Chiar şi cel mai aprig partizan al predestinării se uită în stânga şi în dreapta înainte de a trece strada!"

Principiul lui 200% ne pregăteşte pentru eternitate

Când vom trece din viaţa aceasta şi vom intra în lumea lui Dumnezeu, vom vedea că toate lucrurile de acolo sunt pe principiul lui 200%. Nimic de acolo nu se întâmplă fără energia primită de la Dumnezeu. El „va fi totul şi în toate". Acesta este climatul în care vom ajunge.

Aşa că, atunci când auziţi pe cineva certându-se despre predestinare şi liber arbitru, spuneţi-i: „Nu încerca să-L aduci pe Dumnezeu prizonier în lumea noastră. Primeşte invitaţia lui Dumnezeu către principiul 200%, care este esenţial în lumea Lui!"

Mintea noastră, mintea mea, nu poate niciodată să îmbrăţişeze şi să înconjoare adevărul Bibliei. Dar nici nu trebuie. Cartea aceasta trebuie doar să mă trimită în genunchi, în adorare, ca să spun:

„Doamne, mare şi minunată este cartea aceasta! Mare şi minunată este înţelepciunea Ta! Mare este harul de a mă face părtaş, încă din viaţa aceasta, la supranaturalul principiului acestui 200%! Aleluia! Aleluia Numelui Tău, Doamne! Voi face toată viaţa

tot ce depinde de mine, ca apostolul Pavel, dar voi spune ca și el: «Nu eu, ci harul Lui, care lucrează în mine!»"

După ce vom ajunge în cer și vom primi ca răsplată cununile despre care vorbește Biblia, vom face și noi ca bătrânii din cartea Apocalipsei:

> „Când aceste făpturi vii aduceau slavă, cinste și mulțumiri Celui ce ședea pe scaunul de domnie și care este viu în vecii vecilor, cei douăzeci și patru de bătrâni cădeau înaintea Celui ce ședea pe scaunul de domnie și se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor, își aruncau cununile înaintea scaunului de domnie și ziceau: «Vrednic ești, Doamne și Dumnezeul nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile și prin voia Ta stau în ființă și au fost făcute!»" (Apocalipsa 4:9–11).

Biblia vorbește în versete diferite când în limbajul eternității, când în limbajul omenesc, caracterizat de spațiu-timp, ca să reflecte realitățile curgerii noastre de la cauză la efect și din trecut spre viitor. Dumnezeu cunoaște instantaneu toate lucrurile.

Unii pot vorbi și în limba engleză, și în limba franceză. Alții n-o pot face. Când Dumnezeu vorbește franțuzește, nu-L înțeleg cei ce vorbesc engleza. Când El vorbește engleza, nu-L înțeleg cei care vorbesc limba franceză. Nu vă mai certați pentru această realitate.

Un sfat pentru cei certăreți

Observ că s-a pornit un crivăț încărcat cu răceală, desconsiderare și chiar batjocură pornit spre comunitatea creștină de imberbii care au „descoperit" că realitatea vieții de credință este prezentată în Biblie nu doar prin ochii muritorilor ci și din punctul lui Dumnezeu de vedere, adică din afara timpului și a spațiului.

Isus Christos ne-a dat două porunci clare: să trăim într-o dragoste mai presus de ceea ce poate exista în lume și să mergem cu Evanghelia până la capătul pământului:

> „Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții. Prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii pentru alții" (Ioan 13:34).

Dacă „descoperi" o doctrină care rupe părtășia dragostei și te face să nu-i mai iubești pe alți copii ai lui Dumnezeu, leapăd-o! Uit-o! Nu merită. Nu te duce pe calea poruncită de Isus Christos.

Astfel de „certuri de vorbe” sunt ucigaşe şi sinucigaşe în acelaşi timp:

> „Adu-le aminte de aceste lucruri şi roagă-i fierbinte înaintea lui Dumnezeu să se ferească de certurile de cuvinte, care nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă” (2 Timotei 2:14).

Întrebarea ta este despre un subiect cu care oamenii se chinuiesc de două mii de ani. Se împart în două tabere şi se ceartă în firea pământească. Certurile sunt un păcat. Oamenii s-au luptat în firea pământească cu pietre, cu săbii, cu arcuri, cu pistoale şi mitraliere, iar acum se luptă cu... doctrine. Asta nu vine de la Dumnezeu, ci din firea pământească. Oare ce a mai rămas din principiul apostolului Pavel:

> „Gândul acesta dar să ne însufleţească pe toţi care suntem desăvârşiţi; şi, dacă în vreo privinţă sunteţi de altă părere, Dumnezeu vă va lumina şi în această privinţă. Dar în lucrurile în care am ajuns de aceeaşi părere, să umblăm la fel. Urmaţi-mă pe mine, fraţilor, şi uitaţi-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveţi în noi. Căci v-am spus de multe ori şi vă mai spun şi acum, plângând: sunt mulţi care se poartă ca vrăjmaşi ai crucii lui Hristos” (Filipeni 3:15–18)?

Dacă te preocupă faptul că tu nu eşti „predestinat”, ales de Dumnezeu mai dinainte pentru viaţa veşnică, eu te sfătuiesc să faci un lucru: lasă lucrarea lui Dumnezeu să te smerească şi făgăduinţa lui Christos să-ţi dea curaj să vii la El. Nu spune: „Dar dacă eu nu sunt dintre cei aleşi?” Nu încerca să găseşti mai întâi răspunsul la o problemă tainică şi numai după aceea să faci ceea ce ţi se cere să faci. Ascultă şi vino. Ţine minte promisiunea pe care Dumnezeu, coborât pe pământ, ţi-a făcut-o:

> „Pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară.”

Poţi veni la El sprijinindu-te pe acest cuvânt. Iar când ai venit tu, când ai decis tu, vei constata uimit că L-ai găsit după ce El te-a iubit şi te-a căutat mai întâi. Acesta este harul gata să lucreze şi în viaţa ta.Poţi veni la El sprijinindu-te pe acest cuvânt. Iar când ai venit tu, când ai decis tu, vei constata uimit că L-ai găsit după ce El te-a iubit şi te-a căutat mai întâi. Acesta este harul gata să lucreze şi în viaţa ta.

48. Cum explicați asasinarea lui Charlie Kirk ?

Întrebare:

Cum explicaţi asasinarea lui Charlie Kirk?

Răspuns:

Orice asasinat este o formă maximă de violenţă, o încercare de reducere la tăcere, o eliminare forţată a cuiva de pe scena social-politică a unei ţări.

America este iar sub şoc. Nu este pentru prima dată. Asasinatele au marcat istoria acestei ţări în care omul este liber să aleagă: cel rău, să fie mai rău; cel bun, să fie mai bun. Care este reacţia mea la acest eveniment?

A fost un act de violenţă supremă, iar violenţa este exprimarea „voinţei de putere", aşa cum postula Nietzsche, filosoful preferat al lui Adolf Hitler.

Asasinatul de ieri poate fi analizat *din punct de vedere antropo-zoologic*. Cine vede în oameni doar nişte animale mai evoluate plasează violenţa ca un paroxism al „dialogului social". Cine nu înţelege de vorbă bună trebuie convins cu forţa, iar cel ce nu cedează nici atunci trebuie eliminat prin violenţă. Cei din vechime

n-au formulat degeaba postulatul trist: „Homo homini lupus”. Omul devine lup, la nevoie.

Violenţa poate fi individuală, când dialogul nu duce la rezultatul scontat, dar putem vorbi şi de o violenţă generalizată, din care s-au născut mai toate războaiele din istorie. Ca animal, omul este o fiinţă violentă.

Asasinatul poate fi analizat şi *sociologic*. În lupta de idei din societatea americană a existat o „revoluţie” a tinerilor hippie, prin anii 1960. Ea a pus sămânţa unei eliberări de constrângerile sociale statale ale majorităţii. Obama, ca preşedinte, a transformat această sămânţă germinată în universităţile americane într-o revoluţie socială. Minorităţile liberale libertine şi-au cerut şi au primit drepturi egale cu cele ale societăţii majoritare tradiţionale iudeo-creştine a Americii. Curcubeul diversităţii, acceptat deplin, a fost aşezat alături de steagul american în toate ambasadele americane din străinătate. Lesbiene şi homosexuali au fost promovaţi în posturi publice înalte în armată, educaţie şi politică. Logica s-a pierdut în pădurea deasă a mulţimii de pronume personale într-o continuă diversificare.

Acum, când alegerea lui Donald Trump a însemnat o contrarevoluţie a celor ce vor să facă iar America „great” prin întoarcerea la valorile tradiţionale, revoluţionarii degeneraţi folosesc toate armele, inclusiv atentatul. Definiţia unei revoluţii este „o răsturnare violentă” a ordinii sociale şi înlocuirea ei cu o alta. Asasinatul este deci un act… revoluţionar acceptat, chiar recomandat. Păzea! Aduceţi-vă aminte de violenţa celor din Franţa, RUsia şi … Sodoma.

Ideea că viziunea despre Dumnezeu şi dimensiunea spirituală dictează cursul unei societăţi este centrală în filozofia istoriei şi în înţelegerea marilor transformări globale. ASta a făcut din URSS să fie ceea ce a fost. ASta face din Iran ceea ce este. Asta face din Israel ceea ce este şi tot asta face din America ceea ce a fost făcută să fie: „One Nation under God“. Credinţele fundamentale modelează legile, cultura şi destinul naţiunilor.

Asasinatul lui Charlie Kirk poate fi analizat şi *prin prisma teologiei*. El a fost un rezultat al luptei dintre forţele spirituale care se confruntă pe această planetă. Există o entitate în lume care a fost „ucigaş” încă de la început, iar prima lui victimă a fost Abel. Cain, despre care Biblia spune că „era de la cel rău”, este tatăl celor care fac ca el.

Trebuie să recunoaştem: Cain are azi foarte mulţi urmaşi, iar în spatele lor, ca un păpuşar viclean, se află demonul fost arhanghel, cel care nu suportă gândul că omul, o creatură mult inferioară lui, va avea în eternitate o soartă infinit superioară celei pe care o va avea el. Satana ştie că mai are puţină vreme şi „rage ca un leu, căutând pe cine să înghită". Normal, prioritatea lui este să-i ucidă pe cei mai eficienţi exponenţi ai lui Dumnezeu în lupta pentru suflete; iar Charlie Kirk a fost unul dintre cei mai mari inamici ai lui în această generaţie de tineri americani.

În loc să stea prin biserici sau prin sistemul politic, Charlie Kirk a inaugurat conferinţe pe campusurile universitare americane, călcând pe terenul minat al inamicului. Universităţile de aici sunt şcoli de partid liberale în care Satan desăvârşeşte mutilarea conştiinţelor tinere, în formare. Charlie Kirk a absolvit liceul în 2012, s-a înscris la Universitate, dar nu a absolvit. Dăruit de Dumnezeu cu o memorie formidabilă, el a fost un autodidact de excepţie care putea purta discuţii în majoritatea domeniilor academice. Poate că tocmai aceasta a fost ... neşansa lui. Strategia lui a fost să aşeze pe campusul universităţilor o masă şi un microfon şi să-i cheme pe studenţi la debateri libere. Mesajul lui a fost „să aduc în educaţia studenţilor adevărul conservator/creştin pe care profesorii liberali preferă să-l ascundă".

Charlie a avut o personalitate puternică, copleşitoare, dar plăcută în acelaşi timp. Nu puţini au fost cei care-l vedeau ca unul din viitorii preşedinţi ai Americii.

În timpul vieţii lui, dar şi după moartea lui, influenţa adusă de el s-a răspândit prin existenţa unui număr impresionant de „cluburi". Ele sunt capitole studenţeşti şi de tineret care promovează în instituţiile de învăţământ din Statele Unite valori creştine conservatoare, pieţele libere şi guvernul limitat.

Aceste cluburi funcţionează sub două denumiri principale, în funcţie de nivelul de învăţământ:

• TPUSA College Chapters (pentru universităţi şi colegii).

• Club America (denumirea oficială pentru capitolele din licee – high school chapters).

Toate fac parte din organizaţia mamă nonprofit fondată de el în 2012, numită Turning Point USA (TPUSA) - America la un punct de întoarcere la rădăcini. Este o mişcare care s-a născut din iniţiativa preşedintelui Donald Trump, „Make America Great Again" (MAGA)

Câte cluburi sunt astăzi?

Organizaţia a înregistrat o creştere masivă, în special în ultimul an. În prezent (2026), Turning Point USA operează aproximativ 5.000 de capitole active în şcoli şi universităţi la nivel naţional şi câteva la nivel internaţional.

Şi un ultim cuvânt. America nu intră acum într-o criză nouă. Criza a început odată cu formarea acestei naţii care a avut obrăznicia şi îndrăzneala să se declare „one nation under God". Asta într-o lume care, se ştie cosmic, este sub domnia lui Satan. Experimentul american a continuat apoi, an de an, cu crizele şi asasinatele de rigoare. Evenimentul de ieri n-a fost nici primul şi nici ultimul din această experienţă nebună a unor idealişti iudeo-creştini care au refuzat oficial şi public domnia altor forţe. Va dăinui acest act de curaj, acest veşnic optimism sprijinit prioritar pe ajutorul divin?

Aceasta este marea întrebare a prezentului. Sângele martirilor este, de regulă, cel mai bun fertilizant al creştinismului. Suntem doar urmaşii Răstignitului imposibil de redus la tăcere!

49. Aveți convigeri politice?

Întrebare:

Votați cu patimă? Ce părere aveți despre diviziunile și liptele politice care au apărut în biserici?

Răspuns:

Eu, ca majoritatea creștinilor, fac politica lui ... Dumnezeu. Caut să fiu lumină și sare acolo unde sunt și trăiesc. Cred în adâncul meu că orice încredere mare într-un om sau în altul este la limita idolatriei. În cine îți pui nădejdea arată, de fapt, cine ești!

Dumnezeul evreilor nu se numește ... Benjamin Netanyahu, iar Dumnezeul românilor nu este ... Călin Georgescu! Nici Donald Trump nu este Dumnezeul americanilor.

Atotputernicul se poate folosi de oricine, oriunde și oricând, pentru orice. El singur este indispensabil și suveran. Ceilalți sunt instrumente auxiliare în împlinirea planurilor Sale.

Nu intrați în sarabanda pasiunilor politice pătimașe. Lumea nu se sfârșește dacă unul dintre acești lideri intră în umbră. Dumnezeu continuă să fie Lumina.

Puteți avea preferințe și simpatii, dar nu pasiuni pătimașe distructive. Și, mai ales, nu vă permiteți să intrați în panică. Până și „dușmanii lui Dumnezeu" împlinesc, fără să știe, voia Celui Atotputernic. Aceasta a fost convingerea primilor creștini:

„Când au auzit ei aceste lucruri, şi-au ridicat glasul toţi împreună către Dumnezeu şi au zis: «Stăpâne, Doamne, care ai făcut cerul, pământul, marea şi tot ce este în ele!

Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: Pentru ce se întărâtă neamurile şi pentru ce cugetă noroadele lucruri deşarte? 26 Împăraţii pământului s-au răsculat şi domnitorii s-au unit împotriva Domnului şi împotriva Unsului Său.

În adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoţit în cetatea aceasta Irod şi Pilat din Pont cu neamurile şi cu noroadele lui Israel, ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta şi sfatul Tău»" (Faptele Apostolilor 4:24-28).

Nu sunt orb, surd şi nici mut. Particip şi eu, angajat, la tot ceea ce se întâmplă în jurul meu. O fac însă în limitele credinţei şi ale bunei-cuviinţe, căutând să fac ceea ce a făcut apostolul Pavel:

„Căci, măcar că sunt slobod faţă de toţi, m-am făcut robul tuturor, ca să câştig pe cei mai mulţi. Cu iudeii m-am făcut ca un iudeu, ca să câştig pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca şi când aş fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câştig pe cei ce sunt sub Lege; cu cei ce sunt fără Lege m-am făcut ca şi cum aş fi fost fără lege (măcar că nu sunt fără o lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub legea lui Hristos), ca să câştig pe cei fără lege. Am fost slab cu cei slabi, ca să câştig pe cei slabi. M-am făcut tuturor totul, ca, oricum, să mântuiesc pe unii din ei. Fac totul pentru Evanghelie, ca să am şi eu parte de ea" (1 Corinteni 9:19-23).

50. De(s)prinderi de final

Septembrie, 2026

L-am întrebat in politeţe, dar m-am ales cu o lecţie foarte necesară. În şcoala aceasta a vieţii, avansăm mereu, descoperim din ce în ce mai mult ceea ce încă nu ştim.

„Ce mai faci?"

Mi-a răspuns cu vorbe apăsate, negrăbite, încărcate cu o greutate aparte:

> „Învăț să îmbătrânesc. Știam multe, dar cu asta trebuie să mă deprind. Este altfel, stânjenitor de altfel. Asta n-ai voie. Aia nu-ți mai face bine. Asta nu mai poți. Mă deprind să fiu bătrân, iar asta îmi ia tot timpul. Este o îndeletnicire zilnică."

L-am ascultat cu un zâmbet. Suntem doar colegi de generaţie ... el, reflexia mea din oglindă.

Alte cărţi pe care le puteţi prelua în computerul vostru sunt la adresa:

https://roboamresursecrestine.wordpress.com/carti-si-publicatii/carti-daniel-branzei/